

School of Theology at Claremont

1001 1383977

THE AMERICAN UNIVERSITY AT CAIRO
ORIENTAL STUDIES

EGYPTIAN COLLOQUIAL ARABIC READER

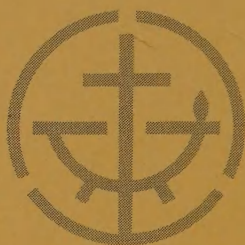
Edited by

E. E. ELDER

*American Mission, Egypt
Superintendent of Arabic Studies
at the School of Oriental Studies
Cairo*

HUMPHREY MILFORD
OXFORD UNIVERSITY PRESS

LONDON EDINBURGH GLASGOW COPENHAGEN
NEW YORK TORONTO MELBOURNE CAPETOWN
BOMBAY CALCUTTA MADRAS SHANGHAI

Theology Library

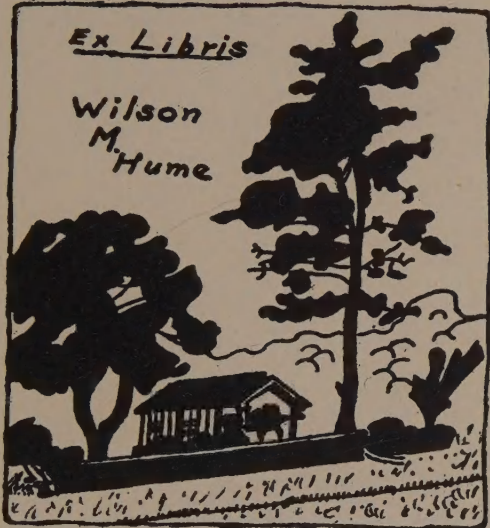
SCHOOL OF THEOLOGY
AT CLAREMONT
California

From the library of

Wilson M. Hume

Ex Libris

Wilson
M.
Hume

**EGYPTIAN COLLOQUIAL
ARABIC READER**

Uniform with this volume

THE PHONETICS OF ARABIC

A Phonetic Inquiry and Practical Manual for the Pronunciation of Classical Arabic and of one Colloquial (the Egyptian). By W. H. T. GAIRDNER, Adviser in Arabic Studies at the School of Oriental Studies, Cairo.

EGYPTIAN COLLOQUIAL ARABIC

A Conversation Grammar. By W. H. T. GAIRDNER, Adviser in Arabic Studies at the School of Oriental Studies, Cairo.

HUMPHREY MILFORD
OXFORD UNIVERSITY PRESS

THE AMERICAN UNIVERSITY AT CAIRO
ORIENTAL STUDIES

EGYPTIAN COLLOQUIAL
" ARABIC READER

Edited by

E. E. ELDER

*American Mission, Egypt
Superintendent of Arabic Studies
at the School of Oriental Studies
Cairo*

LONDON
OXFORD UNIVERSITY PRESS
HUMPHREY MILFORD

1927

28-28087

Printed in Great Britain

TO
CANON W. H. T. GAIRDNER
AND
THE EGYPTIAN STAFF OF THE
SCHOOL OF ORIENTAL STUDIES, CAIRO
WHOSE UNTIRING LABOURS AND INTIMATE KNOWLEDGE OF
THE PECULIARITIES OF THE EGYPTIAN COLLOQUIAL
HAVE MADE THIS READER POSSIBLE.

PREFACE

THE subject-matter of this book is largely the product of Egyptian instructors in the School of Oriental Studies. The Editor makes no claim to originality in the composition of the book, but has aimed throughout to have it represent Egyptian thought and expression. It has been his task to select, suggest, outline, and review, but he has been careful to have all that appears pass the approval of at least two Egyptians, and often many more.

I am greatly indebted to my colleague, Canon GAIRDNER, for permitting me to use much of the material contained in the Reader Section of the first edition of his *Egyptian Colloquial Arabic* handbook. Moreover, in the preparation of this book his advice in the selection of material has been invaluable, and his aid in the correction of proof incalculable.

A number of the Egyptian staff deserve special thanks for the work they have done. Sheikh MUSTAPHA HUSAIN and Sheikh FAHMY KHALIL have assisted in composing and revising many of the stories and conversations. MILAD Effendi SALIE has transcribed and gone over the translation of most of the Bible portions—doing the parts from Acts into colloquial—and has reviewed much of the material of the book. He also has been of great help in the proof-reading of the text of this volume.

ATALLAH Effendi ATHANASIOS has contributed the first two conversations in Section V. Sheikh AZIZ ABDUL-MASIH, besides assisting in revision, contributed "The Visit of the Peasant Woman to the Doctor". Sheikh AHMAD ABDUL-KHALIQ drafted the article on Moslem Education. Sheikh ALI NUH and GINDI Efendi ABDUL-MASIH have given numerous suggestions.

Among other friends who have co-operated, space permits me to mention only a few. Miss ROSE KHAYATT, of the Ezbekia Girls' School, composed the dialogue about the seamstress. Miss CONSTANCE PADWICK kindly gave me permission to use some stories which she had collected from Egyptians. KAMIL Effendi MANSUR wrote two selections of the Religious Section. KHALIL Efendi RIZQ has been of help in choosing the popular songs

found in Section IX. For the stories of the Saints in Section III I must thank an old friend, a book-shop keeper in the Boulaq quarter of Cairo. And the Rev. C. C. ADAMS, of the American Mission, has helped in the selection and review of much of the book.

The stories found in Section IV are taken from SPITTA Bey's *Grammatik* and *Contes Arabes Modernes*. Many of these can be found in print to-day in the version from which he transcribed his stories. Since he has been largely responsible for introducing many of them to the Occident, I felt it only right to give the tales in the form that he presented them, with only few changes and abbreviations.

The British and Foreign Bible Society's colloquial Scriptures have been largely followed in the selections in Section X taken from Genesis and St. Luke.

E. E. ELDER.

CAIRO,

October, 1926.

CONTENTS

I. ANECDOTES.

(1) The Green Policeman. (2) The Donkey which Stopped.	
(3) The Prudence of Reynard. (4) The Recipe. (5) The Rebuke Courteous. (6) Too Hasty. (7) The One-eyed Parrot and the One-eyed Guest. (8) The Witless Schoolmaster. (9) The Procrastinating Carpenter. (10) The Irreverent Worshipper and the Date. (11) A very Ancient Cloak. (12) The Swindler and the Angels of the Grave. (13) The Tripe-seller and the English Soldier. (14) The Debtor and his Turkey. (15) The Hashish Smoker and the Restaurant-keeper. (16) The Insistent Beggar. (17) The Fake Prophet. (18) The Peasant and the Wax Figures. (19) The Barber Resigns in Favour of the Canine. (20) The Persistent Beggar. (21) The Inspector and the Pupil. (22) The Child and the Hornet. (23) Solomon the Wise and the Thief. (24) Imam Ali and his Mule's Bridle. (25) The Hunter and the Diamonds. Popular Superstitions about Birds and Animals. (26) The Cock. (27) The Mesopotamian Goose and the Crow. (28) The Lizard. (29) The Dog. (30) The Turtle-dove. (31) The Plover or Lapwing	1-11

II. GUHA AND ABU NAWWAS.

A. GUHA. (1) Guha in the Garden. (2) Guha and the Nut. (3) Guha at the Market. (4) Guha at the Mill. (5) Guha in the Pulpit	12-13
B. ABU NAWWAS. (1) Abu Nawwas and the Wine Glass. (2) Abu Nawwas and the Feigned Death. (3) The Caliph and Abu Nawwas	14-16

III. SHORT STORIES.

(1) The Cock, the Dog, and the Fox. (2) The Proud Rich Man and the Retort of the Poor Man. (3) The Clever Blind Fiqi. (4) The Simpleton Purchases a Bottle of Oil. (5) Monsieur Vapeur. (6) The Biting Judge. (7) The Swindler and the Conductor. (8) The Deaf Family. (9) The Unfortunate Divorcees. (10) The Boaster and the Thief. (11) The Judge, The Hunter, the Oven-keeper, the Donkey-driver, and Others. (12) The Girl and the Judge. (13) Story of the Fisherman	17-29
STORIES OF SOME DERVISH SAINTS. (14) Ahmad il Badawi. (15) Ibrahim id Dassuqi. (16) Abd il Qadir il Gailani. (17) Sayyida Zeinab. (18) Abu Shibbak	29-33

IV. TALES FROM THE COLLECTIONS OF SPITTA BEY.

- (1) The Day-Thief and the Night-Thief. (2) The Persian Savant and the Countryman. (3) The Fisherman and His Son . 34-48

V. DIALOGUES AND OCCUPATIONS.

- (1) Salutations. An Invitation to Dinner. A hearty Meal. (2) Arrangements for a Wedding. (3) The Disappointed Coachman. (4) A Second-hand Book Seller. (5) The Experienced Buyer. (6) The Lady of the House takes the Account from the Cook. Preparations for a Dinner. (7) The Housewife and the Ironing-man. (8) The Cook and Mattress-maker. (9) The Eye-doctor and the Peasant. (10) The arrival of the Doctor of Internal Diseases. (11) The Anxious Mother and the Sick Child. (12) An Accouchement. (13) A Tailor and his Customer. The Tailoress and her Apprentice. (14) The Seamstress. (15) A Teacher gives a Lesson to His Pupils. (16) A Dialogue between a Head-master, a Man Desiring to Enter His Boy in School, and a Visitor. (17) An Azharite Education. (16) The Unfaithful Contractor. Building a House 49-78

VI. THE ADVENTURES OF MESSRS. LONG AND SHORT.
AMERICAN TOURISTS IN EGYPT.

- (1st Scene) Arrival of the Steamer. (2nd Scene) Taking the Train for Cairo. (3rd Scene) On the Train *en route* to Cairo. (4th Scene) Near the Bazaars at the Khan il Khalili. (5th Scene) A Visit to a Mosque—at the Door. (6th Scene) At the Hotel. (7th Scene) At the Third Pyramid. A tragedy . . . 79-90

VII. (I) CUSTOMS AND BELIEFS.

- (1) Beliefs about the Jinn. (2) The Peasant and the Genie. (3) The Evil Eye. (4) Some Coptic Bad Customs. (5) A Moham-
medan Bad Custom: the Zar 91-6
New Manners for the New Comers. How to Behave in the
East 96-9

(II) MOSLEM FEAST DAYS.

- (1) The Tenth of Muharram. (2) Burlesque of the Ashura by
a Comedian in the Theatre. (3) The Birthday of the Prophet.
(4) The Middle Day of Shaaban. (5) The Fast of Ramadan 100-105

VIII. PROVERBS 106-111

IX. POPULAR SONGS AND RHYMES.

- (1) Breaking Home Ties. (2) The Pigeons. (3) A Cradle
Song. (4) Tutankhamen. (5) The Gold has Gone. The High
Cost of Living. (6) Cocaine. (7) The Postmen. (8) O Papa.
(9) To the Nile. (10) A Nationalist Ode in Colloquial. . 112-119

X. BIBLE SECTION.

(I) STORIES FROM THE HISTORY OF ISRAEL.

(1) David and Goliath	120
(2) Elijah and the Priests of Baal	122
(3) Daniel in the Lions' Den	123

(II) BIBLE PORTIONS.

(1) The Call of Abraham. From Genesis	125
(2) Abraham Offers his son Isaac	125
(3) Esau and his Birthright	126
(4) Joseph Envied by his Brethren	126
(5) Joseph in Prison	128
(6) Joseph Becomes Governor over Egypt	129
(7) Some Incidents in the Life of our Lord Jesus Christ. From St. Luke's Gospel	131
(8) The Story of the Woman of Samaria	133
(9) Some Parables of Jesus Christ. From St. Luke's Gospel	135-9
(10) The Sermon on the Mount. From St. Luke's Gospel	139
(11) Peter and John in the Temple	141
(12) Conversion of Saul of Tarsus	141

(III) SOME CHRISTIAN BELIEFS.

(1) The Corruption of the Holy Scriptures as Assumed by some Moslems	142
(2) Repentance	143
(3) Forgiveness and Atonement	144
(4) The Holy Trinity	145
(5) The Crucifixion of Christ in the Quran	147
(6) The Justice and Mercy of God	148

THE USE OF THE READER

The aim of this *Egyptian Colloquial Arabic Reader* is to supply material for the students of this language in such form as to enable them to enlarge their vocabularies and to acquire in connected speech a host of idiomatic expressions.

The student of the Egyptian Colloquial who has finished the first sixteen lessons of Canon GAIRDNER'S *Conversation Grammar* should be able to study and understand some of the simpler stories of the *Reader* with very little help from a teacher. By the time the *Conversation Grammar* is finished and its vocabulary mastered, the student should tackle in the same way some of the selections of medium difficulty. The gradation of the portions of the book into Easy, Medium, and Difficult will enable the student who does not happen to be studying in the School of Oriental Studies to select subjects according to his ability.

It is to be expected of the more advanced students that they will know enough of the Arabic character to look up words for themselves in an Arabic dictionary. Undoubtedly, the best for the Colloquial of Egypt is the Second Edition of SPIRO Bey's *Arabic-English Dictionary of the Modern Arabic of Egypt*. It was because of the existence of this very thorough work that the decision was reached to dispense with a separate vocabulary for this volume. To have given a glossary of the words used would have added enormously to the size and price of the book without adding corresponding value.

The following list of Arabic characters, in dictionary order, with the equivalents in Roman script used in SPIRO and also those in this *Reader* following the International Phonetic Alphabet will be of aid to the student.

	Spiro.	I.P.A.		Spiro.	I.P.A.
أ	(none)	ʔ	د	d	d
ب	b	b	ذ	z	z or d (ð)
ت	t	t	ر	r	r
ث	s	s or t (θ)	ز	z	z
ج ¹	g	g	س	s	s
ح	h	ħ	ش	ʃ	ʃ
خ	h	x	ص	ʃ	ʃ

¹ Pronounced in Cairo as in "get"; in Upper Egypt as in "gin".

	Spiro.	I.P.A.		Spiro.	I.P.A.
ض	ḍ	ḍ	ك	k	k
ط	ṭ	ṭ	ل	l	l
ظ	z	z or ḍ (ḍ)	م	m	m
ع	ʿ	ʿ	ن	n	n
غ	ġ	ġ	ه	h	h
ف	f	f	و	w	w
ق ¹	q	ʔ	ي	y	j

The vowels i, e, o, u are represented alike in SPIRO and the I.P.A. Following GAIRDNER's *Phonetics of Arabic*,² we have distinguished three sounds for the a-phoneme, ʌ near a in "man", ɑ near to the a of "father", and ɔ as the vowel sound in "want". Long vowels are distinguished by ː, whereas in SPIRO the sign ˆ above the vowel is used. ʔ is used to symbolize the vague neutral vowel often found in unaccented syllables. For the matter of accent, intonation, and elision, the reader is referred to Chapter X of GAIRDNER's *Phonetics of Arabic*.

Unfortunately for the beginner, SPIRO Bey does not give the increased verb forms and derivatives in the Roman script. But on the other hand, unlike most Arabic dictionaries, he usually gives the *nouns*, *participles*, and *infinitives* under the first letter of the word rather than the first of the triliteral root. Thus his *mudarris* comes under (m) and not (d), and *takalluf* under (t) and not under (k). Words beginning with (a) and those beginning with (i) and (u) all appear under Alif, the first letter of the alphabet.

A careful study of the table of contents and the index will enable the student to find the subjects he desires. In making the book thoroughly practical for foreigners wishing to speak the colloquial of Egypt, it has been necessary to introduce material that is not always of first importance to the general group of readers. For example, the conversations between doctors and patients in Section V were written especially for those working in hospitals and clinics.

¹ Pronounced in Cairo ʔ; in Upper Egypt ġ as in "get"; in classical q.

² *Op. cit.*, p. 37.

GRADATION OF PIECES

EASY

Section	I. Nos. 1-11, 15, 17, 19, 22, 23, 29, 30, 31.
„	II (A). Nos. 2, 3, 4, 5.
„	III. Nos. 1, 12, 13, 16.
„	V. Nos. 1, 3.
„	X. Part II, Nos. 1, 3, 7 (all but 1st section), 9 (all the parables), 11.

MEDIUM

Section	I. Nos. 12, 13, 14, 16, 18, 21, 24, 25, 26, 27, 28.
„	II (A). No. 1.
„	II (B). Nos. 1, 3.
„	III. Nos. 2, 3, 8, 10, 17, 18.
„	V. Nos. 2, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 13, 15.
„	VI. 2nd scene, 4th scene, 6th scene, 7th scene.
„	VII. Nos. 1 and 2, and "How to behave in the East".
„	VII (II). Nos. 1, 3, 4.
„	X. Part I, Nos. 1, 2, 3.
„	X. Part II, Nos. 2, 4, 5, 7 (1st Section), 12.

DIFFICULT

Section	I. No. 20.
„	II (B). No. 2.
„	III. No. 4, 5, 6, 7, 9, 11, 14, 15.
„	IV. Nos. 1, 2, 3.
„	V. Nos. 5, 11, 12, 14, 16, 17, 18.
„	VI. 1st scene, 3rd scene, 5th scene.
„	VII. Nos. 3, 4, 5.
„	VII (II). Nos. 2, 5.
„	VIII. Proverbs.
„	IX. Nos. 1-10.
„	X. Part II, Nos. 6, 8, 10.
	Part III, Nos. 1, 2, 3, 4, 5, 6.

I. SHORT ANECDOTES ¹

1. if sawi:f il ga:fi:m. *The green Policeman.*

ka'n marra wa:hid sawi:f gih gidi:d mil ?arja:f. wi lamma ka'n fi f sugli fi_l karako:n wa??afu:h ?at tilifo:n ?alasan ja:xud il ?isar:p:t. fa marra mil marro:t lamma da??_il garos wrðv?_ is samma:ʒa ʒala widnu wi ?al "mi:n?" fa ?al lu "ʒana l hikimda:r." ?am roma_s samma:ʒa min_i:du w_idda taʒzi:m, wi sa:b_il hikimda:r min ge:r fajda!

2. il hūma:r illi wiʒif. *The Donkey which stopped.*

wa:hid falla:h rð:h il muski wi ka'n ra:kib hūma:ru. wi_msðdfa wiʒif il hūma:r ?udda:m dukka'n wa:hid saʒati. ?am ?al lu_s saʒati "ʒa:wiz_eh ja rð:gil? ruḥ min hina." ?am ?al lu l falla:h, "ʒana muʃ ʒa:wiz ḥa:ga, bass il hūma:r wiʒif. taʒa:la_m'saḥu wi_niddi: lak ?irʒe:n!"

3. fiʔnit it taʒlab. *The prudence of Reynard.*

asad wi taʒlab wi di:b issðḥbu sawa. wi f jo:m min do:l 'xprɒgu li_s se:d, fa_ʃtɒ:du hūma:r wi ?arnab wi gaza:l. fa ?a:l_il ?asad li_d di:b, "iʒsim be'na." ?am ?al lu_d di:b, "il hūma:r li_l ?asad, wi l ?arnab li_t taʒlab, wi l gaza:l lijja (a)na." ?am ʔɒrɒbu l ?asad fi l ḥa:l wi mawwitu. wi baʒde:n bɒssi li_t taʒlab wi ?al lu "iʒsim inta ja_zmi:li." fa ?al lu, "il masʔala basi:tɒ. il hūma:r li gɒ'da:k, wi l gaza:l li ʒaʒa:k, wi l ?arnab li f ʒaʒ bita:ʒak." ?am ?al lu l ?asad, "mi:n ʒallimak il hikma di?" ?am ?al lu, "rɒ:s id di:b illi tɒ:rit ?udda:mi dilwɒʔti ho!"

4. il wɒsfa. *The Recipe.*

wa:hid ga:hil inʒazam ʒandi wa:hid sðḥbu ʒala l gada, fa_nbɒsɒt mil ?akl, fa tɒlab min sðḥbu jiktib lu_z zaj bi juṭbuxu_l ?akli da. ?am sðḥbu katab lu_l wɒsfa, wi rð:h is su:ʔ, iʃtara laḥma. wi lamma kan ma:ʃi fi s sikka tiʒib, fa ʒaʒad ʒalasan jistarpjjaḥ, wi ḥɒtt_ il laḥma gambu. illa_w kalbi xa'tɒfha wi giri, ʒa'm ʒa'l lu l ga:hil "manif middi: lak il wɒsfa! amm_ aʃu:f ha tiṭ'buxha min ge:r wɒsfa'zza:j!"

¹ Many of the anecdotes and stories of Sections I, III, and IV are to be found in popular story-books sold all over Egypt.

5. tawbi:x bi ?adab. *The Rebuke Courteous.*

fi jo:m mil ?ajja:m ka:nit wahda falla:ha ?agu:za rvjha lin ni:l ?alasan tiqib mrvja. wi ka:n wrvja:ha hma:r. wi lamma ka:nit mafja fi s sikka ?a'bilha walad ja?i. wi lamma safha ?a'l laha, "nahar:ik sa?id ja (u)mm il hma:r." ?a:mit il falla:ha ?a'lit lu "nahar:ok mubar:ok ja bni." wi lamma l walad simi? il gawar:b da mifi maksuf.

6. l isti?ga:l illi mis setv:n. *Too hasty.*

ka'n fih wahid falla:h fa?i:r, wi ka'n ?a:?id fi ?ottu jo:m min za:t il ?ajja:m jiftikir fi mista?bilu. ?a'm ?a'l fi nafsu "ana ?andi fwpjjit samn, aru:h abi?ha fi s su:?, w astiri bi ta'manha na?ga; wi lamma tu:lid in na?ga ha jku'n ?andi ganam kitir. wi ba?de:n abi:q il ganam w astiri bo?v;r; wi lamma jiktar il bo?v;r, aggawwiz; wi lamma j'gi: li walad, a'gib lu m^oqallim ji?allimu l ?ulum kullaha: wi ba?de:n a'ul lu, "ja walad hat kaza", w in ma smi?i w vftv:hi hvd'rubu bi l ?vsv:ja di kida! . . ." wi fi l ha:l rvaq il ?vsv:ja wi d'vrb is samn illi ka:n ?ala r vff, wi xusur svhibna s samn wi mista?balu sawa !

7. il bagbagv:n wi d' d'ef.

The one-eyed Parrot and the one-eyed Guest.

wahid kan ?andu bagbagv:n la:kin in naba:ha tvlqa min ?e:nu. wi f jo:m sadfit innuhum istaru samak wi ?a?adit is sittib tiqli:h; ?a:m lamma tvstvj iz ze:t wi hvttit is samak fi:h itvttvt il bagbagv:n wi d'vrb it tv:sa bi z ze:t ?a'labha. ?a:m is six gih fi ?e:nu, ?ala?ha fa sv:r ?a?war. wi svdfit innu gih ?anduhum wahid d'ef wi kan ?a?war. ?a:m il bagbagv:n lamma saf id' d'ef da faxfax fi l gana:gil¹ illi f rigletv li haddima gih ?ala higr id' d'ef, wi bvs^s l ?e:nu kida, wi ?a:l "?vttvch ! ?inta zajji kaman kabbert iz ze:t !"

8. il 'fi?i l laxma. *The witless School-master.*

marra geh walade:n lil fi?i bita?hum jiftiku ba?d. ?a:l il ?awwila:ni "fuf ja sajjidna, il walad da vvd'i widni zza:j." wi ?a:l it ta:ni "la: ja sajjidna ma tsadda?uf ! da hu:wa lli vvd'i widni nafsu !" ?a:m il fi?i ?a:l "ru:h ja walad balaf kidbi ?vsvubh ! hu:wa ka:n gamal ha jvvd'i widni nafsu !"

¹ Small bells.

9. in nagga:r il kasu:l.¹ *The procrastinating Carpenter.*

kan ro:gil ruzi? bi walad wi fi'rih buh, wi kan biddu jiftiri: lu mahd.² ?am ro:h li wa:hid nagga:r wi dda: lu masalan rijal, wi ?al lu "i?mil li mahd." ?al lu n nagga:r "t?jjib nahar il gum?a ta?a:la wi xud il mahd", ja?ni ba?di tamant ijja:m. wi ka:n il xami:s. nahar il gum?a r ro:gil ro:h lu wi ?al lu, "haxt il mahd." ?al lu n nagga:r lissa mu? xpla:s. wi t?axxar in nagga:r lamma mifi l walad wi 'kibir wi tgawwiz wi stawlid wila:d. ?al l abu:h "fa:wuz mahdi li bni." ?al lu abu:h "ruh li n nagga:r il fula:ni ?ana wossetu ?ala mahd jib?a dilwot?i ?ifri:n sana, xudu minnu." ro:h lin nagga:r, ?al lu "haxt il mahd illi wosso:k ?ale:h abu:ja wi dda:lak rijal." ?al lu n nagga:r, "xud ir rijal m ahbibis asta?gil fi? sugl!"

10. hika:jit il haffa:f wil bala:ha.

The irreverent Worshipper and the Date.

ka:n wa:hid haffa:f bi ja:kul bala:h wi fidlit bala:ha f ge:bu. ?am ro:h il ga:mi? ?alasan jisalli l ?osr. fa lamma wi?if waro l ima:m 'nawa³ wi kabbar⁴ takbi:rit il ?ihro:m.⁵ wi ba?dima daxal fis ?ola wi ?aro nuss il fatha, ?a: m if'takar il bala:ha lli f ge:bu. ?am t?lla?ha wi btada ja:kul fi:ha. ?a:m ir ro:gil illi gambu gumazu, wi ba?de:n zagadu b ku:fu ?alasan jibottol il ?akl. ?a:m il haffa:f bossi lu wi ?al lu "qalajja it t?la: ? ja ?axi! ma m?i:f gerha".

11. hika:jit il fi?i wil gibba. *A very ancient Cloak.*

marra wa:hid fi?i ro:h li wa:hid gani wi jahat minnu gibba ?adi:ma, wi xadha wi rowwah. wi fil be:t katab ?ale:ha 'la: ?ila:ha ?illa t?ro:h' wi l'bisha wi tili?. ?a:m fa:fu r ro:gil illi ddaha:lu wi ?al lu "ja fula:n, le:h ma katabtis ?ale:ha 'wi muhammad ro:su:l t?ro:h'?" ?al lu l fi?i "la:, ?alasa:n il gibba di la:zim inta frossol'taha wi lbis'taha ?abli zuhu:r sajjidna mhammad!"

¹ This story appears in the stories of Spitta's *Grammar*.

² Cradle. The colloquial word is really murge:ha.

³ Expressed his intention (to pray the statutory prayer).

⁴ Said "t?ro:hu ?akbar", the saying of which necessitated his saying nothing but the formulas of prayer until finished.

⁵ The being-in-a-devotional-state.

12. *hika:jit in nɔssɔ:b wil malajka.**The Swindler and the Angels of the Grave.*

jiʔu:lu innu ka'n fi rɔ:gil nɔssɔ:b ʃaʔijʃ fid dunja bil hi:la wi l ʔawqntɔ. fa lamma ma:t ir rɔ:gil da wi dafanu:h, gu_m jisʔalu:h il malake:n bitu:ʃ il ʔabr illi bjisʔalu_l majjiti:n kulluhum. ʔalu: lu "ja ʃabd ɔʔʔɔ:h mi:n rɔbbak wi ʔe:h di:nak wi mi:n in nabi_bta:ʃak" ʔam ʔal luhum il ʔawqntɔgi "xɔbar ʔe:h, intu mi:n?" ʔalu: lu "ihna munkar wi nakiir il maxsu:si:n bis suʔa:l." ʔam rɔddi ʃale:hum wi ʔal luhum "da ka'n fi:h itne:n hina zazjukum tamam saʔalu:ni wi 'xɔrɔgu min tawwⁱ bass. hu:wa_ntu ha tisʔalu:ni kam marra?" fa ʔalu: lu l malajka "balas nɔsbi ja kadda:b! hu:wa fih haddi ge_rna_b jisʔal?" fa lamma ʃaʃ il majjit inni la buddi mis suʔa:l, ʔal luhum "maʃalehʃ! il haʔʔi muʃ ʃale:kum intu. la:kin il haʔʔi ʃala ʔahli_lli gabu:ni_f turba hajsɔ zazji di."

13. *il kuroʃa:ti wi_l ʃaskari l_ingili:zi.**The Tripe-seller and the English Soldier.*

ittafaʔ inni rɔ:gil kuroʃa:ti ʃa'l ʃala rɔ:su tɔblija ʃale:ha hittite:n kirʃa wi nussⁱ rɔ:s xɔru:f wi rgife:n ʃe:ʃ, wi mifi_f ʃariʃ jibi_ʃhum wi ka'n jina:di wi_jʔu:l "ʃal ɔʔʔɔ:h. ja rɔbbi ja ga:bir. ja msahhil ibʃa:t. ja kari:m ibʃa:t." wif ha'lma ka'n bi_jʔu:l ibʃat gat hidda:ja min fo:ʔ, wi xɔtɔfit hittit kirʃa. ʔam bɔss il kuroʃa:ti_l fo:ʔ wi ʔa:l "deh da? d_ana b_aʔu:l ibʃat muʃ ta:xud!" wi baʃdi kida hɔtt it tɔblija wi wiʔif ʃat talitwa:r¹ zaʃla:n. fa ga: lu ʃaskari_ingili:zi ma jiʃrɔffⁱ ʃarɔbi ʔabadan wi xad hittit rɔ:s wi ʃaʔʔit ʃe:ʃ wi ʔal lu bi_l ingili:zi "bi kam do:l?" wala:kin sɔhibna ma jiʃrɔffⁱ jgawbu wi tannu_jna:di wi jʔu:l "sahhil ja rɔbbi tufɔ:g tufɔ:g.² la:kin il ʃaskari fihim ʔinnu bi_jʔu:l lu "tu: frɔnk." wi fi_l ha:l daʔfaʃ lu frɔnke:n wi ʔaʃad ja:kul. fa_nbɔsɔt il bajja:ʃ mit taman_da wi na:da_w ʔa:l "jassir, jassir." fa_ftakar il ʃaskari ʔinnu bi_jʔu:l lu "ʔaiwa ja si:di, it taman da_kfa:ja", wi baʃdi kida sa:bu_l ʃaskari wi tannu ma:ʃi.

¹ Platform or raised side-walk.² The sellers lengthen the final syllable of ibʃat and tufɔg.

14. *ḥika:jit il madju:n w il farxa_r ru:mi.*

The Debtor and his Turkey.

kan fih rō:gil madju:n mahuf ʔa:wuz jidfaʔ id de:n illi ʔale:h. wi f jo:m min do:l rō:h sōhb id de:n li be:t il madju:n ʔalasan jitōlbu bi lli ʔale:h. wi bi s sudfa wagadu ʔa:ʔid jitgadda, wi ka:n min ʔimn il ʔakl il mōhtu:t ʔala s supra farxa ru:mi. ʔam ʔa:l sōhb il ḥaʔʔi li l madju:n “inta ḥa tsaddid il mablag illi ʔale:k?” ʔam rōddi ʔale:h wi ʔal lu “wi ḥja:t abu:k ja ḥabi:bi, ma ʔandi wala malli:m wala f ge:bi ma jtaʔʔal il mizain wala jxqfʔifu.” ʔa:m il mʔtō:lib ʔal lu “se ʔari:b ʔale:k ja ʔaxi, hu:wa lli mafi:f fi ge:bu wala malli:m ja:kul fira:x ru:mi!” ʔa:m rōddi ʔale:h il madju:n fi l ḥa:l wi ʔal lu “umma:l ḥ aʔmil ʔe:h, rōbbina jikfi:k farr il fōʔr, xalli t tōri:ʔ mastu:r! ʔadi:ni lamma fu:t inni ma ʔandi:f ḥabb awakkilha minnu, iltazamt adbaḥha. ʔaḥsan ma tmu:t mi l gu:ʔ.”

15. *ḥika:jit il ḥaʃʃa:f wi t tōbba:x.*

The Hashish Smoker and the Restaurant-keeper.

bi jʔa:lu ʔinni wa:ḥid ḥaʃʃa:f daxal fi mōtbax mi l mōtō:bix. ʔam kal wi nbōsōt li ḥaddima ʔibi:ʔ. wi baʔde:n rō:h ʔand it tōbba:x wi ʔal lu “ʔul li ja sṭa, iza ka:n wa:ḥid ja:kul bala:f wala jiddikfi flu:s tiʔmil fi:h e:h?” ʔam ʔal lu “bʔrōbu ʔala wiʃʃu lamm akassar dima:gu.” ʔam ʔal lu l ḥaʃʃa:f “tōjjib min fōḍlak saḥhil iḍrōbni ʔalasan mani:f fa:ḍi wi ʔandi fu:ʔi ḍōru:ri.”

16. *ḥika:jit iʃ saḥḥa:t. The insistent Beggar.*

wiʔif wa:ḥid mi f saḥḥati:n ʔala ba:b be:t, wi ʔa:l “ʔiddu:ni se lilla:h ja muḥsini:n ja lli twaḥḥidu tṭō:h.” fa ʔalu: lu sḥa:b il be:t “bʔtōh jiḥannin ʔale:k.” fa ʔa:l luhum “il gu:ʔ ʔōrōsni ʔiddu:ni luʔmit ʔe:f.” ʔalu: lu “ma niʔdarʔi ʔale:ha.” ʔal luhum “iddu:ni ʔali:l mi l ʔamḥ walla l fu:l walla f siʔir ḥatt aruddi guʔti. ʔana rō:gil maski:n wi ba:ʔri ʔala ʔe:la.” ʔa:lu: lu “baḍu ma niʔdarʔi ʔala kida.” ʔal luhum “wi law ḥittit samni walla f wōjjit ze:t walla kubba:jit laban laḥsan ʔalbi b jiḥrōʔni” ʔalu:lu “da bʔi:d ʔan sanabak”. ʔal luhum “tōjjib ʔiddu:ni ʔarbit mōjja ʔabilli bha ri:ʔi.” ʔalu: lu “ma fi ʔandina mōjja.” ʔam ʔal luhum iʃ saḥḥa:t “se ʔari:b ʔalasan e:h intu ʔaʔdin hina? il ʔaḥsan tiʔu:mu wi tiʃḥatu li ʔinnukum miḥtaqi:n iʃ siḥa:ta ʔaktar minni.”

17. *hika:jit in nabi_l kadda:b. The fake Prophet.*

ka'n fih wa:hid iddaʃa_n nubuwwa, wi r rɔ:gil da ka:n mɔjja min tahtⁱ tibn. fa xɔdu:h wi rɔ:hu ʃal ma:hkama. ʔam ʔal lu_l ʔa:di "inta nabi?" ʔal "ʔai naʃam." ʔal lu "tkallim kala:m gaddi muʃ hazal! ismak ʔe:h." ʔal lu "ʃammak il ha:ggi sa:lim il baradʃi." ʔam ʔal lu_l ʔa:di "baladak e:h?" ʔal lu "ʃibi:n il ko:m." ʔam ʔal lu "inta nabi min imta." ʔal lu "min sanat sitt_ala:f wi mite:n ʔabi ʔa:dam." ʔal lu_l ʔa:di "si:bak mil hazal wi ʔe:h ʃala:mit ko:nak nabi?" ʔal lu "il ʃala:ma ʔinni ʔan_aʃrɔf iʃ ʃe:ʔ_illi_f fikrɔk." ʔa:m il ʔɔ:di ʔal lu "tɔjjib, ʔe:h_illi_f fikri." ʔa:l lu_r rɔ:gil. "ʔilli_f fikrɔk wi_f dʔomi:rɔk inn_ana kadda:b fi ʔɔslⁱ wiʃfi." ʔal lu_l ʔɔ:di "tama:m." wi tilʃit ʔɔdi:jjitu tuzzi fiʃf—la fe:ʃ wa la ʃale:ʃ.

18. *hika:jit il falla:h wi_t ta:swi:r.**The Peasant and the Wax Figures.*

ka'n fih wa:hid falla:h ma ʃumru:ʃ geh mɔsrⁱ ʔabadan. wi waʔtima ka'n ma:ʃi fi l muski ʃa:f it ta:swi:r il maʃmu:la bi_l gibsi ʔand il mawardiⁱ wi balatʃiⁱ wi_l gamma:lⁱ wi gerhum. fa ftakar il falla:h ʔinnuhum xawaga:t sɔhi:h waʔfi:n ʔudda:m id dakaki:n. fa ʃaʔlu sɔw:war lu jiɔrɔb kullⁱ wa:hid ʔalam ʃala wiʃsu wi huwwa ma:ʃi. fa fiɔil kullima tʔablu tɔswi:rɔ jiɔrɔbha ʃala wiʃʃaha bi l kaff, li ha:dima_tɔp:dif innⁱ sɔ:hib dukka'n ka'n wa:ʔif m^amajjil suwajja gamb il batri:na.² ʔam ga: lu_l falla:h wi sɔw:war ʃale:h bi ʔi:du wi ʔal lu "ma tuʔaf ʃidil zaji ixwa:tak". ʔa:m il xawa:ga rɔ:h xɔbɔtu fi_l ha:l bi_l lukkamijja ʃawag rɔʔabtu. fa ʔal lu_l falla:h "ja satta:r ja rɔbb! ʔaho_l xawa:ga da xɔtɔs minni ta:r³ il xawaga:t illi dʔrɔb_tuhum kul'luhum!"

19. *hika:jit il ha:la:ʔ wi l kalb.**The Barber resigns in favour of the Dog.*

ka'n fih wa:hid faʔir daʔnu tiwlit ʔawi zaji talati:n sɔnti taʔriban. wa la kanʃi maʃa:h fulu:s. fa ʃa:f wa:hid m^azajjin faʔit ʃale:h. ʔam ʔal lu, "tiʃmilʃi maʃru:f tigi tih'laʔ li daʔni wi ta:xud minni_r rigi:f da." ʔal lu "hɔ:di:r bi kullⁱ mamnunijja." ʔam geh il m^azajjin wi ʔasal daʔn ir rɔ:gil bil mɔjja wi s sɔbu:n

¹ Names of certain shops in Cairo.² Show window.³ Had his revenge.

wi ʔaʔad jizajjinu. wi ʔ waʔtima ka'n bi jiħlaʔ lu geh kalb xəʔəf
ir rigi:f wi giri. fa lamma ʃaʔ kida_l ħalla:ʔ bəssˤ lil kalb wi
sikit wi bəʔtəʔ il ħila:ʔa. ʔa:m iz zubu:n ʔal lu “xəbar_e:h
jə_sʔa! ma tiħlaʔ umma:l ʔalafan nixləs wi_nʔu:m!” ʔal
lu_l mizajjin “ʔana ma:li ja lo:ħ, inta ʔawuz ta:kul muxxi? ma
li:f fuɣl! xalli_lli xad minnak ir rigi:f jiħlaʔ lak!”

20. iſ.ſaħħa:t il laħu:ħ. *The persistent Beggar.*¹

ro'h wa:hid saʕi:l juʔlub ha:ga min wa:hid baxi:l, fa wiʕif
 ʕala_l ba:b wi fiʕil jixɒbbɒʔ jixɒbbɒʔ li ʕaddi kaffu ma baʕbaʕ.²
 fa nizil sɒhb_il beʔ jidabbib wi ʕa:l lu “ʕa:jjiz ʔe:h ja ʔaxi
 karkibi_tdmagna. hijja_ʕ fiʕa:ta bi_t taba:ta³ ja ʕe:x? guir⁴
 min hina xalli:na_nʕu:f ʕanna ma tuʔaffi_tgaʕgaʕ.” (is saʕi:l)
 “minnak li_lla:h ja ʕe:x! ʔana ga:ʕ ʕala ba:b_ɒʔʔɒ:h. wala:kin
 ʔinta laxlaxi_t /rukabi wala:kin ʕibilti kala:mak. li ʕinni ʔakl il
 ʕe:ʕ jihibb lamma_adan'din lak ʕuwajja wi_ddi:ni_lli fi:h_il
 ʕisma.” wi wiʕif jiʕwi zajj il kaɓb lamma_jhabhab wi_l gidj
 lamma_jmaʔmaʔ⁵ wi_l ʔuttʔi lamma_jnawniw. (sɒhb il be:t)
 “ma: lak kida bi_ddagdaq.⁶ ʔaʕsan ʕe lak tizuʔʔi ʕagalak min
 hina_b zo:ʕ, w_in tɒwwilti walla ʔɒssart ʔɒʕɒl ʔaʕabʕib⁷ lak
 ʕala ʔaʕʕitak⁸ lamma_tzinn wi dammak jiʔɒʔɒʕ.” ʔa:m is
 saʕi:l itmɒʔʔɒʕ bi ʕizm_ummu w_abu:h wi roʕaʕu⁹ ʔalam
 xalla:h wa:ʕif jinahnih¹⁰ wi ʕɒʔʔi de:lu fi_sna:nu wi ʕal “ja
 faki:k.”¹¹ fa geh ʕibn il baxi:l wi ʕa:l “ma: lak j abu:ja.” ʕal lu
 “ja_bni sɒdqi ʕadi:k ʔɒʔʔɒ:h la_jwarri:k.”

21. il m³fattiṣ wi_t tilmi:z. *The Inspector and the Pupil.*

fi jo:m mi_l ʔajja:m daxal mʔattif jizu:r madrsa. ʔam ʔabbi
jitkallim wɔjja_t talamza ʔan maʔabbat il wɔtɔn. fa btada
jifah'himhum ʔubb il wɔtɔn bi wɔstɪt il ʔalam illi ʔafu mʔalla?
ʔal ʔe:t waʔti_dxu:lu_l fɔsl. fa ka:n min ʔimni kala:m il
mʔattif innu saʔal tilmi:z wi ʔal lu “tiʔrof ʔalafa:n e:h il ʔalam
da mitʔalla? ʔal ʔe:t?” fa gawbu_t tilmi:z wi ʔal lu “ʔalafa:n
il ʔe:tɔ wisxa wi_l ʔalam jida:ri_l wasa:xa!”

wi da fikr boŋd in na:s inni_d diha:n ʃal wabar jinfaʃ il
qarba:n.¹²

¹ To illustrate the use of the quadriliteral verb, especially as an onomatopoeic.

² Swell.

³ Insistence.

■ Go away.

⁵ Bleat.

⁶ Why break up your speech so?

⁷ Hit with a slipper.

■ Bald head.

■ Knock.

¹⁰ Blubbering.

¹¹ One who sets free.

¹² The mangy.

22. il walad is sugpjjar wi_d dabbu:r.

The Child and the Hornet.

fi jo:m min do:l ka:nit waħda sitt misafra fi wabu:r is sikka_l
ħadi:d maḡ ib'naha wi_d da:da_btaḡtu. wi lamma ka:nu
msafri:n fi_l l p̄tr ḡajjṓt il walad fa ḡa:lit il ʔumm li_l xadda:ma
“ḡu:fi sak'kiti_l walad wi_ddi:lu_l li hu:wa ḡawzu ḡalaḡan ma
jibki:f.” ata:bi_l walad ḡajif dabbu:r ḡalaḡ ḡibba:k wi lamma
za:d fi_l ḡija:t ħṓḡḡṓritu: lu_l xadda:ma, wi_f ħa:lma miskul
walad ḡarṓsu fa ḡajjṓt 'aktar mi_l awwil. ḡa:mit il ʔumm
ḡa:lit lil xadda:ma “ʔana b_aḡul lik, iddi_l walad illi hu:wa
ḡawzu.” ḡa:mit hijja ḡa'lit laha “ana ḡibtu: lu wi hu:wa maḡah
fi ʔi:du ho!”

23. ħika:jit sulaima:n il ħaki:m wi_l ħarṓ:mi.

Solomon the Wise and the Thief.

daxal rṓ:ḡil ḡandi_slaima:n il ħaki:m wi ḡa:l lu “ja nabijj
ṓṡṡṓ:h! in na:s tamalli_b jisrṓḡu_l wizzi_bta:ḡi, wala:kin ana
maḡrṓḡ illi_b jisrṓḡu.” fa ḡa:b sulaima:n kull_in na:s wi
ħṓḡḡṓrhum fi_l ḡa:miḡ, wi baḡdi kida ṡiliḡ fo:ḡ il mambar¹ wi
xṓṡṓb luhum xṡṡṓ, wi_f ʔa:xir il waḡz ḡal luhum “an_aḡtikir
inni_wa:ħid minkum bi jisrṓḡ il wizzi_btaḡ ḡe:ru wi_jxuff il
ḡa:miḡ wi_r ri:f fo:ḡ rṓ:su.” fa ħṓṡṡ ir rṓ:ḡil il ħarṓ:mi ʔi:du
ḡala rṓ:su ḡalaḡan jifuf iza ka:n fih ri:f walla la.

wi fi_l ħa:l ḡirif sulaima:n inni da_l ħarṓ:mi wi ḡalaḡan kida
xadu wi waddu:h is sign.

24. ħika:jit liḡa:m baḡlit il ʔima:m ḡali.

Imam Ali and his Mule's Bridle.

bi_jḡu:lu ʔinn_il ʔima:m ḡali (rṓḡijṓ_ṡṡṓ:hu ḡannu), daxal il
ḡa:miḡ fa ḡal li rṓ:ḡil min_in na:s, “imsik il baḡla:di li
ħaddim_axrug mil masḡid”. fa_r rṓ:ḡil misik il baḡla wi
baḡdi_ḡwṓjja xad il liḡa:m min ħa'nakha wi sa'bha wi tannu
ma:ḡi. fa lamma xṓrṓḡ ḡali ka'n m'ħṓḡḡṓr li_r rṓ:ḡil ḡirṡe:n
ʔugrit ma_m'sik lu_l baḡla. fa lamma wṓṡṓl ḡand_il ba:b
wagaḡha waḡfa min ḡe'r liḡa:m fa_r_kibha wi miḡi. wi lamma
wṓṡṓl il beṡ idda_l ḡirṡe:n li_l xadda:m wi ḡal lu “ru:h iṡtiri
bi_l ḡirṡe:n do:l liḡa:m mi_s su:ḡ”. fa lamma rṓ:h il xadda:m
hina:k wagaḡ inn il ħarṓ:mi baḡ il liḡa:m bi ḡirṡe:n bass, fa riḡiḡ
wi xṓbbar si:du_b kida. fa ḡa:l ḡali (karṓm_ṓṡṡṓ:hu wagaḡ) “ḡu:f

¹ For minbar.

27. il wizz il ʕira:ʕi wil ɣurɔ:b.

The Mesopotamian Goose and the Crow.

jiʕu:l baʕɖ in na:s inn il wizz il ʕira:ʕi lamma jti:r jimfi sufuf wara baʕɖ, wi ʕudda:m il kull ir rɔʕis illi bi jmaʕsi:hum kulluhum. fa l ginsɪ da lamma jizhɔr wi jɣanni b so:tu l gami:l tiku:n is sana xɔɖra wi mundijja¹ jaʕni fi:ha xe:r ʕɔzi:m. wi kulli l fallahi:n jistabʕaʕru: buh lamma jimfi fil ɣetɔ:n, liʕinni maʕsu:l iz zarʕi jku:n kʷawajjis wi mabru:k giddan. wi bi ʕaks il wizz il ʕira:ʕi jku:n il ɣurɔ:b; li ʕinn in na:s lamma jismaʕu:h jitfaʕlu minnu wi jitfaʕmu, liʕinnu rubbama jihʕɔl luhum ʕɔrr. hatta ʕinni baʕɖ it tugga:r illi bi jru:hu s suʕ, lamma jismaʕu so:t il ɣurɔ:b wɔʕti xuru:ghum min buju:thum, jiʕu:lu “ja fatta:h, ja ʕali:m, ja rɔzza:ʕ, ja kari:m”. wi jimkin jirgaʕu ta:ni wi ma jtagruʕ fil jo:m da, liʕinnuhum rubbama jixsaru aw ma jbiʕu:ʕ illi wɔjja:hum. wi ʕalasan kida kiti:r min in na:s lamma jʕu:fu l ɣurɔ:b ʕaw jismaʕu so:tu jiʕu:lu nafsuhum “xe:r ja rɔbb” talat marɔ:t, “ja tara ha jigro ʕeh. fa ʕala kida l ɣurɔ:b zazji ʕummʷ ʕwe:ʕ jaʕni l bu:ma fit tafa:ʕul wit tafa:ʕum, fa hu:wa jizʕaʕ bi n nahɔ:r wi hi:ja tizʕaʕ bil le:l. wi wiʕsuhum litne:n jiʕɔɔ il xɔmi:ra mil be:t.

28. il burs. *The Lizard.*

fi:h hijwa:n mil hijwana:t jihibbi jna:m tamalli fil malh, wi jitʕallib fi:h, wi hu:wa l burs. wi jimkin jilhas bi lsa:nu l wila:d is sugɔjjari:n illi jna:mu min ɣe:r ma jigɔsilu (i)de:hum mit ɔɔbi:x. fa jihʕɔl luhum karʕa jaʕni marɔd fil hanak zazj id dimmil, wi baʕde:n jiru:h il ʕajja:n ʕandi darwi:ʕ rifa:ʕi mid darwi:ʕ illi b jaklu t taʕabi:n; wid darwi:ʕ da jitiʕi ʕal karʕa talatt ijja:m wi t taffi da la:zim jiku:n ʕablima jiftɔr id darwi:ʕ. wi baʕdi kida jiti:b il walad. wil bursɪ da muʕ mumkin jimut illa bi ɖɔrb il marku:b ʕaw il gazma ʕaw il bulɣa. wi baʕɖ is sitta:t tamalli jxawwifu ʕija:lhūm is sugɔ:r bil burs, liʕinnu fil le:l jiʕalli so:tu wi hu:wa ma:ʕi ʕal he:t aw na:jim fis saʕf. wi lamma jismaʕu:h bi ju:sru:x kida jina:mu fil ha:l min ɣe:r kala:m.

29. il kalb. *The Dog.*

fi:h tikrɪ ta:ni ʕand in na:s bi xsu:s il kalb. bi jiʕtiʕdu ʕinn il kalb iza ka:n jhabhab zazj il ʕa:da mafiʕ ɖɔrɔr wala xo:f, liʕinnuhum ma jitfaʕluʕ min il habhaba. wala:kin in ʕawwa jitfaʕmu wi jiʕu:lu lamma jismaʕu:h, “ha jmu:t wa:hid”,

¹ Moist.

liʔinnuhum jiftikru ʔinn il kalbi ma jiʔwi:f kida illa (i)za kain
ʔazrɔʔi:n mala:k il mo:t ha ja:xud ro:h wa:hid.

30. il hama:m il ʔimri. *The Turtle-dove.*

ju:gaɖ ginsi mil hama:m dajman jisabbiḥ wi juzkur bi so:t
lo:ti:f ʔa:li wi jʔu:l “ja rɔʔu:f ja rɔʔu:f” gumlit marrɔ:t fi
nafas wa:hid. win na:s jiku:nu mabsuti:n mil hama:m lamma
jismaʔu:h liʔinnu b jiʔmil kida fis subḥi badri ʔabl iʃ fams.
wi lamma jismaʔu ajji wa:hid min in na:s la:zim jiʔu:m
wi ʔsɔlli, wi hu:wa farḥa:n.

31. is siʔsa:ʔa. *The Plover or Lapwing.*

fiḥ baʔɖ it tuju:r tuskun fil ʔetɔ:n, wi minhum te:r isnu
siʔsa:ʔa. il ginsi da lamma jti:r wi jʔalli so:tu foʔ ajji be:t,
la:zim ji:gi fil be:t da ʔe:f, aw wa:hid ka:n ʔa:ʒib, aw ji:gi gawa:b
li sɔḥb il be:t. wi baʔɖ in na:s il fallahi:n lamma jismaʔu s
siʔsa:ʔa di wi humma fil ʔetɔ:n la:zim jitnabbihu wi jaxdu
ba:lhūm min zarʔuhum, liʔinnuhum jiʔrɔfu tama:m innu fiḥ
na:s ʔa:ʒi:n aw mafjin mada:m it te:r da bi jganni.

II. GUHA AND ABU NAWWAS

A. guha.¹

1. guha fig gine:na. *Guha in the Garden.*

fi jo:m mil ?ajja:m guha xad ziki:ba wi daxal gine:na mafiha:f hadd. fa ?alla? gazar wi lifti_w figli_w bəsəl wi hətətuhum fi z ziki:ba. illa_w sə:hib ig gine:na gih wi fa:fu, fa ?al lu “inta mi:n wi ?e:h da_lli fi z ziki:ba?” ?al lu “ana guha wi kuttī wa:ʔif fis sikka fa geh hawa_sdi:d ?awi wi tɔjjɔrni lihaddima roma:ni fig gine:na di.” ?am ?al lu səhib_ig gine:na “tɔjjib ir ri:h hətətok hina; wi mi:n ?alla? il gazar wi l lifti da.” ?am guha ?al lu “il hawa lamma roma:ni ba?a jidaħrɔgni, wi kullma_msikti fi gazaru walla figla titla? fi ?i:di.” fa ?al lu_g ganajni “tɔjjib sadda?ti kala:mak da kaman. wi mi:n illi hətətuhum fiz ziki:ba di?” ?a:m_ihta:r guha wi ?al lu “w_ɔʔi:hi ja ?axi ?ana kuttī b_aftikir fi kida li hadd_inta ma get dilwɔʔt!”

2. guha wi l lo:za. *Guha and the Nut.*

marra guha ka:n ?a:ʔid ja:kul lo:z wi bundu? wi go:z. wi lamma kan bi jkassar tɔ:rit minnu lo:za. fa ?al “je ʔaqi:b! la: hawla wala: ?u:wa ?illa bi_lla:h! kullī je: bi jhrɔb mil mo:t, hatta_l fawakih kaman!”

3. guha fis su:ʔ. *Guha at the Market.*

marra guha ka:n ʔa:wuz jiftiri_hma:r, fa xad fulu:s wi ro:h is su:ʔ ʔalasa:n jiftiri:h. wi lamma ka:n ma:ʔi fis sikka ʔablu wa:hid ?agru:d. ?al lu “ʔala fe:n ja guha” ?am ?al lu “ʔas su:ʔ ʔalasan aftiri_hma:r.” fa rɔddi ʔale:h wi ?al lu “?u:l ?in ʔa ʔɔʔi:.” fa gawbu guha “a?u:l in ʔa ʔɔʔi: le:h? il fulu:s

¹ Guha (commonly spelt Goha), or Nasr id din, is the hero of many a short anecdote told and re-told among the people of Egypt, as well as other parts of the Near East. An apparent simpleton, he gets the laugh in the end by some facetious remark or drollery. Collections of these stories are to be found for sale in the bookshops everywhere in Egypt.

maʕa:ja wil himi:r fis su:ʔ.” wi lamma ka:n fiz zaḥma_b.ta:ʕit is su:ʔ wa:ḥid naʕʕa:l ʕarɔt ge:bu wi sarɔʔ minnu l fulu:s. fa rigiʕ min ge:r ḥuma:r. ʕam ʕablu r rɔ:gil nafsɔ ta:ni wi ʕal lu “fe:n il ḥuma:r ja guḥa.” fa gawbu wi hu:wa zaʕla:n ʕawi “il fulu:s insarɔʕit in ʕa ʔɔʔʔɔ: ! wi jixrib be:t illi sɔbbahni in ʕa ʔɔʔʔɔ: ! hu:w_ana muʕ ʕa:rif in sɔba:h il ʕuru:d wala sɔba:h l_agra:d.”

4. guḥa. liṭ tɔḥu:na. *Guha at the Mill.*

fi jo:m mil ʔajja:m rɔ:h guḥa liṭ tɔḥu:na fis subḥi ʕalasan jithan tihinu. fa baʕa jisrɔʕ min ʔufaf in na:s wi jḥutṭi fi ʔuffitu hu:wa. fa ʕal lu t tɔḥḥa:n. “bi tiʕmil ʔe:h ja guḥa.” ʕam ʕal lu “ana ʕabi:t.” fa ʕal lu tɔḥḥa:n “iza kutti ʕabi:t leh ma_b taxudʕi min ʔuffitak wi tiwɔʕʕ fi ʔufaf in na:s. ʕam ʕal lu guḥa, “ana dilwɔʕti ʕabi:t wa:ḥid w_iza ʕamalti kida ʔabʕa ʕabite:n.” fa diḥik ʕale:h it tɔḥḥa:n wi sa:bu.

5. guḥa ʕal mambar.¹ *Guha in the Pulpit.*

marra mil marro:t tiliʕ guḥa ʕal mambar ʕalasan juxṭub wi jiʕʕiz in na:s. fa ʕa:l “ja na:s, intu tiʕrɔfu_lli rɔḥ aʕu:lu_lkum.” ʕaʕlu: lu “la ma niʕrɔfu:ʕ.” ʕam ʕal luhum “mada:m innuku ma tiʕrɔfu:ʕ illi rɔḥ aʕu:lu_lkum mafi:ʕ fajda fi waʕzi lin na:s il guhala_lli zajjukum.” wi nizil min ʕala l mambar wi xad baʕɔḏu wi mifi. wi_ʕ jo:m ta:ni rɔ:h ig ga:miʕ wi tiliʕ ʕal mambar wi ʕa:l, “alla_ntu_b tifhamu ll(i) ana ʕajiz aʕu:lu_lkum?” ʕalu: lu “ʔaiwa nifham ʕawi.” ʕam ʕal luhum “ḥe:s innuku_b tiʕrɔfu:h mafi:ʕ luzu:m fi ko:ni ʔaʕu:lu_lkum ta:ni.” wi nizil min ʕala l mambar wi xɔrɔg. wi baʕde:n fi jo:m ta:ni wiʕif ʕal mambar wi ʕa:l “ja na:s ja_msɔlliʕji:n intu tiʕlamu_ll_ana rɔʕiḥ aʕu:lu?” fa ḥta:ru fil gawa:b, wi ttafaʕu wɔʕja baʕɔḏi ʕala ʔinni ʕwɔʕja minhum jiʕu:lu “la ma niʕrɔʕʕ” wi ʕwɔʕja “ʔaiwa niʕrɔʕ.” wi gawbu:h zaji kida. ʕam ʕal luhum “la:zim inn illi jiʕrɔʕ jiʕallim illi ma jiʕrɔʕʕ, ʕalasan ana muʕ ʕa:wuz awgaʕ dima:ʕi !”

¹ For minbar.

B. Abu Nawwas.¹

1. ?abu n nawwa:s wil ?iza:za.

Abu Nawwas and the Wine-glass.

simi?na ?inn il malik haru:n ir røfi:d ka'n luh nadi:m ismu ?abu n nawwa:s, walakinnu sikki:r il gøbra,²—ma?il ?ilm inn il xømrø mħarroma fi di:n il muslimi:n, wi ji?ti?du ?innaha nigsa wi ?aribha øpla:tu ge'r ma?bu:la wi ?ahadtu mu? gajza wi l ħa:kim ji?addibu.

fa ħarrog ?ale:h il malik ?innu ma jiskar? wi f le:la min za:t il laja:li xørog il malik jitmaffa. ?am li?i ?abu n nawwa:s wa:?if fi l xømma:ra wi f ?i:du ?za:za wi ?amma:l ji?arba? minha. ?a:m il malik ?al lu “?eh illi f ?i:dak da, j abu n nawwa:s?” ?am maddi lu ?i:du wi ?al “?u:f, ma fi:f wala ħa:ga.” fa ?al lu “?i:dak it tanja.” fa misik il ?iza:za b ?i:du lli warro?ha: lu fil ?awwil wi warro:h it tanja wi ?a:l “?aheh ruxra.” fa ?a:l “?ide:k l itne:n.” fa røkan il ?iza:za wara ðøhru wi tlo?o? li l ħe:t wi xøbbøt ?ide:h ?ala bo?ðuhum wi ?a:l “?ahum”. fa ?al lu l malik “?addim ?andi”. ?am gawbu ?abu n nawwa:s bi ?o:lu “tinkisir, ja ba:rid!” fa nbøøt il malik min røddu wi tø?tø?³ lu ?ala da?nu.

2. abu n nawwa:s wi mo:t il kidb.

Abu Nawwas and the feigned death.

bi j?u:lu inni ?abu n nawwa:s ka'n fi jo:m ifta?ar xø:lis. fa rø:h ?al malik wi hu:wa za?la:n fiddit iz za?al. fa lamma ?a:fu l malik ?al ħa:la di sa?alu “ma: lak? ?ul li ?e:h gø'rø: lak?” fa ?al lu ?abu n nawwa:s “marø:ti!—ti?i:f inta wi l ħa:la zajjima nta rai:si! ?i:d warø w ?i:d ?udda:m, wi mu? ?a:rif a?mil e:h!” fa lamma simi? il malik kida zi?il wi ka?sar wi rikbu l gømm, wi ħøtøti buzu f ?ibbu. wi ba?ði f wøpja itnahhid wi ?a:l (bi so:t wa:ti) “j abu n nawwa:s ?a:di ħa:l id dunja. kullina majjiti:n, w illi b jifrog ?umru bi jsa:fir wi subħa:n id da:jim!” fa ?al ?abu n nawwa:s “ana mu? za?la:n illa mil fa?r.” fa ?al lu “ma tiz?al?, il fa?ir wil gani fil mo:t zaji ba?ð wala fi? gøħ?i juxrug minha, bi barda?tu wi xud il filu:s ahe wi ?u:m kaffin

¹ Abu Nawwas, the courtier of the Caliph Haroun al Rashid, is another wag, who has hundreds of humorous stories told about him, the facts about which probably no one would vouch for.

² Inebriate, habitual drunkard.

³ Chucked him under the chin.

marḥ:tak wi dfinha." ʔam xad ʔabu n nawwa:s in naʔdiġja, wi fakar il malik ʔala maʔru:fu wi miʃi. wi lamma wiʃil lil be:t ħaka l imrḥ:tu l ħika:ja wi ʔal laha "ʔa:di waʔtik, ʔu:mi baʔa nti wi farroġi:ni ʔala liʃbitik! amm aʃu:f j ana ja nti. iddaħdaħi¹ l ħadd il malika, bass iwʃi ħissik wi ʔe:nik il malik jifufik! wi ʔuli lha ʔinn ana mutt, w uṭlubi minha kam ʔirʃ, wi warri:ni ʃṭṭortik." fa ʔa:mit fil ħa:l wi rḥ:ħit lil malika, wi ʔalit laha "ʔabu n nawwa:s!—il baʔijja f ħaja:tik!" fa ziʃlit il malika wi ʔa:lit "ja ʔalfi nħa:r m^habbib!² ʔe:h il xḥbar il maʃu:m da!" wi rḥ:ħu mṣḥwwati:n lamma tlammu n na:s. wi ʔamalu zeṭṭ wi zambali:ṭṭ,³ wi ʔaʔadu jiltumu wi jibku wi jindibu. ʔaxi:rḥn ʔa'lit laha l malika "ʃiddi ħe:lik, il baraka fi:ki, ma ħaddiʃ ʔa:ʃ bi ħabi:bu." wi ddaħta kam xamsa wi ʔa'lit laha "ʔu:mi min hina ʔal ħanu:ti xalli:h jigi:b il kafan wi jgi:b wḥja:h tala:t arbaʔa wi jxḥjḥṭu wi jgḥassilu l majjit wi jlabbisu wi jidfinu ħa:lan, ʔalafan ja binti ʔikrḥ:m il majjit dafnu." fa ʔa:mit xḥroġit min ʔandaha.

wi baʔdi xruġha daxal il malik. fa ʔablitu l malika "jiʃaw-wḥ^ā ʔale:k rḥbbina f abu n nawwa:s!" fa ʔal laha "la:, tiʃi:ʃ rḥ:sik, di mrḥ:tu muʃ hu:wa, wi hu:wa ka:n ʔandi dilwḥṭ, ħatta bil ʔama:ra ṭḥlab minni ʃe: li xḥroġitha." fa ʔa:lit il malika "ʔabadan, d abu n nawwa:s illi ma:t wi mrḥ:tu ka:nit hina min burḥṣ ḥḥpjara ħatta bil ʔama:ra kunna ʔamli:n mana:ħa." wi mil kala:m ħḥṣḥl xila:f benhum. wi baʔde:n ittafaʔu ʔala ʔinnuhum jiru:ħu be:t abu n nawwa:s wi jfu:fu il ħika:ja bi nafsuhum wi lli jittlaʃ kala:mu ṣḥ:diʔ it ta:ni jidfaʃ lu gḥrḥ:ma wi law mi:t ġine:h. wi miʃju fil ħa:l ʔala be:t abu n nawwa:s, fa laʔu l ba'b maftu:h. ata:ri ʔabu n nawwa:s lamma riġit mrḥ:tu ħabbi jiʃmil makra. fa ʔal laha "inti xudi farʃa wi na:mi fin naħja: di w an ana:m fin naħja t tanja, wi nsi:b il ba'b maftu:h." fa lamma ʃa:f il malik il mḥnḥḥr da ʔa:l lil malika "ana muʃ ʔulti lik di mrḥ:tu illi ma:tit? ʔi:dik ʔal fulu:s!" ʔa:mit ʔa'lit lu "la: sala:mit ʔe:nak! inta muʃ ʃajif abu n nawwa:s marmi gu:wa ho." ʔam ʔal laha "mrḥ:tu lli ma:tit il ʔawwil." fa wiʔfu miħtari:n wi baʔu f muʃkila aktar mil awwil. wi ʔa:l "bassⁱ law ħaddi jʔul li mi:n fi:hum illi ma:t il ʔawwil kutt adfaʃ lu nuṣṣ il gḥrḥ:ma." fa lamma simiʃ ʔabu n nawwa:s il kilma di ʔa:m fa:rid kufu:fu wi ʔa:l "iddi:ni l fulu:s w an aʔul lak! ana lli mutt il ʔawwil!" wi ʔablima jxḥṭṭṣ kala:mu faʔit mrḥ:tu zaʃla:na wi ʔa:lit "hu:wa l kidbi ma

¹ Creep along.

² Sooty, that is ill-fated.

³ Up roar.

jfutʃ ɒʃħa:bu! izzajji tʃul kida w ana majjita ʔab minnak.
fa lamma simʃu kida diħku ʃale:hum wi nsɒrɒfu l ħa:l
sabi:lhum.”

3. il xali:fa w abu n nawwa:s.

The Caliph and Abu Nawwas.

a:di ħka:ja tanja ʃan in nadi:m in nukati da lli smu ʔabu n
nawwa:s. fi le:la min laja:li ʃ ʃita ʔal lu l xali:fa, “an aħdi:k
hidijja muʃtɒbara, bi ʃɒɾt innak tina:m il le:la di ʃɒs sutu:ħ
min ge:r ɢɒɾɒ wala na:r tiddaffa ʃale:ha.” ʔal “tɒjjib, ʔibilt,”
wi rɒ:ħ na:m bi l kefi:ja di, wi gih is subħi jigri ʔal xali:fa
jiɾɒlbu bi l hidijja. ʔam saʔalu “inta tammimt iʃ furu:t?” ʔal
lu “mma:l ja malik iz zama:n, nimti ʃirja:n fi ʃizz il bard, wi
kutti ʃajif na:r mʔwallaʃa f be:t biʃi:d ʔawi wi ʔadd eh kutt
aʃtihi ʔadaffi git/titi ʃale:ha!” ʔam il xali:fa ʔal lu “fisdit iʃ
furu:t, li ʔinnak mada:m ʃufti na:r la:zim iddaffert ʃale:ha wa lau
ʃwɒjjɒ sgɒjjara xɒ:lis, wi ma tistaħaʔiʃ il hidijja!” abu
n nawwa:s xad ʃala xɒɾu w ingɒ:z fi nafsɒ, wi ħabbi jxɒɾɾɒs
ɢulbu. ʔam baʃdi kam jo:m ʃazam il xali:fa ʔal ɢada fi l be:t
ið ðuhr. ʔam il xali:fa ʔibil il ʃuzu:ma w rɒ:ħ; wi fa:t miʃa:d
il ɢada wi l ʔakli ma ɢa:ʃ. ʔam saʔal abu n nawwa:s, wi ʔal
lu, “fe:n il ʔakl?” ʔal lu, “lissa ma stawa:ʃ.” fa:t ʔi:mit sa:ʃa
kaman, wi l ʔakl ma ħɒɾɾɒʃ, wi kullima jisʔal il xali:fa jigawbu
ʔabu n nawwa:s zajji ma ɢa:wib fi l ʔawwil, li ħaddima zihif il
xali:fa, wi tɒlab jifuf il ʔakli fe:n bi jintibix. ʔam xadu ʔabu
n nawwa:s ʃala ʃaɢara, wi ʔal lu, “aho l ʔakli fo:ʔ iʃ ʃaɢara,
wi di n na:r ɢambi gidrɒha.” ʔam iltaʔat lu l xali:fa w ʔal “ja
rɒ:gil ja magnu:n, iz za:j tintizir inn il ʔakli jistiwi bi l ke:ʃijja
di!” ʔal lu “w inta z za:j tintizir inni kutt addaffa ʃala n na:r
illi ʃuftaha min biʃi:d? aħe waħda b waħda.” ʔam il xali:fa
ʃihim in nukta w ma:t mið ðiħk wi ʔanʃam ʃale:h bi ħdijja
muftaxara.

III. SHORT STORIES

1. Ĥika:jit id di:k wi l kalb wit taʕlab.

The Cock, the Dog, and the Fox.

jiʔu:lu inni di:k isʕo:hib maʕ kalbi fis safar. fa lamma daxal ʕale:hum il le:l wɔsɔlu ʕandi ʕagara kbi:ra ʔawi. fa ʔa:l id di:k lil kalb “il aħsan nina:m hina liħaddima jiṭlaʕ in nahar”. fa na:m il kalb ʕala l ʔoṛṛ, wila:kin id di:k tɔr ʕala ʕagara wi na:m. wi f nuss il le:l ʔaʕad id di:k jiddan sabaʕ taman marɔ:t. fa lamma simʕu taʕlab giri ʔawa:m liħaddima wisil ʕand iʕ ʕagara, fa wiʔif taħtaha wi bɔssi l fo:ʔ wi ʔal lid di:k “ja ĥoḏrit il mʔazzin inzil ʔawa:m ʕalaʕan tiʔi:m is ɔɔla”. fa ʔal lu d di:k “ʕala ʕe:ni wi rɔ:si, bassi min foḏlak ɔɔħħi l ʔima:m ir raṭib¹ ʕalaʕan jiɔɔlli bna gama:ʕa”. ʔam ʔal lu t taʕlab “fe:n hu:wa l ʔima:m?” fa ʕaw'war lu d di:k ʕala l kalb. ʔam lamma ʕa:fu t taʕlab tɔfaʕ minnu wi giri wi ʔa:l “ja min fattaħ l abwa:b!” fa ʔal lu d di:k “ma ti:gi, rɔ:jiħ fe:n”. fa rɔddi ʕale:h it taʕlab wi ʔal lu “maʕlehʕ! ʕalaʕan iftakart inni min ʕe:r wuḏu:, fa la:zim atwoḏḏo”.

2. Ĥika:jit il faʔi:r wil ʕani.

The Proud Rich Man and the Retort of the Poor Man.

daxal rɔ:gil faʔi:r fi be:t wa:hid ʕani wi ʔal lu “iddi:ni ĥasana min foḏlit fuṭu:rɔk li lla:h!” fa rɔdd il ʕani wi ʔal lil ĥa:gib bita:ʕu “ja murga:n, ʔul liṭ tɔbba:x jiʔul lil marmato:n wil marmato:n jiʔul lis sa:ʕi wi s sa:ʕi jʔul lil bawwa:b wil bawwa:b jiʔul liʕ ʕaħħa:t il ba:rid il kasi:f² da ‘ɔɔɔ: jiʕti:k!” fa lamma simiʕ is sa:ʔil kala:m il ʕani rɔfoʕ ide:h lis sama wi bɔssi l fo:ʔ bi ʕene:h wi staʔbil il ʔibla wi ʔa:l “ja rɔbb, ʔul li ʕabri:l [mala:k il waħj] jiʔul li mikaʔi:l [mala:k il moṭɔr] wi mikaʔi:l jiʔul li ʔisrɔfi:l [mala:k nafx is su:r] wi ʔisrɔfi:l jiʔu:l li ʕazroʔi:l [mala:k il mo:t] innu jiʔboḏ ro:h ir rɔ:gil il baxi:l da lli mafi:ʕ fi ʔalbu rɔħma wala ĥinnijja?” ʔam lamma simiʕ il ʕani l kalam da nkasaf giddan.

¹ Fixed, regular.

² Rude.

3. il fiʕi l aʕma f ʕa:ʕir. *The Clever Blind Fiqi.*

ka:n fi:h tala:ta fuʕaha, wa:hid aʕma wi tne:n mʕfattaḥi:n, ro:hū ʕandi wa:hid gab luhum di:k ru:mi. lakinnuhum ka:nu sabʕani:n, fa ttafaʕu innuhum jaxdu d di:k wi jbaʕjitu:h li ta:ni jo:m, wi l itne:n il mʕfattaḥi:n ittafaʕu ʕala ʕinnuhum jaklu:h waḥduhum. ʕa:mu ʕa:lu “ʕilli jiḥlam aḡroḡ ḥilmi ja:kul id di:k waḥdu. ʕamma l aʕma fa ʕa:m fi nus il le:l wi kal id di:k. sɔbaḥu fi:s subḥ wi tlammu t tala:ta wi ʕa:lu “kulli wa:hid jiʕu:l il mana:m illi ʕa:fu.” ʕa:l wa:hid min il mʕfattaḥi:n “il le:la di ʕa:ni l mala:k gibri:l wi wadda:ni s sama s sabʕa wi ḥna:k fuṭ il anbija ʕale:hum is sala:m.” ʕa:m il mʕfattaḥ it ta:ni ʕal lu “ʕafa:rim ʕale:k ḥilmak ʕari:b giddan wi jistaḥaʕ id di:k. ʕamm ana fa ʕa:ni l malak ʕazroʕi:l wi wadda:ni guhannam is sabʕa wi ḥna:k fuṭi ḥaga:t ma jitʕalʕi ʕale:ha.” ʕa:m l aʕma ʕa:l “il le:la ʕa:ni wa:hid bi kurba:q wi dawwar fi:ja ʕ ʕorḡ wi ʕa:l li ‘ʕum, kul id di:k’. ʕulti lu ‘la:, d ana lijjatne:n furaka’. dawwar id ʕorḡ wi ʕa:l li ‘la: la:zim ta:kul id di:k’. nadaḥti ʕale:kum ʕalaʕan ti:gu taklu woʕja:ja, laʕet wa:hid minkum fi:s sama s sabʕa wi t ta:ni f guhannim is sabʕa, wi baʕde:n kalt id di:k ʕoʕbin ʕan ʕe:ni!”

4. ḥika:jit il ʕabi:ʕ wi z zert.

The Simpleton purchases a bottle of Oil.

ka:n fi:h wa:hid ʕabi:ʕ ʕa:lit lu mro:tu “xud il ʕiza:za min gamb il kanu:n wi ha:t lina roṭli zert ḥilw ʕalaʕan niʕli fwoʕjit samak wi niʕmil ḥabbat kusbarijja.”¹ fa ro:h ḥoṭṭ i:du wi xud id il ho:n li fikru ʕinnaha l ʕiza:za. fa ro:h li dukka:n iz zaija:t wi ʕa:l lu “ʕimla: li di zert wi ddi:ni ba:ʕi l ḥitta mmi xamsa di.” wi ka:n iz zaija:t ro:xro ʕaʕboṭ minnu fa xadha wi tannu jḥuṭṭi fi:ha wi kullima jḥuṭṭ iz zert jinkabbi ḥawale:ha. wi fi l ʕa:xir ʕa:l iz zaija:t li l ʕobir:ʕ xud ja ʕaxi ʕizaztak il masdu:da di wi ha:t waḥda ʕerha maṭu:ḥa. fa xadha w ro:h ʕand imro:tu wi ʕa:l laha “xudi, ha:ti ʕer il ʕizaza: di ʕaḥsan masdu:da.” ʕalit lu “ja ro:gil ja mxabbil! ʕala ʕe:nak di ʕi:d il ho:n xud is sultoniyyaḥe, ha:t fi:ha.” ʕam xadha wi ro:h li z zaija:t wi ʕal lu, “xud ja si:di ḥuṭṭi fi s sultoniyya: di.” ʕam kajjil iz zaija:t wi mala:s sultoniyya l abu di:nha jaʕni li ʕaxirha. wi baʕde:n fiḍil fuwojja fi l ke:la. ʕa:m ʕa:l li l malḥu:s² “aḥuṭṭ il ba:ʕi fe:n?” fa ro:h sɔḥibna ʕa:lib is

¹ Coriander.

² Brainless, literally “licked”.

sultṭonijja fi l ḥa:l wi ʔa:l “ḥuṭṭ il ba:ʔi hina fi ʔaṣṛoḥa.”¹ fa ʔamal iz zajjaṭ zajjima ʔa:l lu maḡnu:n wi baṣde:n roḥ li mroṭu wi ʔal laha “xudi ja sitt iz ze:t ʔaho. ʔadi:ni maleṭ lik is sultṭonijja mi wisse:n.” ʔa:mit hijja ʔalit lu “hu:wa fe:n ja ro:gil?” ʔal laha “ʔaho.” wi roḥ ʔallib is sultṭonijja fi ḥa:l. fa ndalaʔit wi ma fḏilfi fi:ha wala nuṭṭa. fa roddit ʔaleḥ mroṭu wi ʔalit lu “wḏṭṭo ṭu:l ʔumroḥ ja riḏo wḏṭṭa kida! ha:t ja xu:ja, ha:t! ja ma ga:b il guro:b l ummu! ʔa:d inta xṛssartina l gildi wi s saṭṭe.”

5. ḥika:jit babu:r afandi. *Monsieur Vapeur.*

ka:n waḥid mil bulis ma:ʔi fid dawrijja ʔa:f ro:gil sakro:n ʔawi wi ma kanʔi jimkinu jimʔi. fa xadu wi wadda:h il karako:n wi bajjitu ʔal asfalt zaji ummu ma wilditu. fa lamma ge:h il moʔa:win is subḥ ʔalasan jiṣmil lu maḥḏor wi jhaʔaʔ wojjah ʔal lu “ismak e:h?” ʔam ʔa:l is sakro:n “ismi babu:r.” ʔam ʔal lu l moʔa:win “ja ḥoḏrit il babu:r baṣdima na:xud aṭwa:lak wi ḥuṭṭi suʔa:lak la:zim tifarroḡni iz zaji timʔi min ge:r no:r.”

wi ka:n goroḏ il moʔa:win innu jilḏṭṭof il maḥḏor liʔinnu min ig gama:ʔa is saffa:fi:n² illi jaklu:ha waṣa³ wi ka:n maṣhu:r innu ḥa:tiṭ ḏobba fis sama wi ḏobba fil ʔorḏ wi mintizir ḥatta min is sakro:n ḥa:ga wi jibawwoz lu l maḥḏor. wi ʔal lu “inta mawhu:m; si:bak ja se:x bala ḥuku:ma bala ge:ru, ihna ʔabʔa l baṣḏina, wi fu:f in na:s, in na:s ti:fu:fak.” wi laxboṭ il maḥḏor wi ḥabbi jhazzar wojjah fuwojja wi ja:xud illi fi:h il ʔisma wi jsi:bu. wi ʔal lu “farroḡni baʔa iz zaji b timʔi min ge:r faḥm.” wi ka:n il muttahaḡ la:bis bartu:ʔa ʔadi:ma xalaṣha min riglu laḥsan tiwaʔaʔu wi ḥoṭṭoḥa ʔal maktab wi ʔal lu “bussⁱ ja si:di, xalli wiṣṣak hina. ana b amʔi zaji kida. wi ḥoṭṭi soḡabʔu f ḥanaku wi soḡḡar soḡra sdi:da giddan wi miʔi fil awwil ʔala mahlu wi baṣde:n za:d fwojja fil maʔj liḥaddima xoroḡ mit tumn, wi ḥoṭṭi de:lu fi sna:nu wi giri wi ʔa:l “ja waḥid wi sittin.” fa nadah il moʔa:win wi ʔa:l “dilwoṭṭ ʔirifna ʔinnak timʔi min ge:r no:r! taʔa:la rgaʔ ta:ni fil maḥḏor ja: si babu:r afandi.” fa ʔal lu sakro:n “iza ka:n jimʔi l babu:r muʔ mumkin jirgaʔ mada:m is sikka maṭtu:ḥa. wi tṭorḏ illi sibtu da ḥuṭṭu fis sibinsa wara.” fa lamma simʔil ḥoḏri:n ḏiḥku ʔala xe:bit il moʔa:win wi naba:hit il muttahaḡ.

¹ Bottom.

² Grafters.

³ Without conscience, literally “who eat it blazing hot”.

6. il ?a:di l ?pððv:ð. *The Biting Judge.*

bi j?u:lu innu ka:n fi:h ?a:di ?ahli fi maħkama ?ibtida?ijja jiħkum be:n in na:s bil ?adli wil ?insv:f li?innu ka:n ħa?ʔa:ni jiħa?ʔa? il ?pðijja fi ħðu:r il muttaham wil middiʔi, wi la:kin ʔala rv?j il masal “il ħilw ma jikmalʔ”, li?inn in na:s ka:nu bjiddiʔu ʔale:h inni ʔandu xisla mazmu:ma muʃ mamdu:ħa, ħija innu lamma ka:n wa:ħid min ?vðħa:b il ?pðv:ja jizahhaʔu wi jikattar ʔale:h bil ?asʔila l fargʔa jitʔaknin wi jʔu:m jiʔuððu wala jsibu:ʃ illa lamma jifurri damm. fa ʔa:ʔ il ʔamal il fvzi:ʔ da wi ntaʃar be:n in na:s liħaddima wisil wuzarrit il ħaʔʔanijja. ʔa:m il wazi:r baʔat mʔfattif min ʔibalu lil maħkama lli fi:ħa l ?a:di da, ʔalafan jifu:f il xvbar il mafu:m da. wi tsv:dif inni l mʔfattif daxal il maħkama wi wagadha bi tiftigil fil jo:m da madanijja jaʔni la mxalfa wala gunah. wi laʔa svħibna l ?a:di bi jħaʔʔa? be:n nafare:n fi ?pðijjit de:n, wa:ħid ʔale:h lit ta:ni gineh mvsri. wi baʔdi suʔa:l il middiʔi wi l muddaʔa ʔale:h wi sama:ʔ fuhu:d il isbat wi fuhu:d in nafj, sabat id de:n ʔal madju:n. fa ʔa:l il ?a:di “il ħukmi baʔd il mʔdawla”. wi rufiʔat il ʔalsa lil istirv:ħa ʔaʃar daʔa:jiʔ.

wi baʔdima starvjjahit il ʔalsa xvrvv il muħðvrv bi ?avrvv? il ?pðv:ja fa nadah il ħa:gib “futiħat il ʔalsa”, wi xvrvv il ?a:di wil mʔfattif wi ka:tib il ʔalsa wi tvlab svħib id de:n wil madju:n wi nvtv? il ħukm. ʔam ʔa:l il madju:n “rvbbina jxalli:k ja saʔatt il ?a:di, ?vsvv?u wi law ʔala sana.” ʔal lu “ru:ħ idfaʔ kulli ʔahrī taman ʔuru:ʃ.”

il madju:n. fi awwil if ʔahr walla f ?avru?

il ?a:di. fi ?avru.

mad. awaddiʔhum lu walla ji:gi jaxudhum?

?a: tvbvʔan jigi: lak. il ʔa:jiz ahbal.¹

mad. law giħ ma wagadni:ʃ fil beist?

?a: jistanna:k liħaddima ti:gi.

mad. win kuttī msa:fir?

?a: jintizir ħuðu:rvk bis sala:ma.

mad. adfaʔhum lu fakka walla mgammidi:n?²

?a: il gvrvð wvsvv? lu ħaʔu, invv?v jiku:n malali:m walla ʔaʃara:t xurda. ʔahe kullaha mʔʔamla.

mad. wil ?arbaʔ ʔuru:ʃ baʔijjit ig gine:h adfaʔhum marra waħda? ma ʔdarʃ.

¹ Silly. “He who wants must be foolish if necessary.”

² In one lump.

ʔa: farrɒʔhum ʔala tamant uʃhur kulli ʃahr taʔri:fa.

mad. it tamanja ʔanhum il ʔawwilanijji:n walla l ʔaxranijji:n?

ʔa:m il m^afattif itʔabʔab min il ʔasʔila di wi baʔat ru:hu fi manaxi:ru wi ka:n ha ʃfarʔaʃ min kutri latt il madju:n wi tu:lit ba:l il ʔa:di, ʔa:m itnatar¹ min ʔal kursi wi wiʔif fi wust il galsa wi ʔa:l, “da ʃe: jifawwit il ʔottɒ:r xurgu” wi bɒssⁱ lil ʔa:di wi ʔal lu “ha tʔum tiʃuɖɖu wall ʔuɖɖu ʔana?”

7. hika:jit il falla:h in nɒssɒ:b.

The Swindler and the Conductor.

kan fih waħda sittⁱ ma xallift ʃ abadan jaʔni ma wilditⁱ bil marra. wi f jo:m min do:l ʔa:lit li gozha, “ana ʔawz ʔru:h wɒjja:k li mɒsrⁱ ʔalafan azur ʔahl il be:t w aʃuʔi f ginent il hiwa:nat, w axuʃf il antikxana, w amʃi fi l kini:sa l ʔadi:ma bita:ʃit l ʔaʔba:t, w ɒtlaʃ il madna btaʃt is sajjida ze:nab, w aliff ha:wale:ha sabaʃ marro:t, ijjak robbina jirzuʔna b hittit ʔajjil nilʔab bu.” liʔinni kti:r mis ʃitta:t il mɒsrⁱijji:n jiʃtiʔdu kida wi jiftikru ʔinni da tamam.

fa r ro:gil gozha sɒddaʔ kalamha wi xadha wi tannu ma:ʃi ʔal maħɒttɒ. ata:bi r ro:gil da ka:n ʔa:jiʃ bil ʔawɒntɒ wi s saʃlaʔa,² wi ʔalafan kida ʔɒtɒʔ tazkara waħda ʔalafanha wi ga:b wɒɒʔit bustɒ wi lazaʔha f wiʃʃu wi katab ʔale:h il ʃinwa:n jaʔni ʔism il maħɒttɒ lli ha jinzil fi:ha wi daxal fil ʔarɒbijja wi ʔaʃad mizzantar³ wi mitʔantɒz⁴ fi nafs u ha:tⁱt rigl ʔala rigl zajj il ɖɒndu:r.⁵ fa lamma geh il kumsari lli bi ʔu:f it taza:kir ʔal lil falla:h, “fen tazkartak ja ʃe:x?” ʔa:m in nɒssɒ:b ʃawwar lu ʔala wiʃʃu wi ʔal lu “ahe: ʔaʃandi.” ʔam ʔal lu l kumsari “ja ro:gil ja magnu:n inta ʔa:wiz tisa:fir ʔala ʔafa ge:ɒk? di wɒɒʔit bustɒ ʔalafan il gawaba:t muʃ ʔalafan in na:s.” ʔam ʔal lu “maʃlehʃi ja si:di ʔana faʔi:r wi ʔizzinni gawa:b m^asa:fir.” ʔam sɒhibna l kumsari itʔa:zim bi ʔaʃjitu wi he:lu wi ɖɒɒɒbu bil ʔalam ʔaʃa wiʃʃu tɒjjɒr ʔe:nu. ʔa:m itʔaknin⁶ il falla:h wi ʔa:l “ʔalafan e:h bi tiɖɒɒni kida?” ʔam ʔal lu “la, ana ma b ɒɖɒɒbakʃ wila:kin b ʔaxtimak bi xitm il bustɒ liʔinni kulli gawa:b la:zim jinxitim ʔablima ʔsa:fir ʔalafan il wɒɒʔa ma tistaʃmalʃ ta:ni marra.” fa ʔa:l is siʔi:di “ja sala:m d ana ma kuttif ʔa:rif it tarti:b da. tɒjjib min foɖlak lamma ti:gi tixtim marra tanja ma tibʔa:ʃ tixtim ʔawi zajjⁱ kida laħsan baʃde:n tiksar it tɒɒbe:za.” fa lamma simiʃ il kumsari l

¹ Jumped up.

² Sponging.

³ Haughtily.

⁴ Arrogantly.

⁵ Dandy.

⁶ Became disgruntled.

kala'm da ma:t mið ðiħk wi sa:bu wi tannu ma:fi wi baʃde:n ir rɔ:gil il fallaxħ bɔs:si li mɔ:tu wi ʔal laha “il ħamdu li lla:h illi ma kuttif gawa:b miso:qar maħtu:t ʔalajja talat wɔrɔʔa:t.”

8. ħika:jit it turs. *The Deaf Family.*

kan fih rɔ:gil ɔtɔɔ wi mɔ:tu tɔrsa wi aħli be:tu kulluhum turs, wi f jo:m min za:t il ʔajja:m fa:t ʔale:h wa:ħid wi hu:wa ma:sik il miħrɔ:t wi bjiħrit fil ɔe:t. wi ʔa:l lu “ʔawaf ja ʔammⁱ badawi.” fa sɔħibna l ɔtɔɔ ma gawbu:ʃ bi gawa:bu “alf ʔafja tilbis badanak”, wila:kin rɔddi ʔale:h wi ʔal lu “in kutti xɔssɔrtu walla ma xɔssartu:ʃ aħo ɔe:ti.” wi lamma zogtu ɔa:bit lu l ɔada ʔa:l laha “su:fi ja fla:na ʔammal jiʔul li ‘inta xɔssart il ɔe:t’.” ʔa:mit ħi:ja ʔa:lit lu “in ka:n ħa:diʔ walla diliʃ ʔaħo tɔbi:x bintak.” wi rɔ:ħit lil be:t ʔa:lit li bintaha “su:fi zza:j abu:ki bi ʔu:l ʔɔt tɔbi:x il ħilw ʔa:dib.” fa rɔddit ʔale:ha l bint wi ʔa:lit “in ka:n jigawwizni walla ma jigawwizni:ʃ ʔadi:ni bintu wi ʔe:bi:f wissu.” wi baʃde:n rɔ:ħit il bint ʔandi ʔammitha wi miʃjit tibartɔm¹ liħaddima wɔsɔlitha wi ʔa:lit laha “ʔabu:ja ʔa:jiz jigawwizni”, ʔa:mit ʔammitha ʔa:lit laha “in ka:n jiħrudni mil be:t walla ma jiħrudni:ʃ ʔadi:ni ʔaʃda fid dɔ:r illi fa:tha: li ʔabu:ja.” wi baʃdi kam jo:m rɔ:ħit ʔammitha tizu:r sittaha wi ʔa:lit laha “su:fi ja gidditi ʔaxu:ja ʔawiz jixrigni min dɔ:r abu:ja zza:j. ʔa:mit il ʔagu:za ʔa:lit “amm^a ʔu:l lik ja bint ibni, in gibtu: li fatta ʔadi:ni b a:kul, gibtu: li ruzzi^b laban ʔadi:ni b azlu:t.²

9. ħika:jit it talat niswa:n il masaki:n.

The Unfortunate Divorcées.

fi jo:m min do:l igtamaʃ talat niswa:n ma lhumfi baxti wɔjja r rigga:la wi ka:nu mitɔllaʔi:n kulluhum. fa ʔa:lit waħda minhum li lli wɔjja:ha, “iħku: li ʔan sabab tɔla:ʔkum ʔeh hu:wa.” fa ʔa:lu lha “lamma tiħki^{nti} niħki: lik.” fa ʔa:lit luhum “iħrɔfu ja xwa:ti inni kutti miggawwiza rɔ:gil sukari wi r rɔ:gil da ma kanfi ʔsi:b ka:s il xɔmra wil kunja:k min i:du, wi ka:n ɔani ʔawi, wi ka:n jigi:b sukkar kiti:r fi be:tu. fa marra mil marra:t lamma gum lu ʔuju:f ʔal li ja mmi^m ħammad, billi^{nna} suwɔjjiit sukkar wi ħittit tamri hindi. ʔumt ana gibtⁱ kam rɔ:s sukkar wi ħɔtte:thum fil bi:r wi lamma ʔrift innu ba:ʃ gibt il ɔardal wi male:tu mil bi:r, fa duʔt il wɔjja wi

¹ Muttering.

² Bolt food.

laʔetha murra zajj is sɒbr. ʔumti gibti kaman kull illi fil bet wi hɒtʔethum fil mɒjja wi duʔtaha fa laʔetha zajj il ʔawwil. wi baʔde:n geh go:zi wi ʔal li “ʔamalt if ʔarbat?” ʔulti lu, is sukkar muʃ kifa:ja ru:h ha:t is sukkar illi fil balad kullaha ʔalasan il mɒjja tihla. wi lamma ʔirif il haʔi:ʔa misikni wi ʔɒrɒbni wi sajjah dammi wi baʔde:n tɒllaʔni.

ʔa:mit ʔa:lit it tanja “ja_xti inti tɒla:ʔik bi sabab, wila:kin ana min ge:r sabab liʔinni kutti miggawwiza rɒ:gil gani wi kan jixazzin be:tu min sana li sana. wi lamma geh ʔahrɪ rɒmɒʔɒ:n rɒ:h is su:ʔ wi ga:b ʔarɒbijjite:n maljani:n min samni_w ʔasal wi ruzz wi ʔamar id di:n wi kulli l ʔakli_btaʃ rɒmɒʔɒ:n. wi kaman ga:b hudu:m su:f wi hari:r wi satane:h¹ wi dabula:n wi kulli ginsi mil ʔuma:f ʔalasan kiswit il ʔi:d. ʔumti ʔulti lu “inta ga:jib da kullu ʔalasan ʔe:h?” fa ʔal li “kull il ha:ga:t di bitu:ʃ rɒmɒʔɒ:n wi l ʔi:d.” wi baʔdi kam jo:m kutti tɒlla mit tɒ:ʔa, fa fuʔti wa:hid bi jindah wi jʔu:l “ja rɒmɒʔɒ:n.” ʔam rɒddi ʔale:h wi ʔal lu “ma: lak ja ʔi:d.” baʔ_aʔul lukum il haʔʔi ana nadahti ʔale:hum wi ʔulti_lhum, taʔa:la ja rɒmɒʔɒ:n ja magnu:n wi ha:t ʔi:d wɒjja:k ʔalasan taxdu l ha:ga:t bitaʃitkum. wi ʔala tɒ:l daxalu wi xadu kulli ha:ga. wi fil magrib lamma ge:h go:zi ʔulti lu “ma tiskut, inta muʃ ʔa:rif illi gara ʔe:h. ana fuʔti rɒmɒʔɒ:n wi l ʔi:d barra fiʃ ʔa:riʃ bi_jdawwaru ʔala betna fa nadahti lhum wi ʔajjiltuhum il ha:ga:t illi_anta ga:jibha_lhum. ʔa:m ga:b il maʔzu:n w_abu:ja wi dda:ni mʔaxxɒr is sada:ʔ² wi nafaʔit il ʔidda³ wi hɒʔɒ:nit⁴ binti wi ʔa:l li ‘inti tɒlʔa bit tala:ta’.”

ʔa:mit it talta ʔa:lit “ana kutti miggawwiza ʔe:x is sɒ:ga wi ka:n ma:li beti mid dahab wil fɒʔʔɒ wil ʔalma:z wil jaʔut⁵ wil ʔaʔi:ʔ.⁶ wi f jo:m mil ʔajja:m gat ʔandi wa:hda ʔagu:za wi ʔa:lit li ‘ja sitti nfi:sa ha:nim, min fɒʔlik tiddi:ni hittite:n si:ga milli ʔandik ʔalasan binti_btiggawwiz, w_in ʔa ʔɒʔɒ: bukra ʔagibhum lik. ʔumti ʔulti lha ‘ʔala ʔe:ni wi rɒ:si, ʔu:mi rɒwwa:nti w_an abʔathum lik’. fa gibt il xurg, wi male:tu min kulli ginsi mid dahab wi ge:ru wi hɒtʔe:tu ʔala ʔɒhr il ba:la wi ʔulti_lha ‘uxrugi min hina wi baʔde:n ha:wwidi ʔala jimini:k wi xuffi_l ha:rɒlli fi:ha farɒh, wi ʔu:li ja sitt_ummⁱ mhammad itfɒʔɒli s si:ga ʔahe:h illi ʔulti lis sitti nfi:sa ʔale:ha, bassⁱ

¹ Satin. ² Dowry yet unpaid. Cp. Lane's *Modern Egyptians*, pp. 101 f.

³ The expenses of the three months which must elapse before the woman can contract another marriage.

⁴ Alimony for my daughter.

⁵ Jacinth or ruby.

⁶ Cornelian.

min fəðlik ma tʔaxxɒriha:f ʃan bukra.' wi lamma geh go:zi bɒsɪ li s sɒndu:ʃ, fa ma lʔa:f fi'h ha:ga. ʔam saʔalni fa ʔultɪ lu ʃalli hɒsɒl, wi fil ha:l ga:b il maʔzu:n wi tne:n fuhu:d wi ʔa:l li 'ʔibri:ni'. fa ʔultɪ lu bare:tak bil haʔʔ wil mistahaʔʔ wi nafaʔit il ʃidda wil mutʃa.¹ wi tɒllaʔni. hu:w ana kutt_asta:hil ʃala da kullu t tɒla:ʔʔ" ʔa:mu ʔa:lu_lha "wɒʔʔɒ ja_xti, iħna kullina mɒzlu:mi:n wala kunna nista:hil da kullu jigra ʃale:na!"

10. ħika:ʃit il faʃʃa:r wil ħarɒ:mi.

The Boaster and the Thief.

ka:n fih wa:ħid faʃʃa:r tamalli jiʔʃud fil ʔahwa jumʃur² wi jʔu:l li_xwa:nu "imba:riħ ruħt is sɒ:ga wi ʃtare:t go:z ʔasa:wir³ wi xamast_igwa:z gawa:ʃiʃ⁴ wi kirda:n⁵ li_mɒɒ:ti w arbaʃ xawa:tim wi talat ħulʔa:n⁶ li_wla:di wi xulxa:l⁷ lil xadda:ma". maʃ inn ir rɒ:qil da ma jimtilikʃi go:z ʔɒsɒfɪ:r wala go:z kataki:t jaʃni "ba:tu wi n nigma."⁸ wi ka:n fih wa:ħid ħarɒ:mi ʔaʃid fil ʔahwa wa:xid ba:lu mil faʃr illi_b jifʃuru sɒħibna. ʔam saddaʔ kala:mu wi sɒɒar ʃale:h liħaddima rɒ:ħ il be:t wi tannu ma:ʃi warɒ:h fi ʔ ʔɒlma wi taʔʔal riglu liħaddima daxal sɒħibna l faʃʃa:r. wi min makrɪ sɒ:ħib il be:t sa:b il ba:b maftu:ħ fa daxal il ħarɒ:mi wi staxɒbba wi lamma ħass il faʃʃa:r bi l ħarɒ:mi ʔawwim mirɒ:tu min in no:m wi ʔal laha "ja sitt ummi maħmu:d fe:n il ʔalfi gne:h illi maʃa:ki." ʔa:lit "ahum fis sɒndu:ʔ." ʔam ʔal laha "tɒjjib wil ʔasa:wir wil ħulʔa:n wil xalaxi:l wi l ħitat id daħab ill_ana ʃari:hum?" ʔa:lit lu "ʃala r rɒff." ʔam ʔal laha "ma jɒɒħħiʃ ʔabadan inn_il ħaga:t il gɒlja di tinħɒttɪ kida. ʔu:mihati:hum, amm_afilhum ana_b maʃrifti." wi ka:n ʔa:dit mirɒ:tu innaha_tħibbi_twaʔʔu ʃala l faʃrɪ_bta:ʃu, wi ʃalafan kida ʔa:mit wi ga:bit go:z ʔawa:lib tu:b naj, wi talat_arbaʃ ʔaza:ʒiz fəðʒi:n min bitu:ʃ iz zett wil xalli wis sibirtu,⁹ wi ʔa:lit lu "itfəððɒl ħa:gtak_ahe, ʃi:lha mɒtɒɒħ ma_tʃi:lha." ʔam xadhum minha wi rɒɒtħum fi ʃarmu:tɒ ʔadi:ma wi ʃa:lhum ʃe:la be:la wi rɒma:hum fil bi:r illi f wust il be:t wi ʔal laha "il ʔaħsan inn_il ħaga:t di_tku:n fil bi:r, ʃalafan il ħarɒ:mi ma jiʃrɒʃi tɒri:ʔhum." ʔa:mit ʔa:lit lu "iʃrɒʃ ʃuglak fi mailak."

¹ i. e. compensation for the married privileges previously enjoyed.

■ Brag, humbug.

■ Bracelets.

⁴ Bangles.

■ Necklace.

■ Earrings.

⁷ Anklets.

■ He had nothing.

⁹ Spirit or alcohol.

wi ka:n il ħarḥ:mi sa:miḡ kullī da wi baʔa farħa:n ʔawi wi ʔal fi nafsū “ʔadi_ nta ja wa:d, gat lak zibda ʔala fti:ra!” fa tannu sḥ:bir liħaddima ʔirif innuhum rḥ:hu fin no:m wi baʔdi kida rḥ:ħ ʔand il bir wi ʔalaḡ hudu:mu wi s sila:ħ illi ka:n gajbu wḥ jja:h wi nizil i ʔaʔad jidawwar saʔte:n tala:ta ʔal ħaga:t illi baʔa jismaḡ ʔanha wila:kinnu ma wagadfi ħa:ga ge:r ħittat ʔiza:z m^akassara wi ħittit safi:ħ. wi f wḥtima ka:n il ħarḥ:mi fil bir ʔa:m sḥ:hib il be:t bi ʔḥḥḥḥḥ wi ʔa:l hudu:mu wi kullī ħa:gtu min ʔala ħarḡ il bir. wi baʔdima zihi? il ħarḥ:mi mit tadwir ḥiliḡ jilbis hudu:mu ma wagadħa:ʃ. ʔam xḥḥḡ ʔirja:n zajjima wilditu_ mmu f ʔizz il bard. ʔam sḥ:hib il be:t ḥḥli ʔale:h miḥ ḥḥ:ʔa wi ʔa:l lu “iḡmil maḡru:f iḡfil il ba:b laħsan il baha:jim tiḥlaḡ warḥ:k!” fa rḥddi ʔale:h il ħarḥ:mi wi ʔa:l lu “itlihi¹ ja xqjj! hu:wa nta ħiltak il ʔama l_ azrḥ. da_ nta be:tak zajji ʔalb il muʔmin ʔanḥḥḥ mis se:ni² baʔdi ḡasilu. int_ aħlas min jahu:di fi jo:m sabb. hu:wa xalla:ni ʔirja:n kida ge:r il mazḡi bta:ʔak wi faḡrḥ illi btuffuru?!”

11. ħika:jit ma gara be:n il ʔa:ḥi wi s sḥja:d wi l farḥ:n wi ħamma:r wi ge:rhum.

The Judge, the Hunter, the Oven-keeper, the Donkey-driver, and Others.

jiʔu:lu innu kan fiħ waḥid sḥja:d ḥe:r, wi f jo:m min do:l iḥḥḥḥ wizza, fa dabaħha wi nḥḥḥḥḥa wi ħa:ħa bi l lo:z wi s sine:bar wi wadda:ħa_ l furn ʔalaḡan tistiwi. wi wḥsḥ³ l farḥ:n ʔaḡan jisawwi:ħa ʔawi wi ja:xud ba:lu minħa. w iḥḥḥḥ inni ʔa:ḥi l balad fa:t ʔal furn, wi sammi ri:ħit il wizza ḥḥḡa zajj il baʔla:wa, ʔam inḥḥḥḥ mir ri:ħa di, wi daxal il maxbaz wi ʔal li sḥḥbu “ʔandak ʔe:h bi tsawwi:h fi l furn?” ʔam gawbu l farḥ:n wi ʔa:l lu “ʔandi wizza_ bta:ḡit waḥid sḥja:d.” ʔam ʔal lu l ʔa:ḥi “ḥḥjib baʔdima tistiwi kuwajjis ħaħa: li fi l be:t ʔalaḡan akuħa w addi:lak il ba:ʔi. wiza ka:n jisʔalak ʔanha sḥḥḥa ʔul lu ‘baʔdima_ stawat wi ge:t ḥḥḥḥa ʔḥḥḥḥi wi ḥḥrit minni’, wi_ n ma kanfi_ jḥḥḥḥaħ ħa:tu wi taʔala: li fil maħkama w_ an_ axḥḥḥḥ.” fa ʔamal il farḥ:n zajji ʔo:l il ʔa:ḥi wi lamma ge:h is sḥja:d ʔalaḡan ja:xud il wizza kaḡar il farḥ:n fi wiḡḡu wi ʔamal innu zaḡla:n wi ʔal lu “ma tiskut baʔa ʔala_ ħa:rak l_ iswid! di ka:nit wizza maḡu:ma! il mo:t ʔandi ʔaħwan⁴ mis sḥḥḡa_ lli zajj iz ziḡi di.” fa ʔa:l lu s sḥja:d

¹ Be gone with you.

² Porcelain.

³ Specially instructed.

⁴ Easier.

“xəbər ?e:h ? inta b tilhi l wizzī bil qəbrā? walla bi tʔu:l
 ‘xudu:hum bi s si:t la jiglibu:kum?’¹ ma tʔu:l li fe:n il wizza
 bta ʔti lahsan wi hja:t abu:ja, abozzəz ʔene:k.” ʔa:m il farrə:n
 saħab lu na:ʔim² wi ʔal lu “ja si:di baʔdima stawat il wizza wi
 ge:t ətollaʔha min ba:b il furn ʔədditni f ʔi:di wi ʔərbəbitni
 bi ʔniħitha f wiffi wi tə:rit wala ʔdirtif amsikha.” ʔa:m
 istəqərb is swjja:d mil masʔala: di wi ʔa:l “ja rə:gil ja magnu:n
 hi:ja l ħa:ga l majjita b tishā taini, wi xsu:sən baʔdima
 tinħəttī fin na:r.” wi baʔdi kida ʔəbbi fi xna:ʔu wi misik fi:h
 wi xadu ʔal maħkama lil ʔa:ʔi. wi lamma ka:nu majji:n jitʔaħnu
 wəjja baʔdi fi s sikka, ʔabilhum rə:gil jahu:di wi ʔal luhum
 “bala:f mʔaħna ja gama:ʔa! istilħu; is sulħi xe:r.” w itʔaddim
 ʔalaʔan jiħuʃhum ʔan baʔdi. fa ma ka:n min səħibna l farrə:n
 illa w ʔərb il jahu:di bil lukkamijja ʔala ʔe:nu ʔalaʔha, fa
 misik fi:h il jahu:di kama:n wi ʔal lu “muʃ mumkin asi:bak wala
 zo:li³ jifa:ri? zo:lak illa ʔudda:m il ʔa:ʔi. hu:wa na ʔamalti fi:k
 ħa:ga ja gadaʔ bi tiʔmil fi:ja kida, walla ʔala rə?j il masal ma
 jnu:b il mʔəlləb is illa tə?ti:ʔ hudu:mu.” wi lamma ka:nu majji:n
 ʔabilhum rə:gil ra:kib il ħuma:r bita:ʔu, fa xaditu if ʔafaʔa wi r
 rəħma ʔal farrə:n. ʔam nizil ʔalaʔan jixəlləb su min ide:n illi
 maski:nu, ʔam misik il farrə:n de:l il ħuma:r wi nataʃu natʃa
 ʔamda təllaʔu f ʔi:du wi sa:b il ħuma:r azʔar min ge:r de:l.
 ʔam misik fi:h il ħamma:r rə:xar wi xadu ʔal ʔa:ʔi. fa ʔamal
 il farrə:n kullī ħi:la wi tməlləb⁴ min ʔide:hum, wi daxal il
 ʔa:miʔ jigri wi tannu tə:liʔ fo:ʔ il madna fa tēlʔu kulluhum
 warə:h, wi min xo:fu minhum nəttī min ʔal madna, fa nizil ʔala
 waħid mil mʔəllijji:n ʔətm rə?abtə wi mawwitu. wi fil ħa:l
 geh ʔaxu l majjit wi misik fi:h zəjj it tanji:n. wi lamma daxəlu
 l maħkama wi wiʔfu kulluhum ʔudda:m il ʔa:ʔi itʔaddim is
 swjja:d fil ʔawwil wi ʔa:l “ja ħəʔrit il ʔə:di ʔana s təpdti wizza
 wi waddetha lil farrə:n ʔalaʔan jisawwi:ha, wi lamma ruħt
 aqibha minnu ʔal li innaha ʔədditə wi tə:rit, fa ja tara da
 səħi:h?” wi fil ħa:l itnaħnaħ⁵ il ʔa:ʔi wi nhazzi w ʔa:l “inta
 muʃ tiʔrəf inn ətəwħ ʔa:dir ʔala kullī ʔe: li?innu ʔal fil qurʔa:n
 if ʔari:f ‘jiħji l ʔizə:m wa hi:ja rəmi:m’.” ʔa:m ʔa:l is swjja:d
 “da muʃ maʔʔu:l.” fa ʔa:l lu l ʔa:ʔi “mada:m xalift kalam
 rəbbina wi mantaʃ mʔsadda? kala:mi la:zim tidfaʔ mʔxalfa ʔaʔar
 ʔuru:ʃ.” fa dafaʔhum wi tannu tə:liʔ ʔi:d wəra wi ʔi:d ʔudda:m,

¹ Proverbs used with the purpose of answering one who raises his voice to maintain a false position.

² Spoke gently.

³ Spirit or shadow.

⁴ Escaped.

⁵ Cleared his throat.

la xad bil jami:n wala bif jima:l. wi baʿdi kida daxal il jahudi wi ʾa:l lil ʾa:di “ana kutti b axpils ig gama:ʿa do:l min baʿd, ʾam xdbaʿni l farrɔ:n ʿala ʿe:ni bawwɔzha.” ʾam ʾal il ʾa:di “ja sala:m il marra di jinʿikim ʿale:k ja farrɔ:n liʾinn il qurʾa:n bi jʾu:l ‘is sinni bis sinn wil ʿe:n bil ʿe:n’, fa ʿala kida jilzamak ja jahudi tiʾlaʿ ʿe:nu zajjima ʿalaʿ ʿe:nak.” fa rɔddi ʿale:h il farrɔ:n fil ʿa:l wi ʾal lu “ja ʿɔdrit il ʾa:di iz zaj jiʾlaʿ ʿe:ni wi l ʿa:l inni muslim wi mwahhid bi lla:h wi hu:wa nusɔ:ni musrik.” ʾa:m ʾal lu l ʾa:di “aiwa sɔhi:t il ʿe:n il muslima bi ʿene:n nusɔ:niijite:n. ʿɔjjib ja jahudi xalli l farrɔ:n jiʾlaʿ lak ʿe:nak it tanja wi baʿdi kida tiʾlaʿ lu ʿe:nu.” ʾam ʾa:l il jahudi “la ja si:di ana muʿ ʿawuz kida, kifa:ja ʿalajja l ʿe:n il mawqurda di, wi ʿawɔdi ʿal ʾɔtɔ fil ʿe:n it tanja.” ʾam ʾa:l lu l ʾa:di “ʿe:s innak muʿ sa:miʿ kala:mi la:zim tidfaʿ mʿaxalfa.” wi tiliʿ il jahudi jiɔrb kaffi ʿala kaff. wi fil ʾa:xir daxal ʾaxu l majjit wi ʿaka ʿikajtu rɔ:xar min ‘ʿɔʿaʿ’ li ‘sala:mu ʿale:kum’. ʾa:m ʾa:l il ʾa:di “inta dilwɔti ʾatalti nafs, ʿarɔm ɔtɔ: ʾatlaha; wi ʿala kida jilzamak ja ʾaxu l majjit titlaʿ inta kama:n fo:ʾ il madna wi tinzil ʿale:h timawwitu wi tɔaɔaɔu zajjima mawwit axu:k.” fa xa:f ir rɔ:gil ʿala nafs wala rɔi:f jiʿmil kida, fa ʿakam ʿale:h il ʾa:di bi l ɔɔɔ:ma zaijixwa:nu wi xɔɔg, wissu zaiji ʾafa:h.

fa lamma ʿa:f kida sɔhib il ʿuma:r baʿa jitkaskis li wɔra wi jitʾaxxar suwɔja bi ʿwɔja lihaddima tiliʿ ʿala ba:b il maʿkama wi rikib il ʿuma:r wi tannu ma:ʿi jisxɔt ʿal maʿkama w illi fi:ha wi jʾu:l “ja ʿafi:z ja rɔbb.” ʾam nadah ʿale:h il ʾa:di wi ʾal lu “taʿa:la ja rɔ:gil ja bta:ʿ il ʿuma:r amm ʿafu:f ʾɔdiijitak e:h.” ʾam rɔddi ʿale:h il ʿamma:r wi ʾa:l lu “la ja si:di, il ʿuma:r bita:ʿi mawlu:d min ɔe:r de:l, w ana kutti ɔaj bass atfarrɔg ʿala ʿukmak il ʿa:dil da. il ʿukmi kida walla balaf, ʿala rɔ?j il masal ‘itʿim il fumm tistihi l ʿe:n’.”

12. il bint wi l ʾa:di. *The Girl and the Judge.*¹

kan fih waʿda ʾaʿda fi ʾo:ɔɔsgɔjjara wi kulli jo:m ka:nit bi tiknisha. ʾa:mit jo:m min do:l laʿat majjidi² istarɔt bih ʿasal wi ʿɔttitu ʿala ʿiibba:k ɔih id dibba:n kalu:h. ɔat tidawwar ʿale:h ma laʿatu:f. ʾa:mit ʾa:lit “aʿmil ʿe:h? aru:h li l ʾa:di w aʿki: lu.” ʾa:mit rɔ:hit li l ʾa:di ʾa:lit lu “ismaʿ ja si:di, ana waʿɔsgɔjjara.”

¹ From stories collected by Miss C. E. Padwick.

² A para (= $\frac{1}{40}$ of a piastre).

ʔal laha “xilʔit rəbbiki.”¹

ʔaʕlit lu “w ana ʔaʕda fi: ʔo:do sʕəjjara.”

ʔal laha “ʕala ʔaddiki.”

ʔaʕlit lu “wi kulli jo:m aknisha.”

ʔal laha “min nɒʔɒfitki.”

ʔaʕlit lu “wi ʕʔet fi:ha majjidi.”

ʔal laha “min rizʔiki.”

ʔaʕlit lu “iʕtare:t bu ʕasal.”

ʔal laha “min nifsiki.”

ʔaʕlit lu “wi ɰɒʔʔe:tu ʕaʕ ʕibba:k gi:h id dibba:n akalu:h.”

ʔa:m ʔal laha l ʔa:ʕi “awwil dibba:na ʔ ʕufi:ha iʕrabi:ha bi ʕibʕibik.”

ʔa:mit hi:ja bɒs:sit kida laʔat dibba:na ʕala ʕimmit ʕl ʔa:ʕi ʔalaʕit ʕibʕibha ʕɒrɒbitu ʕɒrba gamda !

13. ɰaddu:tit is samma:k.² *Story of the Fisherman.*

simʕitha waɰda kbira min ʔalju:b wi hi:ja bint sʕəjjara.

kan fi: waɰid samma:k ka:n kulli jo:m bi ʕisʔɒ:d samak wi ʕbi:ʕu wi ʕgi:b ʕe:ʕ li ʕwla:du. wi jo:m mil ʔajja:m gab samaka kbira ɰilwa. ʔa:l “aiwa di kwajjisa. niku:n mabsu:ti:n inna-harda !”

ʔa:mit is samaka ʔa:lit lu “sibni w ana ddi:lak kulli ma tuʔlub. ʔal ‘la?’. l ʕwla:d gaʕani:n asi:bik iz zaij.” ʔa:lit “ana b aʕu:l lak sibni wi kullima ti:gi tʔu:l ‘ja malikit il baɰr’, ʔaddi: lak kulli ma tuʔlub.” sabha wi rigiʕ ʕiffitu wi hu:wa ʕʔu:l “ja xsa:ra (a)sibha z zaij ? la:kin lamm aʕu:f in ka:n kalamha sɒhi:h walla la.” wi rɒ:h il baɰr ʔal “ja malikit il baɰr, iɰna ma ʕandina:ʕ ʕe:ʕ wil ʕwla:d gaʕani:n.” ʔa:mit ʔaʕlit lu “ʔɒjjib rɒwwaɰ.” ʔam rɒ:h il ʕiffa, wi ʕa:f il ʕe:ʕ kiti:r wi kwajjis. ta:ni jo:m ʔal laha “ʔɒjjib ja malakit il baɰr la:kin ma ʕandina:ʕ ʕumu:s ʔɒbi:x.” ʔa:lit “ʔɒjjib rɒwwaɰ.” fa ʕa:f il ɰalla malja:na ʔɒbi:x.

ta:ni jo:m wi humma b jaklu wi b ʕisrɒbu mabsu:ti:n rɒ:h is samma:k ʔa:l “ja malikit il baɰr, da ɰna sakni:n fi ʕiffa, ja re:t jiku:n lina be:t sʕəjjar ʕala ʔaddina.” ʔa:lit “ʔɒjjib rɒwwaɰ.” rɒ:h wagad be:tu kwajjis xa:lis. wi ʕaʕ mabsu:ʔ.

baʕde:n ʔa:l “ʕandina xe:r kiti:r wi be:t kuwajjis la:zim nigib xadda:ma tiknis il be:t wi baʕd il xadda:ma ʔɒlab min malakit il

¹ In these terminations -ki frequently replaces the normal -ik for rhyming purposes.

² From stories collected by Miss C. E. Padwick.

baħr libsi kwajjis li wla:du wi ġarbijja wi ġarbagi wi sarbja wi xaddami:n lis sarbja, fa ddat lu l kull.

baġdem tlab maʿam kibir ġalaſan in na:s tiġrofu, wi jsi:r jimfi fis sikka, wi kull in na:s tuʿaf ġalaſanu. wi baġdima tlab kull da ka:n bi jʿul “bukr tlab eh? ma wagattif ha:g tlabha.” wi wroʿti tulu:ġ iſ ſams ʿal “illa w ana tu:l il le:l ma nimtiſ abadan. ja sala:m! iſ ſamsi titlaġ w ana lissa ma nimtiſ.”

ro:h ʿal “ja malikit il baħr ana ma nimtiſ il le:l wiſ ſamsi tiſit ʿablim ana:m. ana ġawiz lamm aʿzin inn iſ ſamsi ma titlaġ illa b taħt izni.”

ʿalit lu “tajib ru:h.” ro:h wagad il ġiſſa l ʿawwila:nijja wi wla:du fuqra zejjima ka:nu. rigi il baħr ʿal “min fođlik wi law il be:t il ʿawwila:ni s sugpjar!” la:kin ma rođdit ġale:h wala kilma.

Stories of some Dervish Saints.

karama:t baġđ il ʿawlija.

14. ʿaħmad il badawi.

hika:ġit xođro f ġari:fa wi s sajjid il badawi.

ka:n fi waħda ʿismaha xođra binti ġari:f makka. marra ka:nit maġja ġihat il baħri titfassaħ ʿaw tiġib moġja. wi bit tas:duf kan fiħ ġolju:n min bila:d in no:ro wa:ʿif hina:k. ʿa:m roġjis il ġolju:n ſa:fha wi hijja maġja, wi ħabbaha ktir. ʿa:m saʿal ġale:ha ʿal, “il bint il ġami:la lli maġja binti min di?” ʿalu: lu ʿinnaha binti ġari:f makka. ʿam dabbar ʿamri ġalaſan ko:nu ja:xudha ʿasira wi jiggawwizha f baladu. fa ddabba ġala waħda ġagu:za middarroba ġal ħiġal, wi ʿal laha “ġajzik tiġibi: li xođra f ġari:fa l ħadd il ġolju:n w addi:ki flu:s ktir; wi n ma kuttif tiġibi:ha, axazza ʿene:ki.” ʿa:mit hijja ġama:lit laha ħi:la. ġa:bit barwit so:bu:n ħođtitha f ħanakha wi miskit ġari:da xođra f i:dhha wi so:rit tifaʿar wi ttollaġ raga:wi s so:bu:n min buʿaħa, jaġni ġamalit nafsaha maġzu:ba; wi tannetha maġja l ħaddi be:t xođra, wi fiđlit tifaʿar ʿudda:m il be:t wi n na:s jibu:su de:ha wi jitmalli:su bha. ʿa:mit xođra bo:ssit miſ ſibba:k wi ſa:fit il ġagu:za, fa nizlit ba:sit i:dhha wi xoditha wi tođlaġitha foʿ ġandaha fi l maʿad wi ġa:bit laha ʿakl. ʿa:mit il ġagu:za kalit wi ſibġit wi ʿa:lit laha “ʿinti ja binti ʿe:h il xi:la btaġtik di? ħa ttannik ʿaġda mizzantara hina maszu:na fi l be:t? muſ titlaġi barra ġihat il baħri tfassaħi

nafsik fuwvjja wi titfarrogi qala l galju:n illi geh hinak gidi:d? ja halawtu! ja hana lli jjsu:fu! ja xti taqali wvjja:ja wi tjsu:fi maza:gik fuwvjja.” wi fidlit tuskur laha fi l gplju:n wi twps:svf fi:h wi f ?ps:ha:bu lamma twwaqit xdrq wi salabit qalaha wi twwiqitha wi misjit maqaha l hadd il gplju:n hi:ja w gumlit bana:t wvjja:ha. wi ka:n ?ps:hw:b il gplju:n labs:n surfa. ?a:m hilif ir rjjis innu la:zim jifarrog kullⁱ wahda l wahdaha. ?a:m farrog il bana:t kulluhum wi lamma sifjit il mas?ala qala xdrq fi l ?a:xir hwt il ?e:d il hadi:d fi rigle:ha, ja?ni l kalabsat hwtuhum fi rigle:ha wi ?ajjidha w ?a:l li lli mqa:h “jptps:nsa:fi!” ?a:mu safrub xdrq li bla:d in nps:ra wi xadu:ha ?asira qanduhum. wi r rjjis ?a:l laha “?a:jiz aggawwizik.” ?a:mit ma ridjitfi xdrq wi ?a’lit lu “izza:jab?a muslima w aggawwiz nusro:ni?” ?a:m ?a:l laha “la twwili wala tps:sari; la:zim aggawwizik qzbin ?annik, wi mahaddif jaxdik minni ?illa b ?alq id’ d’irs.” wi gahhiz il qihaz bita:q il farw wi kallil qala xdrq. ?a:mit hijja rfaqit ?ide:ha li fo:? wi ?a:lit “kidaho ja se:x il qarob, ja sajjid ja badawi! kidaho tisi:bni fi bla:d in nps:ra ?asira wi jiggawwizni wahid qala qe:ir il milla? ?ana mus fi hma:k wi f ?prdk ja galla:b il jasi:r?” ?a:m is sajjid il badawi simiqa w huwwa f twt, ?a:m ?a:l “ja qabd il ?a:l, jptps:ngi:b xdrq min bila:d in nps:ra.” ?a:mu lammu lhum kabjit ?awlija wi rw is sajjid il badawi madi:d idu qala xdrq xtwfha wi farha he:la be:la wi qarba qandu f twt wi huwwa ?a:qid wi xptps:ha min be:t in nusro:ni zajjima twt is farq mi l qagin wi l ?awlija kullⁱ wahid qar fuwvjit qafi mil qihaz wi tannu qaj hattu t twbi:x qabu b hilalu, wi waddu:ha qala be:t abu:ha.

15. ibrohi:m id dasu:qi w ummu.

?a:lu inn id dasu:qi ?ablima tiwliu ?ummu wi taxud ?abu:h ka:nit rw:hit tilimmi hwtob mil qabal, ?a:m laqa:ha wahid bi jlimmi hwtob zajjaha. ?am bps: laqa:ha kuwajjisa hilwa f qajit il gama:l. ?am habbaha wi qifiha wi msikha wi ftakar innu jigi:zha. fidlit titha:jil qale:h wi titroqqa:h wi tpu:l lu “ana f ?prdk! tisi:bni ?ana wlija wi bint binut.¹ sibni lilla:b! ma tifdihi f ?prdi! wptps: justur qardk!” wi tannaha tiqajjt wi thu:ju ?an nafsaha bi ?add il ?imka:n wi ddajjit kitir. wi baqden bps:it wagadit sabqi qar mig qabal jiqa:ffar wi ju:ruj

¹ A virgin.

ḡala_nja:bu, wi ga:ʒ ʔa'sidhum ḡala tu:l. ʔa:m ir ro:gil xa:f wi tannu tɔ:liʒ jigi wi sabha.

ʔam is sabʕi geh li ḡaddaha wi wiʔiʔ jifamfim fi:ha. ʔa:mit irtaʕafit minnu. ʔa:m jawwar laha_b ro:su jaʕni “fi:li_l ḡɔtɔb bita:ʕik wi ru:hi rowwaḡi.” ʔa:mit rowwaḡit. wi baʕdi muddit ʔajja:m xɔtɔbha wa:ḡid saʔʔa w iggawwizha wi xallif minha si:di ʔibrohi:m id dasu:ʔi. ʔa:m lamma wilditu nizil jiʔro fil qurʔa:n. wi baʕde:n waddu:h il kutta:b. baʔa l fiʔi jiʕallimu_l kilma hu:wa jisa:biʔ ʕale:h wi ʔʔu:l illi baʕdaha. ʔam ʔal lu “inta ga:ʒ titʕallim walla ga:ʒ tiʕallimni.” ʔam ʔal lil fiʔi “ana ḡa:fiḡ il qurʔa:n kullu.” fa roddi ʕale:h “tɔjjib iʔro: li su:rit ja: si:n.” wi baʕdima ʔaro:ha: lu ʔal lu l fiʔi “inta sɔḡi:h ḡa:fiḡ kull il qurʔa:n wi_nta lissɔ_sɔɔjjar?” ʔam sam'maʕ lu min awwil il xɔtma li ʔaxirha wagadu ḡa:fiḡ il qurʔa:n kullu. ʔam ʔal lu “ma tru:h il ga:miʕ l_ahar aḡsan wi tiʕmil fe:x il isla:m.” ʔal lu ibrohi:m id dasu:ʔi “ana fe:x il isla:m.” ʔam imtaḡanu fil ʕilmi wagadu ḡɔfḡu tamam. fa ʔal lu l fiʔi “ana m_anfaʕʕ_ana wi nta fil kutta:b, liʔinn il markib illi fi:ha rojjise:n tigroʔ. igri joʔro: rowwaḡ.” ʔam rowwaḡ il walad lil be:t wagad ummu_btiʕgin fil ʕagin. ʔa:mit ʔa'lit lu “inta ma ʔaʕattif fil kutta:b le:h ja nur ʕe:ni.” ʔam ʔal laha “ja_mmi, ana baʔet fe:x il isla:m.” ʔa:lit lu “inta lḡiʔti tiʔro l qurʔa:n wi tiḡfḡ il ʕilmi wi tiʕmil fe:x il isla:m!” ʔal laha “ja mmi sammi wi ḡaffɔḡi ʕalajj_ana ʔibrohi:m id dasu:ʔi ʔabu l ʕene:n.”

ka:nit ummu xɔʔro:siḡ il ʕagin ʔa:lit lu “tɔjjib taʕa:la trobbaʕ wi ḡrus il ʕagin ʕala bal m_aru:h agi:b suwɔjjit waʕi:d.” ʔam hu:wa nadah lil fira:x wi ʔal luhum “ʕo:ra.” ʔa:mit gat lu in naʔto maʕ is so:da wi l be:ḡɔ. ʔa:mu ʔa:lu “ʕa:ʒiz ʔe:h ja fe:x il isla:m.” ʔal luhum “ʕajizkum taklu ʕagin ummi.” ʔa:mu nizlu ʕal ʕagin ḡatatak batatak¹ liḡaddima xɔʔro:su:h wi baʕtaru n nuxa:la fil ʔɔrḡ. wi lamma gat_ummu saʔalitu ʕan il ʕagin. ʔal laha, “isʔali l fira:x ʕale:h.” ʔa:mit hijja roddit ʕale:h “d_ana_mḡarro:sa:k walla_mḡarro:sa l fira:x?!” ʔal laha “ahumma kalu:h wis sala:m.” ʔa:lit lu “ana ʔalbi ɔɔḡba:n ʕale:k dilwɔʔti wi zaʕla:na minnak kitir.” wi hu:wa ʔal laha “ja_mmi, irḡi ʕalajja.” ʔa:lit lu “ma rḡɔʕ ʕale:k illa lamma_troɔgaʕ li l ʕagin ta:ni zaʕjima ka:n fi mawagi:ru² malwa_txissⁱ ḡifa:n, ʔam roɔgaʕ laha l ʕagin wi ʔal laha “uʔʕudi (i)xbizi.” ʔaʕadit tixbiz gumʕite:n, il le:l w in naḡr fil malwa_lli_txissⁱ ḡifa:n. wi tʕarroʔ ʕal gira:n. lamma ɔulbit min il xɔbi:z ʔa'lit

¹ “Cleaned up.”

² Earthenware basins.

lu “xɒbar ʔe:h ! ana b_ɑxbiz il malwa fi sa:ʃa w_aʔalli min sa:ʃa. wi baʔa: li gumʃite:n ɑxbiz fil malwa la l magu:r bi jxissɪ wala_b jinʔɒs. ʔal laha “law ma kuttɪʃ ʔulti kida kutt_ɑxalli:ki tixbizi mil ʃa:m lil ʃa:m.” wi lamma ʔaʃadit tixbiz frig il ʃagi:n.

ʔam ʔal laha “muʃ ɦa tirɔʔi ʃalajja? inti muʃ fakra lamma kutti fil gabal bi ɦɒtɒtɒbi wi ga: lik ir rɒ:gil il xa:jin wi naʃʃif ri:ʔik wi ge:t ana fi sɪfat sabʃ wi ɦustu ʃannik?” ʔa:lit lu “d_ana ma kuttɪʃ itgawwɪz abu:k, w_ɛʃ ʃarɒɒfak bil ʃɪbɑ:ra dijja?” ʔal laha sammi wi ɦɒffɒɔʔi ʃalajja. ana_bɒɒɦɪ:m ʔabu l ʃe:ne:n.” ʔa:lit lu, “ma tʔulʃɪ_l ɦadd! ʔadi:ni ʃiriftɪ sirrɒk wi ʔalbi rɒ:ɔʔi ʃale:k.”

16. ʃabd il ʔa:dir il ga:la:ni.

ka:n li si:di ʃabd il ʔa:dir saʔja. wi ka:n bi jdawwarha to:r. wi s saʔja_tɒɒllaʃ il mo:ja wi timla l me:ɔɒ ʃalafɑ:n in na:s jɪwɒɔʔɔ minha wi jɒɒllu. wi l magtɒs kama:n ʃalafɑ:n in na:s jɪstɑɦammu fi:h. ʔa:m is sabʃi geh mil gabal wi haqam ʃala t to:r wi ka:lu wi ɦarɒb. wi ʃ ʃe:x ʃabd il ʔa:dir ka:n ga:jib. ʔam lamma geh min il gɪja:b wagad is saʔja waʔfa wil me:ɔɒ wil magtɒs fɒɔʔi:n. ʔam saʔal in naʔi:b bita:ʃu wi ʔal lu “ummɑ:l it to:r fe:n?” ʔal lu “is sabʃi kalu win na:s bi jʔu:lu lau ka:n if ʃe:x fiɦ sirri_w hu:wa wali ma kanʃ is sabʃi kal it to:r bita:ʃu.” ʔa:m if ʃe:x rɒ:ɦ lil gabal wi nadah lis sabʃi_w ʔa:l “ja lli kaltɪ to:ri!” wi fil ɦa:l ge:h is sabʃ wi hazzɪ de:lu wi wiʔif ʔudda:m if ʃe:x bi kull_iɦtiɒ:m. wi ʔal lu ʃ ʃe:x “ʃalafɑn e:h bi ta:kul it to:r bita:ʃi_l li bi jdawwar is saʔja?” ʔal lu “ana kuttɪ gaʃɑ:n wi makuttɪʃ aʃɒɒf innu to:rɒk.” ʔal lu “ɦe:s innak kalt it to:r ʃale:k tadwi:r is saʔja.” wi bi jʔu:lu ʔinn is sabʃ_itʃaɦɦad liʃ ʃe:x ʃabd il ʔa:dir bi tadwi:r is saʔja ʃala d dawa:m. jaʃni iza ma:t is sabʃi_ʔku:n ibnu malzu:m baʃdu wi ha:kaza zurrijjitu wi zurrijjit zurrijjitu. wi_l ɦaddɪ dilwɒʔɪ bi jdawwar saʔjit if ʃe:x subu:ʃ.

17. is sajjida ze:nab.

is sajjida ze:nab ka:nit fi muddit ɦaja:tha maʃja fi tɒri:ʔ fi mɒsr. baʃde:n ʃafha wa:ɦid min in na:s il mibɒsbɒsɒtɪjja ʔam bɒsbɒs laha wi miʃi warɒ:ha jibɒsbɒs laha fa tannaha maʃja liɦaddima wɒsɒlit li be:tha. ʔa:m ig gadaʃ lamma wɒsɒl li_l ba:b bitaʃha wiʔif. ʔa:mit ʔa:lit lu “itfɒɔʔɒl” ʔa:m firɪɦ wi ʔa:l fi nafsɪ gat lak zibda ʃala_ftɪra wi ʔal laha ʃala ʃe:ni. wi daxal wɒjja:ha. ʔa:mit ʃamalɪt lu_l ʔaɦwa ʃiribha wi gaɪt lu ʔakl

kuwajjis wi ?akrømitu ?ikrø:m. wi baʕdima kal wi nbøst ?aʕlit lu “ʕalasan eh inta maʕsi warøja?” ?al laha “?ana haʕbertik wi ʕʕiʕtik.” ?aʕlit lu “?eh illi ʕaqabak fi:ja?” ?aʕl laha “ʕene:ki ʕlli zajji ʕuju:n il guzla:n.” ?a:mit hijja tøllaʕit ʕene:ha min wiʕʕaha wi ga:bit tøbøʕ wi høttithum fi:h wi ?aʕlit lu “itfødðøʕ ʕenajja ?ahejja! ?inta muʕ tiʕrøf inni ?ana ze:nab binti bint in nabi?” fa xizi r rø:gil wi tnaddim ʕala ʕlli ʕamalu. wi ka?innu føss malh wi da:b wi ?al fi nafsu “ja ?ørð inʕaʕi wi ʕblaʕini!” wi ?aʕl laha “?inni tubti ʕala ?ide:ki ja sitt ja tøhra wi ma ʕuntif¹ øbøsbøʕ li haðði ?abadan.” wi ta:b ir rø:gil wi tiliʕ min il beʕt wi haʕabu:ha ?ahli møʕr karø:ma li ʕs sajjida ze:nab.

18. abu fibba:k.

ka:nu naʕs fi møʕr¹ zama:n jiʕmilu haʕrømijja bi ʕl le:l wi jisraʕu. wi jaxdu z zajji maʕa:hum wi ʕxallu:h ʕuddamhum wi jiʕmilu ?innuhum xulafa wi darawi:ʕ. wi baʕde:n il huku:ma ka:nit bi ʕdawwar ʕala ʕl haʕrømijja ʕlli b jisraʕu bi ʕl le:l ma tiʕrøfhumʕ, wi ?aʕlit innu la:zim ma haððiʕ bi jisraʕ illa n naʕs iz zakki:ra do:l. baʕde:n ?aʕlit la:zim nigibhum jiʕmilu høðra wi jizkuru wi nidbañ luhum kila:b wi nuʕbuxha wi nñuʕtøpha lhum ʕala ʕl fatta. fa ?in ʕirfu ?innaha lañmit kila:b jibʕu humma maʕa:jix w aʕrø:f, win ma ʕarøfu:haʕ wi kalu:ha jibʕu humma ʕl haʕrømijja.

?a:mit baʕa ga:bit il kila:b wi dabañitha wi tøbøxitha lhum wi fattit il ʕeʕ fi ʕl ?ana:ʕir.² wi høttit ʕale:hum lañmit il kila:b. wi lamma xølløʕu d darawi:ʕ iz zikr wi gum jaklu, ʕam si:di ?añmad ir rifa:ʕi ʕl kibi:r ?al li si:di ?abu fibba:k wi humma ?aʕdi:n sawa fi ʕl xilwa, “?u:m ja: ʕbu fibba:k, ru:h møʕr¹ ru:h møʕr!, ?añsan it tøri:ʕ jiniðið, wi ʕl huku:ma ʕarfa inni do:l haʕrømijja wi hijja ʕ tiʕtil kull ʕlli ʕ jimʕi bi zijji bi ʕl le:l.” ?a:m si:di ?abu fibba:k xøttø xøtwa wañda baʕa f møʕr¹ w ?aʕad fi wøʕt id darawi:ʕ wi ?al luhum, “ma taklu:ʕ il lañma: di, ?añsan hijja lañmit kila:b wi ðøʕøb il ?ana:ʕir bi ʕl ʕari:da ʕlli mʕa:h wi ?aʕl “øttø: haʕj! imʕi ʕirr!” ?a:mit il kila:b tiliʕit tigri wi thabhab min ʕala ʕl ?ana:ʕir. ?a:m ?aʕl luhum “it tøri:ʕ mastu:r!” ?a:mit il huku:ma ?aʕlit “dol ?aʕrøf tamam.” ?a:m si:di ?abu fibba:k ?al lil haʕrømijja “ma ʕuntu:ʕ tisraʕu,” wi tawwibhum. ?a:mu l haʕrømijja ta:bu wi xadu l ʕahd wi baʕu rifa:ʕijja. wi lamma maʕt abu fibba:k banu: lu maʕa:m.

¹ “Not again”. Originally ma ʕudtiʕ.

² Copper vessels.

IV. TALES

FROM THE COLLECTIONS OF SPITTA BEY¹

1. ʔarp:mi n naħa:r wi ʔarp:mi l le:l.

The Day-Thief and the Night-Thief.

kan fih rō:gil ma:fi hawwid² ʔala ʔahwa iltaʔa fi:ha rō:gil
ʔa:ʔid hina:k. ʔal lu “s sala:mu ʔale:kum!” ʔal lu “ʔale:k
is sala:m wi raḥmit nīʔ:b wi barōka:tu! itfōḏḏol isrōb
ʔahwa.” xafsi ʔaʔad gambu, tōlōb lu finga:l ʔahwa, sirbu. wi
baʔde:n illi ʔa:ʔid saʔal illi geh bi_jʔul lu “ja ʔaxi_ nta sōnʔital
ʔe:h?” ʔal lu “ja ʔaxi sōnʔiti ma tinzikirf.” ʔal lu “ma
tinzikirfi le:h?” ʔal “sōnʔiti_l ʔabʔad ḥarō:mi.” ʔal lu “da
ʔe:h? bassi kida?” ʔal lu “bass.” ʔal lu “ʔana kaman
ḥarō:mi.” ʔal lu “la:kin inta ḥarō:mi ʔe:h?” ʔal lu “ʔana
ḥarō:mi_n naha:r.” ʔal lu “ʔazim! w_ana ḥarō:mi_l le:l.”
ʔal lu “tōjjib baʔe:n_ōsḥa:b.” ʔal lu “ʔu:m bina baʔa lamma_
nrowwaḥ ilbet.” xadu baʔḏuhum wi miʔju baʔa fi_l ḥa:ra
di_l li humma fi:ha. tēlʔu minḥa daxalu_f ḥa:ra tanja, fiḏlu
baʔa maʔjin mil ḥa:ro: di li_l ḥa:ro: di lamma ḏaxalu fi ʔōtfa
ata:bi l_itne:n miggawwizi:n mara waḥda, wala ʔarōfu:f baʔḏ. li
ʔinn il wa:ḥid jigi fi_l le:l wi t taini jigi fi n naha:r. ʔa:m iḏ ḏe:f
iftakar fi nafsu ʔa:l, “tōjjib da ʔa:zimni ʔarōwwaḥ wōjja:h
betu w_e:f ʔarōfu ʔinni da beti mada:m da waʔxidni ʔala
betu? ʔaj beti le:h ana dilwaʔt? la:kin amfi wōjja:h lamma_
aʔuf rōḥ jigra ʔe:h.” ʔam mifi wōjja:h lamma ḥōssolu_l bet,
xōbbōt ʔal ba:b, tēlʔit il mara fataḥit bōssit ʔa:fit l_itne:n
ʔirfithum! ʔa:mit ma ʔōtḥōtʔi wiḥḥa. ʔal waḥid minhum
“leh ma_ʔōtḥōtʔi wiḥḥik?” ʔa:l it taini “ti_ʔōtḥōtʔi wiḥḥa
minni wa_l la minnak?” ʔal lu “minnak_inta.” ʔal lu “le:h
j_ḏaxu:ja? di_mrō:ti.” ʔal lu “la: di_mrō:t_ana!” ʔal
lu “mirō:tak izzaj?” li ḥaddima_tʔa:klu wōjja baʔḏ. ʔal
waḥid “ʔusbur ʔalajja taʔa:li ja ḥurma ʔinti_mrō:t mi:n
fi:na?” ʔa:lit “intu l_itne:n aqwa:zi.” ʔa:l dukha “baʔa_r

¹ The first two appear in the series at the close of his *Grammar*. The third is one of the cycle of popular stories about Shātir Muhammad which he gives in his *Contes Arabes Modernes*. ² Turned

² Turned.

ro?ji ?e:h? tɒjjib, wi da_jhilli fi farʕi min? ” ʔa:l it tani
 “ihna l_itne:n sutta:r wi di miggawwizana min warɒ baʕd,
 wa:hid bi jgi:ha bi_l le:l wi wa:hid bi_jgi:ha bi_n naha:r wi
 hijja ma tiʕrofsi dija:na; ?innama kulli wa:hid jiʕmil malʕu:b,
 illi jiglib ja:xud il be:t wi_l mara.” ʔal lu_t tani “tɒjjib”,
 w ittafaʔu l_itne:n wɒjja baʕdhum ʕala kida.

THE TRICK OF THE DAY THIEF.

ʔa:lu_l baʕdhum “dilwɒʔti baʔe:na fi_n naha:r, fa h̄arɒ:mi
 n naha:r jiʕmil malʕu:b fil ʔawwil.” ʔal lu “tɒjjib jɒʔtɒ.”
 xad zimi:lu wi tannuhum maʕji:n li ʕandi bawwa:bit il mitwalli
 wi ʔaʕadu l_itne:n.

jirgaʕ marguʕna li wa:hid ʕaskari turki ʕa:wiz jigi:b h̄awa:jig
 ʕalasan nafsu wi ʕalasan be:tu min is su:ʔ. fa ʔa:m baʕdima firib
 il ʕahwa wi libis hudu:mu ʔa:l “?e:h? foʔma!” ʔa:lit lu
 “naʕam.” ʔa:l “h̄utti ki:s dahab fi s sajja:la¹ bta:ʕit iʕ firwa:l
 ʕalasan niftiri ʕaffi:naff.” ʔalit lu “h̄a:ʕir.” h̄oʔtit lu ki:s dahab fi
 sajja:lit iʕ firwa:l. wis sijja:s h̄oʔdɒru_l h̄usɒ:n bita:ʕu, wi ʔa:m
 rikib wi miʕit is sijja:s ʔudda:mu wi hu:wa warɒ:hum li ʕandi
 bawwa:bit il mitwalli. ʔam h̄arɒ:mi n naha:r ʕa:f il ki:s bi
 farɒ:sa f ge:b il ʕaskari. ʔa:m ittabbaʕu wi gih li farʕi min
 bitu:ʕ il fakaha:ni saraʔ minnu zirri_xja:r, wi_ttabbaʕ il ʕaskari
 li hitta za:hma wi h̄oʔtɒ:idu, xad il ki:s min ge:b il ʕaskari, wi
 h̄oʔti lu zirri il xija:r moʔrohu wi rigiʕ ʔa:ʕid wɒjja soʔbu.

jirgaʕ il margu:ʕ lil ʕaskari. tannu ma:ʕi lamma ro:h il
 gu:rija² li ʕandi wa:hid xawa:ga. “xawa:ga!” ʔal lu
 “naʕam.” “ʕandak iʕ ʕe:ʔil fula:ni?” ʔal lu “ʕandi.” ʔal
 lu “hat wa:hid³ tɒ:ʔa minnu.” ʔidda: lu tɒ:ʔa. “ʕandak iʕ
 ʕe:ʔil fula:ni?” ʔal lu “ʕandi.” ʔal lu “hat kaman wa:hid
 tɒ:ʔa.” xad minnu tɒ:ʔa wi soʔr jisʔalu ʕala ʕe: baʕdi ʕe: lamma
 xad jigi ʕaʕara xamasta:ʕar tɒ:ʔa. wi ʕamalhum buʕga ʔaddi
 kida, wi h̄oʔtɒ:idu_jtɒʔlaʕ ki:s il filu:s tiliʕ f_i:du zirri il
 xija:r. ʔal “?eh! ʔama:n ja robbi!—ja xawa:ga!” ʔal lu
 “naʕam.” ʔal lu xalli_l buʕga gambak lahsan ana_nsi:t il
 fulu:s lamm_aru:h agibhum wa:gi. ʔam rigiʕ bi_l h̄usɒ:n
 wi_s sijja:s ʔudda:mu li ʕandi bawwa:bit il mitwalli. boʕs il
 h̄arɒ:mi, laʔʔa_t turki rigiʕ wi ʕala wiʕsu ge:z. ʔa:m il h̄arɒ:mi
 tabaʕu fi ʔsoʔbit roʔwa:n⁴ kaman fi za:hma, wi h̄oʔtɒ:idu xad

¹ Pocket.

² A street in Cairo.

³ The narrator gives the broken Arabic of the Turk.

⁴ Street of tent makers in Cairo.

iz zirr il xija:r min ge:bu wi h̄ott̄ il ki:s m̄otr̄h̄u wi tannu hu:wa ma:fi r̄o:jiḥ ḡala l be:t miḡirr.¹ il ḡar̄o:mi rigiḡ barḡu ḡala m̄otr̄h̄u ḡand̄i bawwa:bt̄ il mitwalli wi l ḡaskari daxal il be:t bita:ḡu. “faṡṡu:m! ḡana ḡult̄i lik h̄utt̄i wa:ḡid ki:s dahab fi ge:bi tiḡutt̄i: li n̄ti wa:ḡid zirri-xja:r?” ḡa:mit hijja ḡa:lit lu “w̄p̄ḡo:hi ja si:di ḡana h̄ott̄et lak ki:s dahab fi ge:bak.” ḡal “ḡana lḡetu zirri-xja:r ḡand̄i il xawa:ga.” ḡa:mit hijja ḡaddimit ḡandu wi h̄ott̄it idha f ge:bu ṡp̄ḡaḡit il ki:s id dahab. ḡalit lu “baḡa da ki:s dahab walla zirri-xja:r?” ḡal “ḡeh! ḡama:n ja r̄obbi! h̄utt̄i:h ja foṡṡu:m fi ge:bi.” h̄ott̄itu f ge:bu ta:ni wi rigiḡ bi:s sijja:s ḡudda:mu li ḡand̄i bawwa:bit̄ il mitwalli. ja:fu l ḡar̄o:mi ḡa:m ittabaḡu li ḡand̄i zaḡma wi xad minnu l ki:s id dahab wi h̄ott̄i lu zirr il xija:r. talat marr̄o:t biḡ fak̄i da wi t turki jiru:h id dukka:n wi jirgaḡ lil be:t. wi hu:wa r̄o:jiḥ id dukka:n il ḡar̄o:mi jiḡutt̄i lu l xija:r wi hu:wa r̄o:giḡ lil be:t jiḡutt̄i lu l ki:s.

THE TRICK OF THE NIGHT THIEF.

r̄o:ḡit ḡiba:rit il ḡaskari baḡa wi xad il ḡar̄o:mi l ki:s id dahab wi r̄o:h ḡala ṡp̄ḡbu wi ḡal lu “ja ḡaxi ḡa:di malḡu:bi.” ḡal lu “maḡakḡi malḡu:b akbar min kida?” ḡal lu “baḡdi kida ma fi:ḡ malḡu:b akbar min da.” ḡal lu “baḡa sinni² lamma-jxuf̄ il le:l” fa fiḡlu lamma daxal il le:l li:s sa:ḡa r̄baḡa masalan min il le:l lamma na:mit iḡ jaḡḡa:ta wi bintaha. ḡam ḡar̄o:mi l le:l ḡaxad ḡar̄o:mi n̄ nah̄a:r f̄i:du, wi tannu ma:fi lamma l ḡand̄i be:t kibir sar̄ja. is sar̄ja: di ḡṡṡaha be:t iḡ se:x jabandar it ta:ḡir, wi hu:wa ma:t wi fa:ḡil ibnu. baḡde:n ḡar̄o:mi l le:l ṡp̄ḡḡ min ge:bu surja:ḡ ḡand̄i il ḡar̄o:miḡa jitḡa:l lu sillim wi ḡadafu ḡala ḡarf is sar̄ja min fo:ḡ lamma misik min ḡarf is sar̄ja min fo:ḡ. ḡam daḡḡ is sikak bitu:ḡu fi l ḡṡṡi lamma sabat is sillim inṡṡoḡ min fo:ḡ wi min taḡit. ḡal li ḡar̄o:mi n̄ nah̄a:r “itlaḡ ḡudda:mi.” ṡiliḡ ḡudda:mu lamma ṡiliḡ fo:ḡ is sar̄ja min fo:ḡ ḡwir r̄o:xar ṡiliḡ war̄o:h lamma baḡu fo:ḡ l̄itne:n, wi miḡju nizlu taḡti fi d do:r illi fi:h is sakan. wi b̄ṡṡi liḡi bn̄ it ta:ḡir ḡa:ḡid fi ḡa:ḡa ḡari:mi wi w̄jja:h ḡarbaḡ ḡuwwa:r wi ḡuddam̄hum ḡala:t³ il x̄omri ḡaḡdi:n jiḡr̄obu wi jḡannu wi ḡuddam̄hum kursi f̄ samḡa fo:ḡ minnu f̄ samaḡ-dan. wi b̄ṡṡi liḡi mafati:h̄ il xazna taḡit il kursi wi l xazna dikha n̄ nah̄ja kida. ḡam hu:wa ḡamal zaḡj il kalb, birik fi l ḡṡṡi ḡala b̄ṡnu wi ja:l riglu fo:ḡ wi ṡṡir jiḡḡaf ḡuwwa wi

¹ Angry.² Wait.³ Implements.

humma mafguli:n fi furbuhum wi gūna:hum wi hā:lhum. ʔam tannu da:xil lamma gih li ʔand il kursi wi xad il mafati:h hōtʔtuhum fi ʔibbu wi tannu tō:liʔ ta:nī lamma rō:h ʔandī sōhbu ma haddif minhum ʔa:fu. xad sōhbu wi rō:hū sawa ʔal xazna fatah ba:b il xazna wi daxalu humma l itne:n liʔju fi:ha ʔarbiʔi:n sōndu:ʔ mʔrōssōsi:n gambi baʔā, wi kulli sōndu:ʔ mifta:hū fo:ʔ minnu. baʔa hārō:mi l le:l ʔa:xud il mifta:h wi jifta:h is sōndu:ʔ wi jʔidd illi fi:h jilaʔi:hum ʔarbiʔi:n ki:s, ʔa:xud minhum ki:s wa:hīd wi jʔfil is sōndu:ʔ ta:nī wi jhūtʔ il mifta:h barḏu ʔale:h. tannu lamma fatah il ʔarbiʔi:n sōndu:ʔ liʔi f kulli sōndu:ʔ arbiʔi:n ki:s wi xad min kulli sōndu:ʔ ki:s wa:hīd wi hōtʔi mafati:hū ʔale:hum ta:nī, wi l ʔarbiʔi:n ki:s illi xadhum idda:hum li l hārō:mi lli mʔa:h. baʔde:n tiliʔ hu:wa wōjja:h wi ʔafalu ba:b il xazna wi ʔal hārō:mi l le:l “istanna:ni hina”, wi rō:h ʔal ʔa:ʔa l hārō:mi wi barḏu ʔamal zaij il kalb wi fiḏil jishaf lamma hōssōl kursi f ʔamʔa wi hōtʔ il mafati:h ta:nī tahtī minnu wi tannu tō:liʔ barḏu ma haddif ʔa:fu. rōh li zmi:lu wi xadu wi rō:hū nizlu baʔa ʔala sillim it tasli:m. wi xad sillim it tasli:m tōwa:h wi hōtʔu f ʔibbu. ʔa:l hārō:mi n naḥ:r “da malʔu:bak?” ʔal lu “itma:mu fi n naḥ:r.” xadu baʔāduhum ba:tu baʔijjit il le:l lamma tiliʔ in naḥ:r. ʔam hārō:mi l le:l fiḏil lamma li ḏ ḏōḥa wi li bis lu gibbite:n fo:ʔ baʔā, wi tahtī minhum ʔuftō:n, wi thazzim bi ʔal kaʔmi:r wi hōtʔi ʔala kta:fu burnus wi fi hza:mu sa:ʔa wi gab baḡla zarzurijja wi tne:n ʔabi:d miʔju wōjja:h wa:hīd minhum ʔa:ʔil subuk wi t ta:nī hā:tit i:du ʔala kafal il baḡla, wi tannuhum maʔji:n li ʔand id dukka:n bita:ʔ ibn it ta:ʔir. “is sala:mu ʔale:kum.” ʔal lu “ʔale:k is sala:m wi rōhmit oʔtō:h wi barōka:tu!” wi nizil ʔan il baḡla. gabu: lu kursi ʔaʔad. tōtōb lu bn it ta:ʔir ʔahwa. wi l ʔabdī mala l ʔu:d w iddah lu wi ʔaʔad jigi sa:ʔa w nuss ʔaw saʔte:n. wi baʔdaha iltafat l ibn it ta:ʔir. ʔal lu “ja ʔa:ʔir mʔhammad.” ʔal lu “naʔam.” ʔal lu “jaʔni ʔabu:k ma ʔaʔ wi l wōʔti rō:h.” ʔal lu “ʔabu:ja mi:n?” ʔal lu “iʔ se:x ʔabandar it ta:ʔir.” ʔal lu “jigi mne:n?” ʔal lu “le:h hu:wa msa:ʔir? muʔ fil be:t?” ʔal lu “abu:ja ma ma:t baʔa: lu sanate:n.” baʔa hu:wa lamma simiʔ kida ʔa:m ʔala hē:lu wi misik il ʔu:d illi f i:du kasaru, wi l kaʔmi:r illi ʔala rō:su ʔa:lu w rōma:h fi l ʔōrḏ, wi zaʔʔaʔ bi hīssu “ʔō:h ja ma:li wi ma:li in na:s.” iltammit ʔale:h il xawqa:t wi t tugga:r wi baʔa ʔale:hum lamma kbi:ra. “il xōbar ʔe:h ja xawa: a?” ʔa:l “ma:li in na:s ʔand abu:h”

ro:h il xɒbar li l huku:ma. gih iz zɒ:biʃ napsu istafhim il
 hika:ja wi xad il xawa:ga lli hu:wa l hɒrɒ:mi wi bn it ta:gir wi
 ro:hu l ʔa:ʔi ʃ ʃarʃ wi kulli wa:hid haka hkajtu. il hɒrɒ:mi ʔa:l
 “ʔana lijja ʃand abu:h ʔarbiʃin sɒndu:ʔ fi kulli sɒndu:ʔ ʔarbi-
 ʃin kis illa wa:hid.” ʔal lu “wi nta ja ʃa:ʔir m^ahammad.” ʔal
 lu “naʃam, ʃandi ʔarbaʃin sɒndu:ʔ ma:l abu:ja, la:kin fi kulli
 sɒndu:ʔ arbaʃin kis tamam.” wi katabu kala:m da w kala:m
 da wi ʔa:lu “ʔeh! la:zim niru:h wi nsuf is sɒnadi:ʔ.” fa ro:h
 il ʔa:ʔi wi z zɒ:biʃ wi humma l itne:n li ʃandi best is ʃabandar
 wi fatahu l xazna wi fatahu ʔawwil sɒndu:ʔ, wi ʃaddu lli fi:h
 liʃu ʔarbaʃin kis illa wa:hid, wi fatahu baʔa baʃijit is sɒnadi:ʔ,
 liʃu:hum kulluhum bi l ʃadad da. ʔam ʔa:l il ʔa:ʔi wi z zɒ:biʃ
 “da baʔa haʔʔ it ta:gir ha:tu g gima:l wi xallu:h jihammilu wi
 jaxdu.” ʔam xad il arbiʃin sɒndu:ʔ wi bn it ta:gir ma nabu:ʃ
 ha:ga. ʔam il hɒrɒ:mi idda l ʔa:ʔi sɒndu:ʔ w idda z zɒ:biʃ
 sɒndu:ʔ, wi huwwa ʃa:l it tamanja w talatin sɒndu:ʔ wi
 tannu mrowwaʃ ʃala be:tu wi ltafat li hɒrɒ:mi n nahar ʔal
 lu “baʔa malʃu:bak wa lla malʃu:bi?” ʔal lu “la: w p^hʔi:hi
 ja ʔaxi malʃu:bak!” ʔal lu “xud baʔa inta l ʔarbiʃin kis do:l
 il ʔawwalanijjin w p^hʔi:h jibri: lak iz zimma fi l mara wi l
 be:t!”

2. il ʔa:lim il ʔagami wil falla:h.

The Persian Savant and the Countryman.

mimma ttafaʔ fi sana mis sini:n innu daxal wa:hid ʔagami fi
 mɒsr il maʃru:sa w igtamaʃ bil wazir bitaʃha wi ʔa:l lu
 “ʔinn(i) ana ʔa:lim min ʃulama l ʔagam, wala haddis jiʔdar
 jibaʃhisni fi l ʃilm.” wi daxal ʃala ʔaʔl il wazir bil kala:m wi
 ge:ru lamma baʔa ʃand il wazir fi manzala ʔɒzi:ma, wi habbu
 hubb fidi:d. jo:m mil ʔajja:m ʔal lu l wazir “jaʃni fi:k ʔudra
 ʔinnak tibaʃhis ʃulama l ʔazhar.” ʔal lu “naʃam abaʃhisum w
 asʔalhum ʔudda:mak fi masʔala, ʔin gabu:ni fi:ha abʔana min
 taʃti ʔamruhum.” fa ʃajjaʃ il wazir li ʃulama l ʔazhar wi lamma
 gum w itka:mil id diwa:n ʔal luhum ʃal masʔala lli ro:h
 jisʔalhum il ʔagami. ʔa:lu “jisʔal il ʔagami zazjima jhibbi
 wi jixta:r.” ʔa:m il ʔagami wiʔif ʃala he:lu wi ʃa:wir luhum bil
 ifa:ra min ger kala:m jitkallim buh. ʔa:mu humma ʔa:lu “ja
 wazir, il ifa:ra di ma tkunʃ illa lil ʔaxrɒs w iʃna maʃnaʃ ʔarfi:n
 maʃsu:du.” fa ʔa:l il wazir, “la budd innukum tigawbu:h fi
 masʔaltu.” wi ʔalzamhum bi kida li me:lu lil ʔagami wi
 mhabbitu lu. fa ʔa:lu “ja wazir, imhilna talatt ijja:m lamma

ndawwar ḡala baḡijjit maṡajixna. fa dda:hum muhla talatt ijja:m. wi nizlu min ḡand il wazir wi ḡa:lu l baḡḡuhum “ḡe:h ir roḡji fi rodd il ḡagami da wi tḡrdu l baladu maḡhur.”¹ ḡa:l waḡhid minhum “ir roḡji ḡandi ḡinnina nṡuf lina roḡgil ḡaḡḡi² min ḡuḡu:f ir ri:f la jiḡroḡ is sama min il ḡoḡḡ wala t tḡul min il ḡoḡḡ, wi niḡmilu ṡexna wi nlabbisu libs il ḡulama wi nmaṡṡi:h ḡuddamna wi nimṡi wḡroḡ:h wi niṡlaḡ lil wazir wi nḡul lu ‘ḡaho da ṡexna, wi hu:wa lli jiga:wib il ḡagami fi suḡa:lu,’ wi nṡallḡt il kalbi ḡal xanṡir!” fa roḡḡ hu:wa lli ṡa:r iṡ ṡu:ra di wi xad gama:ḡa wḡjja:h mil ḡulama wi roḡḡu jidawwaru ḡalli biṡ ṡifa di. fa ḡablu roḡgil ḡaḡḡi min ḡuḡu:f ir ri:f tḡwi:l il ḡa:ma ḡari:ḡ l aḡta:f ḡḡli:ḡ is ṡaḡ:n kibir id daḡn, ḡale:h ḡaḡḡi libda tḡwi:l, wi la:biṡ gibba li ḡaddi rukbitu, wi ḡa:ḡid fi dukka:n xarba:na b ja:kul be:ḡ maslu:ḡ. wi lamma ṡaḡhum huwa xammin ḡala ḡinnuhum ḡaji:n jaxdu minnu l be:ḡ. wi ka:n fa:ḡil maṡa:h be:ḡḡ waḡda xadha ḡḡḡḡḡa fi ḡibbu wi ḡa:m biddu jihroḡ. ḡa:mu daxlu humma ḡale:h ḡal luhum “fi ḡi:ritkum ja ṡuḡara!” ḡa:lu lu “ma tḡaḡṡi ja falla:h wala tiḡṡa min ṡe.” ḡal luhum “ḡana xajif tḡxdu:ni l ḡusta:zi jiḡḡḡ roṡi w ana ḡumri ma ḡḡjjaḡṡi wala ṡiliḡṡi moṡr illa ṡ sana di. w ana ka:n maṡa:ja arbaḡ be:ḡḡ, kaṡṡi taṡaṡa wi fiḡlit maṡa:ja waḡda, wi lamma ṡuṡtukum ḡḡḡḡḡa fi ḡibbi.” ḡa:mu ḡa:lu lu “ja falla:h.” ḡal luhum “w ana maksur ḡalajja min ma:l is suṡḡḡn ḡirṡ:n.” ḡa:lu lu “iḡna mirḡḡḡa niḡmil maṡa:k xer, w in tḡwwaḡṡina iddena:k il ḡirṡ:n illi ḡale:k wi ḡaddena:k wi boṡḡṡa:k.” ḡal luhum “w ana roḡḡḡ kulli ma ḡamḡtu:ni buḡ aḡmilu min ḡamri faḡḡ bi:r aw hadmi ḡe:ḡ aw ṡe:l ṡi:n aw ḡilla³ ḡamaltaḡa lḡum fi ṡaḡa waḡda. win kuttu roḡḡi:n fi ḡarka⁴ xalli ḡankum wi hatu: li nabbu:t w an aḡsar lukum il ḡo:m, inṡḡḡḡ jiku:nu ḡaḡḡ roḡḡi ḡḡḡanhum!” ḡa:lu: lu “iḡna ma moḡḡḡa ḡilla niḡmilak ṡexna wi niṡlaḡ bik li waḡhid ḡagami jiṡḡalak tigawbu la:kin ma tikkallimṡabadan illa bil iṡara zaḡjima bi jkallimak bil iṡara.” ḡal luhum “xudu:ni li r roḡgil da, win tḡlabtu ḡaḡḡḡḡ xḡḡḡḡ bil lukkamijja, aḡṡilu inṡḡḡḡ jiku:n ḡandu s suṡḡḡḡ walla l wazir, w ana ja:ma ḡatalt wi ja:ma ṡriḡṡ. w ana ḡalajja ma:l is suṡḡḡḡ wi ḡalajja ḡinn arudd il ḡagami da maḡlu:b.’

fa xadu:h wi labbisu:h libs il fuḡaha wi ḡammimu:h ḡimma mdawwara, ḡam ḡḡḡḡ il be:ḡḡḡ ḡibbu ḡa:mu ḡalu: lu “ma tḡalli:ha hina lamma tirgaḡ!” ḡal luhum “laḡ, wi ḡjatkum

¹ Subdued.

² A rustic.

³ Dung.

⁴ Quarrel.

m_{axalli}:ha hina li?innaha be:ðit farxiti wi ?awwil beðha. wi lamm agu:ŋ akulha.” ?alu: lu “xalli:ha mŋa'k wi mŋi bi:na.” ?am miŋi ?uddamhum wi humma wɔrɔ:h lamma tɪlŋu lil wazi:r. lamma ŋafhum il wazi:r ?am ŋala hɛ:lu, wi ʒɔzzɔm manzilithum. ?alu: lu “ja wazi:r aho da ŋexna wi hu:wa lli jga:wib il ŋagami fi su?a:lu.” lamma simiŋ il ŋagami ?a:m ?aŋad bil ?adab ?uŋa:d tɔlabit il ŋilm. wil falla:h ?aŋad wi maddi riglɛ:h wala jiŋtibir min hɔðɔr, ka?innu ?a:ŋid fi ziri:bit bɔ?ɔr. wi lamma ŋa:fu l ŋagami ŋa'wir lu bi su?a:l ŋa'wiz minnu rɔdd il gawa:b. wi ŋamal lil falla:h bi sba:ŋu kida. ?a:m il falla:h rɔfɔŋ lu sɔbŋɛ:n. ?a:m il ŋagami rɔfɔŋ i:du li fo? kida. ?a:m il falla:h hɔttɪ ?i:du ŋal ?ɔrð. ?a:m il ŋagami hɔttɪ ?i:du f ŋibbu tɔŋlaŋ ŋilba wi fatahha tɔŋlaŋ minha farru:g¹ dugɔ:g² sugɔjjar wi rɔma:h lil falla:h. ?a:m il falla:h hɔttɪ i:du f ŋibbu tɔŋlaŋ il be:ðɔ wi rɔma:ha lil ŋagami. wi lamma ŋa:f il ŋagami kida hazzɪ rɔ:su wi ?a:l lil wazi:r wi l ba?ijjit il ŋulama “aho gawibni ŋan su?a:li w an aŋahhidkum inni ba?ɛ:t min atba:ŋu!” ?a:m illi hu:wa l wazi:r ?anŋam ŋala l falla:h wil ŋulama, w aŋtɔ:h_{um} ŋɛ: biz zija:da, wi nizlu min ŋand il wazi:r. lamma rɔ:hu mañalluhum ?a:lu lil falla:h “ihna ma fhimna:f la s su?a:l wala l gawa:b! ixbirna ŋannu.” ?al luhum il falla:h, “ja xsa:ra ŋale:kum, intum fu?aha la:kin ma tiŋrɔfu:ŋ tiruddu lin na:s gawabathum! ana lamma ?aŋatti ?udda:m wiŋŋ il ŋagami la?ɛ:t ŋɛ:nu hmarrit wi lihŋu gɔðab, wi ŋa'wir li bi sba:ŋu bi jŋul li ?ɛ: ? ‘in ma kuntiŋ tiftah ŋɛ:nak kida wi tiwŋa n nafsak, wall aŋlaŋ ŋɛ:nak bi sba:ŋi da.’ ?ulti lu ?ana ‘in ma kuntiŋ inta tiwŋa n nafsak, wall aŋlaŋ ŋɛ:nɛ:k bi sɔwa:bŋi do:l litnɛ:n’ wi rafaŋtu’hum lu. ?a:m hu:wa ŋa:l i:du fo? bi jŋul li ‘jibŋa nta biddak tiglibni? usbur inta w aŋallaŋak fi s saŋf.’ ?umti lamma ?al li kida thama?ti wi zŋilt, wi hɔttɛ:t i:di ŋal ?ɔrð b aŋul lu ‘inta n ka'n biddak tiŋmil wɔjja:ja kida, amsikak aɔbɔtɔk fil ?ɔrðɪ xɔbɔɔ. tɔŋlaŋ ŋafari:tak!’ lamma ŋa:fni gɔlb_u wi fa:ji? ŋale:h ?a:m hɔttɪ i:du f ŋibbu wi tɔŋlaŋ ŋilba wi tɔŋlaŋ li minha farru:g sugɔjjar wi hadafu: li, bi jwarri:ni innu b ja:kul firax wi mitnaŋŋam fil ?aki wi ŋ ŋurb. ?umt ana hɔttɛ:t i:di f ŋibbi wi tɔŋlaŋt il be:ðɔ rɔmet'ha:lu b awarri:h inn ana kama:n mitnaŋŋam fi ?aki il be:ð il maslu:ŋ wi gɔplabtu wi rɔdde:t gawa:bu.”

lamma ŋirfu kala:m il falla:h rɔ:h_u lil ŋagami ?alu: lu “ihna ma ŋrifna:f la s su?al wala l gawa:b.” ?al luhum “ana tɔ:l

¹ Chick.² Chicken.

ʔumr(i) aba:hīs il ʔulama bis suʔal da maḥaddif ʔulabni lla se-x-kum da. ʔa:lu: lu “ihna ʔawzi:n tiʔul lina ʔas suʔal bita:ʔak wil gawa:b bita:ʔu.” ʔam ʔal luhum il ʔaqami “ana fil ʔawwil lamma rɔfaʔti lu sɔbʔi b_aʔul lu ʔinn ɔtṭɔ:h waḥid ʔaḥad. ʔam hu:wa rɔfaʔ li sɔbʔe:n bi jʔul li jaʔni maluʔ ta:ni. ʔumt ana rɔfaʔt i:di li fo:ʔ b_aʔul lu ‘inn ɔtṭɔ:h rɔfaʔ is sama min ʔe:r ʔamad’. ʔam hu:wa ḥɔtṭi ʔi:du ʔal ʔɔrṭ bi jʔu:l li ‘wi basɔt il ʔɔrṭi ʔala ma:ʔin¹ ʔamad’. ʔumt ana ḥɔtṭe:t i:di f ʔibbi tɔṭlaʔti ʔilba wi fataḥtaha, tɔṭlaʔti minha farru:ʔ duʔa:ʔ suʔpjar wi rɔme:tu lu b_aʔul lu ʔinn ɔtṭɔ:h jixrig il ḥaj mil majjit. ʔam hu:wa tɔṭlaʔ li min ʔibbu be:ṭɔ wi rɔma’ha: li bi jʔul li ‘wi jixrig il majjit mil ḥajj’. ʔa:m ʔawibni ʔawa:b mistawfi.” fi ʔirfu ʔinn il fallaḥ ka:n fi maʔsɔd wil ʔaqami f maʔsɔd ta:ni.

3. is sɔjja:d wi bnu. *The Fisherman and his Son.*

kan fih waḥid sɔjja:d miggawwiz waḥda ʔami:la wi jinzil jistɔ:d is samak wi jbi:ʔu, ja do:b ḥaʔʔu jkaffi:h ʔala ʔaddi ʔaklu. ʔa:m ʔih jo:m ʔiji. ʔa:mit mirɔ:tu ʔalit lu “tɔjjib inta nnahɔda muʔ rɔḥi tistɔ:ṭi? rɔjḥi:n na:kul min e:n? ʔu:m w_an_aʔi:l lak il mɔʔtɔf wi f ʔabaka btaʔt is se:d wa law nistɔ:d samakte:n, nibiʔhum nitʔaʔsa bi:hum.” fa ʔa:lit il mɔra f ʔabaka wi l mɔʔtɔf. rɔ:ḥu ʔal bɔḥri jistɔ:du taḥti sɔrɔjt il malik. wi ka:n il malik tɔ:lil min iʔ ʔibba:k. fa l malik ʔa:f il mɔra ʔiʔiʔha, fa nadah lil wazi:r wi ʔal lu “ja wazi:r ʔana suʔti mɔrɔ:t is sɔjja:d wi ʔiʔiʔtaha, li ʔinuaha ʔami:la ma fi:f waḥda zajjaha fi sɔrɔjti.” ʔam il wazi:r ʔal lu “rɔḥi niʔmil e:h ja malik.” ʔam il malik ʔal lu “la:zim nigib is sɔjja:d wi nmawwitu w_aggawwiz mirɔ:tu.” ʔa:m il wazi:r ʔal lu “ma jɔsɔḥḥiʔ timawwitu min ʔe:r zamb. in na:s ha tiḥki f ḥaʔʔak bi l bɔtṭɔ:l wi jʔu:lu ‘l malik mawwit waḥid sɔjja:d ʔalasan mɔra’.” ʔa:m il malik ʔal li l wazi:r “ummal niʔmil e:h?” ʔam il wazi:r ʔal lu “ʔan_abu:ja ʔaʔmal li mɔnṭɔra tɔ:lha fadda:n wi ʔɔrṭɔha fadda:n. nuṭlub is sɔjja:d w_aʔul lu ‘il malik ʔawzak tifiʔ il mɔnṭɔra busɔ:t wi jku:n ḥitta waḥda, wi n ma gibu:f nimawwitak’—jibʔa mo:tu b sabab.” ʔam il malik ʔal lu “tɔjjib.” ʔam il wazi:r baʔat tɔlab is sɔjja:d wi xadu w rɔḥi ʔand il mɔnṭɔra wi ʔal lu “il malik ʔa:wiz tifiʔ lu l mɔnṭɔra di busɔ:t juku:n ḥitta waḥda wi l wiʔda talat

¹ Classical for “water”.

ijja:m; wi_n ma gıbtu:f jıhıra?ak fi_n na:r, wi_ktib wi_xtim şala kida." şam is şıjja:d şal lu, "huwwana_bta? şabsıta? şutlub minni samak şalwa:n wagna:s w_an_agı:bu. şam il wazı:r şal lu "balaf kutrı fil kala:m; il malik hıkam şale:k bi kida." şam is şıjja:d şal lu "xud lak mı't xıtm, muş xıtmı wa:hıd." fa ro:h is şıjja:d zaşla:n şandımrı:tu. şamıt şa:lit lu "ma: lak zaşla:n?" şal laha "şu:mi limmi_şwıjıit il şafş wi nıtfaf min il balad di. şa'lit lu "le:h?" şal laha "şahsan il malik şawız jimawwıtnı başdı talattıjja:m." şalit lu "le:h?" şal laha "şawız minni buşv:t şu:lu fadda:n wi şırdı fadda:n." şalit lu "bassı kida?" şal laha "şajwa." şalit lu "şıjıib na:m w_an_agıb lak il buşv:t bukrı_s şubh wi tıfrıf il mındıra." şal laha "ıntı kaman magnu:na zıjıl wazı:r wi_hna_btuş şabsıta?" şamıt şalit lu "ınta şawzu dılwı?tı w_an_abşatak tıgı:bu?" fa şal laha "şıjıib şafşan attımmın." wi şalit lu "şu:m ru:h nawa:hi şubra tıltışı şagara şo:ga¹ tahtaha bı:r tıtullı fı_l bı:r, wi şu:l 'ja_şlana, şuxtık fula:na bı_tsallım şale:ki wi bı_tşul lik 'hartı_l mağzil illı fattu² şandık imba:rih şahsan şawzı:n nıfrıf şo:đıv minnu." fa ro:h hına:k şand il bı:r. şam tıllı_w şal "ja_şlana, şuxtık fula:na bı_tsallım şale:ki wi bı_tşul lik, hartı_l mağzil illı fattu şandık imba:rih lahsan şawzı:n nıfrıf minnu şo:đıv." illı fı_l bı:r rođdı şale:h wi şa:lit lu "xud il mağzil ifrıf minnu zıjıma_nta şawız wi hartı ta:nı hına. fı_s şıjja:d xad il mağzil wi_hıttı_f ge:bu wi mıfı fı_s sıkka başajşul lı nıfsu "il mara: dı_stagnıtnı." fa mıfı ro:h hına:k şandımrı:tu wi şal laha "şadı:nı gıbt il mağzil." şalit lu "şıjıib ru:h dılwı?tı şandıl wazı:r," wi şul lu "hat muşma:r kıbı:r wi duşşu_f şawwıl il mındıra, w_ırbuť fı:h fatlıt il xerť bıtaşıt il mağzil wi_frıf zıjıma_nta şawız." şam is şıjja:d şal lımrı:tu, "ıntı bıddık ın na's jıđhaku_b şalı? huwwa_l mağzil da fıh buşv:t?" şalit lu "bassı ru:h zıjıma şultı lak." fa mıfı_s şıjja:d wi şal "şahınnaharda şa:xır şumrı." wi ro:h şa:bıl il malik hu:wa wıl wazı:r. şawwıl ma şafı şal lu "nta gıbt il buşv:t ja şıjııv:d?" şal luhum "şajwa." şalu: lu huwwa fe:n? şal luhum "şahıf ge:bi." şalu: lu "huwwa ko:ra jıthıttı fı_l ge:b?" şam şal luhum "ıntı ma lkum? şu:m ja wazı:r hat lı muşma:r kıbı:r w_an_afrıf lak il şo:đıv." şam il wazı:r xad il muşma:r wi nadah lı_l maşalı³ wi şal lu, "ja maşalı tuşaf şandı ba:b il mındıra şammaru:h hına:k, ın ma kanş is şıjııv:d jıfrıf il mındıra tışhab is seıf wi_tşıjıar

¹ Bent.² şa:titu.³ Headsman.

ro:su." ʔam ro:h il wazi:r huwwa wi s sɔjjad wi l mafaʔli ʔand il mɔndʔbra, wi daxal il wazi:r huwwa wi s sɔjjad guwwa l mɔndʔbra, wi daʔʔ il musmar fi l ʔɔrʔ wi ro:bɔt fi:h il fatla btaʔt il maqzil wi saħabu wi mifi baʔa busɔ:t ʔɔzi:m mafis zajju f sɔrɔjt il malik. fa lamma ʔafu kida l wazi:r istaʔgib, wi ʔal lu "ʔafa:rim ʔale:k ja sɔjjad, la:kin il malik ʔa:wiz minnak kaman ħa:ga." ʔal lu "ħa:git ʔe:h?" ʔal lu "ʔa:wiz minnak walad sugɔjjar ibn tamant ijja:m jiħki: lu ħaddu:ta jkun ʔawwilha kidb, wi ʔaxirha kidb." ʔa:m is sɔjjad ʔa:l li l wazi:r "huwwa fi:h kaman awla:d tamant ijja:m jiʔrofu jikkallimu ħatta za ka:nu wla:d is ʔajati:n?" ʔa:m il wazi:r ʔal lu "muʃ ħawga¹ kala:m. il malik ʔawiz jimaʃsi roʔju ʔala kida wi l wiʔda wɔjja:k gumʔa tamant ijja:m, wi ktib wi xtim ʔala kida." fa ʔal lu s sɔjjad "xud, ʔa:di l xitm! inʔɔtʔ tixtim bi:h mit xitm, muʃ xitmⁱ wa:ħid." wi l wazi:r xad il xitmⁱ bta:ʔu wi xatam bi:h. w is sɔjja:ʔ xad il xitmⁱ bta:ʔu wi ro:h ʔand imro:tu zaʔla:n wi ʔa:l laha, "ʔana ma ʔulti lik jɔtʔɔ nitʔaf min il balad di?" ʔalit lu "ʔalafan ʔe:h?" ʔal laha ʔalafan ʔawzi:n minni walad ibnⁱ tamant ijja:m jiħki ħaddu:ta kidbⁱ f kidb, wi xad minni waʔdi tamant ijja:m." ʔalit lu "tɔjjib ma tizʔalf; lamma jfu:tu t tamant ijja:m fi:ha farɔg." fa baʔdi ma fa:tu t tamant ijja:m, is sɔjjad ʔa:l li mro:tu "ʔahuwwa nnaharda ʔa:xir it tamant ijja:m, niʔmil izzaʔ baʔa:?" ʔaʔit lu "ru:h li ħadd il bi:r illi f ʔubra, illi taħt is ʔagara l ʔo:ga, wi ʔul laha 'ja ʔla:na ʔuxtik ʔula:na bi tsallim ʔale:ki wi bi tʔul lik 'ħa:ti l walad illi wilitti:h imba:riħ, ʔaħsan ʔawzi:nu ʔalafan ħika:ja'." ʔa:m is sɔjjad ʔa:l li mro:tu "ʔinti magnu:na walla ʔabi:ta zaij il wazi:r? il wazi:r ʔal li 'ħa:t il walad ibn tamant ijja:m' wi nti tʔuli: li bni jo:m?" ʔalit lu "ru:h bassi zaijima ʔulti lak." ʔa:l laha "tɔjjib ʔaho ʔa:xir ʔumri nnaħarda min id dinja." fa mifi s sɔjjad lamma ro:h ħadd il bi:r, wi na:da w ʔa:l "ja ʔla:na ʔuxtik ʔula:na bi tsallim ʔale:ki w bi tʔul lik 'ħa:ti l walad illi wilitti:h imba:riħ'." fa maddit ʔidha w nawlitu l walad wi ʔalit lu "sammi ʔale:h." fa samma ʔale:h wi xadu w mifi wi ʔal lu "kallimni ja walad ʔalafan ɔtʔommin iza kunt amu:t walla la." fa l walad ʔajjɔt zaij il ʔija:l is sugɔjjari:n; fa s sɔjjad ʔa:l "di l mara hijja wi l wazi:r mitsawwijji:n² ʔala mo:ti! hijja fi:ha ʔja:l wila:d tamant ijja:m jitkallimu walau ka:nu wla:d ʔajati:n." fa lamma wɔsɔl is sɔjjad li ħadd imro:tu ʔal laha "ʔadi:ni giba il walad la:kin ma b

¹ Need.

² Agreed together.

jitkallimf.” ʔalit lu “ruḥ bi-h ʔand il malik wi_l wazir wi hu:wa jitkallim, wi_titlub minnu talat maxaddat wi_thuttu f wost id diwan wi_tisnidu bi_mxadda min nahja di wi bi_mxadda min nahja_tanja wi bi_mxadda min woro dḥru.” ʔal laha “tḥjib” wi mifi roḥ ʔabil il malik hu:wa wi_l wazir. fa ʔalu: lu “inta gibt il walad?” ʔal luhum “ʔajwa.” fa_l wazir ʔal lu “ja walad.” ʔajjot wi ʔal “wa:k!” fa_l wazir roḥ farḥan ʔand il malik wi ʔal lu ʔana kallimt il walad marḍḍi ʔalajja_l kala:m. bassi ʔajjot li_w ʔal li “wa:k!” ʔahu ʔa:xir ʔumr_is sḥja:d innaharda. la:kin ma nkallimf il walad illa lamma jitgimʔu_l wuzara wi_l ḥukka:m wi niʔra ʔale:hum if suruḥ wi baʔde:n nimawwitu.” fa daxal il malik hu:wa wi_l wazir gu:wa_d diwan wi_tgamaʔit il wuzara wi_l ḥukka:m, wi nadahu li_s sḥja:d wi ʔalu: lu “ha:t il walad illi roḥ jitkallim.” ʔal luhum is sḥja:d “ha:tu talat maxaddat wi ḥuttu:hum fi wost id diwan.” wi ḥott il walad fi_l ʔorḍ wi sannidu bi_l maxaddat, wi ʔa:m il malik ʔal li_s sḥja:d “hu:wa da_l walad illi roḥ jitkallim il ḥaddu:ta?” ʔam rḍḍi ʔale:h il walad wi ʔal lu “as sala:mu ʔale:kum ʔabla ja malik.” fa_l wuzara wi_l ḥukka:m itʔaggibu ʔala_l walad. fa rḍḍ il malik is sala:m wi ʔal lu “ihki ja sḥtir il ḥaddu:ta_lli kidb_i f kidb.” fa_l walad rḍḍi ʔale:h wi ʔal lu “ʔana fi ʔizz is sibaja kutt ma:ʔi barra fi_l xala fi_l ḥarr, liʔit wa:hid bita:ʔ botḥi:x. ʔumt istare:t minnu botḥi:xa_b maḥbu:b wi xattaha ʔotḥti minha ʔaʔʔ. ʔumti tḥllet gu:wa_l botḥi:xa laʔet fi:ha madi:na bi ʔisarijja,¹ ḥottet rigli daxalt gu:wa_l botḥi:xa, wi tanni ma:ʔatfarrḥ ʔala ʔahl il madi:na_lli guwwa_l botḥi:xa, fiḍilt ma:ʔi lamma baʔet barra_l madi:na fi_l xala, laʔet naxla tarḥa balaḥ, il balaḥa tu:l dira:ʔ. ʔa:mit nifsi haḥitni ʔala_l balaḥ, tiliʔti fo:ʔ in naxla ʔalafan ʔagi:b balaḥa (ʔa)kulha. ʔumti laʔet foʔha na:s fallahi:n bi jizraʔu fo:ʔ in naxla wi bi jʔallaʔu, wi n nawa:rig dajra bi jidrisu_l ʔamḥ. ʔumti mʔit suwḥja laʔet wa:hid ʔa:mil gurni be:ḍ wi_b jidris fi:h. tḥllet laʔet tilʔu katakit, id duju:k roḥit fi nahja wi_n nitajait fi nahja. fiḍilt ʔa:ʔid ʔanduhum lamma kibru wi gawwiztuhum li boʔḍ. baʔde:n futtuhum wi_mʔit laʔet ḥuma:r ʔa:ʔil kusba. ʔumti ʔotḥti minha ḥitta kaltaha, fa lamma kaltaha boʔset laʔet naʔsi barro_l botḥi:xa wi_l botḥi:xa rigʔit sḥja zajiima ka:nit.” ʔa:m il malik rḍḍi ʔale:h wi ʔal “ja ʔaxi ʔum ja kadda:b inta setḥ:n miʔ ʔaʔti:n! hijja_l botḥi:xa tibʔa guwwa:ha madi:na wi_l be:ḍ jindiriz titlaʔ

¹ Covered streets, market.

katakit?" ʔa:m il walad roddi ʔale:h wi ʔal lu "ja malik ʔumma:l inta wil wazir bi tiddabbaru tadabir ʔalafan mo:t ir ro:gil il maskin is sojja:d da ʔalafan xo:tir mara? mus ʔe:b ʔale:k tibʔa malik wi sult:n wi tiʔsaʔ mir:t wa:hid sojja:d? wo:tto:h in ma rgiʔti ʔannu ma xalli d dibba:n l azraq jiʔrof lukum to:riʔ rimma ntu l itne:n!" fo:s sojja:d ʔa:l il walad wi mifi farha:n ʔand imro:tu, fa lamma ʔa:fitu mro:tu ʔalit lu "ru:h waddi l walad mo:troh ma gibtu." fa ro:h is sojja:d wadda:h ʔand ummu wi rigiʔ li mo:trohu.

ibn is sojja:d. if ʔa:tir m^ahammad.

The Fisherman's Son. Clever Muhammad.

wi kan is sojja:d m^axallif walad la:kin gami:l zaji ummu, ismu ʔa:tir m^ahammad; wi l malik m^axallif walad lo:nu zaji wla:d il falla:hin, wi bi jru:hu l itne:n fi kuttar wa:hid. jiʔum ibn il malik lamma jfu:f ibn is sojja:d jiʔul lu "so:ba:h il xe:r ja bn is sojja:d!", jiruddi ʔale:h ibn is sojja:d wi jʔul lu "ʔasʔad so:ba:hak ja bn is sult:n ja lli wissak zaji se:r il ʔubʔa:b!"¹ wi ʔaʔadu l itne:n jigi sana fi l kuttar wojja baʔʔ, kull jo:m jisobba:hu ʔala baʔʔ. ʔa:m ibn is sult:n ziʔil wi ro:h ʔa:l labuh "ibn is sojja:d jo:ba bi jʔul li 'ja lli wissik zaji se:r il ʔubʔa:b'!" ʔa:m il malik nadah il fiʔi wi ʔal lu "ja fiʔi ʔiza kutti tmawwit ibn is sojja:d ʔan ahadi:k² bi hadijja kwajjisa waʔti:k sara:ri wi gwa:ri³ bi:ʔ." ʔa:m il fiʔi ʔal lu "ha:dir ja malik; ʔana kull jo:m do:robu hatta jmu:t mi:ʔ do:rb." ʔa:m ibn is sojja:d ro:h il kuttar is subh. ʔawwilma ʔa:fu l fiʔi ʔal li l wila:d "hartu l falaʔa⁴ wi middu bn is sojja:d." fa maddu bn is sojja:d wi ho:ttu rigle:h fi l falaʔa wi fi:il ji:ro:b fi:h il fiʔi lamma xarr id dammi min rigle:h. ʔa:m il walad harob wi ro:h labuh w ummu wi ʔal luhum. "ʔu:fu l fiʔi do:ro:bi lamma mawwitni ʔalafan ibn is sult:n. ʔana ma baʔet ʔaru:h aʔra. ʔana ro:jih aʔmil sojja:d zaji abu:ja." ʔa:m abuh ʔal lu "to:jjib ja bni wi ʔo:to: lu ʔabaka w mo:to:ʔ wi ʔal lu "xud! ʔa:di ʔiddit is se:d, wi bukra ru:h isto:d wa law tiʔmil bi ʔaklak." lamma tiliʔ in nahar ro:h if ʔo:tir m^ahammad roma ʔa:bi ʔabaka fi l ba:ir, tilʔit lu samaka murgan.⁵ fa lamma xadha mif ʔabaka ʔa:l "lamma ʔaru:h aʔwi:ha wa:ʔto:r

¹ High wooden patten; bath-shoes.

² From ha:da. ³ Pl. of sirrija and garja (guwar).

⁴ Stocks.

⁵ Gold fish, lit. "coral".

bi:ha." ro:h lammi swpjjiť paffi min ʒala swtť il baħr wi wallaħhum wi ro:jiħ jiħuťť is samaka fi n na:r. ʔa:mit is samaka roddit ʒaleħ wi ʔalit lu "ma tiħraʔni:f ja mħammad! ʔana malika min mulu:k il baħr! roggagħni fi l baħri zaijima kunt w an anfaʒak fi jo:m iđ đi:ʔ." ro:h roggagħa fi l baħri zaijima ka:nit. ata:bi l malik nadah li l fiʔi wi ʔa:l lu "ʔinta mawwitti mħammad ibn is swpjja:d?" ʔa:m il fiʔi ʔal lu "ʔana đarobtu ʔawwil jo:m, ʔa:m ro:h ʔotť, ʔa:mil swpjja:d dilwoʔti zaij abu:h." ʔa:m il wazir roddi ʒal malik wi ʔal lu "ʔan adab'bar lak fi mo:tu." ʔal lu "timawwitu zzaij?" ʔal lu "fiħ binti gami:la binti sultʔ:n il ʔorđ il xodra, safar sabaʒ sini:n min hina li hna:k. fa nuťlubu wi nʔul lu 'ru:h, hať bint is sultʔ:n bita:ʒ il ʔorđ il xodra, ʔaħsan il malik ʔa:wiz jiggaŵwizha, ma ħaddiʒ jiʒrof jigibha ge:ro:k'." ʔa:m il malik ʔal lu "ťojjib ʔuťlubu." fa baʒatu ga:bu mħammad is swpjja:d wi ʔalu: lu "iħna ʒawzi:n bint is sultʔ:n bita:ʒ il ʔorđ il xodra." ʔam ʔal luhum "ʔana ʔe:f ʒarrofni:s sikka: di?" ʔalu: lu "lazim inta tgibha." ʔa:m nizil jiʒpijť wi ro:h ʒand ummu wi ʔaʒad zaʒla:n. ʔa:mit is samaka tiťʒit lu min il baħr wi ro:hit lu l beť wi ʔa:lit lu "ma: lak zaʒla:n ja ʔotťir mħammad?" ʔal laha "il wazir ʔal li 'ʒawzi:n minnak tigi:b bint is sultʔ:n bita:ʒ il ʔorđ il xodra'." ʔa:mit is samaka ʔa:lit lu "ru:h, ʔu:l li l malik 'iza kuntu ʒawzi:n ʔagi:b lukum bint is sultʔ:n ʔiʒmilu: li dahabijja tikun dahab min filu:s il wazir w an agibha lkum'." fa ro:h iť ʔotťir muħammad ʔa:l li l malik zaijima ʔa:lit lu s samaka. ʒamalu: lu d dahabijja min id dahab min fulu:s il wazir wi xodha w sa:fir, wi s samaka maʒja ʔudda:mu bi tdillu ʒas sikka, lamma da:r wi wisil li ħadd il ʔorđ il xodra, wi ťotťlaʒ mina:di fi l balad ʔa:l, "kull min ka:n nisa walla rga:l jinzil jiťfarroʒ ʒad dahabijja bta:ʒit mħammad ibn is swpjja:d." nizlit ʔahl il balad nisa w riga:l itfarroʒit ʒad dahabijja. ʔaʒadu tamant ijjam jiťfarroʒu. ʔa:mit bint il malik xodit ʔaga:za min aburha "ʔana kaman bidd aru:h atfarroʒ ʒad dahabijja; na:di fi l balad ma jiťloʒu:f la nisa wala riga:l min il bijuť ʔaħsan bint il malik nazla tiťfarroʒ ʒad dahabijja d dahab. fa ro:hit bint il malik ʒand id dahabijja. wi lamma ʒafha ʒ ʔotťir mħammad daxalit guwwa l maʒʒad bita:ʒ id dahabijja, ʔa:l il watad wi ʔawwim id dahabijja wi sa:fir. wi baʒdima xulsit min il furga ʒajja ťotťla, ʔa:mit ťotťlit iltaʔit id dahabijja msafra. ʔa:lit lu "ʔinta mwaddi:ni fe:n ja ʒa:ťir?" ʔa:l laha "ʔana mwaddi:ki l wa:ħid malik ʒalaʒan jiggaŵ-

wizik." ʔaʕlit lu "jaʕni huwwa l malik gami:l ʕannak?" ʔa:l laha "dilwɔʔti tru:hi wi tsu:fi." ʔamit tɔʕlaʕit il xatim min subaʕha wi rɔmitu fi l baħr. xaditu s samaka wi ʕaltu f ħanakha. lamma wislu l ħadd il malik tiliʕ mʕammad is sɔjjɔ:d li ħadd il malik wi ʔal lu "ʔadi:ni gibt i lak bint is sulɔ:n bita:ʕ il ʔrɔʕ il xɔʕra ma titlaʕʕi mid dahabijja ʔilla ma tifrɔ laha l ʔrɔʕi ħarir axɔʕr tibʔa timʕi ʕale:h wi tsufha w hijja maʕja w titmaxtar." ʔa:m il malik ʔal lu "tɔjjib". fa ʔamar il xaddami:n farɔʕu l ʔrɔʕi ħarir, tɔʕit is sitt i min id dahabijja. fa lamma ʕaʕha l malik ʕiʕiʔha wi staʕgib ʕal gama:l bitaʕha. lamma daxalit is sɔrɔ:ja l malik ʔal laha "ʔana bidd aktib il kita:b il lela: di ʕale:ki." ʔa:mit il bint ʔaʕlit lu "ʔiza ka:n biddak tiggawwizni, ʔana wiʕiʕ minni xatim fi l baħr, hatu: li wi baʕde:n niktib il kita:b. ata:bi s samaka ka:nit ʔiddat il xatim li ʕ ʕa:ʕir mʕammad is sɔjjɔ:d. ʔa:m il malik tiliʕ ʕand il wazir wi ʔal lu "il xatim wiʕiʕ min is sitt fi l baħr, mi:n jigi:bu li:na?" ʔa:l "ma ħaddiʕ jigi:bu ʕer mʕammad is sɔjjɔ:d." fa baʕatu tɔʕbu. ʔam rɔ:ħ iʕ ʕa:ʕir mʕammad ʔal lu "fi:h xatim wiʕiʕ min is sitt fi l baħr ma ħaddiʕ jigi:bu ʕerɔk." ʔal luhum "xudu l xatim aho, fa lamma xɔd il xatim il malik daxal ʕandaha wi ʔa:l laha xudi, ʔardi l xatim bita:ʕik aho! xalli:na niktib il kita:b il lela di." ʔa:lit lu "ʔan aʕul lak ʕala silwi¹ baladna lamma tigi il waħda titgawwiz." ʔal laha "tɔjjib ʕuli: li." "titʕhit tirʕa min is sɔrɔ:ja li ħadd il baħr, wi titmili xqʕab ru:mi, wi titʔa:d fi:h in na:r, wi l ʕari:s illi ʕa:wiz jiggawwiz il waħda jirmi ro:ħu ʕu:wa n na:r wi jifɔʕl ma:ʕi fi:ha ħatta jitlaʕ minha, jibʔa fi l baħr wi jistaħamma wi jigi jxuʕʕi ʕala l ʕaru:sa dugri. ʔa:di kta:bit il kita:b bitaʕ bala:di." ʔa:m il malik ʔamar bi faħt it tirʕa wi mala:ha bi l xqʕab, wi ʔal lil wazir "iħna bukra niʕi:d fi:ha n na:r wi nirmi ruħna fi:ha ʔana wi nta wi nitlaʕ min il baħr wi ʔa:gi dugri ʔaggawwizha." ʔa:m il wazir ʔal lu "nxalli mʕammad is sɔjjɔ:d jirmi ro:ħu fi:h il ʔawwil niʕu:fu ʔiza ka:n jitlaʕ tɔjjib walla jmu:t. iza ka:n jitlaʕ tɔjjib nirmi ruħna ħna kama:n." ka:nit is samaka rɔ:ħit li ʕ ʕa:ʕir mʕammad fi l le:l wi ʔaʕlit lu "iza ka:n il malik juɔlubak wi jʕul lak 'irmi ro:ħak fi n na:r' ma txɔʕʕi siddi wda:nak wi ʔu:l 'bi sm illa:h ir rɔħma:n ir rɔħi:m'. wi rmi ro:ħak dugri." wi l malik ħɔtt in na:r fi l xqʕab wi nadahu li mʕammad is sɔjjɔ:d ʔalu: lu "irmi ro:ħak fi n na:r wi mʕi fi:ha li ħadd il baħr." ʔa:l luhum "ħa:ʕir", wi

¹ Custom.

sadd_iwda:nu wi ʔa:l “bi_sm_illā:h ir roḥma:n ir roḥi:m.”
 tiliʃ min il baḥr ʔaḥsan ma ka:n. fa lamma ʃa:fu_l wazi:r ʔa:l li
 l malik “indah_ibnak kaman jirmi ro:ḥu wəjja:na guwwa_n
 na:r ʃalafā:n jitlaʃ gami:l zəjj iʃ ʃa:tir mʰammad.” wi nadahu
 ibn il malik wi ḥṭṭu ʔide:hum fi baʃḍ it tala:ta, wi romu
 roḥhum fi_n na:r, baʔu ko:m tur:b. wi ro:ḥ iʃ ʃa:tir mʰammad
 ibn is səjja:d ʃand is sittⁱ hint is sulṭ:n bita:ʃ il ʔərḍ il xṭra
 katab il kita:b ʃale:ha wi_ggawwizha wi ʔaʃad ʃal kursi_bta:ʃ il
 mamlaka ʃamal malik wi sulṭ:n wi nadah l_abu:h w_uṃnu
 wi ʔaʃadu wəjja:h fi s sarə:ja fi l kama:l.

V. DIALOGUES AND OCCUPATIONS

1. il ʕuzu:ma ʕala_l ʔakl.

Salutations. An Invitation to Dinner. A Hearty Meal.

ħabi:b. ʔaku:n mamnu:n ʔin kuttī ħođritak tiʕarro:fna_w
tiʕro:b ʕinga:n ʕahwa ʕandina. ʔinta ma dustif be:tna ʔabadan.

girgis. bi kullī mamnunijja ʔatʕarrof. is sa:ʕa kam ʕawizni
ʔa:gi?

ħ. bukra_s sa:ʕa sitta sabʕa wa_lla tamanja ʕala ke:fak,
zajjima_thibb!

g. ʕoʕjib niʔu:l sabʕa. ʕalaʕan is sa:ʕa tamanja ʕalajja miʕ-
wa:r ʕuru:ri.

ħ. wa_hwa kaza:lik niku:n bi_ntizro:r taʕri:fak.
(jiħđor iđ ʕe:f)

ħ. ʔahlan_w saħlan, ja marħaban!

g. ʔahlan bi:k! ʔoʔfo:h jiroħħab bi:k.

ħ. itfođđol istarɔjjah.

g. jizi:d fođlak. ʔoʔfo:h jirojjah ba:lak!

ħ. ʕarrofti be:tna.

g. ʔoʔfo:h jiʕarrof ʔadro:k.

ħ. nawwarti_mħallina.

g. ʔoʔfo:h jinawwar ʕale:k! ʔoʔfo:h jixalli:k!

ħ. ʔawħaftina.

g. ʔin fo_ʔfo ma_tfuffi wiħif.

ħ. mustaʔi:n. ma ʕufnakʕi min zama:n.

g. min baʕđi ma ʕandina.

ħ. ʔa(:)nist.

g. ʔoʔfo:h ji ʔansak.

ħ. ʔizzajj_il maħrusi:n?

g. bi xe:r jibu:su ʔide:k.

ħ. ʔizzaʕ bi salamtu ʔibnak il kibi:r?

g. ʕajja:n ʕuwojjja. wa:xid bard.

ħ. la baʕsi ʕale:h! sali:ma ʔin ʕa:ʔoʔfo:h. il jome:n do:l il
bardi ma:ʕi ʕal_kull, la:kin ʕaʔbitu sali:ma. robbina ʕa:xud bi
jaddu!

ħ. ʔin ʕa:ʔoʔfo:h ma_t kunʕ tiʕibt mi_l miʕwa:r. da
be:tna_bʕi:d!

g. la: ! taʃabak rɔ:ħa . . .

min fɔdɪlak tuʔmur li bi kubba:ʃit mɔjja walaw ba:rdə
(barda).

ħ. ħa:ðir ! bassⁱ kida ? ɣa:li wi tɔlab rixi:s !

g. ʔaʃkurɔk.

ħ. (baʃdi furb ħanna l mɔjja.) hani:ʔan !

g. ʔɔllɔ·h jihanni:k ! [ħina jɣi:bu l ʔahwa.]

ħ. ʔitfɔððɔl fiŋa:n ʔahwa !

g. (baʃdi furb il ʔahwa.) ʔahwa dajma !

ħ. ħaja:tak id dajma ! (da:mit ħaja:tak !)

ħ. tiħibbi tigsil ʔide:k ʔabl il ʔakl.

g. ma fi:ʃ ma:niʃ ʔiza samaħt.

ħ. (li l xadda:m) ha:t ja wa:d it tifti wil ʔibri:ʔ wi l fu:tɔ
wi s sɔbu:na l m^amassika.¹

ħ. (baʃdima ja:kul id ðe:f.) ʔitfɔððɔl kul, ma tixtifi:ʃ zajji
betkum.

g. ʔana b_a:kul ʔaho. ma jilzamni:ʃ ʃuzu:ma.

ħ. ʔinta_b ta:kul ʔadd ʔakl il ʃɔsfu:ra.

g. la: d_a na kalti_kti:r. ʃift !

ħ. ʔitfɔððɔl il ħitta di tɔrijja ʃala_sna:nak.

g. la: kattar xe:rɔk. ʔana_ʃbiʃt.

ħ. tɔjjib xud il ħitta di ʃaʃan xɔtri. di ħitta tista:ħil buʔʔak.

g. ʔana kalti zija:da ʃan il la:zim.

ħ. la: ʔinta ma kalti ħa:ga. xud di ʃaʃanna. ʃalaʃa:n xɔ:ti:r
is sitt. illi jakulha ɣe:rɔk jistafrɔgha !

g. la ma_ʔdarʃ. sɔħi:ħ ʔana_ʃbiʃti xɔ:lis.

ħ. baʔa kida tiksifni.

g. la, il ʃafw. bass_a na_tmale:t ʔawi ħ_atfazzar.

ħ. la:zim il ʔakli miʃ ʃagbak.

g. da ʔakli muʃtɔbar ma ʃumri:ʃ kalti zajju.

ħ. ʔumməl ma titfɔððɔl tikammil ʔaklak. du:ʔis sɔlɔtɔ
di tiftaħ in nifs.

g. la, ʃift ! da_a kalti ʔakli_jkaffi:ni gumʃa.

ħ. ʔana m_aʃrɔffⁱ ʔaʃzim ! ʔahe: ʔakla wi_nħasabit ʃale:k !
kul wi baħlaʔ ʃene:k.

g. ʔana muʃ ħa:wig ʃuzu:ma.

ħ. il ʔakli da muʃ min ʔi:mtak wila:kin ʃala rɔʔj il masal
“bɔsɔlit il muħibbi xaru:f wi l maħabba tustur.”

g. il ʃafw, da xe:r kiti:r, rɔbbina_jzidkum min niʃamu !
(il muðif jizi:d il ʔakl fi sɔħin id ðe:f.)

¹ Perfumed, scented.

h. lazim ta:kul. kul illi f sɔħnak. wi lissa l ħalawijja:t, wi f jawi:f,—lissa fih ?ɔsna:f tanja kama:n.

g. ja xɔbar! ?ana mistaʃfi min dilwɔʔt! (juʔaf li l ?insirɔ:f) sufra dajma. rɔbbina jigʃalu ʃama:r.

h. ?igʃalha b ʃo:da.

g. fi l ?afɔ:h ?in ʃa:? ɔʔʔɔ:h.

h. wugu:dak ʃandina hu:wa l farɔħ.

g. ba:rik ɔʔʔɔ:h fi:k wi gaʃal kulli ?ajja:mak ?afɔ:h.

h. ʃuʔba:l il farɔħ ʃandak!

g. fi ħaja:tak! . . . nista?zin.

h. lissa badri xalli:k ba:jit.

g. ?aʃkurɔk. ?ana ʔaʃadt ikti:r ʔawi. wi l wɔʔti rɔ:h ʃalajja.

h. sallim ʃala l gama:ʃa.

g. ju:sɔl! (ɔʔʔɔ:h jisallimak!)—ibʔa tɔɔʔɔɔ l ʃarɔɔfna.

h. nitʃarɔɔf.

2. be:n tawfi:ʔ wi girgis.

Arrangements for a Wedding. The Preliminaries.

g. muʃ na:wi tiggawwiz baʔa ja: si tawfi:ʔ?

t. fi l ʃazmi ba:ɔu, bassi muʃ la:ʔi binti fi l ʃadal.

g. le:h ja ?axi? do:l il bana:t ?aktar mi l hammi ʃal ʔalb! ma lakʃi bana:t ʔarɔɔbak?

t. m aħibbi il ʔarɔ:jib. duxxa:n il ʔari:b jiʃmi, wi l ʔarɔ:jib ʃaʔa:rib. bana:t il ?ajja:m do:l tɔɔʔi:n ʃal mo:ɔa wi fath il buju:t muʃ bi s sa:hil.

g. ja ?axi? a:jis wi ttikil ʃal ɔʔʔɔ. da ʃe: la buddi minnu wi ʃift! iz zawa:g ?aħsan mil ʃuzubijja.

t. ?ana ʃa:wiz binti be:ɔa ħilwa sugɔjjara ʃanijja, wi mitʃallima.

g. jaʃni rixi:sɔ wi kwajjisa wi binti nais.

t. maʃlu:m, “xud il ?ɔsi:la walaw ba:rit.” il wa:ħid jisum wi jiftɔr ʃala bɔsɔla?

g. ?an aʃɔɔf lak bitti ħala:l mistawfijja f ʃuru:t di kullaha. binti fi ʒajt il gama:l wi l kama:l wi tiʃgib ?ummak kaman li ?innaha bitti bju:t, tutbux wi tiʃgin wi tiʃmil kulli ħa:ga wi tɔɔjjah ummak.

t. tɔɔjjib ?i:di ʃala kitfak.

g. tidfaʃ mahr mirt gine:h wi l giħaz kullu; wi l farʃ wi n naħas mim ma gami:ʃu ʃal abu l ʃaru:sa.

¹ For salutations at funerals and mournings see story of Abu Nawwas and wife, p. 14.

giris maŋ ʔabu_l ʔaru:sa.

At the home of the Father-in-law to be.

g. sɒhɪbna tawfi:ʔ afandi tɒ:lib il ʔurbɪ minnak wi ʔa:wiz bintak mari:.

ʔa. ʔ. ʔeh maʔluma:tak ʔannu?

g. gadaʔ suga:r wi mustaʔi:m mɒzbu:t jisum wi_ʔsɒlli la jɪfɒb duxxa:n wala ʔahwa wa la jitʔa:tɒ manzu:l wa la maʔgu:n wa la_ʔʃimmɪ kukaji:n wa la harawi:n. min be:tu li_mħallɪ ʃuglu wi min ʔe:la tɒjjiba.

ʔa. ʔ. sɒnʔitu ʔe:h?

g. mistaxdim fi_l ħuku:ma, mahijjitu miʃʃarɒɒfa wi jidfaʔ mahrɪ mi:t gine:h.

ʔa. ʔ. ʔinta ʔa:rif il bintɪ tullɒbħa_kta:r. ʔinnama bi_n nisba_l wɒsfak fi:h rið:i:t ʔala xe:rt_illa:h. wi lamm_ʔa:ʔa:ʔir ʔummaha kama:n.

[be:n tawfi:ʔ wi giris baʔd il ʔittifa:ʔ.]

g. kallimti lak ʔabu:ha wi ʔibil. ʔin ka:nit il bintɪ di min nɒsi:bak jibʔa bɒxtak ʔa:l. ʔiðħak fi ʔibbak. di wiʃʃaha zaij_ il ʔamar ma fi:ʃ baʔdɪ kida gama:l, wi xiffa, wi ʔaʔl, wi kama:l! di ʔandaha xamsi:n fadda:n w_ʔarbaʔ buju:t milk, ge:r illi tiwrisu min abu:ha baʔdɪ ʔumrɪ tɒwi:l.

t. wi l ʔusul dilwɒʔt, ʔe:h illi jitʔimil.

g. tilħaʔ tiwaddi_ʃ ʃabka wi tiʔʔid il xu:tu:ba b dibla dahab wi xa:tim ʔalma:z wi bɒntɒnti:f.¹

t. wi ʔe:h kama:n?

g. wi_tgahhiz iʃ ʃarba:t wi l mʔlabbis wi tistaʔiddɪ baʔa.

t. tɒjjib bass_ana lissa ma ʃuftiʃ il ʔaru:sa.

g. tɒmmin ba:lak di ma ʃa:ʔ_ɒʔʔɒ:h ʔale:ha. ʔɒʔʔɒ: jixzi_l ʔe:n ʔanha tu:l wi ʔɒrð, wi baja:ð ma fi:ʃ kida ʔabadan. wi maʔ za:lik ʔinta rɒħ tiʃufha. lamma_truħ be:thum hijja_lli tʔad'dim lak il ʔahwa.

tɒfi:ʔ fi be:t il ʔaru:sa—awwil zi:ʔa:ra.

The First Visit.

ʔabu_l ʔaru:sa. ʔahlan wi sahlan ja: si tawfi:ʔ. itfɒððɒl. [baʔd ʃurb il ʔahwa] ʔizza:ʔ il ħa:l?

t. niʔma_l ħa:l. ʔana min ħusnɪ ħɒzɪ ʔinni ħ_ana:sib ħɒðritak.

¹ Lavolier.

?a. ና. wi_hna kamain robbina jig'alha mabruk hale:k wi jig'al ?adamha xer.

t. niqmil hafil il xutu:ba fi ?awwil il gumṣa_g gajja ?in fa: ?
 ፬፻፲፱፡h.

?a. ና. muṣ badri ?

t. la:, mada:m ittafa?na “xojru_l birri ṣagilu.”

?a. ና. bassi jilzamna wot'i ka:fi li_l ?istiṣda:d.

t. ma fi:f da:ṣi, la:zim niqmil il hafa bosi:to min ger faxfawa
 wala toṇtoṇa wi bala:f il moṣori:f il kitira ?illi min ger
 luzu:m.

?umm il qarusa. bosi:to jaṣni ?e:h. hijja binti ka:nit bajra
 wa_l la ka:nit ?armala? la:zim niqmil ?i'mitha wi_nhajjōs wi_
 ngi:b it tobbaxi:n wi l farrafi:n wi l mazzi:ka wi niqzim kull
 oṣ'habna wi maṣa'rifna wi qarw'jibna wi haba'jibna.

t. di hagar bitlit dilwoti wi ma baṣa_lha:f luzu:m.

?u. ና. la?. da kala:m maṣrofu:f wi ma ahhibbiṣ ?asmaṣ
 minnak. ?in ma kunna:f nifroḥ fi woti zaji da ha nifroḥ ?emta ?

Ṣad il xutu:ba. *The Engagement.*

jihḍoru_l maṣazi:m wi_l ṣassi:s wi jitkitib il maḥḍor wi
 baṣd is sōlo jilabbis il ṣassi:s il xa:tim li_l qarusa wi baṣdima
 tixōs il hafa titwazzaṣ iṣ ṣarba:t wi_l moṣabbis wi_l maṣazi:m
 jihannu_l xoti:b wi_j'ulu: lu

“mabruk! robbina_jtammim bi xer.

Ṣuṣba:l il hoḍri:n gami:ṣan.”

g. li t. ?፬፻፲፱፡h jiba:rik fi:k! Ṣuṣba:l ṣandak! fi l ?afro:h!

[?iza ka:n wa:hid muṣ miggawwiz girgis ji'u:l lu “Ṣuṣba:lak.”

il maṣazi:m li ?abu_l qarusa. “Ṣuṣba:l ṣandak fil ?anga:l”

(?in ka:n lu awla:d tanji:n.)

wi hu:wa jiga:wib. “?in fa: ?፬፻፲፱፡h. wi ṣandukum.”]

3. il ṣarbagi w iz zibu:n. *The disappointed Coachman.*

zi. fa:ḍi ja(u)sto ja ṣarbagi?

ṣar. aiwa fa:ḍi ja si:di_tfoḍḍol.

zi. ta:xud kam min hina li l gizi:ra?

ṣar. ṣaṣara sa:g, la:kin ṣaṣan xotoṛok tamanja.

zi. la:, ana dajman b_ adfaʃ xamsa.

ʃar. ma fi:ʃ takli:f! itʃɒððɒl irkab!

zi. nazzil il kabu:d ja_ stɒ . . . aʔul lak irfaʃu ta:ni ʃaʃa:n iʃ
ʃamsi_kti:r . . . su:ʔ bi_ʃʃwe:ʃ, ʃala mahlak! ma tiðrɒbʃ il xe:l
kida, ɥarɒ:m ʃale:k.

ʃar. maho la:zim nisu:ʔ bi l ʃagal ʃaʃan nilɥaʔ il kubri ʔablɪma
jiftaɥ.

zi. lissa badri, nilɥaʔ bi_r_rɒ:ɥa . . . u:ʃa l milaff, inta
ʃa:wuz timawwitna!

ʃar. ma txɒʃʃ ja beh! . . . ɥa:sib ja gadaʃ u:ʃa riglak! ɥasba
ja ɥurma, u:ʃi wiʃʃik!

zi. warɒ ja_ stɒ!

ʃar. ɥa:ðir ja si:di! . . . iwʃa ðɒhrɒk ja rɒ:gil, int_aʃma?
hi:ja s sikka btaʃt abu:k?

zi. aho_l best, it ta:ni ʃala_ʃma:lak . . . ʃandak ja_ stɒ . . .
xud (i)_ugra.

ʃar. d_ eh da!!!

zi. zaji ma_ttafaʔna, xamas ʔuru:ʃ sa:g.

ʃar. m_axudʃi na:ʔis ʃan tamanja malli:m wa:ɥid!

zi. ta:xud il xamsa walla la? balaf kala:m kitir.

ʃar [nizil]. inta muʃ sa:miʃ kala:mi?

zi. jɒʃʃɒ_l karako:n.

wa:ɥid wa:ʔif. maʃlehʃ ja xawa:ga, iddi: lu kaman ʔirʃ.

wa:ɥid ta:ni. ʃizzinnak¹ sɒrɒʃtu taman fiŋa:n ʔahwa!

ta:lit. an_ad'faʃu min ge:bi!

zi. taʃa:la ja ʃawi:ʃ!

ʃa. xɒbɒr_e: ja_ stɒ?

ʃar. ʃu:ʃ il xawa:ga da gajibni hina min a:xir id dinja wi
ʃa:wuz jiddi:ni xamsa sa:g!

ʃa. ra:kib min_e:n ja xawa:ga?

zi. ra:kib min maɥɒtɥit babilu:ʔ.

ʃa. tɒjjib bi zja:da ʃale:k l_ugra di ja_ stɒ.

ʃar (lil waʔfi:n). ja na:s intu muʃ muslimi:n? muʃ ʃaifi:n il
barsi:m ga:li wi kulli ɥa:ga ɟɒlja? muʃ ɥarɒ:m ʃale:k ja
xawa:ga?

zi. jɒʃʃɒ l karako:n umma:l.

ʃar. maʃlehʃ! d_ana rɒ:gil maski:n, wi ɟɒlba:n, wi sɒ:ɥib

¹ ʃizzinn an anomalous word, meaning "you may reckon it . . .", "it is just the same as if . . ." For example, if a man demanded payment for a special job done within his working hours, you say ʃizzinnak idde:tu boʔʃi:ʃ.

ʔija:l kaman! [il x. ma gawbu:f] rəbbina ʔxallik wi ʔtəwwil
ʔumrak! [ma fi:f gawa:b] ɒʔʔ ʔixalli: lak anga:lak bi ga:h in
nabi! [barʔu mafi:f gawa:b] . . . [mʔbawwiz] ha:t il xamas ʔuru:f
. . . [wi hu:wa ra:kib] xawa:ga bi l hamm!! ʔiru:h ʔirkab
ħimi:r! /ma: lu wi ma l ʔarəbbijja:t!

4. ħika:ʔit il kutbi wi l barbari. *A second-hand book sale.*

ze:d (li ʔube:d). ana smiʔt inn axu:k bi ʔta:ʔir fi l kutub.
alla hu:wa b ʔiftiri kutub ʔadi:ma bi ʔəsd ʔibiħha ta:ni?

ʔube:d. aiwa mma:l, d aktor ʔuglu fi l ħaga:t illi za:ʔi di.

ze:d. hu:wa bi ʔru:h ʔiftiri:hum mil buju:t, walla bi truħ lu
fi d dukka:n?

ʔube:d. bi truħ lu fi d dukka:n. la:kin amm aʔul lak ʔala
nadrə səʔba giddan ħəsplit lu ʔurəʔjib!

ze:d. min fəðlak ʔulha nna walau fiħa ʔwəʔja ʔale:k min
ʔihatna.

ʔube:d. la ma fiħa:f ħa:ga, an aʔulha lkum bi kull irtija:h;
ʔalafan hi:ja səħi:h səʔba lakinnaha muðħika ʔawi.

ħika:ʔit axu ʔube:d.

ana kuttʔi ʔa:ʔid fi d dukka:n wi ʔga: li wa:ħid barbari maʔa:h
ʔuwəʔjib kutub ʔadi:ma tagli:dha firəŋgi, wi ʔal li “iftiri do:l
minni.” ʔumt ana ʔulti lu “eh do:l ja ʔa:ʔir.” ʔa:m il barbari
ʔal li “kutub ingilizijja firənsawijja ana ʔa:ri:f? ma tʔufhum?
hu:wa da ʔugli?” ʔumt ana ʔulti lu “inta ʔa:ʔb il kutub do:l min
e:n?” ʔam ʔal li “w inta ma:lak, inta b tiʔtiri walla b tiʔal?”
wi min ʔiddit kala:mu ʔumt ana zʔilt, wi ftakartʔi tamam innu
sariʔhum, fa nadahtʔi li ʔ ʔawi:f wi ʔulti lu “la:zim tiwadʔdi:
li da l karako:n.” ʔa:m il ʔaskari ʔəbɒð ʔale:h wi ruħna ħna t
tala:ta l karako:n sawa. la:kin il maʔmur wi l mʔʔa:win ka:nu
rəwwaħu buju(:)thum ʔalafan jina:mu. u baʔde:n dəxxalu l
barbari s signi l ħadd is subħ. wi lamma tiliʔ in naha:r wi
geh il maʔmur ʔam fataħ maħðar li l barbari wi saʔalu ʔa:ʔb il
kutub di mn en. ʔam il barbari ʔal lu “si:di middiha: li.”
ʔam ʔal lu l maʔmur “il xawa:ga bta:ʔak min?” ʔam ʔal lu,
“il ʔassi:s l ingli:zi lli f bula:ʔ.” ʔa:m il maʔmur baʔat li
l ʔassi:s illi ʔa:l ʔale:h il barbari, wi ʔa:bu wi saʔalu ʔan il kutub
iza ka:nit bitaʔtu walla la. ʔam il ʔassi:s ʔal lu “amma l kutub

di btaʃti w ana lli middihum lu.” ʔa:m il maʔmu:r ziʃil ʃalajja wi ʃal li “umma:l ʔajbu leh ja magnu:n!” ʔumt ana ʔulti lu “ma tizʃalʃ saʃattak, ʃalafan ʃuft il kutub ʔolja xɔ:lis wi lamma saʔaltu hi:ja mn_e:n ma ʔab li:ʃ si:rit il ʔassi:s ʔabadan!” ʔam il maʔmu:r ʃal li “ʔɔjjib ja si:di, aho nta ʔma:r il biʃi:d, wil barbari ʔaħmar minnak il ʔabʃad! adi ntu ʃɔttɔl-tu:na min ʔer fajda. itfɔððɔlu_ʔlaʃu!”

5. fi:ɔ:l be:n ta:ʔir wi_zʔu:nu. *The experienced Buyer.*

ta:ʔir. aħlan wa saħlan! naharna zazj_il ʔiʃtɔ. itfɔððɔl ja xawɔ:ga.

zibun. ʔandak sagagi:d ʃagami mil ʃa:l?

ta:. umma:l, ʃandina kull i ħa:ga. itfɔððɔl istarɔjjaħ. ha:t ʔahwa ja walad.

zi. warri:ni sigga:da ʃagami zazji talatt_imta:r fi_tne:n.

ta:. a:di waħda bi_l maʔa:s da tama:m, nimra wa:ħid!

zi. lo:nha jiʃqibni, la:kin il ʔuma:ʃ wiħiʃ.

ta:. itfɔððɔl waħda ʔerha he! ma fi:ʃ uxtaha ʔabadan!

zi. bi kam tibi-ʃha?

ta:. itkallim xɔlɔ:sɔk. inʃɔʔla_tʔu:l bi ʔirʃi wa:ħid! be:n il ba:jiʃ wi ʃ ʃa:ri jiftaħ ʔɔʔtɔ.

zi. la:, itkallim inta! min buʔʔak_aħla.

ta:. di_b ʃaʃrɔ_gne:h. innama ʃalafan xɔtɔrɔk bi tamanja.

zi. ja sala:m! it taman da ʔa:li ʔawi. ma tiswa:ʃ zija:da ʃan_arbaʃa.

ta:. di_l ʔe:rɔk bi tna:ʃar! di_rxi:sɔ xɔ:lis. il ʔa:li tamanu fi:h, ʃala rɔʔj_il masal “ja mistarxɔs il laħm ʃand il maraʔa tindam!”

zi. di f nɔzɔri ma tiswa:ʃ aktar min arʔbaʃa, aw bi_l kiti:r arbaʃa_w nuss.

ta:. itfɔððɔl xudha. an_addi'ha: lak min ʔer filu:s xɔ:lis.

zi. il ʃafw ja si:di kattar xe:rɔk.

[siktu ħabba sɔɔjjara.]

zi. ʃu:f. niʔsim il balad nusse:n; adfaʃ xamsa gne:h.

ta:. la:, kalam biʃi:d, muʃ li_l be:ʃ.

zi. ja si:di ana tamalli b_astiri:ha_b xamsa.

ta:. jigu:z; bassi muʃ mis sɔnfi da. di_bðɔ:ʃa wa:rid biladha, in laffet is suʔ kullu ma tlaʔi:ʃ minha. wi maʃ za:lik ruħ ʔabla_(i)sʔal fi s suʔ ʔablima tiftiri.

zi. ma tiʃmilʃi zaij il miglawanijjin ja ʃe:x! ana muʃ mis sawwaḥin. ana bn il balad wi ʃarif l atma:n wi l asʃar zaijjak tamam. wi kaman aqib lak zaba:jin kitir.

ta:. ahlān wa sahlān. bassi muʃ bi t taman da.

zi. ta:xud xamsa w nuss?

ta:. ja si:di balaf mʔnakfa. hina kala:m waḥid wi t taman maḥdu:d zaij id dakaki:n il ʃalja.

zi. deh da! . . . aʃul lak, addi: lak sitta gne:h illa rubʃ.

ta:. jizḥor innak muʃ ʃari. fiṣṣ:lak da ma jgibʃi nuss it taman. w ʔtʔḥ il ʃṣi:m di ʃalajja b aktar min kida! inta ʃawuz tixṣṣarna. muʃ ḥarṣ:m?

zi. ma tbi:ʃ il be:ʃa di ja ʃe:x! id dinja waʔfa wi ʔazma.

ba. ikrṣ:mak ʃandi. addiḥa: lak bi tamanḥa l ʔṣli wal aksabʃi minnak. ha:t sabʃa gne:h, a:di l fa(:)ṭura he!

zi. ʃu:f; a:xir kala:m sitta gne:h wal azidʃi mali:m waḥid. xṭlṭṣak walla la?

ta:. da nta ja si:di bi tiṣṣṭṭor ʃale:na ʔawi. ma jxṭlṭṣni:ʃ.

[ʔa:m iz zibu:n jirṭṭwaḥ.]

ta:. [rṭṭgaʃu] taʃa:la taʃa:la ja xawa:ga, inta zʃilt? [rigiʃ iz zibu:n].

zi. ʃajiz e: ja si:di.

ta:. tidfaʃ sitta w nuss, walla la?

zi. ma ʔultʃi lak ja ʃe:x sitta gne:h wal azidʃi ʔirʃi waḥid.

ta:. [bi lahgit ḥuzn wi wiṣṣu mkaʃʃar] xud. ha:t il filu:s; walau inni xṣṣṣ:n. di be:ʃ wi ʃira jizahhaʔ.

zi. la:, inta kasba:n kwaijis in ʃa ʔtʔḥ.

ta:. [zaijʃi waḥid mitʔassif ʔawi] xud ja si:di.

[baʃdi mirwaḥ il xawa:ga.]

it ta:ʒir [li ʃari:ku]. xud. adi ḥna ksibna ji:gi tne:n gine:h. kattar xe:r ṣḥibna.

ʃari:ku. di ʃa:mil ru:ḥu innu fa:him kulli ḥa:ga.

[fi t tarṣi:na barra lu:kandit ʃabṭt.]

iz zibu:n. amma ʃamaltʃi fiṣṣ:l kwaijis innaharda fi xam il xali:li. il baija:ʃ ʔawwil kala:mu tna:ʃar gne:h, wala:kin faṣiltu fiṣṣ:l ṣṣṣbi giddan, wi nazziltu ḡṣbin ʃannu, w inta-ḥe:na ʃala sitta gne:h, la:kin bi n nabbu:t. tanzi:l nussʃi kala:mu! ʔeh fikrṭk?

ṣḥbu. ma: ʃa ʔtʔḥ! amma nta muʃtari ʃa:ṭir!

iz zibu:n. il ʃafw; bass il waḥid la:zim jiṣṣṭ jiʃa:mil ig gama:ʃa do:l iz za:j.

6. m^oħawra bein waħda sitt wi t tɒbba·x bitaŋha.

The Lady of the House takes the Account from the Cook.

Divers Details concerning the Preparation for a Dinner.

is sitt. ja ŋabdu ana ŋawzak tiħa'sibni. taŋala ŋul li sɒrɒfti
ŋadd_e:h.

ŋabdu. ħa:ďir ja sitt, bass amm_αxɒftɒs illi fi:di . . . (sakta)
naŋam ja sitt !

is sitt. ŋul li gibt_e:h.

ŋabdu. gibt rɒtli_w nuss_i laħma ŋagga:li_b sitta, wi rɒtle:n
ďɒ:ni_b talatta:ŋar wi ŋu:ɒ jaŋni tɒma:tim bi talata taŋri:fa.

is sitt. wi_ŋtare:t eh kama:n ?

ŋabdu. wi ku:sa_b nuss_i frɒnk wi burtu?a:n bi xamsa_bjɒď.
wi ŋazar bi sittin fɒďďɒ. (talat_αbjɒď)

is sitt. sitta_w talatta:ŋar jibŋu tisaŋta:ŋar. wi wa:ħid wi
nuss, ŋisri:n wi nuss, wi xamsa_bjɒď jiku:n talata_w ŋisri:n.
wi_tne:n, xamsa_w ŋisri:n. wi sittin fɒďďɒ jaŋni ŋirŋ wi nuss,
tib?a sitta_w ŋisri:n wi nuss, la:kin ja ŋabdu rɒtl i t tɒma:tim
bi ka:m.

ŋabdu. itne:n wi nuss bi ŋirŋ.

is sitt. muŋ ɡɒlja aftikir ? awwil_imba:riħ gibt_i talata.

ŋabdu. ja sitti, imba:riħ muŋ zajj innaharda. kulli jo:m fih
siŋri_ɡdi:d.

is sitt. wi_l laħma_l ŋagga:li muŋ ŋaddi kida. jizħar innaha_
kbi:ra ŋawi, ba:jin ŋale:ba kida. ka:n jimkinak tigib min ɡazza:r
ta:ni.

ŋabdu. ana laffet kulli_s su:? wi dawwart kiti:r ŋawi wi ma
laŋetŋi ?aħsan min di.

is sitt. tɒjjib ja ŋabdu fa:ďil ŋandak min imba:riħ talata w_
arbaŋi:n wi nuss.

ŋabdu. la ja sitt, in nuss_i gibná: bu lamu:n.

is sitt. sɒħi:h ! talata w_arbiŋi:n. jibŋa_l ba:ŋi sitta:ŋar
wi nuss. wi xud, a:di_ɡne:h, jibŋa_mŋa:k dilwɒti mijja_w
sitta:ŋar wi nuss. fu:f ba?a—baŋijjit il laħm il mawɡuď ŋandak
iŋmilu_nna kufta li_l ɡada. wi sawwi_nna fuwɒjjit kurumb bi
sɒlsɒ be:ďɒ wi fuwɒjjit makaro:na b gibna wi laban wi sɒlɒtɒ
baladi bi ba?du:nis wi tɒma:tim wi_xɟa:r.

ŋabdu. ħa:ďir ja sitt. bassi ma ŋulti:ŋ ŋala_l ħilw; niŋmil ?eh
ba?a ?

is sitt. hat fakha—bassi_tku:n tɒ:zɒ.

ʔabdu. zaji ʔe:h.

is sitt. mo:z masalan. walla ti:n. bassi muʃ kitir ʔalafain
ʔaftikir fa:ʔil ʔandina ʔinab.

ʔabdu. ha:ʔir ja sitt.

is sitt. wi roʔjak ʔe:h fi_l ʔuzu:ma bta:ʔit bukra.

ʔabdu. wi ma:lu ja sitti? mafi:ʃ ma:niʃ; bass ju:fi ha:ʔritik
ʔajza ʔe:h wi niʃmilu.

is sitt. ʔɔjjib an_ʔu:f innina_ngi:b go:z fra:x aw wizza wi
go:z ha:ma:m wi balaʃ ro:stu, muʃ ahsan kida?

ʔabdu. hummɔ_ʔ ʔuju:f ka:m wa:hid?

is sitt. iʔ ʔuju:f arbaʃa wi_hna, nibʔa tamanja.

ʔabdu. ma niʔdar nigib faxdit xaru:f wi niʃmil sɔnijjit
bɔtɔ:ʔis jaʃni nihammarha fi sila il lahma.

is sitt. wi leh ma_ngi:bʃ fra:x?

ʔabdu. ja sitt iʔ ʔuju:r bɔtɔ:la dilwɔʔt.

is sitt. sɔhi:h? ha:t il faxda_lli bi tʔu:l ʔanha wi ha:t ʔɔʔm
ʔalafan iʃ furba, w_ʔftikir ʔandina makaro:na tirs walla lisa:n
ʔɔsfur li_ʃ furba.

ʔabdu. wi_ngi:b xuʔa:r ʔeh.

is sitt. ha:t ʔɔsulja xuʔra wi gazar. wi xud ba:lak ma_
tkattarʔi mɔjjit il gazar. ʔalafan ma tirmi:ʃ minha ha:ga wi
baʔdima jistiwi tisajjah iz zibda wi_thuʔtɔha ʔale:h ʔalafan
jiffarrɔb bi:ha.

ʔabdu. wi fih sɔlɔ:ʔa walla la?

is sitt. bi ʔ ʔɔbʃ, di_mhimma giddan. ju:f baʔa la:zim tigi:b
tiffa:h wi burtuʔa:n w_ana_ʔta:h lak ʔilbit anana:s.¹ wi ʔandina
mo:z wi gahhiz hasab il ʔa:da wi huʔʔ ʔale:ha_l mejone:z.²

ʔabdu. wi niʃmil hilwa karɔmilla?³

is sitt. la: la: la: balaʃ karɔmilla—il marrɔ_lli fa:ʔit inta
ʔamalt il kire:ma ʃɔʔtɔ liʔinnak ʔa:wiz_il babu:r jiku:n tamalli
ʔa:li, la:kin il haqat di thibb in na:r il hadja. ahsan ʔe: ʔalafan
il le:la di_tgi:b lina talgi wi niʃmil dandurma bi_l mifmif.

ʔabdu. wi_ngahhiz ʃwɔjjit nuʔl jaʃni bunduʔ wi lo:z wi ʔe:n
gamal?

is sitt. aiwa_mma:l wi kama:n tɔbaʔ zibi:b wi bala:h wi ti:n.

ʔabdu. mafi:ʃ bala:h abrimi⁴ kuwajjis, kullu_msawwis wit ti:n
dilwɔʔti kullu ʔadi:m.

is sitt. ʔɔjjib il ha:ga il bɔtɔ:la, balaʃ minha. ha:t baʔa
ʃuwnjjit m³labbis bi lo:z wi malban wi bassi_tnaʔʔi_t ti:na mil
m³bɔtɔtɔ ikminnaha ʔahsan min gerha.

¹ Pineapple.

² Mayonnaise.

³ Caramel.

⁴ Dried dates.

ʃabdu. tɒjjib ja sitt. ʔu:li li l marmato'n jistanna bukra wi ja:xud fushitu baʃdi bukra ʃalafan il m^asaʃda, aḥsan ana l waḥdi, wi ʔi:d ʃala ʔi:d tisa:ʃid.

is sitt. ja ʃabdu ʔul li s sufragi ja:xud bailu ʔawi niif furba wi fasati:n is sittat, aḥsan itʔassarti giddan wi baʔe:t mitʔassifa min kabbu ʃ furba ʃala fusta'n waḥda sitt il marro l ʔaxi:ra.

ʃabdu. bassi kida. liki di.

7. m^aḥawra be:n waḥda sitt wi xaddamha wi l mak'wagi.

The Housewife sends the servant to the Ironing-man.

is sitt. ja bu l ʃene:n saxxan il makwa wi ha:t il hudu:m ikwi:ha.

il xadda:m. ja sitt, d ana mab aʃroʃf akwi hudu:m.

is s. ʔumma:l tikwi ʔe:h?

il x. ana kwi l manadi:l, wi l fuwɒt wi l mafa:rif wi l mila:ja:t bitu:ʃ il farʃ.

is s. wi da:jir is siri:r ma tiʃroʃf tikwi:h.

il x. ʔumma:l ja sitt d ana b akwi lawazim is siri:r kullaha, ḥatta bajjɒɒt il m^axadda:t kama:n.

is s. ʃu:f ana ʃajza:k tikwi fusta:n waḥid min fasati:n il wila:d is sugɒɒri:n ʃalafan aʃu:f kawjak izza:j.

il x. ḥa:dir ja sitt an aqarroɒ kawji fi l hudu:m.

is s. wi baʃdima tɒɒɒs if ʃuɟ illi f ʔi:dak, xud bidal il be:h wi l fasati:n bitu:ʃ is sakaro:ta¹ wi waddi:hum li l makwagi.

il x. iza kutt ala:ʔi l makwagi l ɒfrɒngi ʔa:fil ʔawaddi:hum li l makwagi l baladi?

is s. la:, hathum ta:ni wala twaddi:humⁱ li makwagi r rigl.

il x. il jaʔa:t wi l ʔumsɒ:n akwi:hum bi n nifa walla min ge:r nifa?

is s. ʃu:f, il jaʔa:t xalli:hum m^anassijji:n xafi:f wi l ʔumsɒ:n min ge:r nifa . . . ismaʃ amm aʔul lak, j abu l ʃene:n!

il x. naʃam ja sitt.

is s. a:di zakitta mi z zakittat bitu:ʃ il be:h fi:ha buʔaʃ. fa la:zim tiʔu:l li l makwagi jinɒɒɒfha wi jfi:l kulli buʔa jʃufha bi l banzi:n bass. (ʔand il makwagi)

il x. ʃidd il hudu:m jɒ s tɒ. wi ʃufhum kam ḥitta.

il m. kulluhum xamasta:ʃar tamam li s sitt wi sabʃa li l be:h ge:r il jaʔa:t wi l karaʃittat.

¹ Pongee.

8. m³hawra ben waḥda sitt wi ṭabbḥaxitha wi ʿl m³naggid.

The Cook and the Mattress-maker.

is sitt. ja sitt abuh:ha (ism ʿit ṭabbḥaxa).

it ṭabbḥaxa. naʿam ja sitt.

s. wallaʿi ʿl babu:r wi saxxani: li suwajjit mḥjja.

ṭ. ḥa:ḏīr! bassī lamm aqli ʿl laban! laḥsan jirub wi jḥṭṭḥ wi jixsar ʿalafa:n id dinja ḥarr.

s. mafi:f ʿandik laban maqli?

ṭ. fi:h, la:kin muḥ kifaja li ʿl fuṭu:r.

s. fiḥ ʿandik be:ḏ maslu:? li ʿl wilad?

ṭ. la mafi:f ʿe:r il be:ḏ illi ḥaʿli:h ʿalafa:nkum.

s. ṭjjib, isluʿi kam be:ḏ minhum li ʿl ʿija:l wi baʿde:n taʿa:li xudi flu:s wi ruḥi:s su:? ʿalafan tigi:bi ʿl laḥma wi ʿl xuḏa:r.

ṭ. aʿi:b laḥma ḏ:n ni wa ʿlla ʿagga:li.

s. fu:fi, ha:ti nussī rṭṭl ḏ:n ni ʿalafa:n if furba. wi rṭle:n bitillu mi ʿl faxda. wi ḥati ḥwjjit ḥḏmī li ḥ furba.

ṭ. ḥaʿi:b xuḏa:r ʿe:h innaharda?

s. ʿala kefik. ha:ti saban:nix aw muluxijja aw bamja aw fḥsulja naffa aw lubja xḏṛḥ aw bisilla aw ʿarnabi:t aw ko:sa aw bidinga:n aw rigla aw fu:l ru:mi aw baladi aw bangar.

ṭ. inti ʿawza ʿl m³naggid innaharda?

s. ʿaiwa, ibʿi fu:ti ʿale:h w in ka:n fa:ḏi ha:ti:h wjjja:ki.

(wi baʿḏi sa:ʿa geh il m³naggid.)

m. naha:rik saʿi:d ja sitt.

s. naha:rḥk saʿi:d jḥṣṭḥ.

m. ḥaḏritik ʿawza ʿe:h.

s. ʿana ʿawza:k tinaggid li martaba wi lḥa:f bi mla:ja, wi mxaddite:n rḥs.

m. ḥa:ḏīr.

s. ta:xud kam?

m. fu:fi ja sitt an a:xud ʿalafa:n xḏṛik fi tangi:d il martaba ʿafar ʿuru:f. wi ʿl liḥa:f bi mla:tu xamasta:ʿar ʿirf. wi ʿl m³xadda:t il ḥitta minhum bi ʿirfe:n.

s. ṭjjib ana ddi lak zaji kida taḥt ḥṛṭ inn if fuqli jku:n mḥzbu:ṭ.

m. il ʿuṭn illi fa:ḏil aʿmil fi:h e:h?

s. iʿmilu martaba ḥgjjara ʿafa:n il bint.

m. bi kullī mamnunijja.

9. m^ohawra be:n haki:m ʕene:n wi falla:h.*The Eye-Doctor and the Peasant.*

h. ʔe:h illi bi ju:gaʕak?

f. ʕenajja_b tiwgaʕni ja dakto:r.

h. min_empta?

f. min muddit fahrⁱ taʕri:ban.h. inta h^ottet fi:hum ʔotra?f. la ma h^ottetfi fi:hum ʕe:r m^ojji b^os^ol.h. ja sala:m wa:hⁱd haki:m ʕal lak tiʕmil kida?f. abadan. il haki:m ma ʕal li:f wala:kin xalti x^odra_m^oro:t ʕe:x^oil balad hijja_lli ʕalit li.h. t^ojji wi ʕawiz ʔe:h dilw^oʔt?f. ʕawzak tikʕif ʕala ʕenajja wi tifh^os il mar^od^o illi ʕandi tama:m.

h. hu:wa fih ha:ga_b tiwgaʕak kama:n ʕe:r ʕene:k?

f. ʔaiw_ana tamalli gismi d^oʕfa:n wala ʕandi:f ʕu:wa wi lo:ni daiman max^oʔuf jaʕni ʔ^os^oʕar.h. t^ojji an_agi^ob lak wa:hⁱd haki:m amra:d^o b^o:tiniija jikʕif ʕale:k wi jʕu:f mar^od^oʕk eh hu:wa, ʕala ʕartⁱ tiddi: lu ʔugrit il kaʕf.

f. le:h? huwa_l kaʕfi muʕ magga:nan zaʕji zama:n.

h. la:. mafi:f ha:at magga:nan dilw^oʔt.f. it^od^od^ol il kaʕf aho.h. [m^ohadsit il ʕene:n] ʕu:f min xusu:s ʕene:k, ʕe:nak il jimi:n ʕale:ha saha:ba b^os^oi:ta wi ʕe:nak iʕ ʕima:l fi:ha lahmijja, fa jilzamak fi_l ʔawwil tiʕmil ʕamalijja wi baʕdem tigi_l ʕija:da kulli jo:m.f. muʕ tihutⁱ li ʔotra wi tig^osil li bil bure:k?h. la:, amissi lak fi_l ʔawwil, wi baʕde:n aktib lak ʕala ʕizazit ʔotra wi ʔotta:ra tiʕtiri:hum mil_agzaxa:na. wi tibʕa_thutⁱ minha_f be:tak ʕand_in no:m.

f. bass ijja:k is saha:ba_tru:h min ʕala ʕe:ni ja haʕrit id dakto:r.

h. aiwa, in ʕa:ʔ b^ot^oh, baʕd^oil ʕamalijja wil_massⁱ tirgaʕ ʕene:k ahsan ma ka:nit.

10. daxal il haki:m il ba:ʕini lil kaʕf.

The Arrival of the Doctor of Internal Diseases.

il haki:m il ba:ʕini. ʕu:f min xusu:s it taʕab illi_f gismak, ana ʕawiz akʕif ʕale:k fi_l ʔawwil bi_s samma:ʕa ʕalafa:n aʕu:f

ʔalbak bi jiḏrɔb tamam walla la. wi ʔawiz kaman akarrar il bo:l bita:ʔak, wi l ɣɔb:ʔit (birɔ:z). wi baʔd takri·rhum aʔul lak ʔal la:zim.

f. tɔjjib bassⁱ min foḏlak tiʔul li ʔal ḥaʔi:ʔa.

h. (baʔd il kaff) ismaʔ, inta ʔandak taʔab fi l kila. wi fih ʔandak dɔd fi boṭnak.

f. se ɣari:b wi d dɔd illi ʔandi sugɔjjar walla kbir?

h. tɔbʔan kibir wi ʔalaʔan kida lo:nak mitɔjjar. liʔinnⁱ fajdit il ʔakl illi b taklu bijaxudha d dɔd. fa muʃ mumkin abadan tikun siḥḥitak ɣajjida illa za kuttⁱ timʃi ʔala fikri tamam.

f. wi fikrɔk ʔe:h ja ḥaḏrit id daktɔr?

h. ana fikri tiʃmil ʔamalijja ʔalaʔan il kala:wi, wi ta:xud ʃarbit id dɔd ʔalaʔan tinazzilu bi l marra, wi tku:n boṭnak niḏi:fa mi t taʔabe:n. wi baʔdⁱ kida ʔaddi: lak ḥuʔna gildijja ʔalaʔan tiʔawwi gismak, w aktib lak ʔala dawa tiʃrɔb minnu talat maʔa:liʔ¹ kullⁱ jo:m baʔdi il akl, w addi lak birʔam ta:xud minnu birʔama waḥda ʔabl il ʔakl. fa za kuttⁱ tistaʔtɔ d dawa da, jiruddⁱ lo:nak wi jiḥḏɔr dammak.

11. m^oḥawra be·n ḥaki:m wi ʔumm, ibnaha ʔajja:n.

The Anxious Mother and the Sick Child.

INTRODUCTION. HOUSEHOLD REMEDIES.

ka:nit ummⁱ ʔandaha bni ʔajja:n. wi ʔamalit lu wɔsfa:t baladi kti:r wala fiʃ fajda. wi min ḏimn il wɔsfa:t ʔinnaha saʔalit waḥda min gira·nha wi ʔa:lit laha “ja xti bni ʔajja:n baʔa: lu mudda, dima:ɣu zaɣɣ in na:r wi jibki tu:l il le:l wi ɣlibtⁱ fi:h, manif ʔarfa ʔmil lu ʔeh.” ʔa:mit ɣa·ritha ʔa:lit laha “idʔaki:h bi ze:t tɔjjib fi n nahar wi b ze:t kafur fi l le:l muddit talatt ijjam wi ʃmili: lu kammada:t² bi l xallⁱ ʔala rɔ:su, wi dʔini kaman gismu bi l xall.” ʔa:mit ʔamalit lu wɔsfa wala:kin barḏu l walad fi n nazil.

THE BARBER AND THE CHARMER.

wi baʔdⁱ kam jo:m gat sɔḥbitha tzurha fi l be:t wi ʔaʔit laha “ru:ḥi l waḥid m^ozaɣjin jiʃarɔtɔ fi dma:ɣu.” ʔa:mit rɔ:ḥit ʔala ḥalla:ʔis siḥḥa bita:ʔ il balad wi ʃarɔtⁱtitu, wi barḏu ma

¹ But more generally fanagi:l, i. e. native-coffee-cupsful.

² Warm bandages, sing. kamma:da.

kanfi fi: fajda. wi baʃde:n rə:hiit il ʔumm li:ʃammitha wi ʔaʔlit laha “ma tiʃrəfi:ʃ wa:hiid se:x jiktib hi:ga:b l ibni?”

ʔa:mit ʃammitha ʔaʔlit laha “ru:hi li ʃ se:x aħmad illi sa:kin fi fumm il xali:g, huwa mʃa:ʃir ixwatna l ɡa:n, wi bi jʔu:lu ʃale:h ʔinnu jiʃrəf kuwajjis.” wi fi l ha:l ma kaddabitʃi xəbər, xədit ibnaha wi rə:hiit li ʃ se:x wi ha:kat lu l hi:ka:ja. ʔa:m ʔa:l laha “ha:ti ʔataru¹ w irbuʔi ʃale:h xamas ʔuru:ʃ w an abajjitu taħti rə:si wi taʃa:li bukra.” wi f ta:ni jo:m rə:hiit il ʔummi liʃ se:x wi saʔalitu ʃan illi ʃa:fu wi lli ʃamalu, fa ɡawibha w ʔa:l laha “ismaʔi ja wlija, ʔibnik mabdu:l, jaʃni ʃ ʃa:ʔti:n xədu bnik il ʔawwala:ni wi ddu: lik illi wəjjaki. ʔanaħ aktib lik hi:ga:b jaʃni warəʔa fi:ha ʔa:ʃit il kursi min il qurʔa:n iʃ ʃari:f, wi hati: lu səlīb, ʃallaʔi:h taħti bə:tu w idbaħi ɡo:z ha:ma:m ʔaħmar ɡəti:s, wi xudi ʃwəjjit damm wi ʃu:si l ha:ɡa:t wi h addi: lik kaman talat warəʔa:ʔ ʃalaʃan tibaxxari l walad, kulli jo:m warəʔa. wi l buxu:r ʃuwajjit ɡa:wi² wi ʃwajjit kuʃbara mdəɡdəɡa wi ha:bbit malħ marʔijja wi ʔaʔl bħ jiku:n iʃ ʃifa.” ʔa:mit firhiit ʔumm il walad wi ʃamalit zəjjima ʔal laha ʃ se:x, wi ftakarit ʔinn ibnaha jiffa. wila:kinnu ka:n ʃajja:n zəjj il ʔawwil wi ʔawhaʃ kaman. wi baʃdi da kullu ʔa:mit rə:hiit li l ha:ki:m.

(ʃand il ha:ki:m.)

il ha:ki:m. naʃam ja sitt?

il ʔumm. ibni ʃajja:n.

il ha:ki:m. jittəssaħ kam marra fi l jo:m?

il ʔumm. xamas marə:t walla sitta, wi riħtu mkamkima wi lo:nu ʔaxḏər zəjj il barsi:m.

il ha:ki:m. baʔa: lu ʔaddi ʔe:h.

il ʔumm. baʔa: lu talattuʃhur bi jsannin wi bəḥnu maʃja ʃale:h wi bi jkuħħ, wi mħəsəb wi mɡallibni wi tamalli msaxsax wi b jilʔuf wi b jisxan wi b jibrod.

il ha:ki:m. wi kutti sakta ʃale:h li haddi dilwəʔti lei:h.

il ʔumm. hu:wa na skitti ʃale:h ja haḏrit id dakto:r? d ana rigli hiʃjit min kuṭr il maʃji, wi kullima jʔu:lu: li ʃala wəʃfa ʔaʃmilʔha: lu!

il ha:ki:m. ja sala:m ʃale:kum, ja fallahin! ʔaho ntu ʃala rəʔj il masal zəjj il marəkbijja ma tiʃrəfu:ʃ rəbbina ʔilla ʃand il ɡəraʔ!

il ʔumm. ja ha:ki:m ba:ʃa, da lli tliʃti bi:h min ḏahr id dunja rəbbina ma jɡallib lakʃi w lija.

¹ Trace, something belonging to him.

² An incense from Java.

[hina kaʃaf il ħaki:m wi ħoʃʃ miza:n il ħara:ra fi buʔʔu wi s sama:ʃa ʃala ʃalbu wi ɡass in nobb¹ btaʃ ʔi:du.]

il ħaki:m. il walad la:zim judxul il isbitalja wi ja:xud sirir muddit xamasta:ʃar jo:m.

il ʔumm. ja ɡana:b id dakto:r, robbina jxalli:k wi justur ʃarʃok! da b jirʃok wi ma bi jsi:b il bizz² ʔabadan wi tamalli jʃajjot wi ma b juskut³ maʃ ħaddi ɡe:ri.

il ħaki:m. iħna la:zim nimnaʃu min laban il bizz wi tuftumi:h liʔinnu mʃirr. ʔinti ʃawza tdaxxali:h il isbitalja walla tdallaʃi:h?

il ʔumm. iʃmil maʃru:f ikʔtib li ʃala ħabbit dawa mi l agza:na w an asʔiʔha: lu fi l be:t.

il ħaki:m. inti ma b tifhami:ʃ! hu:wa ħna b niʔro:f ʃabas wa lla b atkallim barbari? aʔul lik iʃ ʃarʔ tiʔu:li l ɡorb! il walad boʃnu manfu:xa wi ʃandu taʃab fi moʃori:nu wi ma jinfaf id dawa ʔabadan ʔilla za ka:n fi l isbitalja; fikrik ʔe:h?

il ʔumm. ja ħaʃrit id dakto:r id ʃona ɡa:li, wi bni mahuf maħru:ʔ wala maʔru:s wala marhu:ʔ¹ wala maksur wala huʃ ʃa:wiz ʃamalijja. m axdu:ʃ il be:t wojjaja le:h?

il ħaki:m. ja ħafi:z ja robb! di msi:ba, ʃala roʔj il masal “niʔu:l to:r tiʔu:l iħlibu:h”. ja sitt² fih na:s ɡe:rik; ʃawza tdaxxali:h wa lla la:ʔ

il ʔumm. tojjib ja si:di ʔadaxxalu wi ʔamri li lla:h. min foʃlak iddi:ni ʔizn ʃalaʃan ʔaʃu:fu kulli jo:m.

il ħaki:m. muʃ mumkin iz zija:ra ʔilla marrite:n fil isbu:ʃ, jo:m litne:n wi jo:m il ɡumʃa. wi la:zim tidfaʃi ɡne:h.

il ʔumm. ja ħaki:m ba:ʃa, ʔana wlijja ɡolba:na wil walad jati:m w abuh majjit, w ana lli b aɡri ʃale:h, w aho robbina b jirzuʔna b ʔirfe:n ja do:b bi nidfaʃ minhum ʔugrit il be:t wi nitʔawwit minhum, wi robbina jxalli ʔawlad il ħala:l il muħsinin.

il ħaki:m. ma da:m inti ɡolba:na w maski:na, idfaʃi xamsi:n ʔirʃ.

il ʔumm. wi n nabi wi ħja:t sajjidna l ħuse:n wi s sajjida ze:nab ma ʃandi:ʃ ʔilla rja:l wi ʔugrit it turum:ʃ, wi l ħasana fi l jati:m ħala:l wi tiksab sawa:b.²

wi hina daʔʔ il ɡarbs wi daxal it tamargi xad il walad wi dafaʃit il ʔumm rja:l bass wi waʔtima daxal il walad il isbitalja sowwotit il ʔumm wi ʔa:lit “ja lahw²” wi dawwarit il loʃm . . . la:kin firħit baʃde:n lamma stalami:t waladha saʔlim ɡa:nim!

¹ Afflicted with Egyptian anaemia.

² Or sawa:b.

12. il wila:da. *An Accouchement.*

[FOR MEDICAL WORKERS.]

is sittⁱ lamma tigi:gi tiwliḍ jiru:h wa:hiḍ min ahl il beṭ jindah li d da:ja wi_jṭul laha “ja sitt umm ibrohi:m inzili ṭawaim ṭalaṣan il gama:ṭa_b jiwdḥṭu”. fa tinzil id da:ja fil ḥa:l wi tḥuṭṭi jibjibha taḥṭi ba:ṭha wi tifrḥ wi ṭṭul “ja min fa:taḥ li ba:b is sikka!” wi lamma txuṣṣ il beṭ tidxul ṭala ʔoṭṭ illi_b tiwlad wi_tḥuṭṭi_dha ṭala ḍḥroḥa wi ṭṭul. “ḥe:l_bṭṭo: ṭala ḥe:lik, wi ṭuwwit bṭṭo: ṭala ṭuwwitik wi s sajjida ze:nab tisṭa f natṭitik! il buzu:r il buzu:r, inzil min idḥ ḍṭla:m ila n nu:r! j_abu sṭla:h irzuṭna b il ṭajjil wil xṭla:s! ja si:di gabro:ʔi:n niṣṣaha bi i:ḍak il jami:n, liʔinnak ṭale:ha ḥa:fiḍ wi ṭami:n! utlu:ʔi ja xti_tlu:ʔi. iḥza:ʔi ṭawi maṭnaṣṣi:s, ma tḍṭjaṭi:s iṭ ṭṭṭa mma:l! ja zakijja xalli t ṭṭṭi ḥa:mi ṭala tu:l, ana wṭja:k_aho. ja farṭg! ja_mṭalli d darṭg! ja lliʔamartⁱ li k katkut mil beḍṭo xṭroḡ, tirzuṭna bil farṭg!”

wi lamma tigi:b is sitt fil wila:da wi titṭawa? wi titṭab min kutr iṭ ṭṭṭi wil ḥaz? sabṭaṭi taman saṭa:t, tiṭul lid da:ja “ana maṣi:s ṭandi ṭuwwa liṭ ṭṭṭi baṭa. wala fijja:s nafas jiṭṭi fti:la. intu mistanni:ji:n ṭalajja lamm amuṭ? ibṭatu ha:tu: li l ḥaki:m ṭawaim. fa jru:ḥu fil ḥa:l wi jigi:bu ḥaki:m. wi lamma jigi:l ḥaki:m jis ʔal id da:ja wi_jṭul laha “hi:ja b tiwliḍ min imta?” fa_txa:f id da:ja wi tirtiṭi wi_tṭul lu “min dilwṭṭi bass”. wi fil ḥa:l jiṭṭub mṭja suxna wi jṭul lit tamargijja lli wṭja:h. “gahhizi l maḥlu:l.” wi baṭdi kida jigsil ide:h bi l furṭa wi s sṭbu:n wi jṭḥḥarhum fil maḥlu:l wi jilbis fi:hum il gawant il mitmarmag fil budra, wi baṭde:n jixrig kull in na:s barra wi_jxalli wṭja:h id da:ja wi t tamargijja lli_mṭa:h, wi jiṭṭub milli b tiwliḍ innaha tna:m ṭas sirir. wi jiṭul li t tamargijja “ḡṭṭi:ha bil mila:ja”. wi baṭdi kida jikṣif ṭale:ha wi jṭaddil il wildi_f bṭṭnaha iza ka:n mitdawwar. wi jwallidha wi jixrig il wild minḥa_b kull irti:ḥ. wi jurbuṭ surritu bi fatlit xe:ṭ. wi baṭdi kida jidxul goz is sitt aw ʔummaha wi_jiṭul lil ḥaki:m “iz zaij il ḥa:l ja dakto:r? il xṭla:s nizil walla la?” fa jiṭul luhum “lissa badri maṣi:s xo:f.” fa jiṭulu: lu “ma ḥṭsṭṭi ḡarḥ wala se:?” fa jgawibhum “ḥṭsṭl kulli se: ṭṭjib, wi ka:n kulli se: ṭṭbi:ʔi, wi maṣi:s ʔaijⁱ xalal fil maḥall. w a:di l xṭla:s na:zil ṭuddamkum aho bi kulli suḥu:la.”

wi baṭdima tiwliḍ is sitt jiṭul laha gozha “mabru:k ja zakijja!”

fa ?iza ka:n il mawlu:d walad jiruddu ?ale:h il mawgudi:n “illi ga:bu jixalli:h!” w_iza ka:nit bint ji?ulu: lu “titrobbba fi ?izzak! il binti_b riz?e:n!”

wi ba?d in na:s jiksaru bəspla wi jfammimu:ha lil mawlu:d ?alafan jitnabbih wi jfu: wi ji?təs. aw jihammu:h bi mɔjja barda ?alafan jibki.

wi ?ala kida jintihi ka'lamna fil mawdu: da.

13. m³hawra be:n xajja:t wi_zbu:nu. wi be:n bint wi_m?allimitha.

A Tailor and his Customer. The Tailoress and her Apprentice.

z. is sala:mu ?ale:kum jɔ_sɔɔ.

x. ?ale:kum is sala:m ja si:di.

z. inta fa:di dilwɔ?t?

x. aiwa fɔ:di.

z. ta?a:la min fɔdlak wɔjja:ja ?alafa:n tifɔssɔl lina_l hudu:m.

x. ?andukum ?e:h h aɔɔssɔlu.

z. ?andina galabijjite:n bafta wi ?uftɔne:n, itne:n, wa:hid sakro:tɔ wi t taini ?utni, wi_sde:ri wi ?aba:ja ka:mir wi difijja su:f.

x. ?andukum m³ɔss, wall_agi:b il m³ɔssi wɔjja:ja?

z. la: ha:t m³ɔssak wɔjja:k wi_l hinda:za, walla mitr. ?ul li ?inta ti?rɔf tifɔssɔl fasati:n wi mara:jil li_l bana:t?

x. la m a?rɔf, wila:kin xaltak sitt_abu:ha hijja_lli bi_tifɔssɔl il ha:ga:t di.

fa rɔ:h il xajja:t jigi:b il xajja:tɔ fa wagadha ?a?da wi ?uddamha sultɔnijjit i?tɔ malja:na wi tɔba? ?asal na:il, ?amma:la_t?allibhum ?ala ba?d ?alafan tiftɔr. ?a:m ?a:l laha_l xajja:t “mumkinik ti:gi m?a:ja li ha:di be:t il ?umda ?alafan tifɔssɔli kam fusta:n wi kam marjala lil wila:d wil bana:t?” ?a:mit ?a'lit lu “mumkin, bass ba?dim_a:kul, lahsan lissa ma gɔjjartif ri:?” fa ?al laha_t tarzi “?u:mi ?abl il ?akl, w_ib?i gɔjjari ri:?ik hina:k. li?innuhum mista?gili:n wi ?awzin-hum jitxɔjɔtu ?abli mu:lid in nabi.”

fa ?a:mit il xajja:tɔ wi sa:bit il i?tɔ wi_l ?asal l_abjɔd mitgɔttijji:n gambi makanit il xija:tɔ. wi ?ablma tuxrug nadahit li bint mil bana:t illi_b jit?allimu ?andaha wi ?a:lit laha

m. ja bitti ja xadi:ga ta?a:li hina gamb il makana ?ala m_a:gi, w_iw?i_l fira:x tikjifu s sultɔnijja wi jaklu_lli fi:ha.

b. hu:wa ?e:h illi fi_s sultʔniyya ja_mʔallimti.

m. illi fi_s sultʔniyya simmi ʔalafan il fira:n iwʔi takli minnu lahsan timu:ti.

wi baʔdi kida ro:hit il xajja:ʔo ʔala bert iz zaba:jin wi xadit wo:jjia:ha_mʔoss_i_sgo:jjar. wi_l ʔurne:k illi bi_tfossol ʔale:h, wi_stannat ʔanduhum saʔte:n tala:ta. ata:bi lamma ga:ʔit il bint wi_l gu:ʔ ʔarʔs ʔale:ha ʔawi, xadit il mʔoss il kibi:r wi ba:ʔitu wi_starʔt min tamanu rigife:n ʔe:f ʔamh wi ga:bit is sultʔniyya_lfi ha_l ʔiftʔ wi_l ʔasal. wi kalit do:l bi do:l lihaddima ʔottʔbit ʔale:hum. wi lamma ʔirfit il bint inn il xajja:ʔo ga:ja ballit ʔene:ha min ri:ʔha wi ʔaʔadit tibki wi_tfʔu:l “ʔo:h ja xarʔ:bi! ja ʔara ha tiʔmili fijja ?e:h ja_mʔallimti?”

wi lamma gat il mʔallima ʔa'lit laha “bi_tfajjʔti le:h ja xadi:ga?”

b. “ja_mʔallimti, il mʔoss_i ro:h minni, wi min xo:fi minnik kalt is simm illi ka:n fi_s sultʔniyya ʔalafan amu:t, wi manif ʔarfa ma muttif le:h! il ba:jin inni ʔagali lissa ʔowi:l!” fa fihmit (il xajja:ʔo) in nukta wi ma:tit mi_ʔ ʔihk ʔala ʔa:awit il bint.

wi baʔde:n ʔa'lit laha “ʔo:jjib maʔlehfi. iwʔi tiʔmili kida ta:ni marra lahsan kull il waʔʔa:t mahi:f zalabja¹ wala kull il barabra_mhammadat!”

14. mʔhawra be:n sʔdiʔte:n. wi xajja:ʔa.

The Seamstress.

fari:da. iftare:t innaharda fustane:n itne:n, wa:hid gu:x kuhli² wi t ta:ni hari:r labani,³ bassi ʔawza xajja:ʔo_nʔi:fa_txo:jjʔt/hum li ʔal mo:ʔa.

marjim. aʔro:f xajja:ʔa sakna_f ʔubra kwajjisa xʔ:lis, abʔat/ha: lik is subh wi kallimi:ha. aho xʔo:jjʔt li fusta:n wi_ghaz, li binti wa:hid be:h.

fari:da. kwajjis xʔ:lis ibʔatiha: li wi_ngarrobba_l marro: di.
(is subhtixuff il xajja:ʔa)

fari:da. saʔi:da. inti_l xajja:ʔa?

il x. naʔam. baʔatitni_s sitt⁴ marjim ʔalafan axʔo:jjʔt lik fustane:n.

fari:da. ʔabli kulli ʔe: il biʔp:na⁴ wi_l kulfa ʔala mi:n?

¹ Jelly.

² Blue-black.

³ Light blue.

⁴ Lining.

il x. nihsibha daxla fi_l ?ugra.

fari:da. maʃa:ki qarʁni:l mo:ʔa? taʃa:li ʃuf lina mo:ʔa li
fusta'n qu:x kuʃli wi fusta'n kiribbiʃi:n labani.

il x. il mo:ða₁ jo:m il m^əkassar¹ wi t tɒtɾi:z ʃal fasati:n.
 ʃawza₁ fusta:n dɒjja?

fari:da. la muʃ ʔɔjjaʔ kiti:r. ʔabu:ja ma jhibbiʃ ið ʔɔjjaʔ.
ʔan ahibb il mʔassɔr w in ka'n la:zim asaʔdik fi t tɔtri:z ʔal
makana, ana mʔawwada ʔaʃ suɟli da, jiku:n kuwajjis miʃ kida?

il x. taʒa:li nɪf lina mo:ɖa. bu:si, niʒmil il fusta:n il
kuhli bi sɔff wi l kima:m ʔusɔjɔri:n wi l gunilla² mkassara
ʒala_l ganb wi ʒala_s sɔfra tɔtri:z bi_l xe:tl aħmar. ʔeh
fikrik?

fari:da. ʃa:l! itʃɒdʒɒli fɒssɒli.

il x. ʃandik mitri lagli ʔaxdi_ʔja:sik? wi_mʔvss_i kaman?

fari:da. ?ajwa ʃandi ?aho!

il x. it tu:l mil kitfⁱ li_d de:l mijja_w ʃaʃra santi. tu:l il kummiⁱ xamsi:n santi wi ʃprɔ̃ il kita:f xamsa_w talati:n santi.

fari:da. ?an_uasaʃdik w_uaho ?ana girt bi_l ?ibra wi_l xe:t
wi_l kuʃtuba:n.³

il x. ʔahlan wi sahlan xudi ʃallili: ⁴ di_ʃla:la_ʃfajjaʃa.

fari:da. xvittvstaha. ?aʃmil_e:h?

il x. ikwi tanjit⁵ id de:l wi ʔabl il kawji billi:h bi mɔjja
hatta jinkiw i kwajjis.

fari:da. ʔaftaħ xija:ʔit il gina:b⁶ bi_l makwa?

il x. jibʔa kattar xe:rik.

fari:da. ʃandik ʃuɟli ta:ni ja_xti.

il x. xpjɔtɪ z zərɔːjɪr ʃalaɫ kumaːm wi baʃdeːn tabbiti
tarkiːb il kumaːm wi sərɔŋgiɫ ʔasaːwir wi baʃdeːn tiʔisi wi
tabbitiɫ ʃaraːwi.

fari:da. taʃa:li fu:fi ma: lil makana! il makku:k muʃ ro:ʃi
jdu:r wi_l ʔibro_tʃawagit.

il x. da ʕalafan il ʔuma:f tixi:n wi bo:fu⁷ kti:r wi la:zim
tiʔussi_z zawa:ʒid. il makana: di lazimha tazji:t. ha:ti_l
mazjata wi taʕa:li ʔazajjit/ha: lik. dilwɒʔti baʔat kuwajjisa.
nabbiti ʕale:ha ja sitti fari:da. izza:ji_{th}ibbi ʔaʕmil lik il hi:za:m?
ʕari:ð walla kiniz?

fari:da. la, ʔaftikir kiniz jibʔa ʔaħla ʔalajja. d__ana__smi:na.

il x. fikri niʕmil hiʕa:m ʕari:ʔ min ʕudda:m. wi nutruk id
ʔpʰrⁱ bdu:n hiʕa:m, ʕaʕan kida_l mo:ʔa_l jo:m. wi baɾʔu

¹ Pleated.

² Petticoat.

³ Thimble.

⁴ Baste.

5 Fold.

⁶ Side.

⁷ The starch stiffening.

jibʔa kwajjis law ʕamalna l hiza:m min kurdo:n bi fakl il ward wi nħuʔtu ʕala l gina:b.

fari:da. ʔazunn il hiza:m min ʔudda:m jiku:n aħsan ; jinkin ma ʕandina:f ʔuma:f kifa:ja. ʔaʔul lik niwɔssɔl il hitat is sugɔjjara. hatti, ʔan aʕalʕilhum wi nti kaffi¹ d de:l.

il x. il fusta:n xulus. ʔu:mi l bisi:h ħatta nʕu:fu ʕale:ki ʕa:wiz ħa:ga ?

fari:da. la. tislam ʔide:ki.

il x. ħuʔti:h ʕaʕ ʕamma:ʕa wi ʕallaʔi:h fi d dula:b. niwɔssɔl il fusta:n il ħari:r. da lo:nu sa:bit ma jibħaʕ. la:zim kallifik kiti:r, di bɔɔ:ʕa siftiʕi² ʔawi. ʔaʔul lik ʕalaʕan il ħari:r xafi:f jixi:l ʕala l karani:f, niʕmil talat karani:f ʕal gunilla, wi kurniʕe:n ʕal ja:ʔa, wi kurniʕe:n li l kuma:m, wi nħuʔti dantilla rfajjaʕa ʕala ʔɔrfi kulli kurne:f.

fari:da. kwajjis ʔawi. ʕandik il ʔurne:k tifɔssɔl ʕale:h ?

il x. la ja sitti, ʔana xqjja:ʔa ʕɔʔra. ʔa:xud il ʔija:s wi b aɔssɔl bidu:n ʔurne:k.

fari:da. ʔɔjjib ɔssɔli wi ʕti:ni l kurne:f ħatt akaʕkiʕu.

il x. il ʔuma:f ma jkaffi:f. la:zim niħuʔti sigar:f.

fari:da. maʕaleħʕi ma jbanʕ. int iʕmili l ja:ʔa wi ʔi:si ʕalajja w an akammil il xija:ʔa bukra.

il x. baʔa waxri, wi ma ʔdarʕ akammil il ja:ʔa. ʔaʔul lik iz za:ʕi tiʕmili:ha—xɔjjɔti ħitta bil warb ħawale:ha wi tni:ha l guwwa wi kaffi:ha . . . ʔaho sarrogti lik kulli ħa:ga. wi nti baʔa kammili bukra. saʕi:da. mabruki:n ʕale:ki.

fari:da. tislam ʔi:dik, leltik saʕi:da.

15. xo:ga b jiddi dars li ɔɔfi tala:mza.

Master giving a lesson to a class of pupils.

uʔafu b intizɔ:m ! sukur taim ! . . . ma taxudʕ il kita:b illi wiʔiʕ ja ʕali ! xalli:h dilwɔʔt, wi xalli:k wa:ʔif ! . . . uʔʕudu !

min jitzakkar mawɔu:ʕ id dars il ma:ʕi ? balaf titkallimu sawa, bass illi jiʕrof il gawa:b jirfaʕ i:du wi jxalli:h sa:kit ; wi ma ħaddiʕ jiga:wib illa lli ʔasʔalu . . . ʔɔjjib, inta ja girgis ʔu:l.—intu ja tanji:n nazzilu (i)de:kum ! aħbbi lamm aʕal wa:ħid, il baʕji:n jinazzilu (i)de:hum ħa:lan . . . ʔu:l dilwɔʔt ja girgis . . .

la:, ja girgis, inta bi tʔu:l ʕala mawɔu:ʕ id dars i ʔabl illi fa:t. ʔu:l inta, ja lli f ri:ħu ! . . . ja girgis, uʔʕud int umma:l ! kull illi ma jgawibʕi juʔʕud ħa:lan wala jistanna:f waʕi:f. ma

¹ Sew by hand, hem.

² Transparent.

jsphhif jikun fi:h itne:n waʔfin fi woʔti wa:hid. tɔjjib ja nagib, ʔul . . .

tamam ja nagib; talxi:ʔok fi mawdu:ʔ il dars illi fa:t kuwajis.

tollaʔu t tawro:. la:kin ma tiftaḥuha:f lissa.

intibhu dilwoʔti kullukum; lau wa:hid xɔjjarok be:n ʔasad majjit, aw kalbi ḥajj, ʔajji wa:hid mil itne:n tifdḏḏol?—a:di suʔa:l qari:b, balaf gawa:b ʔale:h dilwoʔt, la:kin nifu:f ʔeh illi jiʔul il kita:b bi xsu:su.

kulli wa:hid jiftaḥ it tawro: fi l ʔshah il ʔisrin min sifr kaza, nimrit il wiffi kaza min taḥt. laʔetu l ʔaja kullukum? lissa ja girgis! . . . ʔallib kaman sphifte:n.

dilwoʔti niʔro l fɔsl, kulli wa:hid jiʔra ʔadad bi d doir. ibtidi ja ʔabd il minʔim.

ʔalli so:tak! . . . muʔ ʔawi! . . . ifsiḥ ʔirojtak . . .

dilwoʔti niʔro il fɔsl da. bussu fi l ʔadad it tani; eh nʔnasbit il kala:m fi l ʔadad da . . . ja busxɔru:n, fa:him in muʔto? . . . tɔjjib, niṭollaʔ ʔaja fi l ingi:l tiwoḏḏoḥ lina n muʔto . . . iʔra nna l ʔaja ja basxɔru:n; ʔajif wagh if ʔabah be:n il ajte:n? . . . tamam! irgaʔu dilwoʔt li l ʔaja l ʔawwalani:ja. ḏɔjjaʔu l moʔroḥ? ma tḏɔjjaʔu:f il moʔroḥ lamma tṭollaʔu f sawa:hid! . . . il ʔaja di mhimma, la:zim titʔammilu:ha tɔjjib.

eh illi niʔʔallimu mil ḥika:ja di? niṭobbaʔ il ḥika:ja ʔala ʔaḥwalna l ḥoḏra wi ʔala ḥaja:tna.

nilaxxɔs il dars f arbaʔt awguh, di:ru balku fi:ha . . . ʔi:d xula:sit id dars ja gubrija:n . . . ja ʔali, duʔʔ il qaro:s.

iʔfilu l kutub biʔwe:f. ḥuṭṭu:ha fi l adro:g. uʔafu! uxrugu b intiz:m.

16. mʔhawra be:n na:zir madrasa, wi wa:hid ʔa:jiz jidaxxal ibnu fi:ha, wi wa:hid za:jir.

Dialogue between a School Superintendent, a man wanting to bring his son to school, and a visitor.

r ro:gil. naharok saʔi:d ja ḥoḏrit in na:zir.

in na:zir. naharok saʔi:d muba:rok, ahlan wi saḥlan . . . izzajji ḥoḏritak. itfoḏḏol istarojjaḥ.

r ro:gil. oḥṭoḥ jiba:rik fi:k. ʔul li min foḏlak.

in na:zir. naʔam.

r ro:gil. ʔand(i) ibni ʔa:jiz ʔadaxxalu l madrasa ʔandukum.

in na:zir. hu:wa ma roḥfi madrasa ʔabli dilwoʔt?

ir rɔːgil. kan fi madrasa walaːkin ʔana tɔʔlaʃtu minha wi ʃaːjiz aɡiːbu hina wi miʃ ʃalaʃan ninʔilu kullⁱ joːm min madrasa_l madrasa. ʔana naʃlu li sabab.

in naːzir. tiʔdar tiʃul li ʔeh_ is sabab?

ir rɔːgil. ʔajwa ʔafahhim hɑdritak is sabab il ʔawwal, inn_ il walad kaːn il ʔawwil haːdi giddan w_axlaːʃu kaːnit mithassina xɔːlis. wi dilwɔʔti judxul min barra bi jiftim walditu wi b jitkallim bi ʔalfɑːz ʔabiːħa wi ma baʔaːʃ ʃeː ʃandu mil ʔadab. is sabab it taːni, inn il mʔʃallimiːn bi jistaʃmilu_m ʃaːhum il ʔasaːwa, jaʃni bi jiɔrɔbu_l ʔawlaːd wi_jhaddiduːhum. kullⁱ da min ɡer fajda.

in naːzir. tɔʔjib jimkin_inta_mdallaʃ_ibnak wi tɔʔbʃan il walad lamma_jdallaʃu_h waldeːh jikuːn liʃabi.

ir rɔːgil. ibni mitrɔbbi_kwajjis wi mitʔaddib, laːkin il madrasa di_lli talafit ʔamalu li ʃillit in nizaːm.

in naːzir. huːwa sana kam?

ir rɔːgil. sana rɔbʃa_btidaːʔi.

in naːzir. wi ʃandu kam sana?

ir rɔːgil. ʃandu ʔarbaʃtaːʃar sana wi zazji talatt_ufhur.

in naːzir. hɑdritak tiʃrɔf il mɔsɔriːf ʃandina kam?

ir rɔːgil. ʔaftikir_ana_smiʃti min_ibni_fulaːn afandi ʔinn il mɔsɔriːf itnaːʃar gineːh mɔsri, walaːkin ʃala kullⁱ ħaːl ʔan_adfɔʃ nussⁱ mɔsɔriːf liʔinni faʔiːr wi maskiːn.

in naːzir. iza kuttⁱ faʔiːr sɔħiːħ niʔdar ninaʔʔɔs lak itnen gineːh ʃalaʃan xɔtɔrk, mʔsaʃda mil madrasa.

ir rɔːgil. laː d_ana li ʃaʃam kibiːr ʔawi_f ganaːbak, w_ana ma gibtuːʃ hina illa_l koːni_smiʃti ʃan madraːsitkum ʔinnaha tiʃtini bi_t tilmiːz wi_tdawwar ʃala mustaʔbalu.

iz zaːjir. sɔħiːħ il madrasa di_trɔbbi_t tilmiːz wi tigʃalu raːʔi, wi_nta jizħɔr innak rɔːgil tɔʔjib li ʔinnak saʔaltⁱ ʃan_ il maħall illi jiħfɔz kajaːn ibnak wi jimnaʃu ʃan_ il ʔafʃaːl il xasiːsa wi kullⁱ ʃaːda mazmuːma, wi_xsuːsɔn il wɔʔti da il ʃaːlm ʔɔsbaħ mitmaddin wi mitnawwar. wala jaxfaːk inn il mʔʃalliːmin siʃaːthum ʔudwa ħasana jiħtiʔru kullⁱ rɔziːla wi_jħiħbu kullⁱ fɔdiːla wi jikrɔhu_l ʔabaːħa wi_jmuːtu fi_s sɔdaːʔa.

in naːzir. inta ʃaːwiz tidaxxalu daxlija walla xargijja?

ir rɔːgil. daxlija in ʃaːʔ_ɔʔtɔːh liʔinn il masʔala zazjima nta rasi, il ʃabdi_w siːdu ʃala_ħtɔ. madaːm il ʔaklⁱ ʃa_l madrasa nidfaʃ nuss il ʔiːma.

in naːzir. laː, il ʔakl_l waħdu wi mɔsɔriːf il madrasa li waħdaha.

iz za:zir. ?ana min ro?ji inni gana:b in na:zir jisa:fid ir ro:gil
il gu:lbain da wi ji?bal ibnu b nuss il ?i:ma hes innu mahibbi
li t taqlim.

ir ro:gil. w dffv:h il ?vzi:m ja h drit, inni ma ji rrof il
ha?:i?a ?illa robbina. wi l wa:hid bi j?u:l "qallimu ja ward, wi
robbina jurzu?ak bi riz?u."

in na:zir. ajwa, la:kin bi nuss il ?i:ma di ma h drit, li?inn
it taqlim da ge:r illi ka'n fi:h ibnak. awwil se: tarbijjit it tilmi:z
wi tahzi:b axla:fu, wi kaman id di?ja fi taqlim id di:n wi t dbi:?
il qilm qal qamal hatta jit?addim it tilmi:z bi qilmu wi qamalu wi
di:nu, jaqni min kulli giha.

ir ro:gil. d ana smi?t inn il gamqijja di xerijja wi b ti?bal
il fu?ara magga:nan.

in na:zir. ju:f. il gamqijja qale:ha tsa:fid il fa?:r, ma q il
qilm inn il ?anu:n la:zim it tilmi:z jidfa? ma jimkinu lagli
mahijja:t il m qallimi:n. wi nta ma ti rrof inn il gamqijja b
tidfa? m rrttab li l m qallimi:n wi l farrofin wi ?adawa:t il
madrsa min t d b i:r wi xur t wi hibr wi xla:fu. wi ge:r kida
kulli kam sana tigaddid it tuxat wi d dikak wi t d lah il
?adro:g. wi wa? il gamqijja ma jikfi:f li kull il qamal da. wi
ma tinsa:f inn il m qallim lamma jku:n qandu siha:da qalja
ja:xud m rrttab qala qaddaha. li s sabab da il madrsa b tidfa?
mahijja:t d xima.

ir ro:gil. maho h dritak ma ti rrof il hikaja. ana b a:xud
m rrttab tamanja gne:h m d ri wi qandi sabja mil qija:l qawzi:n
it tarbija, ge:r gidditi ?ummi wa:ldi wi m r t abu:ja, w uxti
qagza wala qandina la zarqa wa la qalqa. fa ?ul li ba?a ji qmilu
?eh do:l li l ge:f da kullu.

iz za:zir. la hawla wa la ?u:wa illa bi lla:h! an a trogga:k innak
ti?bal min ir ro:gil da wi kattar xe:ru lli b jidfa? nuss il ?i:ma.

in na:zir. bass qale:k tidfa? il ?ist il ?awwil dilw d t, wi
ta:xud l istima:ra timla:ha wi t d d r sihadt il mila:d, wi
tidfa? ta?mi:n qifri:n qirf qalafan kasri ?aw kabbi hibr wi qafara
?ru:f risu:m imtiha:nat. w utlub min il ka:tib qajma bi
?asa:mi l kutub il lazma. qajzi:n minnak mite:n wi tamani:n
qirf. mite:n wi xamsi:n il ?ist il ?awwil wi t talati:n do:l.

ir ro:gil. kattar xe:rok ja h drit in na:zir.

in na:zir. fe:n il walad?

ir ro:gil. aho barra. j ahmad!

il walad. naqam.

in na:zir. taqala ja qa:qir. kutt f ?ajji madrasa.

il walad. kuttⁱ fi_n nahd^o.

in na:zir. ʃandak ʃiha:dit is sana_l axi:ra?

il walad. ajwa bassⁱ sɔʔɔtti_f ʃilmi wa:hid.

in na:zir. wi ʔeh huwa?

il walad. ir rɔsm wi_l gugrɔfja.

in na:zir. bassⁱ kida? tɔjjib fe:n iʃ ʃiha:da.

il walad. ahe:.

in na:zir. deh da! inta bi tʔu:l ʃilmi wa:hid, la:kin inta wa:xid sitta fi_l ʃarɔbi wi fi_l hisa:b tamanja wi fi_l ingili:zi_tna:ʃar!

il walad. ja hādrit in na:zir. il madrɔsa kullaha ʒiʃf,—il m^oʃallimi:n bi jnaggahu_lli humma ʃajzi:nu wi_jsɔʔʔɔtu_l ba:ʃi. ma fi:ʃ ama:na w_ana kaman kuttⁱ mitxa:ni? maʃ m^oʃallim il ʃarɔbi ʃalafan kida sɔʔʔɔtⁱni fi_l ʃulu:m bitaʃtu wi hu:wa dajman mitʔɔsɔɔdⁱ il wa:hid ʃal_aʃallⁱ ha:ga.

in na:zir. wi_bta:ʃ il ingili:zi?

il walad. lamma bi_jmalli:na_l ʔimla ma kuttⁱʃ b_asmaʃ wi kan bi ja:kul nuss il kala:m.

in na:zir. ʒarɔd^ok tiʔu:l iz zanbi ʃal m^oʃallimi:n. istanna_ʃwɔjjja. . . . (jiduʔʔ il ʒarɔs. . . .) (judxul il farrɔ:ʃ.) ibʃat li wa:hid min il xogax jiku:n fa:di. (judxul il xo:ga.) ja sɔ:liħ afandi, imtiħin it tilmiz da. ʃu:f ʔuwwitu ʔaddi ʔe: wi hal jimkin nidaxxalu_s sana_t talta wa_lla la?. (baʃd il imtiħa:n—)

il m^oʃallim. jizħɔr innu ma kanʃi b_jiʃtaɒal bi_l marra. li-ʔinnu fi_l ingili:zi ma jiʃrɔʃf_il higaxja ʔabadan. li ʔinnak law haggetu (ʔa:r ʔe: ti:—"rɔt"¹) ma jislikʃ wi kaman ma hāfɔdⁱ ʃi ha:ga ʒajban.

in na:zir. baʃa ʃɔtla:n xɔ:lis, jiruħ sana tanja.

il walad. la ja hādrit in na:zir. d_ana bassⁱ kuttⁱ xa:jif fi wɔʔtⁱ l_imtiħa:n wi kuttⁱ b_artiʃiʃ wi ʃalbi kan bi ʒugaʃni wi ʃalafan kida ma_ʃriftiʃ aga:wib.

in na:zir. inta kan la:zim tudxul sana ʔu:la la:kin baʃa xalli:k fi tanja wi_tʃiddi ħe:lak. bassⁱ ruħ ʃand_m^oʃallim il gimba:z wi ʃu:f il la:zim lak ʔe:; wi baʃde:n id daktɔ:r jikʃiʃ ʃale:k.

17. iʃ tarbijja l ʔazharijja.

An Azharite Education.

iza kain wa:hid muslim ʃa:wiz ibnu_jkun ʔusta:z jaʃni ʃe:x, ʔawwil kullⁱ ha:ga jiwaddi:h il kutta:b ʃalafan jitʃallim il qurʔa:n ʃala ʃwɔjjit xɔttⁱ. wi baʃdima jixtim il qurʔa:n jiwaddi:h_

¹ He means rat!

il ?azhar ?alafan jit?allim ?ali:l mil fiqh wit tawhīd wi n naḥw wi s sɔrf¹ wit tagwi:d² wil ḥisa:b wil ?imla ?i:mit talat sinin. ba?di kida ?udda:mu ṭuru? muxtalafa.

ja jistanna fil ?azhar ?ala ṭu:l ?alafan jiku:n ?a:lim, ja?ni se:x kibi:r, ba?d itna:sar sana; fa jit?allim hina:k kull il ?ulu:m if sar?ijja ja?ni l fiqh, illi hu:wa ?iba:ra ?an is sɔla wi s so:m wil ḥagg wiz zaka³ wiz zawa:g wi t tɔla:ʔ wil ?ita:ʔ wil be:ʔa wi f fira wi l mirɔ:s wil ḥala:l wi l ḥara:m. wi jit?allim kama:n it tawhīd, ja?ni ?an dīʔ, zaitu wi sifa:tu; w illi jagib lu willi jistahi:l ?ale:h; wil ?anbija wi r rusul wi ma jilzam luhum; wi jo:m il ?iʔa:ma wi ma fi:h mig ganna wi n na:r; wil ḥafr win nafr wil ḥisa:b wil ?iʔa:b wil miza:n wi s sirɔ:t wid dunja wi l ?a:xira. wi jit?allim tafsir il qurʔa:n wi ḥadi:s in nabi wi ge:r kida ktir, zaij il baja:n wil ?aru:ʔ wil mɔntiʔ wil bala:ga.

wi n ka:n ?a:wiz jiʔlaʔ ?a:ʔi sarʔi walla mḥa:mi fil maḥa:kim if sar?ijja jixuffi madrɔsit il ?ɔʔɔ s sarʔi ba?dima ja:xud id darɔga fil ?azhar. wi ba?di talat sinin ja:xud siha:dit ?a:ʔi sarʔi wi fil madrɔsa di jit?allim kulli ?awani:n il maḥa:kim if sar?ijja. wi jimkin lil ?a:ʔi innu jiftigil mḥa:mi sarʔi lihaddima jistaxdim fil huku:ma; aw ka:tib ?awwal. wi muʔ ʔɔru:ri l mḥa:mi judxul madrɔsit il ?ɔʔɔ, la:kin mumkin ba?dima ja:xud ?a:lim jiftigil mḥa:mi ?ala ṭu:l, bassi jitmarran sitt uʃhur taḥti jaddi wa:ḥid mḥa:mi kbir min ge:r ?ugra.

walla judxul madrɔsit ʔabd il ʔazi:z ?alafan jiku:n mʔallim ba?di talat sinin fi madrɔsa ?awwalijja ja?ni sugɔjjara.

wi fil ?azhar dilwɔʔti gɔjjaru t tarti:b bitaʔ zama:n, ?alafan kan zama:n hamagi, ja?ni lli jihʔɔr jihʔɔr w illi ma jihʔɔrf ?ala ke:fu. wi ka:nit il mudda fil wɔʔti da ?alafan il wa:ḥid ja:xud siha:dit ?a:lim ?ala ke:f it tɔ:lib—jimkin ?iʔri:n sana ?aw xamsa wi ?iʔri:n ?aw ?aktar ?aw ?aʔall! wi ka:n fi:h ḥa:ga smaha siha:da ?ahlijja wi siha:da ?a:limijja, wi l ?ahlijja di jaxudha l wa:ḥid ba?di taman sinin ba?di ʔaʔar sinin ?ala ke:fu. wi f siha:da di jku:n bi:ha maʔzu:n sarʔi, ja?ni jigawwiz wi jɔllaʔ is sitta:t ?aw jiku:n ?ima:m fi masgid mil masa:gid, jisɔlli bin na:s.

la:kin dilwɔʔt it tarti:b da tɔɔjjar. fiḥ ḥa:ga smaha nizɔm, wit tɔ:lib ba?d arbaʔ sinin ja:xud faha:da ?ismaha ?awwalijja wi ba?d arbaʔa tanjin ja:xud siha:da ismaha sanawijja. wi bi:ha jikun maʔzu:n ?aw ?ima:m ?aw ka:tib fil maḥkama f sar?ijja ?aw mʔallim fi magali:s il mudrijja:t. ?aw judxul da:r il ?ulu:m.

¹ Inflection.

² Proper methods of quran reading.

³ Alms.

wi lamma jikammil itna:sar sana fil azhar jiku:n ʕalim, win saʔot fil ʕalimijja jismaħu: lu bit taʔdim ta:ni marra wi hu:wa mintisib,¹ wiza saʔot tailit marra jirfitu:h wi jʔaddim min barra. wi fil ʕism in nizɔ:mi da jitʕallim kull il ʕulu:m il ħadi:sa zajj il ħisa:b, wil handasa, wi gugrofja, wit tari:x, wil xotť, wir rɔsm, wit tarbijja, wi ɣer kida kitir.

wi xalli balak, kulli sana ʔimtiħa:n. w in ma nagaħj jiʕid ʕulu:m is sana di nafsaha zajj il mada:ris tama:n. ʔamma ʔin ka:n ʕa:wiz jiku:n mʔallim fil mada:ris il kibi:ra jaʕni l ʔibtida-ʔijja walla s sanawijja walla l ʕalja judxul madɔsit dɔr il ʕulu:m, jaʕni madɔsit il mʔallimi:n in nɔsrijja, baʕdima ja:xud is sanawijja mil ʔazhar, wi jistanna hna:k xamas sini:n, wi ja:xud fihada ʔismaha diblo:m il mʔallimi:n wi jitʕallim hina:k ħagat kitir—il ʕarabi bi fru:ʕu wi l bala:ga wit tafsir wil ħadi:s wil handasa wil gabr wit tɔbi:ʕa wil kimja wit tarbijja l ʕilmijja wil ʕamalijja, jaʕni ke:fijit it tadris, wi ʔada:b il luga l ʕarɔbijja, wi f ʕiʕr, wi xila:f za:lik—bi ʔahsan tɔri:ʔa mawɣu:da f mɔsr. wi di ħa:lit it tɔ:lib jaʕni f ʕe:x min ʔawwil ma jitʕallim lil ʔa:xir.

18. il mʔa:wil xa:rib iz zimma. bina:jit be:t.

The Unfaithful Contractor. Building a House.

simiʕt inni wa:ħid min in na:s il mitwɔssɔti:n robbina saʕadu wi ħabbi jibni be:t. wi fih wa:ħid mʔa:wil ʔari:bu jibʔa_bn xalt_ummu. fa ɣa:b il mʔa:wil da wi warɔ:h ʔitʕit il ʔɔrť, wi fahhimu ʕan tɔlɔbu. wi l mʔa:wil ɣa:b wa:ħid mʔhandis ʕamal ir rusuma:t wi wɔťťɔbbhum ʕala ʔahsan fakl wi ʔaddar il mɔsɔri:f. wi baʕd kida ttafaʔ sɔ:ħib il milk maʕ il mʔa:wil wi ʕal lu “itfɔťťɔl min bukra ħɔťťɔr il faʕala wi fħat il gida:r wi n ʕa:ʔ ɔťťɔ: ʔawwil jo:m fi l ʕarɔbi wɔťťɔl ʔasa:s, wi ʕale:k baʔa tgahhiz kull il maʔadi:r il lazma min dabj u ħagat u ɣir u ɣibs u rɔml u xa:ɔsa:n w asmant wi ħadi:d ħatta lamma jistagalu l bannaji:n ma jitʕotťɔlu:f. ʔana ʕajz atfarrɔg ʕal bina:ja btaʕtak liʔinni ʔawwil kull ʕe: il ʔarɔba, w ana ʕa:rif tɔjfit il miʕma:r, la:kin m azunnif innaha tku:n be:n baʕđina”. ʔa:m ʔa:l il mʔa:wil “mu:f ʕe:b wi di b ti:gi kama:n maʕ il ʔahlijja”. ʔam ʕal sɔ:ħib il milk “ʔaiwa maho da kala:m(i) ana. ma txallini:f awɔssik ʕala ħagat iz zawja wi kaza:lik in nawa:si. wi ʕaʕd il bawwa:ba jiku:n min aħsan ħagat wi ʔamma f ʕababi:k tiku:n bi t tu:b il aħmar wi l

¹ Regular.

asmant ʔala aḥsan furmā,¹ il ǧarwā il ʔima:ra di ʔajizha tku:n
 fuǧl il xaw:ǧalibnu ". ʔam il mʔa:wil ʔa:l lu "inta lak illa-
 tku:n mabsu:t li ʔa:xir darǧa? ʔamma min xusu:s il 'muwan,
 da fuǧl(i) ana, wi muʃ ʔa:wiz wisw:ja liʔinn iʃ fuǧli bta:ʔi wi r
 rigǧa:la rigǧalti ". fa ʔal lu swḥb il be:t "alla:s saʔf jiku:n min
 xafab ʔeh?" ʔal lu mʔa:wil "swḥb:n; ʔamma lʔuwḥd wi
 s sw:la, do:l bi kutal wi l lo:h il warwʔa wala:kin ʔaffit il mǧja
 di bil kamar il ḥadi:d² wi l lo:h il bunduʔ ".
 ʔal swḥb il be:t "ʔamm ana ma ʔagabni:ʃ ja mʔallim fi l
 baǧa:ḍ ʔilla be:t il ḥaggi stū:ḥi illi f ʔawwil iʃ ʔa:riʔ! ʔeh in
 naʔʃ illi fi:h wi z zaxrwa ja fandim wi r rusuma:t il
 ʔaǧi:ba ". rōdd ʔale:h il mʔa:wil wi ʔal lu "ma jhimmak da
 kullu, ʔana ḥaʃmil lak ḥittit nitfit be:t, la:kin lissa ʔene:k
 ma rʔatu:ʃ baǧa:ḍ wi naʔʃ. d ana ʔandi mʔbǧjwḍi:n il waḥid
 minhum bi ja:xud xamsa w tala:ti:n ʔirʃi sw:ǧ fi l jo:m;
 wi naʔʔaʃi:n il mʔallim min do:l lamma tinʔitiʃ ʔi:du
 ma jigibʃi waḥid minhum.—[fi sirru] iʃ fuǧl ʔawiz il buluti:ka!—
 il ǧarwā inta ḥutti fboṭnak boṭti:xa se:fi w an aʔrōf
 fuǧli fi mḥlaḥti ". wi ʔala kida katabu ʃ furu:t wi ʔamalu l
 miʔa:d baʔdi tisaʔt uʃhur. wi lamma ʔa:m il mʔa:wil ʔa:l fi nafsu.
 "ʔahe: di l be:ʔa lli l waḥid jiʔdar jidabbaʔ minha ʔala
 ʔirʃe:n jinfaʔu:h! badal il waḥid ma jistiri ʃ se:ʔ il ǧa:li jigib
 ḥa:ǧa wḥja. ʃikart³ il ʔasmant bita:ʔ il maʔswra bi talati:n
 ʔirʃ, wala:kin is sina:ʔi bi tsa:wi tamanṭa:ʔar ʔirʃ, fa ʔan aǧib it
 tilt mil ǧa:li wi t tilte:n mir rixi:s wi nḍwrrōbu ʔala
 baʔḍu. la:kin da ʔaribna, wi l waḥid barḍu la:zim robbina
 ḥa jḥasbu. l aḥsan in nuss⁴ bi n nuss. ʔamma l wafr is swḥi:ḥ
 da jku:n fi masʔalit in niǧa:ra; badal ma niʃmil iʃ ʃababi:k min
 suwwē:⁴ niʃmil muski⁴ wi badal il muski fit taxʃi:ba jiku:n
 xafab abjwḍ wi balaf jiku:n id darwbi:ni min za:n⁴—niʃmilu
 muski; il ǧarwā nixtisir fi kull ḥa:ǧa. ʔamma masʔalit il balu:t
 fi d dahli:z jiku:n swḥi tǧjib liʔinn da ʔudda:m in na:s; wi
 ʔamma l ʔuwḥd kull⁴ se:ʔin ka:n, liʔinn⁴ da ma jhimmu:ʃ, li-
 ʔinnu ǧtana fi liʔba, wa law waḥid ǧe:r da kan jiddi:ni ḥittit
 ʔrḍ walla be:t min bitu:ʔu jaʔni hu:wa kan tiʔib fi:hum? wi
 ʔamma ḥka:ʔit il mawasi:r wi l ḥanaʃija:t wi lawa:zim il mǧja
 ʔadawwōr ʔala walad samkari jiku:n ʔa:ʔir w aǧib luh il
 biḍw:ʔa w axalli:h jistaǧal wi da se: muʃ ba:ʔin. wi badal ma
 jku:n id duffi naḥas jiku:n tutja,⁵ w iza kan jifurri jibʔa jiswṭṭḥu
 walla jifiliʔ fi:h. wi nibḥas ʔan kam ḥanaʃija min il xurda tiku:n

¹ Form.

² Iron girders.

³ Sack.

⁴ Kinds of wood.

⁵ Zinc.

nekal wi nilhimhum bi l ʔazzi:r¹; wi nsu:f lu kam masu:ra
 ʔandina niwɒssɒl bi:hum balla:ʔit il mɒtɒɒx wi nirmi: luh
 fi:ha ʔittit tɒ:biʔ wi s sala:m, wi titkalfit zājima_tku:n.”

jirgaʔ marguʔna li sɒ:hib il be:t. iftakar ʔinn il mʔa:wil ʔari:bu
 wi la:zim jistagɒl gami:ʔ il ʔasga:l di b zimma_w ʔama:na, wi
 ma jiʔrɒffi ʔinnu gɒffa:s, wi ma saddaʔ lamma laʔa be:t zājji da
 ma fi:s ʔaddi_mra:ʔib wala_mla:hi:z il ʔaʔma:l bitaʔtu. wi
 ʔaxi:rɒn wɒʔt_istila:m il be:t ʔa:l sɒhib il milk li ʔari:bu_l
 mʔa:wil “ʔeh rɒʔjak fi ʔinn(i) aʔaddim_lak il be:t da hidijja fi_s
 sa:ʔa lli_hna fi:ha di, wi tfɒɒɒɒl ʔa:di_l mafati:h! fa xɒd
 minnu_l mafati:h wi ʔakaru wila:kin kan fɒrɒhu bi_l be:t
 ma_jgi:s ʔaddi zaʔalu ʔala_l maba:ni wi_lli fi:ha. wi jwa:fiʔ il
 mʔa:wil da l masal is sa:jir “illi jʔi:l ʔirba mɒxru:ʔa bi tfurri
 ʔala ɒɒhru”. aw “illi jiħfur ħufra l_axu:h il muʔmin wi
 jixfi:ha, la buddi min wuʔu:ʔu fi:ha”.

¹ Solder.

VI. THE ADVENTURES OF MESSRS. LONG AND SHORT

American Tourists in Egypt

is sawwaḥi:n l imrika:n fi mḥsr.

do:r il maṣa:hid.

m^o?addima. [*Introduction.*]

bi tḥri:ʔ is sudfa tne:n min is sawwaḥi:n l imrika:n, wi humma fi l markib, lamma ʔarṛobu mil iskindirijja tʔarṛofu b wa:ḥid mḥsri wala:kin maʔrifa ʔal ha:mif. wi lamma gum il mi:na ʔibtadu jitkallimu maʔ baʔḏi fi kaifijjit in nuzu:l min il markib wi xruḡhum min il gumruk wi kaifijjit naʔl il ʔaffi w safaruhum li mḥsri b ʔajji tḥri:ʔa.

il maṣḥad il ʔawwil. [*First Scene.*]

wusu:l il markib. [*Arrival of the Steamer.*]

it tḥwil. jizḥr ʔinn il ʔafandi da min ʔe:la, wi ba:jin ʔala wiṣṣu ʔinnu rḥgil tḥjjib. wi ʔaho da illi nistaʔi:n buḥ fi xruḡna mil markib wi safarna l mḥsr.

il ʔusḥjar. kala:mak da ʔiza kutti wḥja ʔe:ri. wila:kin ma da:m ʔana wḥja:k ʔiʔtimid ʔalajja f kull il masa:ʔil illi ma tiʔrḥfa:ʃ li ʔinni ʔan axbar minnak bi l ʔawa:jid.

t. bass ana ʔalbi ʔale:k min if ʔajjali:n wi l ʔarbagijja li ʔinni do:l m^oʔattiti:n.¹ da mu:sim is suwwa:ḥ wi tḥbʃan bi jgallu ʔale:hum kull i ha:ga tḥʔa:t.

ʔ. tḥmmin xṭrḥk inta, wi rḥjaḥ ʔalbak, wi bus-si lamm awarri:k izzaj jiku:n if fuḡl. (nadaḥ) ja ʔajja:l!

ʃ. ʔandak ja xawqitna! ʔeh tḥlab gana:bak.

ʔ. bididi tnazzil if sunṭ wi s sḥnadi:ʔ min il wabu:r wi twaddi:hum bi l fulu:ka li ḥadd il gumruk wi tdaxxalhum it tafti:ʃ wi xḥṭṭs ʔale:hum. wi baʔdima tintihi min kull i ʔe: tistanna:na fi l ba:b. ʔul li baʔa xḥṭṭsḥk kam?

ʃ. fu:f ja si:di, da ḥasab it taʔri:ʃa, il ḥitta rja:l. waʔul lak il ḥaʔʔ, il ʔṭijja di ʔu:da, wi lli jiddi jiddi ʔimtu, w ana ḥaṣil lak il ʔaffi da, wi nta w zo:ʔak!

¹ Scattered here and there.

t. di ʔugra ktira xɒlis lazim tiftagalu b zimma w ʔama:na wi hna muʃ ʔagnija wala ʔɒʃhaʔb bunu:k. ʔu:l kala:m ge:r da.

ʃ. dabbaru ha:l:kum wi ʃi:lu ʔala ktafkum ma da:m ʔintu buxala bi ʃ fakli da!

[jihðʔr il mɒsri.]

m. gara ʔe:h ja mʃallim ma tɒɒjjaħ in na:s do:l! ʔihna bi nʔu:l ħurrijja wi stiʔla:l, wi kaman maʃhuri:n ʔinnina kuroma li dʒufna; umma:l xalli kala:mak wa:hid wɒjja n na:s illi zaji do:l.

ʃ. li m. deh da, deh da! a:di:l mɒsri lli zajjina. ma tsibna! xlli:na nistanfaʃ minhum! do:l na:s mabsu:ti:n. ʔiʃmil maʃru:f ma tðɒjiʔna:ʃ wala tʃakisna:ʃ. ma ho la:zim niʃamilhum mʔa:m la ge:r mʔa:mlitak inta.

m. la:kin muʃ li d darɒga: di! la:zim tilɒtʃu:hum wala titxanʔu:ʃ wɒjja:hum, wi zaxrɒʔu lhum il masʔala

t. li ʔ. ʔutrukhum ʔinta, ma tithiʃirʃi fi:hum. humma wla:d balad, jiʃrɒʃu ŋu:luhum maʃ baʃðu:hum.

m. li ʃ. jɒ tʃi: il ʔaʃʃ ja gadaʃ inta w rigga:ta. waddi:h ʃaʒ gumruk wi tɒtlaʃu hna:k ʔar rɒsi:f, wi daxxalu d diwa:n. xalli:hum jifattif:u:h wi ʃallimu ʔala kull ħitta, wi baʃd it tafti:ʃ tistanna:na fi:l bawwa:ba ʔala ma nru:ħ ihna kama:n niʃallim ʔala bazaburta:t bituʃna.

ʔ. li m. jimkinak tifarɒɒɒna l balad di fi:ha ʔe:h ʔablima n ʔu:m ʔala mɒsr?

m. ma fi:ʃ hina ħaga:t tihimm. wi ʔala kull ħa:l itfððɒlu nʃu:f illi hina. buss ʔala jmi:nak, ʃu:f in na:s illi b jista ħammu, minhum illi bi jʃu:m wi minhum illi jigɒɒs. wi nuʔtɒ ge:r di tla:ʔi maħalla:t maxsu:sa lil istiħma:m, wi di tamalli fi:ha l ʔawla:d wi b jifħatu fi r rɒml w wɒjja:hum id dada:t bituʃhum bi jiʔru fi ri waja:t wi jitʃammisu. wi ʔaktar il wila:d maʃa:hum gara:dil wi mana:ʔir jiʃabbu fi:hum ir rɒml wi jiʃmilu min nu buju:t wi ʔaʃka:l wi ħaga:t jitsallu bi:ha.

t. ihna muʃ bi nisʔal ʃan kida ʔinnama ɒɒɒðna ʃe: mil ʔasrɒ:t wi l ʔantika:t.

m. jɒ tʃi bi:na ninzil min hina wi ninhi ŋu:lina mig gumruk bi l marra wi nwaddi l ʔaʃʃi ʔal maħɒtɒt, jitiħin itti ħa niʃħinu (il ʔaʃʃ il kibir) wi nɒtɒs ʔala ʃ ŋu:t wi nħu:t il ba:ʔi fi l ʔamanat. w iza kan fiħ wɒti nru:ħ awarri:kum il ʔarɒ:fa lli hina, ʔismaha l ʃamu:d, wi l fanɒ:r wi l mada:fin illi taħt il

?prē, wi timsa:l m^hammad ḡali ba:ṣa_l kibir illi mowḏu:ḡ fi wiṣṭ il balad, jaḡni fi_l manṣijja. itfoḏḏolu.

[il mōsri li nafsū wi hu:wa ma:ṣi waro:hum—]

wōṭṭo! barḏu robbina karim, jiṭṭoḡ min hina jiwsil hina. jaḡni ja wa:d ?adi:k kuttif farōnsa ḡalaḡṣa:b il ḡuku:ma, wila:kin sroṭṭi mōsri:f hajla. ?ahe gat lak zibda ḡalaḡṭi:ra! ?ai:ṣis w_imsi wōjja_n na:s do:l wi_ḡra? fi:hum¹ zaij_ il farōnsawijji:n ma ḡarō?u dammak wi warru:k in nugu:m iḏ ḏuhr. . . walakin da ḡe:b! ḡaḡmil zaijji illi j?u:l “ma_ḡdirṣi ḡal ḡumar: ḡōḏḏi fi l bardaḡa”. an_oxdim in na:s jimkin jixdimu:ni.

il maḡhad it ta:ni. [Second Scene.]

fi_l maḡṭṭa. [At the Station. Taking the train for Cairo.]

t. niḡmil ?e:h fi l ḡaṣṣi da ba?a?

? ḡa naxdu_mḡa:na fi l ?ōṭr wi_nwaffar fulu:s iṣ ṣuḡna.

m. muṣ mumkin. iṣ ṣe:? iṣ sugṡjṡr jisōrrōḡu: buh wi ?amma_ḡ sunṡt do:l la:zim nixṡṡōs ḡale:ḡu:n fi wabu:r ir rukka:b, bass iṣ sōndu?_da ja:xud minna mablaḡ kibir—?aḡsan ṣe:? niwaffōru wi niḡmilu ṭarḏi_f wabu:r il biḏ:ḡa wi ḡale:kum dilwōṭi_tḡaḡḡazu_lli fi:h, laḡsan ir rōḡḡi wi ṣ ṣe:l wi l ḡōṭṭi kti:r, jimkin jitlif ḡa:ḡa minnu, w_iza ka:n m^himmⁱ xṡ:lis ni?ammin ḡale:h bi_l marra.

? da_msōmmar, ma_nxaxṣi ḡale:h.

m. jṡṡō bina_nxṡṡōs ḡala do:l ?awwalan, wi_nixlōs minhum wi niṣtiri_t taza:kir wi_nru:h niḡḡin wi nirḡaḡ.

? ?inta ḡale:k tidṡṡar iṣ ṣuḡna w_ana ḡalajja_t taza:kir.

t. nirkab darḡa ?u:la walla tanja?

? ma fi_ḡ baḡḏi kida?

m. fi:h talta la:kin wiṣṣa wi_r rukka:b_illi fi:ḡa bi_jḡuṭṭu_l ?uṣaf wi l ma?ṡ:ṭif wi ṣ ṣiwalat fo:? il kara:si wi_jmuṣṣi ?ōsōb wi jirmu_l ?iṣr fi ?alb il ḡarṡbijja:t.

? ?ana ḡajz_ṡṡōṡṡ bi_n na:s_illi zaijji do:l wal_aḡtiṣirhumṣ; w_ana ḡadti lamm_ḡḡtimiḡ bi na:s miṣ ṣakli da ?aḡtirimhum.

m. xalli:na fi l wōṣṡ, ma tiḡrōṣṣi (“xajru_l ?umu:ri ?aw-sṡṡuḡa?”)

? ?ul li, fi:h tanzil fi_t taman ḡalaḡan ziḡa:b wi_?ja:b, walla ma fi:ḡ?

m. fi:h, li_t tazkara xṡsmⁱ rōḡiḡ-ḡaj. la:kin li muddit ?arbaḡṡ_ijja:m bass. la:kin aṭikir intū tistannu ?aktar.

¹ Get the better of them.

†. ?a?ʕud luku ?ana hina ʕalama txoʔʔosu juɣlukum w aħrus lukum is sɔndu? wi l ħaga:t ir rufajjaʕa, wi ʕalama tirgaʕu ?aku'n gibli ʕajja:l wi daxxaltⁱ lkum il ħaga:t ir rufajjaʕa fi l ?ɔʔr. wid diwa:n illi jħuttu fi:h il ʕaʕf jistanna fi:h li ħaddi-ma nxuʕf.

m. li ?. (wi humma maʕji:n) tɔjjib.

†. (li nafs) wi da ?eh da ʕlli ħa nusruf ʕale:h min ɣer ma niʕrɔf illi ʕ ʕalbu? ma nfutu hina lamma nirgaʕ. wi l ħira law saʕalu:na ʕan illi fi:h, niʕu:l ?eh, ma niʕrɔf!

?. ?ana gibt it taza:kir ?ahum. la:kin it tazkargi ʕlli fi ʕibba:k bi ʕiʕul li nnu ma ʕdīlⁱ ʕala ʕja:m il ?ɔʔri ɣer rubʕi sa:ʕa, wi la:zim nistaʕil fi ʕaħn is sɔndu? da.

m. il buli:sa ?ahēh nistilim bi:ha ʕ funɔt fi mɔsr. ʕa:ḏil ʕale:na s sɔndu?.

†. wa:ħid ʕarbagi wa:ʕif bi ʕlaggin xe:lu ?aho! tilħa? tiʕħinu w tirgaʕ, walla l ?ɔʔri ʕfutna!

m. (jiʔɔʔloʕ is sa:ʕa) la muʕ mumkin. walaw xarɔmma sitti:n taxri:ma ma jimkinⁱ niwsɔl il ʕabba:ri wi nirgaʕ. wi ma fi ʕ xo:f ʕale:h, ?an akallif wa:ħid sɔħbi mil ʕabba:ri ʕabiltu dilwɔʕti ʕaxdu jiʕħinu wi jibʕat lina l buli:sa ħasab ma nʕul lu. ?iddi:ni tne:n gine:h wi l ħisa:b jigmaʕ.

il maʕhad it ta:lit. [Third Scene.]

fi l wabu:r. [On the Train en route to Cairo.]

m. ʕufu l ħaga:t illi fo? l ʕirfu tama:m walla nɔʕsi:n.

?. ?ana tammimtⁱ ʕale:hum itfɔḏḏol inta rta:ħ.

†. il ?ɔʔri da ?iksibre:s wa ʕlla rukka:b?

m. da ?eks, ma juʕaʕ illa fil maħɔʔtɔ:t il m^oħimma zaji tɔnta w banha.

m^oħadsa fil ?umu:r is sijasijja.

[Conversation on political matters.]

?. il wabu:r hina ʕarika walla ħku:ma?

m. la. kull il wabu:r fi mɔsrⁱ tabʕa lil ħku:ma. wi laha wzara¹ maxsu:sa ?ismaha wzart il m^owɔslat wi ma fi ʕ ʕarika:t zaji ?urubba.

†. wi l wiza:ra¹ ʕlli ʕandukum bi tʕuf aħwa:l il bila:d zaji kull id duwal walla bassⁱ wɔzɔjif?

m. la, ?iħna dilwɔʕti ?aħsan min ʕabla bi ktir, ʕar?i be:n is sama wi l ?arḏ, min ħima:ja li sti?la:l ta:mm. wi bi l ?axɔss,

¹ wiza:ra may either mean a Ministry, as that of Communications, Education, &c., or it may refer to the Cabinet.

baʿa ʿandina maglis in nuwwa:b, jaʿni_l barlama:n, wi maglis if suju:x wi ʿal ʿaʿalli ʿismaha_hku:ma ʿurra dusturijja, wi l wiza:ra fi:ha masʿu:la ʿan is sugrjjara wi l kibi:ra ʿudda:m il barlama:n, wi muṣ muṣṣin tiʿmil ʿajji ʿamal min ʿer ma jittiliʿ ʿale:h maglis in nuwwa:b.

ṭ. wi ma_lku:f malik?

ʿ. ʿizzaj ma_lhumṣ? d_ana balagṣni ʿinni malikhum rṣ:gil mʿhibbi lit taʿli:m wi t tarbijja, ʿatta ʿinnu ʿamal ʿanu:n li kaffit in na:s ʿinnuhum malzumi:n jirṣbbu ʿawladhum wi_jʿallimur:hum, bana:t wi subja:n, wi bi_s sabab da nagidhum baʿdi kam sana jitʿaddimu wi jitmaddinu zaji ʿurubba w_ahsan.

m. ṭṣṣan, kulli malik jihtammi bi tarʿijjit bila:du wi taḥsi:nha wi_smiʿti kama:n ʿinnu huwwa_lli fakkar fi fath il gamʿa_l mṣsrijja wi g gamʿijja_g gugrṣijja, wi ʿattim ʿala_wzart_il maʿa:rif fathuhum f_aʿrṣ wṣt, wi fiʿlan ḥṣṣl.

ṭ. la:kin izzaji tarti:b il hku:ma fi ʿamalha daxl il bila:d wi barra minha, wi kefijit tadwir il ḥarṣa fi:ha?

m. ʿinta ma tiʿrṣf innu fi:ha wiza:ra ʿismaha xṣgijja wi ʿerha_smaḥa malijja ʿalafa:n il ʿirṣa:t wi l mṣrufat?

ʿ. la muṣ ʿarṣṣna. biddina niḥam ʿizza:ji jiḥṣzu_n nizṣ:m fi l balad wi_jwazzaʿu_l ʿamal da_b ʿajji ʿakl?

m. il ḥaḡa:t do:l kulluhum taḥti ʿidairit wizart_id daxlijja wi di li:ha_fru:ʿ, jaʿni mudirijja:t il barr_i kullu ʿarbaʿta:ʿar mudirijja, wi xamas mʿḥṣṣ:t. ir rṣ:is fi l mudirijja_smu_l mudir:, wi da na:ʿib ʿan wazir id daxlijja; wi kulli mudirijja laha_fru:ʿ, ʿismuhum mara:kiz, wi_r rṣ:is fi_l markaz ʿismu_l maʿmur. wi l maʿmur da fi_l ʿarja:f wala wazir id daxlijja_f markazu'; wi gami:ʿ il buli:s taḥti idart_il maʿmur, wi luh mʿsaʿdi:n—mʿla:ḥiz, mʿʿa:win, so:l, bi_d darṣgat_kida.

ṭ. wi ḥalt il balad muṣ ʿahsan bi_kti:r min ʿajja:m il ḥima:ja walla barṣu fi:ha_l maḥsubijja wi_l giṣf?

m. su:f, ʿinta ʿeṣt li z zimma. ʿan_aʿu:l il ḥaʿʿi walaw ʿal_abu:ja. fi:ha na:s ma ʿanduhumṣi taʿṣṣub wi_jḥibbu jigtiḥdu fi xidmit ʿerhum zaji mṣslaḥithum. wala:kin il baʿdi minhum sija:stu ʿaxsijja, jaʿni jistaḡal li mṣslḥtu_l xususijja, wi jirtikin ʿala wṣziftu wi jistaʿmil markazu wṣṣṣ_l manfaʿit ʿarṣbu_w ḥabajbu.

¹ markaz means both "position" and "district". This sentence means that the maʿmur in his district is more looked up to than the cabinet minister in his position in Cairo. He is "a big duck in a little puddle".

ʔ. wi ɦa:l il fallah:ɦ izzajju, li ʔinni ʔale'h ʔama: il balad ʔiza kan mabsu:t, wi xarɒ'bha iza kan zaʔla:n.

m. il ɦaʔʔi ʔinn il fallah:i:n fi ɦi:ʔ iɦ ɦi:ʔ, wi muʃ bassi humma, la:kin il ʔuɦri kullu. la:kin ma ɦaddiʃ ʔa:dir jiʔu:l. il baɟli fi l ʔibri:ʔ.

t. wi da min il ɦuku:ma?

m. ʔumma:l jaʃni min mi:n hu:wa? ɦaddi mwarr:na l ɟulbi da kullu ʔilla l wiza:ra di, wi ɦa tɦɒflaʃ in nugu:m ʔala ʔene:na?

il barlama:n wi l intixaba:t. [*Parliament and the Elections.*]

t. ʔumma:l il barlama:n da ʔeh fajditu? lamma l ʔumma zaʔla:na ʔintixbu ɟe:ru min gidi:d.

m. wɒɦɦɒhi da se: ʃarɦu jtu:l. da na ɦake:t lak ʔala l ʔintixaba:t w illi b jigra fi:ha se: jiroɟgaʃ il luʔma min iz zo:r. baʔa l ʔintixa:b ʔandina ma fiɦʃi ɦurrija. il ɦuku:ma tnaɟbih ʔal maʔami:r fi l mara:kiz la:zim tixallu l fallah:i:n jintixbu fla:n bi l ʔismi kida, wi ʔadi:k¹ ʔala lli jxa:lif wi jistaʃmil ɦurrijitu, ja:ma jindirib wi jinsigin wi jinba:n wi jitʔallaʃ zarʃu wi jitxirib be:tu wi ʔali:l ʔin ma ʔɒɦu ʔala ɦaja:tu.

ʔ. ʔizza:ji jku:nu mɒsrijji:n wi jiʃmilu kida maʃ baʔɦuɦu?

m. ma hijja l ɦaʔi:ʔa ʔinn il ʔistiʔla:l illi ʔandina mzajjaf wi l wuzara do:l il mawɟudi:n dilwɒʔti bi jiʃmilu, wi ɟarɒɦuɦu kullu mɒslahithum taɦt ir rɒʔj il ʔingili:zi, w ana b aʔlaʃ² rɒ:si w ɒɦlub min rɒbbina ʔinnu jminn ʔale:na bi na:s ma jkunʃi luhum ɟɒ:ja ʔilla xidmit il wɒɦɒn wi sɒ:liɦ il ʔumma.

t. w inta tiʃrɒf il lukanda:t fi mɒsri kullaha.

m. tɒbʃan bassi tɒwwil ba:lak lamma l ʔɒɦri juʔaf wi ninzil bi r rɒ:ɦa. bassi ʔul li muʃ ʔaɦsan niɦuɦt il ʔaʃfi fil ʔamana:t wi nrurɦ ʔalafan ʔafarɒɟkum ʔala l lukanda:t wi tixta:ru lli tiʃɟibkum?

ʔ. wi l maɦall illi ɦa nɦuɦt fi:ɦ il ʔaʃfi da mso:kar walla fiɦ xo:f?

t. ʔinta bn il balad wi tɒbʃan ʔa:rif il lukanda n niɦi:fa mil wisxa wi lli tiʃrɒfu nta ma niʃrɒfu:ʃ iɦna.

(is suwwa:ɦ.) ʔiɦna suʔada ʔilli ʔtirna fi:k wi ruʃkur iz zuru:f illi ʔawɟaditna wɒjja:k wi ʔarɒɦitna bi:k, wi l ɦamdu li-lla:ɦ ʔala s sala:ma lli rɟiʃti baladak sa:lim ɟa:nim

¹ Woe to.

² Uncover.

m. ?əffəh jisallimkum, ?ihna həsəl lina f jarəf wi ?anistum bila:dna! wi tfəddəlu bina ?irkabu ?utombi:l min bitu f jabat li?inni di ?ahsan il lukanda:t wi f ?awgah bu?fa fi l balad. w in fa: ?əffə: bukr a? a/bilkum min ger m?ətfə, wi n ka'n biddukum tistafhimu fan ?ajji fe: fi məsr ?ana mustafiddi fala ?a:xir il ?imka:n.

il mafhad ir rə:bi f. [*Fourth Scene.*]

bi guwə:r xə:n il xəlil. [*Near the Bazaars of Khan il Khalili.*]

t. ihna gi:na hina wi səhibna lli fəmal wəjja:na l mi:fə:d ma həddərfi leh.

? ma jhimmak f. w inta xə:jif leh?

t. ?umma:l law kunna gibna turguma:n ka'n fərrəfna ?e:h il ?atma:n wi kefi jjit il be: f wi f fira hina. wi hna mafji:n kida wi n nəs fəmmali:n jifiddu fi:na bi l fəfja min kulli naħja.

? ?iskut iskut, d ana smi f it inn it turguman da gəffa: f wi jgiff abu:h wi jzawwid fala s sawwaħi:n fi t taman wi jittifi? ma f it ta: gir, wi luh fumu:la fala z zibu:n illi jgibu wila:kin dilwa?ti fu:f ihna fta:re:na kam ha:ga heh?

t. ?ana mu f mabsu:t ?illa min il fəmu:d in naħəs da wi n na f illi fale:h wi z zəxrəfa w illi fəqibni ?aktar id dawa:ja lli zəjji timsal ?abu l ho:l wi s sinijja l mətlija bi l fəddə.

? ?ihna mafji:n ?izza:j? di hərə:t kullaha dəjja?a.

t. ?an aħibb illi bi f fakl da wi fu:f ?aktarhum mas?u:fi:n, ja f ni dill f dill; wi bu:ssi ?a:di ha:ra ma jfut fi fi:ha l wa:ħid ?illa b kitfu! bassi xə:jif la jku:nu gəlabu:na fi l be: f wi f fira.

? da taman rixi:s ma jibə:f ba f di kida.

t. ba? a t turguma:n ma kan fi fəfəhimna fa lli bi jna:di da wi mfa:h il fərəbijja, bi j?u:l ?e:h.

? ?ana fa:him w afəfəhimak. da fəmma:l b j?u:l "ja mo:z", ja f ni bi jbi: f mo:z wi da bi j?u:l "lu'bjə" ja f ni bi jbi: f lu'bjə.

[wi hu:wa lissa b jtkallim təbbi fale:hum il məsr. wi firih it təwi:l.]

t. li m. it?əxxart f fale:na leh? ?ul li ja si:di, ir rə:gil da ?a:l bi jbi: f mo:z?

m. la:! da bi jbi: f bətfə:tfə wi lamma jna:di j?u:l "ja lli zəjj il mo:z ja bətfə:tfə", "ja lli zəjj iz zibda ja bətfə:tfə" bassi li tarwi: g¹ il bi də:fa.

¹ To make a market.

t. wi da?

m. da bi_jbi:ʃ xija:r wi lamma_jna:di jiʔu:l¹ “ja_xja:r” il ʔaffa ja lu_bja”. ʔulti lak kullⁱ wa:hid jihibbi_jrɔwwig biðɔʃtu.

t. wi da ʃasal?

m. (jiðħak) ʔana fahhimtak ʔinni di bassi balfa.¹ bi_jʔu:l “ja_lli ʔahsan min il ʃasal ja bɔsɔl”. jaʃni_nnu muʃ ħarra_ʔ zaij il filfil walla_ʃ ʃɔtɔɔ.² bassi ma tinsa:ʃ innu_mɔɔnnin.³

ʔ. muʃ ħa taxudna li g ga:miʃ niʃu:f is_ʃɔla_bta:ʃit hina zaijⁱ ga:miʃ m_ħammad ʃali_lli mɔsnu:ʃ min ruxa:m il marmar, ʃalaʃan nismaʃ minhum ʃuwpɔjjit tarti:l, wi_anta ʃa:rif iħna biddina_nku:n zaijⁱ ʃawajidhum tamam, muʃ zaij is sawwaħi:n tanji:n illi jintiʔdu_l ʃawa:jid wala jista_ʃnuhumʃ.

il maʃhad il xa:mis. [*Fifth Scene.*]

ʃand bab ig ga:miʃ. [*A visit to a Mosque—at the door.*]

m. ma_txuʃʃiʃ bi_g gazma, la:zim jilabbisu:k mazz.⁴ ʔana ma ʃalehʃ aʔlaʃ gazmiti zaij il ʃa:da.

ʔ. w_ana zaijⁱak tamam mafi:ʃ farʔ, ʔaʔlaʃ ʔana kaman wi leh ʔadfaʃ fulu:s lil mazz?

m_ʔlahzɔ:t fiʃ ʃɔla. [*Observations on Moslem prayer.*]

m. ʔismaʃu. lamma ji:gi wa:hid jisɔlli wala_jkunʃi mit-wɔðði la:zim jiru:h il me:ðɔ l ʔawwil wi jitwɔððɔ mil ħanaʃijja:t illi fi_l fasʔijja.

t. wi le:h ʃammali:n jigsilu wiʃʃuhum wi_wda_nhum wi ʔide:hum li ħaddi_k_ʃa_nhum, wi ruʃhum kullaha, wi rigle:hum li ħaddi rukabhum?

m. da kullu muʃ fɔrð. minnu fɔrð wi minnu sunna.

ʔ. wi bi_jʃimmu_l mɔjja kaman?

m. la: da_b jitnaʃʃaʔ wi b jitmɔðmɔð. xud ba:lak min illi bi_jsɔllu, wiʃʃuhum gihat il ʔibla. wi l ʔima:m tamalli juʔaf fi l miħrɔ:b, wi lamma jirkaʃ jirkaʃu wi lamma jisgud jisgudu, wi mafi: wa:hid jiħarɔk wala jiħaddit illa ba_ʃdima_ʃsallim. wi ʃu:f, di dikkit il muʔri⁵ lli juʔʃud ʃale:ha kullⁱ jo:m il ʔɔsr, wi jiʔra_ʃwpjja, wi jo:m ig gum_ʃa jiʔra surt_l kahf. wi di ʃa:da muʃ fɔrð.

ʔ. ʔeh da taxtarɔwa:n⁶ foʔ sillim?

¹ Exaggeration, bluff.

² Slippers for visitors.

³ Cayenne pepper.

⁴ Reader's seat.

⁵ Stink.

⁶ Canopy.

m. da lli ʕale:h ir rɔkk.¹ dal mambār illi juʕaf ʕale:h il xɔti:b lamma juxɔub fi jo:m il gumʕa wi jo:m il ʕid wi ʔamma dijjā is sɔndɔrɑ (or sɔndɔrɑ) lli juʕaf ʕale:ha l m^əballig.

ʕ. leh ma bi jzaʕʕaʔu:ʕ zəjjima sufna fi l kini:sa l ʔibtijja ʔ inta suft is samamsa wi l ʕari:f wi l ʔassi:s bi jimdaħu fit tarti:l bi sɔ:t ʕa:li.

m. la: do:l maʕanduhumfi nɔv:m wala tarti:b. la:kin da ʔanu:n ma tinfafʕ is sɔlv ʔilla bi:h.

ʕ. jiʕmilu kam marrɑ fi l ʔusbu:ʕ.

m. da kullⁱ jo:m xamas marrɔ:t wi n na:s jismaʕu l m^əʔazzin lamma jitlɔʕ wi jiddan fo:ʔ il madna. jiʔumu jitlammu hina w ismuhum xamas ʔawʔa:t, wi kullⁱ wɔʔt wi luh ʔada:n.

il maʕhad is sɑ:tɪt. [Sixth Scene.]

fi l lukanda. [At the Hotel.]

ʕ. ʔihna baʔa nna hina mudda, wi lissa s sɔndu:ʔ ma ɡa:ʕ ! ʔana xajif laħsan jiku:n ta:h wi rɔ:h li ɡiha tanja, wi ʔe:h il ʕamal wi di ʔama:na ?

ʔ. ʔinta muʕ ʕajif bi nafsak ? ʔana basʔal ʕannu, wi dilwɔʔti kama:n w ana da:xil min barrɑ baʕatt is ʕajja l wɔjja ħabi:b aʕandi sɔħibna, wi ʔultⁱ lu ʔiza ma kanʕi jlaʔi:h fi rɔsi:f il biɔv:ʕa jiru:h il ʔamana:t wi jisʔal il maxzangi wi jʕu:fu ʕ ʕuru:d ir rukka:b wi jisʔal il ka:tib il maxsu:s, rubbama jku:n istalamu wa:ħid ta:ni ɡɔlɔt ; walla jku:nu ħaɡzi:nu ʕalaʕan ʕale:h ʔarɔijja wi ʕajzi:n nidfaħa.

ʕ. w ifriɔ ʔinn is sɔndu:ʔ ɡeh. ʔe:h illi ħa niʕmilu, ħatta sɔħbu ma baʕatʕi ɡawa:b ħasab waʕdu ? da ʕe: jiħajjar.

ʔ. lissa badri ʕala ba:lma nitfarrɔɡ ʕala l ɡawa:miʕ, li ʔinnina sufna ʔarbaʕa, wi bi jʔu:lu ʔinnuhum tultumijja ʕ mɔsr, wi l ʔantikxa:na wi tu:t ʕanx ʔamu:n², wi l ʔalʕa wi l harɔm, wi ɡ ɡabal l ɔsfar. jimkin fi l mudda di ji:ɡi ɡ ɡawa:b. wi ʕale:na ħa:ɡa tanja—jilzamna nru:h il kini:sa l ʔibtijja fi l bɔtrɔxa:na wi nitfarrɔɡ ʕal ʔudda:s wi l m^ənawla,³ wi nismaʕ it tarti:l min is samamsa⁴ wi l ʕirfa:n,⁵ wi nʕu:f il buxu:r wi nunzur il he:kal il m^əʔaddas.

ʕ. ʕɔjjib, xalli ba:lak innina la:zim niba:t le:la fi s sɔħra fi r rɔml wi nʕu:f abu l ho:l wil harɔm bil le:l fil ʔamara. w ana

¹ Reliance—of prime importance.

² Tutankhamen.

³ Holy Communion.

⁴ Choir-boys.

⁵ Precentors.

sniſt inni wa:hið hina:k ?ismu mu:sa bi jiḍrɔb ir rɔml wi bi jfu:f il baxt wi jju:l li:l wa:hið ʒala:lli f ðɔmi:ru.

ʔ. ʔajwa rɔjjaḥ ba:lak wi tɔmmin xɔtrɔk, ʔana ʒarif tur-gumaiṇ hạ jaxudna hna:k fi xe:ma min ʒandu, wi nidfaʒ lu xamsa_gne:ḥ bijat wi xe:ma wi ʔakl wi furb wi no:m, wi jrakkibna ʒala_gma:l saʒte:ṇ tamam, wi ha_jgi:ḅ lina ʒaba:ja wi ḥra:ṃ wi kufijja wi ʒʔa:ḷ ʒalafaṇ nisɔwwar wi ḥna fo:ʔ il gamal.

ʔ. il ʔi:ma dijja ktira giddaṇ lamma kulli wa:hið jidfaʒ xamsa_gne:ḥ fi le:la. ʔumma:ḷ lajjaṃ it tanja jifmiḷ fi:hum ʔe:ḥ?

ʔ. ma tinsa:f̣ hạ jiddi:na_ḷ mala:biṣ do:ḷ nisɔwwar fi:hum. iṣ su:ra_ḷ wa:hiðahạ lamma_nru:ḥ ʔamri:ka tisa:wi xamsa_gne:ḥ!

(humma fi_ḷ kala:ṃ wi mislu, wi daxaḷ il xadda:ṃ bi gawa:ḅ sallimu li_ḷ ʔusɔjjar.)

axba:ṛ iṣ sɔndu:ʔ. [*News of the Mysterious Box.*]

ʔ. min_e:ṇ il gawab_da?

ʔ. miṇ sɔ:hiḅ il ʔama:na fi nuju:jork.

ʔ. wi bi_jju:ḷ ʔe:ḥ fi:ḥ? ja re:tna_ftakarnạ ha:gạ tɔjjiba. sammaʒnị sammaʒni.

ʔ. ʔeḥ da ja rɔ:gil! da ḥkajtu gari:ba giddan! bi_jju:ḷ innu ka:ṇ fi mɔsṛ min mudda mustɔti:la, wi bi_jju:ḷ innu lamma ka:ṇ hina wi rɔ:ḥ il harɔm wagaḍ ʔɔbṛi maftu:ḥ wi nizil guwwa:ḥ, fa laʔa fi:ḥ hitat min gawa:hiṛ wi ʔalmɔ:ẓ wi dahaḅ wi jaʔuṭ ʒala jaklị ti:ga:ṇ il mulu:ḳ il ʔuda:ṃ, wi liʔi ʒilaḅ min sɔðɔf̣, wi ʒusj̣ min ʒa:g̣, wi msa:ṭ¹ min sinṇi fi:ḷ.

ʔ. wi ma:lu? da ḥna fi ṣ sɔndu:ʔ! ma fi:ʒ̣ xɔbar ʒannu?

ʔ. il ha:ga:ṭ do:ḷ kulluhuṃ fi ʔalbu, wi bi_jju:ḷ innu xadhuṃ min geṛ ma hadd_jfu:fu, la_mṇ il ʔaha:lị wa la_mṇ il ḥku:ma. wala:kiṇ baʒdimạ wɔsɔḷ bi:huṃ li hadḍị be:tu ðɔmi:ru wabbaxụ wi bakkitụ wi ʔa:ḷ la:ziṃ arudduhuṃ ta:ni. wi ra:siṃ il turba_llị xadhuṃ minhạ ʒalafaṇ nirudduhuṃ ta:ni min geṛ ma haddi_jfufna.

¹ Combs.

il maʃhad is sa:biʃ. [*Seventh Scene.*]

fi l harom it ta:lit lelt il waʃa.

[*At the third Pyramid—A Tragedy.*]

t. li ʔ. ʔana muʃ xaʃif illa min is sawwaʔ bita:ʃ it taks.
rubbama juxbus ʃale:na walla jruʔi jigib lina ʃaddi juzbutna.

it turguma:n. ma txaffi ʔabadan min da, liʔinnu zbu:ni
w ana wa:siʔ minnu wi hu:wa ʔamin.

ʔ. wi lissa bʃi:d il maʃall? ʔana warre:tak rosmu.

t. ha:nit. fa:ʔil jigi mile:n bass.

t. (jirmi s sɔndu:ʔ min ʃala kitfu w juʔaf) ʔana m
antiʔilʃi min hina. da sugli jimriʔ! ʔihna gajji:n mo:si lil
fusha walla ʃa niʃtaqal ʃanuti:ja?

t. gammid ʔoʔmak ʃuwojja, ʔoʔroʃ jiʔawwi l himma,
ʃuttu ʔalbukum ʃala ʔalbi baʃʔ!

t. baʔa sɔhibna da lli ʔomi:ru wabbaxu jistaghilna w
jistoʔbɔtɔna li d darɔga: di? la:kin fi l ʃaʔi:ʔa ʔihna lli
staɣʃimna ruʃna b ruʃna wi smiʃna kala:mu.

ʔ. ja ʔaxi ma tlumni:ʃ liʔinnak kunti wa:ʔif woʔt il kala:m
wi ʃa:mil widni min ʃi:n wi widni min ʃagin; wi ʃala kulli ʃa:l
hu:wa waʃadna bi mkafʔa; wi la:zim niʔɔl warɔ l kadda:b li
ʃaddi ba:b id da:r. ʃala roj il masal “ja ʔo:bit ja tne:n ʃur”.

t. ʔana ba:staqroʃ lukum ʔizza:ʃ intu tʃi:lu ʃe: wi muʃ
bitaʃkum.

ʔ. ma tzaʃʃaʃʃ, li ʔinn il ʃe:ro:n luhum wida:n.

t. ʔana sɔʃba:n ʃalajja taʃabkum, wa law istaʃartu:ni fi l
ʔawwil wi kalliftu:ni bi l maʔmuri:ja: di kunti rojjaʃtukum
minha xɔ:lis bi l marra.

(geh wa:ʃid mil ʃarab wi hu:wa la:bis libs ɔaʃi:r.)

il ʃarabi. istanna ja gadaʃ ʔinta w hu:wa. ʔeh da? ʔati:l?
lelitkum muʃ fajta, intu wiʔiʃtu walla l hawa roma:kum?

(it turguma:n juskut wi jʃawwar ʃala l xɔwaga:t wi
jʔu:l “isʔalhum inta ʃarifi:ni.”)

t. ʃu:f ja ʃabi:bi; di ʔama:na wi malzumi:n niwo:ssɔlha
mo:troʃha zaji sɔhibha ma ʔa:l lina, wi ʃna ʃabi:d il maʔmu:r.

il ʃarabi. ʔinta ʃabd il maʔmu:r w ana l ʃuku:ma.

ʔ. (jiʔroʃlaʃ ʃaʃar ʔuru:f li l ʃarabi wi jʃul lu.) ʃu:f ba:xti
wi ʔahe d dunja ʔamar.

ʔ. la:, ʔana muʃ ʔommar, ʔana ɔaʃi:r wi ʃandi ʃarɔf.
ʔiftaʃu s sɔnduʔ umma:l, xalli:n aʃu:f ʃi:h e:h!

ħndar ħabi:b. [*Habib proves a Friend indeed.*]

ħ. irfaŋ ʔi:da:k inta_w hu:wa.

(w jiðrɔb il mʔsaddis fi l hawa juʔaŋ il ʔarɔbi fi r rɔmlʔ
wit turgumain gambu. ħabi:b jittɔllaŋ kalabʃ¹ min ge:bu wi
jkattif l itne:n. il xawaga:t jifrɔħu lamma_jʃu:fu ħabi:b wi
l ʔamal bita:ŋu.)

t. li ʔ. ga: lak il mo:t ja tark_is sɔla:h!

ʔ. ja_xi ma_wʔiŋna w illi ka:n ka:n.

(ħ. li l xawaga:t.) ma_txɔfu:ŋ, ʔana min riga:l il buli:s, wa-
la:kin ħabbert ɔzbut il ħarɔmijja_lli hina liʔinn_ana ʔa:rif
ʔinn il ʔarɔb do:l moʔtuŋi:n il jadd, il wa:ħid jisallim ʔale:hum
wi_jʔiddi sɔwabŋu.

t. il ħamdu li_lla:h illi rɔbbina sa:ʔak! baʔa lola:k ka:nu
firbu min dammina wi ʔe:h rɔʔjak baʔa? ʔawzi:n niwaddi_l
ʔamana: di mo:trɔħha.

ħ. jizħɔr innak muŋ fa:him kala:mi walla_uta ħa_tsu:ʔ il
haba:la ʔaŋ ʔɔtɔ:ra walla l ʔɔbɔ:tɔ ʔaŋ ʔɔjɔ:na? is sɔndu:ʔ da
la:zim jiru:h il buli:s wi jittitiħ hina:k wi_nʃu:f ʔe:h illi_f daxlu,
jimkin mamnuŋa:t walla_mʔɔddarɔ:t. ʃi:l ja gadaŋ wi_mʃi
ʔudda:mi. is sɔndu:ʔ da ʔana ʔa:rif illi fi:h, wi sɔħibkum da
ʔawwil ɔpʃa:ŋ fi l ʔa:lam. wi_smaŋ afahhimak il mo:wdu:ŋ
min ʔawwilu. baʔa hu:wa_dda:ku_s sɔndu:ʔ da ʔalafa:n
tidfinu:h fi n_nuʔtɔ_lli hu:wa ʔajjinha li:kum, wi biddu baʔdi
kam ʃaħri ji:gi_jtɔtʔaŋu wi jiddiŋi_nnu_ktaŋaf sirri min ʔamal
ʔudama_l misrijji:n, wi_jgi:b is sawwaħi:n wi_jbi:ŋ luhum il
ħa:ga_lli ma tiswa:ŋ ʔaŋra_ʔru:ŋ bi_ŋ ʃe:ʔ il fula:ni. wi_l
ħamdu li_lla:h illi liħiʔtukum ʔablima tiŋmilu ʔajji ħa:ga.

t. wi ʔ. wi ʔalfi ħamdi lilla:, wi kattar xe:rɔk mi:t alf marra!

¹ Handcuff.

VII.

I. CUSTOMS AND BELIEFS

II. MOSLEM FEAST DAYS

I. CUSTOMS AND BELIEFS

1. il ginn wi_ḡtiḡa:d baḡḡ in na:s fi:hum.

Beliefs about the Jinn.

il ginn humma_s sakni:n taḡt il ḡḡḡ ḡaw fil maḡalla:t il xarba:na. summa ḡinn il ginn ji:ssḡwwaru wi jiffakkilu bi ḡaska:l kitirra. wil ḡaktar fi taḡki:lhum ḡinnuhum jiku:nu ḡala su:rit il ḡuttḡi fil lei:l. wi ḡalafan kida muḡ mumkin innḡ wa:ḡid jiḡḡḡb il ḡuttḡi fil lei:l bil marra. wi lamma ti:ḡi s sittḡ tkubbiḡ juwḡjjit mḡjja ḡal ḡḡḡ, ḡaw tiwallaḡ furn, ḡaw tidxul mḡḡḡḡ ḡḡlma, ḡaw tiduḡḡi ḡittit kufta ḡaw tiḡubb¹ il ḡaḡi:n fil maḡur, tiḡu:l “ḡḡstur”. jaḡni “ḡḡsturkum wi ḡan ḡiznukum ja_xwanna ja lli sakni:n taḡtina”. wi zaḡji kida iza ka:n walad ḡaw bint jiḡtar wi jinkifi ḡala l ḡḡḡ tisammi ḡale:hum ḡummuhum wi tḡu:l lil walad “ism_ḡḡḡ ḡale:k wi ḡala_xtak ḡabli minnak, ḡḡstur”. w aḡja:nan tikubbiḡ juwḡjjit mḡjja mḡḡḡḡ ma_nkafa. w_iza ka:nit tiḡammi ḡawladha fil lei:l ma tkubbiḡ mḡjjit il ḡumu:m bitaḡithum illa lamma jiḡlaḡ in naḡar min xofha min il ginn.

wi ktir min in na:s jixa:fu mil mḡḡḡḡ illi_tḡatal fi:h il ḡati:l. liḡinnuhum jiftikru inn il ḡafri:t bita:ḡu jiḡlaḡ wi jḡaddif in na:s biḡ ḡur. wi baḡḡ in na:s il xawwa:in ma jirḡḡḡ jimḡi mil mḡḡḡḡ da bil marra ḡatta walaw ḡḡḡḡḡi rḡ:su. wil ḡafri:t mumkinu jiffakkil bi ḡaska:l kitir. fa rubbama_jku:n bi ḡakli kalb, aw di:b aw ḡaḡḡi_sgḡjjar. wi ḡaḡja:nan jiḡil jiḡla min na:r wi jiliffi bi:ha ḡawale:n il balad wi_xsu:sḡn il ḡitta lli_tḡatal fi:ha. wi l ḡafari:t tinwigid kitir xḡ:lis fi ḡawa:ḡi_t tiraḡ wil biḡar wil ḡawa:miḡ wi fil miḡma² bita:ḡit furn il xabi:z wi f maḡalla:t il ḡadab.

¹ Pat.

² Heater.

2. il fallah wil ginn.¹ *The Peasant and the Genie (Jinni).*

wahid fallah fi minuf kibir is sinni fwbjja fal li; “ana fufti marra wahid mil qan, wi ka:n il ke:fijja kida. kutti ma:fi f awa:xir il le:l lil ge:t bita:ji, wi lamma futti fala sa:ja mahgu:ra fit tɔri:ʔ fufti fand is sa:ja fi zɔla:m il le:l na:r tirtifi marra wi tinxiḡḡ marra. wi xufti fwbjja wala:kin ʔarɔbt min maḡall in na:r wi la:et jakli ʔinsa:n wi n na:r di hi:ja ʔene:h. ʔa:m il ʔinsa:n illi hu:wa ʔafri:t fal li “ʔawiz minni ʔe:h?” ʔumt ana fi ɟajit il xof ʔulti lu “inta mi:n?” ʔam fal li l ginni “ma tisʔal”. wi ba:ḡdi kida xadni wi xalla:n(i) amsi ma:ʔa:h li ḡaddima laffini ḡawale:n is sa:ja, wi ka:n ʔa:wiz jigʔdur bi wi ɟwaʔʔa:ni fis sa:ja. wala:kin gire:t minnu. fa laḡa:ni l ginni da wi ḡamalni wi rɔfa:ni wi rɔma:ni fit tir:ʔa wi ma kanfi fi:ha mɔjja kitir. wi fat wahid ʔurb is sɔba:h tɔlla:ni mit tir:ʔa.

3. il ḡasad wil ʔe:n. *The Evil Eye.*

min ʔada:t ba:ḡḡ il mɔsriji:n l i:ʔtiʔa:d fil ḡasad. fa lamma tku:n waḡda ʔandaha zogha ʔaw ibnaha ʔaw axu:ha, wi xɔɔɔg rɔḡ ſuglu walla zi:ra ʔand na:s mʔʔarif, wi lamma rigi:ʔ ʔa:fit inni siḡḡitu miʔ ʔajjima ka:nit ʔablma juxrug, tiʔu:m tiʔu:l lu “mi:n ʔa:ʔak innaharda fis sikka?” aw “la:zim ḡaddi ḡasadak min in na:s illi kutti wɔjja:hum. amm aru:h agi:b lak xalti ʔummi ʔabdir ra:zi:ʔ ʔalaʔan tir:ʔi:k wi tbaxxɔɔk bi ḡittit fa:u:x² wi ʔɔtɔr malḡi mar:ʔi³ wi ḡittit ʔabba.

wi tiʔu:m tindah laha fil ḡa:l, tixuʔfi min barra fala ʔandu wala tkallimfi ḡadd wi hi:ja ɟajja tu:l is sikka. wi ʔawwilma tʔu:fu tiwḡɔʔ ʔidha ʔale:h wi tʔu:l

“ʔi:d ɔtɔr ʔabl i:di.

ja barɔkit in nabi ḡabi:bi.”

wi fil wɔtɔi da jku:n il buxur ʔagga:l, wi tiʔra

“il ʔawwila bismilla

wi t tanja bismilla

wit talta bismilla.”

(li ḡaddi s sabʔa.)

“wis sabʔa raʔwit mʔḡammad ibni ʔabdilla
la ḡe:l wala ʔu:wa illa billa!

¹ From Miss Padwick's notes on the Ginn and the Ghoul.

² Alum.

³ Charmed.

raʔe:taḵ wi sta:re:taḵ¹ kama ʔinni sajjidna mḥammad roʔa naʔtu,² ḥoṭṭi lha l ʔali:ʔ madaʔtu, ka:nit tini:n soḅaḥit tisir bi ʔudritak ja ʔa:li ja ʔozi:m. xroʔgit in nafs il malʔu:na, ʔabilha sajjidna sulaiman fil barrija, ʔal laha rojḥa fe:n ja laʔi:ma, ʔa:lit lu rojḥa be:t il miski:na, aʔallaʃ in nabat w aʔattit iʃ ʔata:t.”³

wi baʔdi kida tiḥuṭṭi xalt ummi ʔabd ir ra:ziʔ suwojjiṭ malḥi xifin fo:ʔ in na:r ʔalasan jiṭoʔṭoʔu⁴ wi fil woʔti da jixoṭṭi:hum il maḥsu:d sabaʔ marro:t. wi baʔde:n timsik ḥittit ʔabba wi tbillaha bi ri:ʔha wi tmallis bi:ha ʔala ʔurṭu wi fil woʔti da titta:wib kitir ʔawi ʔoḅsin ʔanha ʔalasan in nifs tuxrug wi baʔde:n tiḥuṭṭi iʃ ʔabba di ʔala ʔaʔfa fi ʔalb in na:r. wil ḥittit ʔabba di tiʔmil su:rit insa:n. fa jibuḅsu fi:ha s sitta:t wi jiʔrofu iza ka:n illi ḥasadu ro:gil ʔaw mara tixi:n walla rufajjaʔ. wi lamma jiʔmilu kida jigi:bu suwojjiṭ mojja. wi jiṭoffu n na:r illi fi:ha ʔabba wi jiʔu:lu “intifi w ixfi ja nifs i ja malʔu:na” talat marro:t. wi baʔdima tibrōd in na:r jaxdu ʔabba wi jiḥuṭṭu:ha fi ḥittit ʔuma:ʔ ʔalasan jidu:sha l maḥsu:d bi kaʔbi riglu ʔima:l. wi la:zim jiḥuṭṭu fiʃ ʔarmu:ṭo di ʔiʔri:n xurda ʔaw malli:m wi jirmu:ha fi t turōb illi fiʃ ʔaʔfa. wi baʔdi kida tiʃilha waḥda mil be:t wi tirmi:ha min wara ʔoḅraha fi ʔariʔ jiku:n fiḥ arbaʔ mafa:riʔ ʔalasa:n jixoṭṭu:ha n na:s illi rojḥi:n wi ʔajji:n; wi fikruhum inn il ʔinsa:n woʔtima jʃu:f il ʔuma:ʔa wi jaxud minha l fulu:s tiru:ḥ il ʔe:n mil maḥsu:d bi ʔizn illa:ʔ

4. baʔḍ ʔawajid l aʔba:ṭ iz zami:ma. *Some Coptic bad customs.*⁶

kulli ʔumma fi d dunja laha ʔawa:jid maḥbu:ba wi ʔawa:jid makru:ha, ḥatta fi l ʔumam ir roʔja zaji inkilterra wi farōnsa wi ʔamerika wi ʔerha. wi jigtihiḍ il musliḥi:n fi ʔisla:ḥ il ʔada:t il makru:ha wi t taxoṭṭu:s minha, wala:kin igtiha:dhum wi taʔabhum jintihi min ʔer fajda gumlit marro:t. wi ʔandina hina nnaharda ʔumma mil ʔumam di, wi laha ʔawa:jid mustaʔbaḥa; minha ʔadit il maitam, wi l ʔanaza:t. jaʔni lamma jmu:t wa:ḥid sugojjar fi l ʔe:la, aw ro:gil robbi be:t aw ʔaru:sa sugojjara, jiʔmilu: lu ʔana:za kbira. w aḥja:nan bi jiʔrifu ʔala l ʔana:za foʔ ṭo(:)iṭhum, jaʔni jimkin jistilfu flu:s kitir min giroḥum, ʔalasan jigi:bu l ʔusus wi ʔamamsa ʔalasan jimʃu ʔudda:m il ʔana:za. wi l oḅʔab min kida jigi:bu ʔarōbijja wi

¹ Charm.

² From na:ʔa, a she-camel.

³ Disperse the scattered.

⁴ Crackle.

⁵ N.B.—In this connexion read Lane's *Modern Egyptians*, p. 256 ff., Everyman Edition.

⁶ By Milad Eff. Salib.

səndu? min sənfi ɣa:li, maʃ inn is səndu? da rə:jiħ li t turp:b, la ʃfi:d il majjit wala ɣe:ru. wi kaman jigi:bu ʃarəbijja:t ʃalafan il mʔazzijji:n, aħja:nan ʃaʃara ʔaw ʃiʃri:n w aftar kaman. wi da kullu ʃalafan jiftixru b innuhum sərəfu kaza wi kaza ʃala majjithum. wi baʃdima jidfinu:h jirgaʃu l be:t wi jku:n il fərəʃi:n nəsəbu suwwa:n (aw xe:ma) kibir walla sɣəpjar ʔasab ʔa:lit il ʃe:la, wi jiʔʃudum talatt ijja:m ʃalafan jiʔablu n nəs il mʔazzijji:n, bi n naha:r ʃalafan is sittat, wi bi l le:l ʃalafan ir rigga:la. wi ʃ ʔa:lit iza ka:n il mitwaffi ʃabbi walla ʃaru:sa, is sittat jigi:bu niswa:n niʔu:l ʃale:hum naddabi:n. wi n niswa:n do:l jiʔu:lu kala:m mʔassar, ʃalafan ahl il majjit jiħzanu zija:da wi jibku buka ʃdi:d, wi jiltumu ʃala xuddhum lətm̄i səʃbi giddan. wi kull̄i da ma lu:ʃ luzu:m wala huʃ mʔəb:bi? li d di:n il masi:ħi lli bi jʔu:lu ʃaleh ʔinnu di:nhum. w an aʃtikir inn̄i l ʃa:da di twagadit min muddit sajjidna ju:sif is siddi:ʔ lamma ka:n ʔazi:n ʃala mo:t abu:h jaʔu:b wi ʃamal mana:ħa kbira hu:wa wi l məsriji:n illi ka:nu wəjjah ʃala ma ʔare:na fi t tawrə. iħna dilwəʔti fi ʔəsr it tamaddun wi t taʃli:m, wi tilʔa n nəs it təjjibi:n jiftikru daiman fi təbt̄i:l il ʃada:t il miʃ maʔbu:la, zaji il masʔala lli zakarna:ha wi ɣerha.

fa:di:l ʃale:na nitkallim bi l ixtisə:r fi ʔa:dit iq gawaz. lamma ʃabbi jħibbi jiggawwiz jiru:h jixtəb waħda min abu:ha walla ʔummaha, wi ma jkunʃi sabaʔ ʃaħa wala ʃriʃfi ʔa:ga ʃan əxlaʔha wala ʔibaʃha wala ʔawəʃha. wi jimkin tiku:n səħbit ʔa:ha, wi ma jiʔdarʃi jiʔrəf iza ka:nit ha tnasbu walla la. fa di kaman min ʔimn il ʃada:t il bəttəla lli ʔawza ʔisla:ħ.

ʃala kull̄i ʔa:l lamma jzi:d ʔadad il bana:t il mitʃallimi:n wi l mitrəbijji:n fi l mada:ris tarbija təjjiba tilʔa l ʃada:t illi zaji di tru:ħ min nafsaha liʔinn̄i sababha l ɣahl, la ɣe:r.

5. baʔā ʔada:t il muslimi:n iz zami:ma.¹

A Mohammedan bad custom: the Zar.

iz za:r.

ka:n fih ʃabba sɣəp r ʃum'rəha ji:gi ʃiʃri:n sana, jaʃni lissa ʃaru:sa, wi ka:nit dəxla mətərh̄ ʔəlm̄a ʔa:mit ʃitrit w inkafat taħt il ʔataba, wala ʔaddiʃ samma ʃale:ha. fa tlabasit wi gismaha tlabbiʃ wi gittitha txəʃfiʃit, wi fiʔlit ʔajja:na ʃahre:n talat, wi ʔahlaha ɣa:bu lha ħukama ktir, wala ʃarəfu:ʃ laha ʔibbi wala dawa. wi baʃde:n gat ʔammitha tzurhum, wi ʔa:lit l ummaha,

¹ By Sheikh Ali Nuh.

“zawwari:ha_l mafa:jix, jimkin tikun itrojaht”. ?a:mit ma kaddabitfi xobar wi zawwaritha hōdrit si:di nigm id di:n talat marrō:t, w_abu s suʔu:d talat marrō:t. wi fi l marrō l ?axrōnijja_tlabbit, wi ʔirfu ?ahlaha ?inni ʔale:ha ʔafrit. wi ʔala tu:l rō:hū ga:bu ʃ ʃe:xa lli_b tiʔmil iz za:r, wi ʃ ʃe:xa ʔalit luhum “hōdāʔru go:z hama:m, dakar wi_n(i)ta:ja, wi go:z fira:x, di:k wi farxa, wi go:z bōttī suda:ni, wi xoru:f aħmar xōlis, aw_abjōd m³axlaxal b_aħmar. wi ha:tu kaman talat ʃamʔat iskandarō:ni, m³lawwini:n b_aħmar w_axdōr wi bamba wi labani w psar; wi gahhizu wiʔʔite:n nuʔl, go:z wi lo:z wi bunduʔ wi_zbi:b; wi_ʔtiru_lha higa:b ʔalb, wi hga:b rō:s, wi ʔuʔʔa:d li_droʔha, wi go:z xawa:tim bi barʔ, daʔʔa_hga:zi, wi libba fōdāʔ, wi gallabijja be:ʔō, wi tōrħa be:ʔa kaman; wi jo:m l_itne:n il ʔōsrī ʔa:qi.” wi_ʃ jo:m l itne:n rō:hit iʃ ʃe:xa li be:t il minza:ra, wi ʔaʔadit wi wallaʔit hābbit faħmī baladi, wi tōlaʔit il buxu:r illi ka:nit gajba:h wi hu:wa ʃwōjjit fasu:x wi hittit ʔu:d wi tu:rit mistika, wi baxxarit il maʔazi:m fi l ?awwil, wi ʔaʔadit titōbbil ʔala t tōbla, wi talamzitha jitōbbilu kullī waħda ʔala tōr, wi jgannu li l ʔafrit, marra gina hga:zi, wi marra suda:ni, wi ta:ra magrōbi, li haddima faʔʔaru l marjuħi:n. wi baʔde:n ga:bit kursi ʔaʃa wi hōttit ʔale:h iʃ ʃamʔi wi n nuʔli wi_s si:qō_bta:ʔit il minsō:ba. wi lamma daxalit iʃ ʃabba_l ʔajja:na baxxaritha ʃ ʃe:xa, wi gannit so:t hga:zi wi so:t ge:ru, wi l minza:ra lissa mitlabbiʃa, wi ʔafri:tha lissa ma nōtōʔʃ. wi baʔde:n itʔaʃsu wi fiḏlu jiduʔu mil ʔiʃa li haddi nus il lei; barḏu ma nōtōʔʃ il ʔafrit. wi lamma tiʔbu na:mu li haddima tiliʔ in naha:r. wi ʔamalu_d daʔʔa kaman baʔdima fi:tru, wi ga:bu l xoru:f, wi rokķibu l ʔaru:sa ʔale:h, wi laffifu:ha hawale:n il kursi sabaʔ marrō:t, wi baʔde:n dabaħu:h taħti rigle:ha, wi laqmōtu hudumha damm, wi ʔa:su wiʃʃaha kaman mid damm. wi ka:nit mitlabbiʃ(a)_aktar mil ?awwil. ʔa:mu ʔa:lu “jimkin ʔafri:tha nusō:ni, fa duʔu daʔʔit in nōsō:ra.” fa fiḏlu jigannu wi jʔu:lu

“id de:r_id de:r, ja dajja:ra !

m_aħil(a)_awla:d_in nōsō:ra !

ja: ?ami:r, ja_bn_il ?ima:ra !

w_e:ʃ ga:bak ħart_in nōsō:ra !

id de:r, id de:r, ħanna_w girgis !

w_il ʔo:l ʔale:hum nōsō:ra !

daxalt id de:r naha:r l_itne:n.

laʔe:t id de:r kullu nōsō:ra !”

... wi fi l wpʔti da nɒtɒʔ il ʃafri:t wi ʃal ʃala_smu. wi ʃa:mu zagroʔtu n niswa:n, wi firʃu lamma l ʃafri:t ikkallim wi tɒlab tɒlabatu. wi xadit if ʃe:xa ʔugri:tha wi n nuʔu:t illi nɒʔʔɒtu:ha bi:ha_l maʃazi:m. wi xadit kaman rose:n tala:ta sukkar, wi rɒtle:n bunn, wi l ba:ʔi miʃ ʃamʔi wi n nuʔl. wi xadit fardit ʃama:m wi farxa wi rubʃ il xɒru:f, wi sɒnduʔe:n saga:jir, wi tannaha_mrɒw/waʃa ʃala betha, wi kulli waʃda mil maʃazi:m rɒwwaʃit betha wi hi:ja madwu:xa zaji:l katkurt min kutri ma ka:nit bi_tʃaʔʔar wi titʔɒwwaʃ ʃima:l wi_jmi:n wi tunkuʃ ʃaʃrɒha wi tʔɒtʔɒʃ fi hudumba wi tiʔaf ʃo:t,¹ wi turʔus ʃo:t, wi titmarmag fi l ʔɒrɒi ʃo:t; ʃalafan il waʃda minhum lamma jiʃɒr ʃafri:tha ma tibʔaʃ waʃja li ruʃha, w illi ʃale:ha huwa_l li jiʃmil kulli ʃa:ga, wala_thissif bi t taʃab illa lamma jinʃɒɒɒ iz za:r, wi gismaha jihmad. wi

“tu:ta, tu:ta,

firgit il ʃaddu:ta.

ʃilwa walla maltu:ta²?

illi_jʔu:l ʃilwa.

ʃaleh ʃinwa.

w_illi jʔu:l maltu:ta.

ʃaleh ʃaddu:ta!”

ada:b if ʃarʔ : ʃalafan il ʃɒrbijji:n.

New Manners for New Comers

How to behave in the East

A LECTURE.

ja ʃaɒrɒ:t il ʔaga:nib ja_lli ʃarɒftu_bladna, sawan kuttu sawwaʃi:n walla sakni:n fil ʔuʔr! ana ʔɒsdi_nnahard_aʔul lukum ʃwpjiti nɒsɒ:jih fi baʃɒ il mawaɒi:ʃ iz zawʔijja, jaʃni_zzaj jimkinkum tixallu ʔada:bkum tiwa:ʃiʔ ʔada:bna ʃala ʃasab ʃawaʔjidna_hna_ʃ ʃarʔijji:n, wi_b kida titgannibu ʃaga:t kitira tigrɒh iʃsasa:t wi ʃawa:ʔif il ʔaha:li;—ata:ri_l kulli balad ʔada:b wi ʃawa:jid jiʃsibu:ha l ʔaha:li lazma liz zo:ʔ is sali:m, ʃatta ʔinnuhum jiftikru inni kull_illi jitʃadda:ha ʔali:l iz zo:ʔ, aw miʃ mitrɒbbi, aw ʃɒzz, wi ʃala kida jinfuru minnu wi jiʃmaʔizzu³ wala ji_sɒwwaruhʃ,—wi da jibʔa sɒʃbi xɒ:lis ʃala l ʔagnabi za:tu, liʔinnu_ʃ gumlit marɒ:t bi jirtikib il ʃɒtʔɒ:t illi mil ʔabi:l da bassi min ʃahlu bi ʃawa:jid il bila:d w_ɒtba:ʃ in na:s, muʃ bi ʔɒsd. wi kam marra_zʃilt_ana wi_tʔassifti xɒ:lis

¹ A bit, for a while.

² Mere chatter.

³ To be disgusted.

lamma fuṣṭi waḥid kwajjis giddan muntaʔad ʕala ḥa:ga zajji di, bass min ʔillit maʕriftu bi ʕawa:jid iṣ ʕarʔi la: ʕer! fa smaḥu: li ʔazkur li ḥaḍritkum baʕḍ in nuʔṭṭ.

aḍa:b ig gulu:s. *Conduct when greeting and sitting with people.*

illi jidxul ʕala waḥid (walla ʕala gama:ʕa), il wa:gib ʕaleh ḥatman innu ʕsallim ʕale:h bi nahɑ:ro:k saʕi:d aw bi ʔajji sala:m ta:ni; wi ʕe:b kibi:r iza ʔaddim tɔlab walla ʔa:l kilma ʔablima ʔʔaddi t taḥijja. wi f ʔaktar il ʔawʔa:t la:zim jisallim bil jadd (jisɔ:fiḥ) (w iza ka:nu gama:ʕa jisallim bil jaddi ʕala kulli waḥid minhum, muṣ sɔ:ḥib il maḥalli bass). w illi jiʕmil kida jiʔulu ʕannu “da ro:gil tɔjjib!”, wi jibʔa maḥbu:b wi maʔbu:l ʕanduhum.

w iza fuṣṭi waḥid tiʕrofu fis sikka, jiku:n ʕer maʔbu:l bil marra iza ʕawwarti lu bi ro:sak walla ʔi:dak bass, wi tannak ma:ʕi min ʕer ma tsallim ʕale:h.

w iza ka:n waḥid jidxul ʕale:k, la:zim tiʔaf lu ḥatman ʕalafan tisallim ʕale:h, muṣ tisallim ʕale:h winta ʔa:ʕid,—illa ʕa ka:n xadda:m tɔbbʕan, walla mistaxdim fi woʔt iṣ ʕuql.

wi lamma tku:n ʔa:ʕid maʕ gama:ʕa walla maʕ waḥid fi maglis, jibʔa ʕe:b kibi:r lamma tḥuṭṭi rigle:k ʕala baʕḍ, xusu:sɔn iza ka:n naʕl il ʕazma jiku:n ʔusɔ:d wiṣṣi sɔḥbak. w aʕul lukum bi ʕarɔfi, fiḥ na:s jiḥsibu da ʕala:mit iḥtiʔa:r wi izdira li ʔa:xir darɔga, jaʕni ʔiha:na ʕaxsijja, wi jizʕalu ʔawi, kaʔinnak du:sti ʕale:hum bi rigle:k (min ʕer mʔaxza!).

naʕam, il ʕa:da l ʔurubbijja xallat tɔbaʔa:t l afandijja jissahlu ʕwojjja fil maga:lis illi fi:ha ʔulfa wala fihaʕ taklif,—baṛḍu bi nʕufhum jiḥuṭṭu rigle:hum ʕala baʕḍ; wala:kin ʕala kulli ḥa:l muṣ fil ʕa:li walaf wiṣṣ illi ʔsɔ:dhum,—aftikir da tamalli ʕe:b ʕandi kull it tɔbaʔa:t.

aḍa:b is sɔla. *Behaviour during Worship.*

wi fiḥ mʔga:lis la:zim fi:ha l imtinaʕ ʕan da ʔṭʕijjan, wi hijja l mʔga:lis id di:nijja,—fis sɔla walla f ʔasna ʔra:jit kita:b pʕi:ḥ. muṣ inta laḥizti lamma kutti maʕzu:m, wil mawḍuʕ mʔḥadsa walla ḥkaja:t walla ḥadi:t, ka:n il ʔuʕa:d ʕala ke:f il ḥoḍri:n taʔri:ban. wala:kin ʔawwilma ʔa:m waḥid ʕalafan jiʔro l kita:b, walla l fiʔi btada jiʔro mil qurʔa:n, muṣ inta fuṣṭ il ḥoḍri:n kulluhum nazzilu rigle:hum min foʔ baʕḍ wi romu s saga:jir bitaʕithum wi ʔaʕadu miʕtidlin?

wi f ḥa:lit is sɔla, iḥna b niḥsibu ʕe:b kibi:r kaman iza ka:n waḥid jiḥuṭṭi ʔide:h wo:ro ḍoḥru, walla f wuṣṭu, walla i ʕjibbi

ʕala rigle:h. il wa:hid lazim jiħuṭṭi ʔide:h ʕala baʕḏ ʕala sidru walla jirxi:hum binzɔ:m. aw jiṭṭaḥ kufu:f ide:h lis sama, wi jgɔmmɔḏ ʕene:h. wi ħa:zir ja ʔaxi min ko:nak tirmi l kita:b il muqaddas ʕal ʔɔrḏi gambi rigle:k; wil ʕilla f kida innir rigle:n nigsa ʕand iʃ ʕarʕijji:n wil kita:b ʔɔ:hir wi muħtarɔm; fa ma jguz^{si} tiħuṭṭi burnettaḥ ʕale:h, walla tittakka ʕale:h. kull il ħaǧa:t di niħsibha ʕe:b wi ʔiha:na li kita:b roḅ:bina.

ana fa:kir wa:hid xadda:m ʔibṭi fi bet wa:hid mil mursali:n, wir ro:gil da rofoḏ innu jiħḏɔr is sɔla ʕaʔiliija, wala rḏi:f jiʔu:l is sabab. wi lamma jaddidu ʕale:h fis suʔa:l, ʕiliʕ is sabab inni baʕḏ ʔahl il ʕe:la ka:nu bi jiħuṭṭu rigle:hum ʕala baʕḏ lamma ka:nu b jiʔru l fo:li mil kita:b bid do:r, liʔinn il kanabeha:t ka:nit ʕalja ʕan il ʔɔrḏ wala ʔidru:f humma jimsiku kutubhum bi ro:ħa illa kida! wala:kin sɔħibna ka:n zaʕla:n ʔawi wista:ʔ, wi ʔa:l “izza:j ʔa:ḥlli wojjja na:s juʔʕudu bil kefiija di wi humma f ħalt is sɔla!”

baʔa ḏɔru:ri lil ʔaǧnabi innu jla:ħiz in nuʔɔt di kullaha, laħsan in na:s jiħsi:buh ʔali:l il ʔadab walla ǧer middajjin walla muʃ dǧintilma:n bil marra.

a:da:b iz zija:ra. *Behaviour towards visitors.*

lamma jgi: lak wa:hid jizu:ro:k, lazim tiʔablu b wiʃfi baʕu:f wi tʔadʕdim lu t taħijja l lazma, wi tizhir innak masru:r min ruʔjitu wi mʔablitu. lamma tiʕmil kida tibʔa maʔbu:l ʔawi ʕand in na:s, wi tibʔa sirtak zaji il miski ʕanduhum; wil ʕaksⁱ bil ʕaks. wi baʕdima tʔaʕʕad illi ʕa: lak, ḏɔru:ri tiʔaddim lu ʔahwa fi zaman iʃ jita, wi ʕarba:t walla kazu:za fis se:f. wi taʔdi:m is siga:jir kaman mustaħsan xɔ:lis. win ka:n jiṭɔwwil fwojjja muʃ la:zim tizʕhir lu l malal walla ʔinnak midda:jiʔ min ʕu:l ʔuʕa:du, wala:kin xalli:k mitbassim, wi ħatta lamma ji:gi jʔu:m ʔul lu barḏu “lissa badri” bi wiʃfi baʕu:f. wi ʕala l ʕumu:m xalli mʔablitaḥ ħilwa, zajjima bi jʔu:lu “laʕi:ni wala tgaddi:ni!” aw “wiʃfi baʕu:f wala go:ħar bi malw il kaff!”

wi lamma tzu:r inta n na:s ma tizhirf innak mistaʕgil wi ʕa:jiz tiʔu:m ʔawa:m laħsan iz zija:ra tiku:n ǧe:r maʔbu:la wala maħsu:ba. wi lamma jʔulu: lak “awħaṭina” maʕna:ha innuhum mistaʕi:n jifufu:k wi zaʕlani:n li ʔillit zijartak luhum, fa tʔu:l inta “inʔɔṭṭo ma tʕu:fu wiħiʃ” (aw “mawaħaṭna illa nta”). wi min ahammi ma jku:n innak tiʕroḥ kull is salama:t di wit taħijja:t wi mnasba:tha wir rudu:d ʕale:ha, wala titla:xbɔṭfi fi:hum.

iza kan wa:hid jiru:ħ ʕandak fi woʔt il ǧada walla f ʕa:j walla

l ʃaʃa, wala tisʔalʃi ʃannu lihaddima tixlɔs, wi baʃde:n tiʃlaʃ lu, da kaman maʃsu:b ʃe:b ʃandina, ʃalaʃan ʃa:dit il mɔsriʃji:n iza ka:n wa:hid jizu:rhum aw jifu:t ʃale:hum fi wɔʔt il ʔakl, jiʔu:lu: lu “itfɔdʔɔl”. ʃatta fil ʔɔʔrⁱ muʃ inta laʃizet inn il mɔsri wi hu:wa msafir jiʔu:l lilli wɔjja:h fid diwa:n “itfɔdʔɔlu” ʔablima jibtidi hu:wa ja:kul?

ana muʃ b aʔu:l inni ʃuzu:mtak la:zim tikun gamda xɔ:lis—iʃzim sɔh̄bak baʔa walaw “ʃuzu:mit mɔrɔkbijja” wala tdaʔaʃʃ;—tɔbʃan jiʔu:m hu:wa jiʔu:l “ʃift”, w intaha l ʔamr. kida kaman, lamma tku:n inta maʃzu:m bil keʃijja dijja, ma tiʃtikirʃi ʔinnak ʃa tigrɔh̄ iʃsasat¹ illi jiʃzimak lamma ma takulʃ,—bassi ʃale:k tiʔu:l “ʃift”, wi tku:nu ntu litne:n ʃamaltu l wa:gib, wis sala:m.

iza ka:n wa:hid jiqi: lak wi hu:wa kbi:r fis sinn wi jku:n wa:hid mɔsri ʔa:ʃid wɔjja:k, la:zim tiʔaf li dukha wi tʔaddim lu sɔh̄bak il mɔsri wi tʔu:l “ʃaʃritu walidna d dakto:r fula:n, walla l ʔassi:s fula:n, walla ʃammi fla:n” liʔinn il ʃa:da l muttabaʃa f mɔsr innuhum jiʃtirmu l mitʔaddimi:n fis sinn bil wuʔu:f luhum wi ge:ru.

nɔsi:ʃa li manʃ il ʃasad. *Avoiding the Evil Eye.*

hina nuʔtɔ tanja halbattⁱ ʃa tistagrobha wala tisɔwwarhaʃ, wala:kin sɔddaʃni hi:ja mhimma xɔ:lis wi la:zim tiʃrɔfha wi tiʃmil bi:ha tamalli; wi hijja lamma wa:hid min ʃabajbak jitwi:lid lu walad w inta tru:h tihanni:h wi tʔul lu “mabruk!” aw “rɔbbina jiʃrusu!” aw “ɔʃʃɔh̄ jixalli:h lukum!”, aw “tiʃufu:h ʃari:s!”;—fa lamma jgibu: lak il mawlu:d ʃalaʃa:n tiʃu:fu, iwʃa tibtdi timdaʃu kti:r walla tbussⁱ lu kti:r, laʃsan jixa:fu (wi xusu:sɔn is sitta:t minhum) wi jzunnu ʔinnak ʃasadtu w id:det lu ʃe:n. wala:kin ʃa:dit in na:s innuhum jiʔu:lu fil ʔawwil “bismilla:h”² walla “ma:ʃa ʔɔʃʃɔ:h”³; ʃatta ʔinnuhum iza ka:n il walad ʃilw jiʔu:lu ʃale:h “da wiʃiʃ”! ana ma b aʔulʃ inn il ʔagnabi lli ʃusni nijjitu maʃru:fa wi zɔhra zajj iʃ ʃamsi la:zim jidaʔaʔ lid darɔga: di, wala:kin ʃala kulli ʃa:l min ba:b l iʃtiʃa:t jiku:n aslam lu ʔinnu ʔablima jʔu:l ʃa:ga min ʔabi:l il madh juzkur ism ɔʃʃɔ:, wi baʃde:n kulli wa:hid jiku:n mabsu:t wi mutmaʔinn.

willi zakarna:h hina muʃ muʔtɔsɔr ʃal mawludi:n gidi:d bass wala:kin jismil kull il ʔawla:d is sugɔjjari:n, ʃatta kaman farʃ il be:t, liʔinnu lamma timdaʃ ʃe: min ʔabi:l il ʔiʃga:b jiftikir sɔh̄bu ʔinnak tɔ:miʃ fi:h wi tʃibbi taxdu n nafsak, fa ʃala tɔ:l jiʔul lak “itfɔdʔɔl, iʃʃe: wi sɔh̄bu”, wi ʔɔsdu f kida jiksifak.

¹ or ʃassijart.

² or bis'milla.

³ or maʃʃɔh̄.

wi bil ?igma:l, mum'kin li ?a?ul lukum innu fil bilad dija ji?milu l mʊsrijji:n ?ajji ha:ga ?ala fa:nak, winta ti?mil wɔjja:hum ?ajji ha:ga, iza kuttʰi tista?mil iz zoʔ wil ma?ru:f wɔjja:hum, wi trɔ:ʔi ?ada:thum, wi tgari:hum fi ?ada:bhum, wi tista?mil is salama:t illi tna:sib kullʰi ma?am, wi txalli kalima:tak wi mʃamla:tak sahla wi xafi:fa wi lɔti:fa,—liʔinnu (ʃala rɔʔj hi:ka:ʃit ʃali ba:ba fi kta:b “alfʰi le:la_w le:la”) il luʔfi hu:wa s “simsim” illi ha jiftaħ lak il ba:b il ʃasir. wis sala:m.

II. MOSLEM FEAST DAYS

1. jo:m ʃaʃu:ra.¹ *The Tenth of Muharram.*

ʃandi gami:ʃ il muslimi:n innuhum jifɔdɔɔɔlu jo:m ʃaʃu:ra, jisumu:h wi jʔu:lu innʰi sija:mu jikaffar zunub is sana l mɔdʃa wil gidi:da (ge:r is siʔa wi surb il xɔmr wi ?atʰl in nafs). mada:m jisum jo:m ʃaʃu:ra la:zim robbina jigfir lu zunub is sana kullaha. wi jʔu:lu ?inni sabab tɔfɔi:l jo:m ʃaʃu:ra ʃand ɔʔʔo: innʰi robbina nagga fi:h mu:sa min farɔʃo:n, wi gɔrrɔʔ farɔʃo:n wi tɔʔʃlaʃ fi:h ju:nis min bɔʔn il hu:t, wi nagga fi:h sajjidna brɔhi:m min in na:r; wi ka:n jisumu bani ?isrɔʔi:l wɔjja sajjidna mu:sa.

wif jo:m ʃaʃu:ra l muslimi:n illi ʃanduhum zija:da ʃan xamsa_w ʃifri:n gine:h jitɔʔʃlaʃu zaka:t il ma:l ʃan kullʰi gne:h mi:ja fɔdɔɔ sa:g, jaʃni xamas ʔuru:ʃ taʃri:fa. jiʔassimu:hum wi jfarɔʔu:hum ʃala_l fuʔara wil masaki:n. wi jʔu:lu inn iz zaka:t di:ja haʔʔ ɔʔʔo: ʃale:na.

wi min ?awwil mʰarrom fih na:s jifi:lu tɔbli:ja fi:ha taʔri:ban min sabaʃ suhu:n kullʰi sɔhni fih sɔnf zajji_ʃ sabba wil malh wi l mistika wi ʃfi:h² wil fasux wil liba:n id dakar³ wil kusbara⁴ wil ga:wi, jaʃni ha:ga:t, wi jibʔa ʃajlu ʃala rɔ:su wi jiʔu:l, “ʃaʃu:ra_l mba:rɔk wil manzil_il muba:rɔk wi malh il ʃaʃri fil bert muba:rɔk. ja meʃa mbarka!”⁵ wi lamma jbi:ʃ min_il ʃaʃu:ra ja:xud min kullʰi tɔbaʔ suwɔjja, jiʔra rɔʔwit ʃaʃu:ra wi hu:wa bija:xud. wi hi:ja di—

“ja malhʰi ja mali:h
ja go:har ja fɔsi:h
jiħutʃuk fi n na:r titɔʔtɔʔ
wi fil mɔjja tsi:h

¹ Read in this connexion Lane's *Modern Egyptians*, pp. 257 ff.

² A kind of wormwood.

³ Frankincense.

⁴ Coriander-seed.

⁵ Blessed Storax.

il ?u:la bi smilla

it tanja bi smilla

(li ħadd is sabʿa) is sabʿa la ħawla wala quwwa illa bi ulla:ḥ il ʿalijji l ʿaʿzi:m.

buxu:ri kida min ʿand is sajʿjida

buxu:ri tamalli min ʿand il mitwalli

buxu:ri ze:n min ʿand il ħuse:n.

buxu:ri wardi min ʿand il kurdi

buxu:ri xɔ:sɔ min ʿand abu l xɔwwa:s

baxxdru s sala:lim min ʿe:n ummⁱ sa:lim

baxxdru l ?ulla min ʿe:n ummⁱ fulla

baxxdru s siri:r la jaxdak wi jti:r

baxxdru l ʿirsa¹ la ta:kul wi tinsa.

baxxdru l liħa:f aħsan tixa:f

baxxdru l m^əxadda timnaʿ kull xɔdɔd

baxxdru z zi:r min ʿe:n il kibi:r

baxxdru l ħalla min ʿe:n ummⁱ maʿɔtɔ

roʿet { min ʿe:n il ħasu:d fi:ha ʿu:d
min ʿe:n il walad fi:ha watad
min ʿe:n ir ro:gil fi:ha mana:gil²
min ʿe:n il mara fi:ha ħarba msammara
min ʿe:n il bint fi:ha xift.³

2. masa:l il hazaja:n fi ʿafu:ra fit tijatro.

Burlesque of the Ashura by a comedian in the theatre.

jiftlaʿ ir ro:gil bi s sɔnijja wi jna:di.

buxu:r ʿafu:ra l muba:rok,

buxu:r ʿafu:ra lli jisɔħsɔħ,⁴

wi jxalli ʿe:n l aħma tfattaħ, kaman jimaʿɣi l m^əkassaħ;
sirrok maħna j abu maħsar!

ma tbaxxdru nna l mistaxdim

min ʿawwil if fahr jiballim⁵

wi ge:bu ʿandɔf mil marmar!

ma tbaxxdru wɔrɔ? id duxxa:n,

min ʿe:n ģinikli:s⁶ wi matosja:n,⁶

ħɔtti:n lina zift wi ʿatɔ:n,

xallu manaxirna tibarbar!⁷

¹ Weasel.

² Sickles.

³ Javelin.

⁴ Stimulates.

⁵ Be silent.

⁶ Well-known cigarette manufacturers.

⁷ To run.

ma tbaxxoru nna l afandijja
 min ʕen xadi:ga wi marijja,
 dajri:n jisiffu bil mijja,
 xallu g giʕi:s fi:na ddaħdar!
 wi baxxoru sittat in ni:l,
 min ʕen simʕa:n wi ʕukure:l,¹
 maʕji:n jiʕuttu² f nuss il le:l
 labsin uste:k³ wi mʕawwar!⁴
 ma tbaxxoru s sikka l ħadi:d,
 min il ugar illi bi tzi:d,
 il ʕumda jimʕi li s siʕi:d,
 kaʕʕa:bi. di ħa:la tkaffar!
 wi baxxoru nna rigi:f il ʕe:f,
 mil xabbazi:n, ilħaʕ ja ʕawi:f!
 talati:n rigi:f ma b tʔbāʕi:f
 li maʕh⁵ zo:ro:k ja: si baʕgar!
 wi baxxoru l laħma kamani,
 min gazzarinna ʔah ja:ni,
 la duʕna xifna wala āʔni,
 xamas sini:n ma b nizzaffar!⁶
 a:di lli jimnaʕ ʕukusatak⁶
 wi jwaffaʕak wəjja mro:tak.
 wi jgi:b kure:ra⁷ li ħama:tak
 tisbaħ kida be:ʔ ʕal maksar.

3. mulid in nabi. *The Birthday of the Prophet.*

fi le:lit itna:ʕar min ʕahr¹ ro:bi:ʕ il awwal min kulli sana jikun
 fiħ iħtifa:l kibi:r ʕalaʕan mulid in nabi fi kull balad islamijja.
 wi ʔakbar iħtifa:l jiku:n fi madi:nit mo:sr bil mo:troħ il fa:ʕi lli
 fil ʕabbasijja. fa tiwgid in na:s kulluhum kubq:r wi sɡor
 sittat wi rɡa:l jibtidu jiru:ħu min is sa:ʕa tala:ta baʕd ið āuhr
 ro:kbi:n il ʕarobijja:t il karru aw it turmajja:t aw il otombila:t
 ʔo:si:n il furga ʕad darawi:f waʕtima jku:nu tɔlʕi:n biz zaffa:
 li?inn¹ kti:r min id darawi:f jimʕu fil mawkab da wi humma
 ʕajli:n bawari? kiti:r ʕawi wi maba:xir wi jʕallu so:thum wi
 jiʕu:lu “il ʕa:da ja ro:sul oħħ”.

wi ʔabl il maɡrib bi ʕwəjja jigi:bu n na:s fatta wi laħma wi
 ruzz wi jħuttu ʔuddam id darawi:f wi n na:s il fuʕdra wil

¹ Shops in Cairo.

² To gad about.

³ A long chain or necklace.

⁴ Low-necked. ⁵ To eat meat, i e. not to fast.

⁶ Opposition. ⁷ Cholera.

masaki:n. wi fil le:l jibillu farba:t wi jisʔurha li n na:s, xusʔusʔon fi l iswina¹ bitu:ʔ il huku:ma, liʔinnu bi jku:n hina:k taʔri:ban mijja_w ʔifri:n xe:ma mitnawwari:n kulluhum bi n nu:r il kahrɔba:ʔi l mʔlawwin. wi kullⁱ xe:ma maktu:b ʔale:ha jaftɔ bi smⁱ sɔhibha, masalan “ʔala:lit il malik”, “wiza:rit il malijja”, “il hɔrbijja”, “id daxlijja”, “il ʔawʔa:f” wi ha:kaza. wi fis sa:ʔa tisʔa tiɔrɔb il huku:ma sawari:x.² wi s sawari:x do:l titlaʔ li foʔ ʔawi wi juxrug minha na:r min kullⁱ lo:n; wi_f waʔtima jitlaʔ is saru:x tizagrɔt³ in niswa:n min foʔ is sutu:h, wi l awla:d wil bana:t jisaʔafu wi jɔpffaru wi jiʔmilu ze:tɔ. wi baʔdima tintihi s sawari:x tiru:h kullⁱ tɔjfa⁴ mid darawi:f lil xe:ma_l maʔzu:ma fi:ha ʔalafan jizkuru wi jxɔmmaru.⁵ jaʔni jibtidi wa:hid mil magazi:b jiʔu:l kala:m madhⁱ_f hɔbb in nabi aw iʔ ʔe:x bita:ʔu illi hu:wa wa:xid ʔaleh ʔahd. wil kala:m da jku:n mʔnɔzzɔm zaji iʔ jiʔr. wi baʔdima jixlɔs il magzu:b da min kala:mu wi taxmiru jiruddⁱ ʔale:h darwi:f ʔe:ru wi_jɔpɔtti ʔala ʔo:lu. wi jifɔɔlu zaji kida li hadd il fagr. wi ʔamma l wuzara wi mistaxdimi:n il huku:ma wil ʔaʔja:n bitu:ʔ il balad bi jru:hu lil mu:lid rɔkbi:n il ʔotombila:t wil ʔarɔbijja:t il malla:ki ʔalafan jihajju baʔɔ wi jismaʔu ʔissit mu:lid in nabi li haddima jimlu l mɔtɔ:rih il fɔɔja lli ʔudda:m il xijam, hatta inn_il insa:n illi ʔawiz jitfarroʔ ʔal mu:lid ma jiʔdarʔ jihu:tɔ riglu min kutr il izdiha:m.

wi baʔdima jitfarroʔu n na:s ʔal mu:lid jiru:hu li xijam il halawaniyya wi jiftiru li_wladhum hala:wo_tɔhinijja wi simsimijja wi hummusijja wi ʔalaf kama:n. wi lazim jiftiru ʔiʔab hala:wa li wladhum zaji husɔ:n wi ʔamal wi ʔaru:sa.

4. jo:m nussⁱ ʔaʔba:n. *The Middle Day of Shaaban.*

jo:m nussⁱ ʔaʔba:n ʔand ixwanna_l muslimi:n ismu jo:m il wusʔa. wi maʔna:h ʔinn il wa:hid minhum jiwassaʔ ʔala_wla:du jaʔni jiqi:b luhum lahma wi_xɔɔ:r wi fakha_w haʔa:t zaji kida. wi jiʔtiʔdu inn_il jo:m da tinkitib fi:h l aʔma:r wil faʔr wil ʔina wi s saʔa:da wi_f ʔaʔa:wa, jaʔni fula:n ʔani wi fla:n faʔir; wi ze:d jiru:h il ganna saʔi:d wi ʔube:d jiru:h in na:r ʔaʔi; wi ʔahmad ʔumru ʔɔpjar wi maħmu:d ʔumru tɔwi:l. wi lis sabab da tila:ʔi gami:ʔ il muslimi:n baʔdi sɔla:t il magrib fi kullⁱ ʔa:miʔ walla za:wija, wi jiʔʔud il ʔima:m bitaʔhum, wi l

¹ Marquees.

² Fireworks.

³ Utter the joy cry.

⁴ Sect.

⁵ Extol with praise.

m³sɔʔliji:n jiʔʔudu warɔ'h, wi jiʔru su:rit ja: si:n talat marro:t wi bade:n jidʔu robbina talat marro:t ʔalasan jibɔwwil ʔumruhum wi jkattar rizʔuhum.

wi tla:ʔi l wila:d is sugɔjjari:n mɔʃji:n fis sikka jna:du “ja: si:n wi duʔa:ha b malli:m. duʔa nussⁱ ʃaʔba:n bi malli:m illi jidʔi b malli:m”. wi tʃu:f ir rɔ:gil baʔdima jirɔwwaħ be:tu jilimm ahl il be:t kulluhum wi juʔʔud ʔuddamhum wi jidʔi maʔa:hum. wi baʔdi kida jigmaʔ ‘tala’t arbaʔ fuʔaha, wi jiʔru su:rit ja: si:n, wi jiʔru l fatħa kaman lil amwa:t, wi jibʔassu wi jdannuhum nazli:n. wi da baʔd id duʔa “ja robb, in kutti katabtini ʃaʔi walla maħru:m walla moʔru:d walla rizʔi dajjaʔ, imsaħ ja robb il kita:ba di, wi ktibni min gidid saʔi:d marzu:ʔ, aʔʔal kulli ʃe ʔɔjjib ʔalasan inta ʔulti fil qurʔa:n “jamħu tħɔ:hu ma: jasa:ʔ wa jusbit, wi ʔindahu ʔummu l kita:b”.¹

5. sɔ:m rɔmpɔʔɔ:n. *The Fast of Ramadan.*

sɔ:m ʃahrⁱ rɔmpɔʔɔ:n fɔrʔi ʔand il muslimi:n wil fɔrʔi ʔanduhum ruknⁱ min arka:n id di:n, law wa:ħid ma sɔmf ismu muslim ʔa:si wi juħkumu ʔale:h innu jiruħ gahannam.

wi jsu:mu fi ʃahrⁱ da min ʔabl il faɣrⁱ taʔri:ban bi tiltⁱ sa:ʔa li ħadd il maɣrib, ʃaʔni lamma trɔwwaħ if ʃams. wi kulluhum ma jaklu:ʃ wala jifrobu:ʃ fin nahɔ:r abadan. wi lli ma bi jsɔʔli:ʃ bi jsɔʔli fi ʃahrⁱ rɔmpɔʔɔ:n, wi lli ma jsumʃi wala jsɔʔli:ʃ minhum fi ʃahrⁱ rɔmpɔʔɔ:n jibʔa ʔɔla:li wi ʔadim iz zimma ʔala rɔʔuhum. wi kull il muslimi:n jiħtirmu ʃ ʃahr da ʔalasan hu:wa lli nizil fi:h il qurʔa:n. wi f le:lit il ʔadrⁱ bi jʔu:lu “illi mawʔu:d bi:ha jifusħa”, ʃaʔni, tinfitiħ is sama ʔudda:mu w in ʔɔlab min ɔʔħɔ: ʔajji ʃe: la:zim jiddi:h lu, in ʃɔʔħɔ: ħatta jiʔu:l “ja robb ɔsbaħ malik!”

wi jisbat if ʃahrⁱ ʔanduhum lamma jʃu:fu l hila:l ʃaʔni l ʔamar. il ħuku:ma fil waʔti da tiɔrɔb mada:fiʔ fa jku:n maʔlu:m lin na:s inni rɔmpɔʔɔ:n bukra. wi f bila:d il falla:ħi:n il ħuku:ma tididi xɔbar lil ʔumad bit talafona:t.

wil ʔa:da ʔanduhum min awwil jo:m fi rɔmpɔʔɔ:n innuhum la jaklu wala jifrobu min il faɣrⁱ l ħadd il maɣrib. wi law it-sɔ:dif w jiruħ wa:ħid jizu:r sɔħbu ma jiʔul lu:ʃ “itfɔdɔʔl ʔakl” walla ħa:ga, la:kin jiʔul lu “rɔmpɔʔɔ:n kari:m”. jigawbu t ta:ni “ɔʔħɔ:hu ʔakrɔm”.

wala jimkinʃ inni wa:ħid minhum jitnaʃsaʔ bi nsu:ʔ wala jħuʔti f ʔe:nu ʔɔtra wala kuħl wala ʃism wala jigsil wida:nu wala

¹ See Lane's *Modern Egyptians*, p. 476.

junkuf sinanu wala jistaṭṭaw dawa in ka'n mḥri:d wi mitdajjin, illa za ka'n jitroṣṣi¹ w jixroṣṣi w jitkallim bil ifa:ra. wila:kin jiguz lil ʔoṭṣa:n jitmoḍmoḍ¹ wi baṣḍ il maza:hib jigawwizu lil wa:hid innu jumduḡ² la:din; wi xtalafu fi furb id duxxa:n.

wi min baṣḍima jissahḥaru³ jiʔu:l il wa:hid minhum “nawe:t sija:m romoḍo:n”. wi ʔandima jiftoru jiʔu:l il wa:hid minhum “sumti li lla: wi foṭorti ʔala ma ʔasam oṭṭo:”; wi jifrob il mojjja.

wi fis suḥur jidu:r wa:hid fiṣ ʔawariṣ bi ṭobla, ismu l m^osaḥḥaro:ti wi jiʔu:l “ja: ʔiba:d oṭṭo: ʔumu wahḥidu oṭṭo: w a:di woṭṭ il istigfa:r, wiṭ ṭolab min oṭṭo: xer”. wi jtoʔʔar⁴ ʔala l biba:n bitu:ṣ il biju:t wi jna:di “marzu:ʔ afandi jiwaḥḥid oṭṭo:. if se:x ʔurraṣa jiwaḥḥid oṭṭo:. is sitt ummⁱ ʔurʔur tiwaḥḥid oṭṭo:”. wi baṣḍ il madfaṣ ma jidrob ʔalafan jibottoṭṭ il ʔaki wiṣ furb jiliff il m^osaḥḥaro:ti ta:ni wi jzaṣṣaʔ bi soṭ ʔa:li jiʔu:l, “ifrob w irfaṣ ja ʔoṭṣa:n! wahḥid robbak ja ḡoṣla:n!”⁵

wi ʔabli ʔahr romoḍo:n bi kam jo:m il wa:hid minhum jittifiʔ maṣ wa:hid fiʔi innu ji:gi jiʔra ʔandu ʔahrⁱ romoḍo:n bi ʔugra maṣlu:ma. wi minhum illi jiʔarri tne:n fuʔaha wil ʔira:ja min baṣḍ il ʔifa li ḥadd is suḥur. wil fuʔaha jissahḥaru (jaʔni jaklu bil le:l) ʔanduhum, wi tannuhum m^orowwahin.

wi ji:gu fi ʔa:xir gumṣa min romoḍo:n wi jiwwaddaṣu wi jwaḥḥaṣu. jaʔni jibtidu baṣḍ il ʔira:ja fit tawdi:ṣ jiʔu:lu “il wida:ṣ il wida:ṣ minnak ja ʔahrⁱ romoḍo:n! il wida:ṣ il wida:ṣ minnak ja ʔahr il qurʔa:n!”, wi kala:m zajji kida. wi fit tawḥi:ṣ jiʔu:lu “la ʔawḥaṣ oṭṭo: minnak ja ʔahrⁱ romoḍo:n! la ʔawḥaṣ oṭṭo: minnak ja ʔahr il ʔiḥsa:n! la ʔawḥaṣ oṭṭo: minnak ja ʔahr il ḡuṣro:n!”

wi l usbu:ṣ da a:xir jo:m gumṣa fi:h ismaha l gumṣa l jati:ma, illi dajman malik moṣr jisṭi:ha fi ga:miṣ ʔamr, wi ʔaktar il muslimi:n jitoṭṭaṣ iz zaka fi ʔa:xir jo:m min romoḍo:n jaʔni jo:m il woṭṭa. wi l ʔi:d is sugoṣṣar jaʔni ʔawwil jo:m min ʔahrⁱ ʔawwa:l illi jibʔa ta:ni jo:m il waṭṭa jiṣmilu ʔalafanu kaḥk. wi jgi:bu fuṭra jaʔni n nuṭl, wi jʔajjidu ʔala baṣḍuhum fi jo:m il ʔi:d jaʔni jimsiku ʔide:n baṣḍuhum. wi jiʔu:lu “kulli sana wi ntu ṭojjib:n!” wi jḡawbu “wi nta ṭojjib!”⁶

¹ To chew.

² Gum.

³ To eat the early morning meal before fasting (sometimes pronounced jissahḥaru).

⁴ To rap, or naʔʔar.

⁵ One who is dozing.

⁶ Cf. Lane's *Modern Egyptians*, p. 93 and pp. 478 ff.

VIII. PROVERBS

Proverbs in their Settings

law xatti lak sɔ:hib wi h̄abbi jixdimak fa d̄orrok min ger maʒrifa, in na:s jiʒulu: lak “ʒadu:w¹ ʒa:ʒil ahsan min sɔdi:ʒ ga:hil”.

lamma titxa:niʒ maʒ wa:hid wi th̄ibbi tiftiki:h, wi jku:n lu wastɔ fil huku:ma masalan, fa jid̄ɔjjaʒ haʒʒak, kulli wa:hid jiʒul lak “illi lu d̄ɔhr ma jind̄iribʒi ʒala bɔtnu”.

iza kutti maʒzu:m maʒa sɔhibak ʒandi wa:hid ta:ni wi baʒd intiha l ʒuzu:ma sɔhibak jiʒul lak “ka:n lazim jiʒmilu ke:t wi ke:t wi ma kanʒi la:zim kaza wi kaza”, tiʒul lu nta “ʒu:f ja axi ma tibʒaʒ ʒajji ʒaga:jiz¹ il farɔh ta:kul wi titnaʒwar”. (aw “ma tibʒaʒ ʒajji l ʒutɔt ta:kul wi tinkir”).

law tɔlab minnak wa:hid ajji ha:ga biz zo:ʒ, wi ma ʒandakʒi minha, wi muʒ ʒa:dir tiʒul lu mafi:ʒ, ʒe:h gawa:bak? “tiʒki: li abki: lak, mafi:ʒ fi ʒe:ni dumu:ʒ.”

lamma wa:hid jiku:n ga:hil bi ha:ga niʒu:l “ma jiʒrɔff² ku:ʒu min³ bu:ʒu”; w “il ʒalif mil madna”. wi lamma jiku:n ʒandu l kibr wi bardu ga:hil niʒu:l “ʒala ʒe:h kida? da ma jiʒrɔff tilt it tala:ta ka:m!”

iza kallimti wa:hid ʒabi:h marra wi tne:n wi baʒde:n ʒatamak tɔbʒan tizʒal la:kin in na:s jiħuʒʒu:k wi jiʒulu: lak “ti kallim il ʒutɔt txarbijak”.⁴

iza tɔlabti min sɔdi:ʒak ha:ga marra wi tne:n wala kasafakʒ, wi ʒawiz tutlub ta:ni, in na:s jaklu wissak wi jʒulu: lak “bassi baʒa; in ka:n h̄abi:bak ʒasal ma tilhasu:ʒ⁵ kullu”.

lamma jku:n rɔ:gil tɔjjib wi bnu ʒabbah ʒale:k tiʒu:l ʒe:h? “ʒalafan il wardi jinsiʒi l ʒulle:ʒ.”⁶

ifrid innak fi ʒugli sɔʒb wi saʒalak wa:hid “iz ʒajj il ha:l”, tiʒul lu “taʒba:n”; jiʒul lak “baʒa da ʒugli jitʒib?”; tiʒul lu “tɔbʒan illi ʒal barr¹ ʒawwa:m”. aw, “illi ʒi:du fil mɔjja muʒ ʒajj illi ʒi:du fin na:r”.

¹ Sneer.

² Elbow.

³ Metatarsal bone of great toe.

⁴ It will scratch you.

⁵ Do not lick him up.

⁶ Bramble.

ka:n itne:n maʃji:n sawa wi ma dirju ʔilla_w gama:ʃa_b
jitxanʔu. wa:hið minhum ʔabbi_jhu:ʃ. it ta:ni ʔal lu “irgaʃ,
ihna ma_nna”. fa ma smiʃʃi kala:mu wi ro:h jihu:ʃ, wi gat lu
xobto gamda fi ʔarnu.¹ ʔam it ta:ni bo:ssi lu wi ʔal lu “illi
ma jismaʃ ja:kul lamma jifbaʃ”. wi ʔal lu kama:n “ma jnu:b²
il m^oxotlis illa taʔti:ʃ hudumu”.

illi jisrif aktar min maksabu in na:s jiwabbaxu:h wi jiʔu’lu:
lu “inta i:dak maxru:ʔa, ʃala ʔaddi gptɔ:k³ middi riglak”. “il
m^obazziri:n ixwa:n if ʃaʔati:n.”

iza ʃtarɔku_tne:n fi ʃamal wila:kin ma_ttafaʔu:ʃ, wi ka:n
wa:hið minhum sohbak wi geh jifki: lak tiʔul lu ʔe:h? “if ʃiri:k
il m^oxa:lif ixsar wi xɔssaru”; aw “usbur ʃala qar is saw,⁴ ja
jirhal ja tqi:lu dahja tji:lu”.

lamma wa:hið jikun bi jisrif filu:su min ʔer hisa:b tiʔul
ʃale:h ʔe:? aʔu:l “illi ʃandu hinna jiħanni de:l gahʃu”. aw
awabbaxu aʔul lu. “il ʔirʃ l_abjɔð jinfəʃ fi n naha:r l_iswid.”
wall_aʔul lu “illi tisrifu_n naharda tiʃu:zu bukra”. w in
tiʃibtⁱ maʃa:h wala smiʃʃ aʔul lu, “ma_b ʔi:di, illi ʃandu baru:d
jiðro:b f_abu fo:ɔ:da”.

in tiliʃ il walad zaji ʔabu:h niʔu:l, “ibn il wizzi ʃawwa:m”.
w in ka:n bil ʃaks “tibʔa n na:r tixallif ruma:d”. aw, “jixlaʔ
min ðɔhr il ʃa:lim fa:sid”.

law wa:hið ʔabbi tiftigil lu ʃugla_kbi:ra tiʔul lu “tojjib inta
ma tiʃroʃf il na:sa ‘ja ʔarja_tɔbuxi, ja si:di kallif’?”

iza ʔarɔdti titlub min wa:hið ha:ga wi ka:n wa:hið tolab
minnu ʔabla fa jiʔul lak “ma tutlubʃi minnu! irgaʃ laħsan da
ʔuttu gamal”.

in na:s lamma jʃu:fu wa:hið ʃa:tir fi ʔaʃga:lu jiʔu:lu “amma
wala d jiʃmil mil ʔabba ʔubba wi jiftaħ miz zibi:ba xamma:ra!”

kulli wa:hið kasla:n ʃan ʃuglu, in na:s jiʔu:lu ʃale:h “fula:n
da jħibb il ʔu:ʃ wir ro:ħa, wala l fila:ħa”.

fi woʔt ið ði:ʔ jinsih il_ʔinsa:n sohb^u wi jiʔul lu “ma
tizhaʃi! min darɔg li darɔg, jiʔti lla: bil farɔg”.

¹ Top of his head.

³ Or liħa:fak.

² He doesn't gain.

⁴ Or su:.

ifrið inni h̄se:n ʃamal maʃru:f maʃ aħmad wila:kin mɔt̄murʃ¹ fi:h, fa jitnaddim, niʔul lu “ma titnaddimʃ, liʔinn il masal jiʔu:l, ‘iʃmil it tɔjjib w ʔirmih il baħr’.”

iza ka:n wa:ħid midda:jiʔ min ħa:ga ħɔsɔlit lu wi thibbi txaffi ʃannu b kilmite:n tiʔul lu, “ʃuf fula:n, ħɔsɔl lu ʔaktar min kida wi ʒe:ru w ʒe:ru. da lli jbusʃi l balwit ʒe:ru tiħu:n ʃale:h balwitu”.

il xe:ba tʔu:l li n ne:ba “joħħɔ bi:na nittarrog ʃala ħa:l iʃ ʃu:m”. tiʔul laha “muʃ jilzamna na:xud hidijja?” tiʔul laha “ummal na:xud xe:t il ʔamal ʃala ʒamal”.

wa:ħid faʔi:r tɔmʃa:n fi wa:ħid ʔafʔar minnu mitwahhim innu daʃja:n. jiʔu:mu n na:s jiʔu:lu “ʃu:fu l ʒari:ba, ʃirja:n bi jigri wɔɔɔ mʔaʃʃɔt!” walla “ʔe:ʃ ħa ja:xud ir ri:ħ mil bala:t? ʃija:t wi ʃija:t!”

il falla:ħ lamma jitmaddin barðu ma jinsa:ʃ il ʃawajid il ʔadi:ma. jiʔu:mu jiʔulu: lu “it to:r² jimut wi xɔtru ħakka fi s sɔdu:d³”.

lamma wa:ħid jiftixir ʃat ta:ni wi jiʔul lu. “ana kutti w kutt, wi gididi ka:n wi ka:n.” jiʔu:m jiʔul lu t ta:ni “bɔttɔl il maʃri da, min jo:mak ja rida wi nta k da”. w iza ka:nit sitt, niʔul laha “min jo:mik ja xa:la w inti f di l ħa:la”.

in ʃuft axu:k zaʃla:n wi b jiftikir jiʃmil ʔe:ħ wi ʒsawwi ʔe:ħ tiʔul lu “balaʃ kida! tibat na:r tisbaħ ruma:d! laha rɔbbi jɔdab’barha”.

law wa:ħid ʃatamni min ʒer ħaʔʔ aʔu:m aʔu:l li nafs “miʃ mħimm. ismaʃ min hina w si:b min hina.”

jimkin in na:s jiftikru ʃan wa:ħid innu ʒani wi da jku:n bi xla:f il ħaʔi:ʔa wi jitkallimu ʃannu wi ka:n wa:ħid mawʒu:d wi ra:si ʃal bir w illi fi:h jiʔu:l, “illi ma jiʃrɔʃʃ jiʔu:l ʃads. da ba:tɔ wi n nigm”. wi “ʒe:bu aʃrɔʒ min fu:ad ummi mu:sa”, wi “da ʔaʃlas min jahu:di jo:m sabb”. wi “be:tu ʔɔndɔʃ mis se:ni baʔdi ʒasi:lu”. w “il fa:r jixuʃʃi ʃandu juxrug bi ʒu:ʃu”.

marra gama:ʃa min il muslimi:n xadu wa:ħid sɔħibhum ʃalaʃan jiʃɔtli ʃiʒ ʒa:miʃ la:kin bi z zu:r. fa lamma wislu l ħadd il ʒa:miʃ ʃa:fu ʔinn il ba:b maʃfu:l. ʔa:m il maʒsu:b ʔa:l “barɔka ja ʒa:miʃ! illi gat minnak mahiʃ minni”. fa sɔ:rit di masal li kulli wa:ħid malzu:m jiʔdi ħa:ga ʒɔsɔbin ʃannu wi ma tingaħʃ. aw jiʔu:lu n na:s “ja maʒsu:b ʃal ħiʒʒ ja ʒari:b”.

¹ or matmurʃi from classical “θamar”.

² Or to:r, classical θawr.

³ Side walls on which rests the beam of the water-wheel.

muṣ mumkin il waḥid jiʿu:m bi gami:ʃ aʃma:lu bidu:n ma jiḥta:q li ge:ru. liʿinn il masal bi jiʿu:l “i:d li waḥidaha ma tsaʔʔaʃf”.

bi jiʿu:lu ʃ firki ma fihʃi xe:r; ḥatta baʃḏ in na:s jiʿul lak “ʔuṯṯi milk, wala gamal firki”.

jilzam il ʔinsa:n lamma jḥibbi jistirik maʃ waḥid fi ʔajji se: ʔinnu jittifiʔ fil ʔawwil ʔabli kulli ḥa:ga ʃalafan simiʃna min illi ʔablina ʔa:lu “iʃ ʃorṯi ʃand il ḥart wala l xina:ʔ fig gurn.”

law waḥid sikin fi beṯ wi dajman zaʃla:n maʃ gira:nu wi bi jdawwar ʃala beṯ ta:ni, niʔul lu “isʔal ʃal ga:r ʔabl id da:r, wi ʃar rifi:ʔ ʔabl iṯ ṯori:ʔ”. wi lamma jʃazzil niʔul lu “aiwa kida. il ba:b illi jgi: lak minnu r ri:ḥ siḏdu wi ʃtari:ḥ”. wi lamma nʃu:f innu mabsu:ṯ niʔul lu “umma:l illi ʔarṣitu_l ḥajja min il ḥabli jifzaʃ”.

illi jiktifi bi_l li jgi: lu w_in ka:n ʔali:l jiʿul il masal fi ḥaʔʔu. “ḥuma:ro:k l_aʃro:g wala suʔa:l il laʔi:m.” wi hu:wa jiʿul ʃala nafs u “kutkutna wala ḥari:r il ge:r,” aw “ilʃab bil maʔsu:s lamma jgi: lak id diwani.

iza fṣoṽṽti lit ta:ʒir fiṣo:l rixi:s jiʿul lak “la: ja si:di! ʔaʃ id dukka:n wala be:ʃ il xusa:ra”.

law saʔoṯ minnak ʔirʃ wi_l ʔe:tu ta:ni jo:m, tiʔu:l “illi min ʔismiti_mḥarro:m ʃala ge:ri”. wi law ka:n f i:dak balaḥa wi mwaddi:ha ʃala ḥanakak fa xoṯoḥa waḥid wi kalha fil ḥa:l, niʔu:l “ṣoḥi:ḥ! tibʔa_f buʔʔak tiʔsam li ge:rak”.

A. ʃu:f ja ʔaxi_l ka:tib da btaʃna! kulli jo:m bi jigʔoṯ, wi kulli marra la:zim awabbaxu!

B. la:, inta ʒoṯṯo:n fi kida—“daʔʔa ʃal watad, wi daʔʔa ʃas sinda:l!”

A. ṣoḥi:ḥ, ma ninkirʃi foḏli ṣoḥibna da, wi kullina xudda-minu—ʃala roʔj il masal “illi ʔaddim is sabti jilʔa l ḥaddi ʔudda:mu”; wi “min xadam in na:s ṣo:rit in na:s xudda:mu”.

A. ʔe:h il ʔawa:mir do:l illi ṣoḏṽrit mil mudi:r bitaʃna? ana_xajif la_ʒlumu:na baʃde:n!

B. w_iḥna ma_nna ja si:di? “urbut il farṣ moṯroḥ ma jiʿu:l si:du!”

A. ṣoḥi:ḥ, wi “in ka:nit balad bi tiʃbid to:r, ḥiʃʃi¹ w irmi: lu”.

¹ “Cut grass!”

A. ana xajif qala l walad: kutti hasbu walad qa:ʔil, wala:kin bi jimfi tamalli wəjja r rə:gil is sukari da m aʔraff izza:j!

B. mahum litne:n zajji baʔaʔ,—“it tujur qala ʔaska:lha ʔuʔaʔ”.

A. ma: lak bi turbut ʔal mahijja kida le:h?—il maħalli ʔama:n.

B. muʔ itsaraʔ minni tne:n gine:h fi maħalli ʔama:n bardu? “ill itʔarəs bi tiʔba:n jixa:f min ħabl!”

A. dehda ja si:di! ruħti lil ħafla fil wika:l zza:j! tibʔa wəʔəni wi tru:h fi ʔzu:ma zajji da!

B. ja se:x, lo kainu ʔazamu:k ma kuttif titʔaxxər! “da ʔusri¹ dei: j azʔar!”²

A. ma fuʔtif ibni garna ʔadd e: wiħiʃ, wi maʔ za:lik abu:h mʔəʔlaʃu s sama! “il ʔirdi f ʔe:n ummu qaza:l.”

B. səħi:h, w “il xunfisa tbus:si li wladha ʔal ħe:t wi tʔu:l ʔlu:li məʔdu:m fi xe:t!”.

A. amma binti ga:ritna ka:nit ʔubbaha xə:lis fil ʔuzu:ma mba:riħ, maʔ innaha wiħʃa ʔawi!

B. ja se:x, “labbis il bu:səʔ tibʔa ʔaru:sa”.

A. ma tiħlifʃi, ʔe:b! da nta masi:ħi!

B. ma ttaxizni:ʃ. “min ʃabbi ʔala se: ʃa:b ʔale:h.”

A. ma: ʃa ʔəʔtə:h! il walad bi jduʔʔ il kamanga zajj il marħu:m tamam!

B. mahu, “ibn il wizzi ʔawwa:m!”

A. dehda! ma ntaʃ ʔa:rif ma fiʃ ʔizn inn il wa:ħid jidxul mil ba:b il kibir?

B. ja se:x, gəsbın ʔanni! ba:b il ħa:ra maʔfu:l wi niʃmil e:h? “li ʔəʔru:ra ʔaħka:m.”

il ħamdu lilla:h illi ħaʔritak ge:t! iftakarna la:zim ħəsəl lak mainiʃ, wi ʔalu: li ʔinn aħilli maħallak fil kursi; wala:kin “iza twagadit il məjja jibtəl it tajammum⁴”, itfəʔəʔəl baʔa.

A. ʔe:h il ħikma f ko:n səħibna jiʃmil id dawʃa di ʔala ħa:ga tafha zajji di maʔ innu jfu:t il ħaga:t il kibir:ra wala jisʔalʃi ʔanha?

¹ “Shortness.”

² Scare-crow.

³ “O tailless one.”

⁴ Sand-ablutionizing.

B. maho ṣala roʻj il masal “jifti ṣal ʻibra wi jiblaṣ il midra”.

itfoʻdʻolu ja gama:ṣa bala taklif—“iza tammit il ʻilfa bitlit il kilfa!”

A. sibna mil ʻamsaʻl dihe! hijja soṣba ṣalajja.

B. ma tizḥaʻfi ḥaʻritak! “ma fiṣ ḥala:wa min geʻr na:r!”

IX

POPULAR RHYMES AND SONGS.

1. *Breaking Home Ties.*

i walad. ja ?ummi leh tibki ʃalajja
 w ana msafr il gihadijja?
 il ?umm. il furʔa sɔʃba ja marari.
 wi l gurba ha tʃaʃlil¹ nari.
 katabu:k bija:da² walla sawari³
 walla nafar fi t tɔbgijja?⁴
 il walad. ?u'li: li kilma tʃaggaʃni,
 wi xalli ?ahli twaddaʃni,
 wi dʃi: li robbi jrogggaʃni,
 wi muʃ dʔru:ri l badalijja.
 leh bassi ho tɔɔwʃi⁵ ʃaʃaʔtik,
 wi tiʃtiri:ni wi tbi:ʃi sigtik?
 law intɔsɔrna tʔi:mi rojtik⁶
 wi tku:ni ?awwil wɔtɔnijja.
 so:t il mada:fiʃ fi l midan
 zaji il kamanga wi l ʃida:n;
 wi l harbi maxlu:ʔ li ʃ ʃugʃa:n.
 wi s si:ga tilbisha wlijja.
 no:m is sara:jir li r ra:ji?⁷
 ?amma ha nomna f xana:diʔ.
 niʃmil maxaddatna bna:diʔ
 farʃi w gɔtɔ bɔtɔnijja.
 saʃt il xɔtɔr ninsa rwa:ha.
 niʃwi⁸ l ʃida⁹ taht gna:ha.
 niʃdi wɔtɔnna b ʔarwa:ha.
 w a:di ?asa:s il hurrijja.

2. *The Pigeons.*

ʃa:l il ha:mam ho:tɔ il ha:mam
 min mo:sr is saʃi:da li s su:da:n.

¹ Kindle.

² Infantry.

³ Cavalry.

⁴ Artillery.

⁵ Originally titɔ:wiʃi.

⁶ Flag, from ro:ja.

⁷ Tranquil.

⁸ Fold.

⁹ Enemy.

zaglu:l wi ʔalbi ma:l ʔile:h.
 an'dah lu lamm_ahta:g ʔile:h.
 jifham lug:p:t illi_jnagi:h¹
 wi jʔu:l hime:him² ja hama:m.
 ʔiʃʔ iz zagali:l³ ʔijjiti
 wi hubbuhum min ʔismiti.
 habbe:t kanarja⁴ ja farhiti
 ma_nna:ʃ ʔawazil fi_l ʔarv:m.⁵
 jigi:b ʔi:di ʔɔtɔwwaʔu,⁶
 wi be:n ʃafajfi ʔazaʔʔaʔu,⁷
 wi bo:sa waḥda_tfawwaʔu,
 wi maʃ in nadi:m jiḥla_l muda:m.⁸
 il badrⁱ junzur min sama:h
 wi jiḥsidu ʔala ʔula:h;
 w_in kan jiri:d ʔalʔab maʔa:h.
 ʃa:l il hama:m hɔtɔt_l hama:m.

3. A Cradle Song.

xud_l bizza wi_skut.
 xud_l bizza_w na:m.
 bukra_tʔi:ʃ_w tikbar.
 wi tibʔa tama:m.
 bukra ji:gi ʔammak.
 jiddi:k il ʔi'dijja.
 bassⁱ ma_tʔajjɔtʃi
 xalli ʔabu'k jina:m!
 ʔin ʃɔ_ʔtɔ'h ʔaʃu:fak
 fi wɔst_l gidʔa:n
 wi la:bis tɔrbu:ʃak
 na:zil fi_l mida:n.
 tibzil⁹ maghuda:tak
 wi tifdi_l ʔawtɔ:n
 wi_tmaggid bila:dak
 wi_tʔizz_l ʔahrɔ:m.
 wi_tʔi:ʃ mɔsrⁱ ḥurra
 waxda_l ʔistiʔla:l.

¹ To coax.

² Word used in calling pigeons.

³ Young pigeons (plural of zaglu:l, a play on the word).

⁴ Canary.

⁵ Rivals in passionate love.

⁶ Encircle his neck.

⁷ Feed with the mouth, as a mother bird.

⁸ Wine.

⁹ To spend freely.

4. *Tutankhamen.*

The Representative Egyptian speaks :

ma jigi:f zajji· ?in laff il ko:n,
wi_hna ?abu:na tut ?anx_ammu:n.

?is?al min_it ta'ri:x jinbi:k
?an magdina_w ba?de:n ?amaffi:k.
?inta_twarri_n nas_hatawi:k,¹

wi_hna ?abu:na tut ?anx_ammu:n
zoharit garb:jib fi_l ?a'sa:r
xallat gami:ʒ in na:s tihta:r;
wi wpsfi kam_hajjar ?anzor.

wi_hna ?abu:na tut ?anx_ammu:n.
wi ?umri ?albi n kan jirta:h
?illa_n ?a:dit lina_l ?afro:h.
wi gaʒal sija:sit is sala:m sila:h,
wi_hna ?abu:na tut ?anx_ammu:n.

le:h tizi:d inta ?alajja
wi_bla:di mahd il hurrijja,
wi mpsr_i ?umm il madanijja
wi_hna ?abu:na tut ?anx_ammu:n ?

5. *The Gold has gone, or The High Cost of Living.*

zahab² iz zahab wi_l ha:l wdro?
wi_l ?irfi_nha's w_inxdro?,
hatta_s sana ka:nit gdro?

da_hza:r³ ti?i:l ja di_z zama:n.
il ?amhi siʒru za'd wi ?a:d
wi ta:gir il galla_stafa:d,
w_an_anfili? wbjja_l wila:d

w_pflub min il gu:ʒ il ?ama:n.
il lahm_i sirna_nzawwa?u
da:xil 'jufot wi_nʒalla?u,
jofot gami:la wi tiʒfa?u

kull il muhag⁴ fi di_l ?awa:n.
id dindi⁵ lamma spor sami:n
rpsamu:h bi zet il madʒuwi:n,

¹ Adroitness.⁴ Souls.² Has gone.³ Jestings.⁵ Turkey cock.

wi_l wizzⁱ lɔ:xar da_bni mi:n
 bi_jʔaf luhum ʔabbax diwain.
 is samnⁱ siʔru nar lahab.¹
 tiʔulʃi da mɔjjit dahab,
 mɔwʔu:ʃ m^abarʃim² fi ʃilab
 bi_t tazkara zaji_id diha:n.
 il gilla³ ʃa:fit jo:m hana
 lamma_l xafab ha:lu_nʔɔna,⁴
 wi_l be:ʔ kamain na:l il muna
 wi_d di:k balag taman_il hu:ʃɔ:n.
 il gildⁱ wi_ʃ ʃit wi_l bidal
 wi kullⁱ ʃe: ʔatta_n nuhal
 ʃɔ:ru ʃala rɔʔj_il masal
 “il ʃa:wiz ʔahbal⁵ ha:t kamain”.
 ʔamma_s saga:jir (ja ʔami:r!)
 tamanja bi_l ʔirʃil kibi:r,
 tawli:fa min wɔwɔʔ if ʃiʃi:r
 marʃu:ʃ ʃale:h ro:h id duxxa:n.

6. il kukaji:n. “Cocaine.”

ʃamm il kukaji:n	xalla:ni maski:n.
manaxi:ri bi_twinn ⁱ ⁶ _w	ʔalbi ʔazi:n,
wi_ʃnajja_f rɔ:si	rɔʔhi:n gaji:n.
ʃɔʃirti na:s	zajj in nusur.
ʃajja:n bi da:(?)	ʔubb iz zuhur,
ʃallimuhu: li	kida bi_z zu:r.
lagl it tamaddun	rɔbbe:t li ʃilla
ʃalafa:n ʔaku:n min	ʔimn if ʃilla, ⁷
ʔaḥsan m_aʃi:ʃ be:n	hum fi mazilla. ⁸
ʔihkum ʃalajja	w_ana lissa xa:m.
dilwɔʔti jo:mi	b_ʃimmi grɔ:m,
wi baʔe:t ʔawa:m	ʔakbar ʃamma:m.
fen iz zuhur!	fe:n il ʔaḥla:m!
kunt ⁱ mistaxdim	ʃɔ:hib wɔzi:fa
ʃamalti ʃamla	ma gatʃi lati:fa;
ha:kim mahijjiti	hisba xafi:fa.

¹ Consuming.

² Sealed up.

³ Manure cakes used for fuel.

⁴ Deteriorated.

⁵ Simpleton.

⁶ Buzzes.

⁷ Company.

⁸ Humiliation.

8. ja ba:ba. *O Papa!*

ja ba:ba leh bassⁱ bi tiskar
 wi b tisrif fi flus wi bi tishar
 ja ba:ba hu:wa_{nta} bi tisgar
 wi smiṣna ʔana w_{uxti} bi nikbar.

9. li n ni:l. *To the Nile.*

jɔtṭɔ: bina ʃan ni:l jɔtṭɔ!
 nifrɔ wi nhi:s wi nitmalla!¹
 ma tʃɔzzimu:h wi tmaggidu:h
 do:l ahlⁱ zaman ka:nu jiʃbidu:h.
 da n ni:l da ʔɔslⁱ barɔkitna
 wi hu:wa mɔsdar niʃmitna.
 ma tʃɔzzimu:h . . .

10. ʔɔsi:da² wɔtɔnⁱjja bid dariq.

A NATIONALIST ODE IN COLLOQUIAL.²

ahlan wi sahlān, ja baji:r il hana:,
 rasu:l ḥabi:bi lli samaḥ bil wisɔ:l!
 ʔare:t “ʔalam naʃrɔḥ?”³ wi nult il muna:,
 wil hammi za:l, wil ḥuzni ʃa:l il ʃiza:l;
 balagti ʔɔsdi wil ʃazu:l⁴ intaḥar.
 wa:gib ʃalajja l jo:m awaffi n nudu:r
 lamma wafa: li munjati: bil wuʃu:d;
 w_{umm} is suru:r ʃala l ḥaba:jib tidu:r,
 w_{afrɔḥ} wi tɔ:liʃ baxti saʃd⁵ is suʃu:d,
 wi mutribi⁶ jganni: li “ʔunsak ḥɔḍɔr!”
 muʃ ʔulti lak ja ʔalbi kullu jizu:l,
 be:n in nahɔ:r wil le:l jisawwi l ʃagab ʔ
 muʃ ʔulti lak ja ʔalbi ʔusbur tinu:l
 ʔɔsdak wi baʃd il ḥuzni ji:gi t tɔrɔb?
 ʃu:f il ʃagab min mudhifa:t il qɔdar!

¹ Fill ourselves up.

² For the source and metre of this ode, with notes thereon, see *The Phonetics of Arabic*, by W. H. T. Gairdner, pp. 103-5.

³ “Did we not expand (thy heart)?”,—from the Koran.

⁴ Rival, plural, “ʃawazil”.

⁵ saʃd, the name of Saad Pasha Zaghlul, the Nationalist leader, means “Felicity”.

⁶ He who thrills me.

ʔa:lu l ʔawa:zil “ʔurbi hubbik biʔi:d”,
 lamma rɒʔu ɡja:bu ʔan is sɒbbi¹ tɒ:l
 lamma rɒʔu: ʃo:ʔi wi wagdi² jizi:d
 ma jiʔlamu:ʃ il ɦa:l dawa:mu muɦa:l?
 se:r il laja:li kullu ɦikma w ʔibar.
 tiba:t ʔala: ʔarʃ il humu:m wis siʔa:m,³
 wiʃ ʃamsi tiliʔ biʃ ʃifa: wis suru:r!
 tiba:t fi xo:f wis sɒbhi ji:ɡi b sala:m,
 ji:ɡi l ʔarɒɡ min baʔdi ɦi:ʔ is sudu:r!
 la buddi ma jnu:l il murɒ:m min sɒbar.
 ʔa:lu “l ʔagab! ‘ʔin na:s tiʃu:fu f rɒɡab!’”
 kala:m sɒhi:h wi sidʔi min ɡe:r kala:m!
 ʃufna:h wi za:l kulli l ʔagab bis sabab,
 ɦaʔi:ʔi kunna kullina: fi mana:m,
 tafsiru xalla kasri xɒtri ngabar.
 ru:h ja: ʔazu:li kulli ʔo:lak ʔɒdu:l,
 ʔahwa:h wi jihwa:ni ɦabi:b il fuʔa:d!
 ʔeh f iʔtiza:rɒk baʔdi wɒslu tiʔu:l?
 baʔd is suha:d⁴ wil buʔdi tamm il murɒ:d,
 tamm il murɒ:d, ʔamma nta ʔuʃʃur ʃaʃar!
 dajiʔtini w dajiʔtu,⁵ ʔamma saʔi:l!
 fuɒɒɒk min il ʔo:l il ʔari:ɒ it tɒwi:l!
 wi b tiddiʔi: daʔwa wala lɦaʃ dali:l,
 tiʔu:l tiʔi:d; kullu kalam mistaɦi:l!
 di daʔwa bɒtla ʔandi ʔahl in nɒzɒr.
 zama:n goz ummi ka:n dajiʔni kitir,
 wi hijja ka:nit minnu tɒlba t tɒla:ʔ;
 wi kutt ana: fil ʔumri lissa sɒɡi:r,
 wi kunna daiman fi niza:ʔ wiʃ xina:ʔ,
 wil ʔi:ʃa ka:nit ʔi:ʃa ɡɒmmi w ɡadar.
 wi ka:n wɒsi: ʔalajja; ʔal ɦaɒritu,
 “ɡawa:za wi wɒɒja wi ʔi:ʃa marɒ:r!
 wi zajji be:t il ʔankabut kilmitu,
 balla:f⁶ jibargilna⁷ fi ʔizz in nahar,
 wi ʔismu maʔru:f lil buli:s wil ɡɒʃar.
 ɒɦɦɒh la jiɦrimna min il munsifi:n,
 illi jiɡi:ru ʔal ɦuʔu? wiʃ ʃarɒf.
 ɦaʔi:ʔi ʔinn ɒɦɦɒh maʔɒ s sɒ:biri:n!

¹ Yearning.² Passion.³ Infirmary.⁴ Sleeplessness.⁵ For do:jiʔ.⁶ Bluffer.⁷ He confuses us. He humbugs us.

ifrōh baʿa: w ʿi:d in nagaf¹ ja nagaf,²
w ʿiʿzim baʿw-s sabbwat³ wi kull il ʿitar!⁴
ʿaleh rafaʿna daʿwa fil muxtābāt⁵
ʿaṣan ḥima:ja btaʿ dagal, magrabi:
kunnaf im nakfa wif ʿawwāt wi labāt,⁶
axritha wi ḥja:tak wi ḥaʿʿin nabi,
maʿru⁷ wi talfi:ʿu wi kidbu zohar.
ka:n il mʿḥa:mi btaʿna fa:ʿil nabi:h,
ḥafz il ʿanu:n, ʿustaz fi ʿilm il ḥuʿu:ʿ;
wi l ʿa:ʿi ka:n ʿa:dil wi tḥ:hir nazi:h,
ʿan kullī ʿa:ʿi fin naza:ha jifu:ʿ;
ḥukmu li sḥliḥna bi ʿadlu sḥdar!
kisibt ana: w ummi l ʿbḥijja, wi ka:n
jo:m ʿi:d wi hannu:na gami:ʿ il gird:n.
ʿazu:li, ʿaḥki: lak ḥika:ja ʿaṣa:n
tifham maʿa:ni:ha bidu:n turguma:n,—
kaman la buddi tku:n simiʿt il xḥar.
biddi ʿaʿul lak w inta ʿa:ʿil labi:b,
il gaddi ʿanna: lu l hizar, ja zḥrif!
ja misrī ma: li fe: xila:fik ḥabi:b,
w illi jilummi f ḥubbi ʿaʿlu xafi:f,
saʿdik zahḥr ja misrī fil muʿtamar.
ʿukr il ʿila:h wa:gib ʿale:na ʿaki:d,
wil ḥamdī luh ʿala l gami:ʿ fḥḥi ʿe:n.
fḥḥak wi ʿu:dak ja ḥami:d ja magi:d,
bil mustḥfa: gadd il ḥasan wil ḥuse:n
tḥ:ha⁸ t tuha:mi⁹ l ḥardi sajjid muḥḥr!¹⁰

¹ The chandeliers. ■ “My fine fellow”. ³ Youths, gallants.

⁴ Lusty youngsters, “bloods”. ⁵ Mixed Courts.

⁶ Chicanery and Mischievousness. ⁷ Conceit.

⁸ Ta-ha, name of a sura in the Quran. Also a Proper name.

⁹ Of the tribe of Bani Tihām.

¹⁰ Modar, nothern of the two great tribes of the Arabs, Modar and Himyar.

X. BIBLE SECTION

I. STORIES FROM THE HISTORY OF ISRAEL.¹

1. sajjidna dawu:d wi gulja:t. *David and Goliath.*

ana bidd aḥki lkum hika:ja bi xsu:s sajjidna dawu:d in
nabi. tiṣrofu sajjidna dawu:d ? hu:wa ka'n malik li bani ?isro?i:l ;
wila:kin lamma ka'n walad sugḍjjar ka'n bi jirṣa l gḍnam
bitu:ṣ abu:h. ka'n fuḡlu ?e:h ? ka'n bi jirṣa l gḍnam bitu:ṣ
abu:h.

wi lamma ka:n sajjidna dawu:d walad kan fih ħarb be:n il filistinijjin wi bani ?isrə?i:l, ata:bi l filistinijjin do:l ka:nu na:s kafara ma jiʔrəfu:s robbina ?abadan. ka:nu na:s ?e:h? ka:nu kafara bi jiʔbidu s sɔnam. baʔa l ħarbi ka:nit ben mi:n wi mi:n. il ħarbi ka:nit be:n il filistinijjin wi bani ?isrə?i:l. wi ka:n ge:f il filistinijjin kibi:r xɔ:lis wi ka:nu ɣɔzi:n bani ?isrə?i:l fil ħarb.

wi fjo'm min do:l rō'h dawu:d jizu:r ixwa:tu lli fil ge:f. wi ka'n wa:xid luhum min ʕand abuh ʔakli kwajjis wi hdijja kaman li rōjjis il ʔurtō. wi lamma wisil hina:k laʔa:hum waʔfi:n lil ʕarb. laʔa:hum iz za:j? laʔa:hum waʔfi:n lil ʕarb. ʔam saʔalhum ʕan sihhithum wi tkallim wōjja:hum, illa w xroḡ min ge:f il ʕadu w rō:gil ismu gulja:t il filisti:ni, wi btada jisibbi ge:f isroʔi:l wi jihtiʔirhum. min ʕatam ge:f isroʔi:l? gulja:t il filisti:ni. fa dawu:d simiʕ kala:mu wi ziʕil fi nafsu. wi bani ʔisroʔi:l hirbu wi xro:fu. xudu balkum, lamma simʕu bani ʔisroʔi:l kala:m gulja:t ʕamalu ʔe:h? xro:fu wi hirbu wi ʔa:lu, “niʕmil ʔe:h fi r rō:gil da lli ʕojizna wi tamalli jisibbi di:nna wi jiʔtixir ʕale:na bi ʔuwitu wi ge:fu? ʔam roddi ʕale:hum dawu:d wi ʔa:l “iza ka:n wa:ʕid jiʕarib il filisti:ni da wi jiʔtilu jiʕmil lu ʔeh il malik.” ʔa:mu ʔa:lu: lu. “il malik jigawwizu bintu wi jigni:h tu:l ʕaja:tu.” ismaʕ ja ʕa:ʔir, il malik baʔa waʕad bi ʔe:h lir rō:gil illi jiʔtil il filisti:ni? jigawwizu bintu wi jigni:h. ʔam dawu:d ʕazam fi nafsu wi ʔa:l “ana la:zim aʕarib il filisti:ni da n nigis!” baʔa ʕazam dawu:d ʕala ʔe:h? innu jiʕarib gulja:t il filisti:ni illi bi jgi:z sufuf pʔʔro:h il ʕajj liħaddima jmawwitu wi jxopʔʔos ʕaʕb isroʔi:l min i:d iz xro:lim

¹ These stories are told in conversation style with questions interspersed aiming to hold the attention of a group of listeners.

il ka:fir da. fihimtu liħaddi hina ja_wla:d? tɔjjib ʔu:l il ħika:ja ja_brohi:m.

baʕde:n wɔsɔl il xɔbar lil malik inni dawu:d ʕawiz jiħa:rib gulja:t. ʔa:m istaħḏɔru wi ʔal lu “ja dawu:d inta ʕawiz tiħa:rib il filisti:ni?” fa gawbu “ai naʕam”. ʔam ʔal lu l malik “inta ma jimkinakʕi tħarbu ikminnak sabbi sɔpjjar wala sabaʔ lakʕi ħarb, wi hu:wa rɔ:gil sidi:d wi ħarbi. fa ʔal dawu:d lil malik “marra mil marro:t kutti b_arʕa l ɔanam bitu:ʕ abu:ja. fa ɔani l ʔasad maʕ id dibb, wi xad naʕɔp_sɔpjjara mil maro:ħ. ʔumt_ana_gri:t waro:h wi ʔataltu wi xɔtʔɔst in naʕga min buʔʔu. wi lamma rigiʕ ʕalajja d dibb misiktu rɔ:xar min daʔnu wi ḏɔrobtu fil ʔɔrḏ wi mawwittu.” dawu:d ʕamal ʔeh fil ʔasad wid dibb? ʔatalhum muʕ kida? ʔam ʔal dawu:d “fa ʕala kida in ʕa ʔɔtʔɔ: jiku:n il filisti:ni da n nigis zajji wa:ħid min do:l. hu:wa_r rɔbb illi xɔtʔɔsni min i:d il ʔasad wi d dibb jiʔdar jixɔtʔɔsni min i:d il filisti:ni.” fa ʔal lu l malik “ru:ħ wi r rɔbbi maʕa:k.”

wi l malik labbis dawu:d hudu:mu wi ħɔtʔi tɔ:sa¹ min niħa:s ʕala rɔ:su wi labbisu dirʕ. wi libis dawu:d se:fu ʕala_hdu:mu w igtahad jimʕi bis sila:ħ da xɔtwite:n itne:n, atari:h ma kanʕi ɔarɔbu lissa. wi lamma ʕa:fu tʔi:l ʕale:h ʔa:l dawu:d lil malik “m aʔdarʕ amʕi bi kulli da ʕalasan ma ɔarɔbtij kida.” wi dawu:d ʕalaʕhum ʕannu wi xad ʕɔsɔjtu_f ʔi:du wi naʔʔa xamas ħiɔa:ra naʕmi:n mil wa:di wi ħɔtʔɔpha fil xurg wi miʔla:ʕu f ʔi:du wi tʔaddim li gihat il filisti:ni. fa lamma ʕa:f il filisti:ni ʔinni dawu:d ɔaj jiħarbu bil keʕijja di, iħtaʔaru wi ʔal lu “hu:w_ana kalbi ɔaj tiħaribni bil ʕɔsɔ:ja? tɔjjib xuffi ʕalajja w_an_aʔtʔɔɔ ʕaħmak bi se:fi, w aʕti:h li tɔju:r wil wuħu:ʕ.” ʔam ʔal lu dawu:d “la:, xuff inta ʕalajja bi se:fak w_an_axuffi ʕale:k b_ismi rɔbb il ɔunu:d ila:h sufu:f isroʔil.” lamma ʔa:l il filisti:ni “aʔtʔɔɔ ʕaħmak bi se:fi”, dawu:d gawbu bi ʔe:h? ʔal lu “axuff ʕale:k b_ismi rɔbb il ɔunu:d.” jaʕni bi jiħarbu bi smi rɔbbina_l ʕɔzi:m.

wi lamma tʔaddim il filisti:ni li_mħarbit dawu:d istaʕgil dawu:d wi madd i:du fil xurg wi xad ħaɔar wi rɔma:h bil miʔla:ʕ wi ḏɔroɔ il filisti:ni_f wiʕʕu, fa daxal il ħaɔar fi ʔurtu wi wiʕiʕ ʕal ʔɔrḏ ɔɔrʔa:n fi dammu. dawu:d ḏɔroɔ il filisti:ni l ka:fir bi ʔe:h. bi se:f walla ħarba walla sla:ħ kibi:r? muʕ xad ħaɔar wi rɔma:h bil miʔla:ʕ wi ḏɔroɔbu_f ʔurtu?

¹ Helmet.

fa giri ʕal filisti:ni wi xad minnu seifu wi ʔotɒʕ rɒ:su, wi fil ha:l hirib ge:f il filisti:ni n nigis wi xa:f. baʕa dawu:d ɢɒlab il filisti:ni walla la? ka:n ir rɒ:gil da jiʕtimid ʕala seifu wi ʔuwuwitu, wi dawu:d kan jirtikin ʕala ʔe:h? ka:n dawu:d jirtikin ʕala r rɒbb.

2. hika:jit ʔili:ja. *Elijah and the Priests of Baal.*

ana bidd aḥki lkum hika:ja kuwajjisa fa la:zim tismaʕu:ha wi taxdu balku minha. ka:n fih malik min mulu:k bani ʔisrɒʔi:l firri:r xɒ:lis, wi xɒ:ti giddan. baʕa hu:wa ka:n ʔe:h? ka:n firri:r wi xɒ:ti. liʔinnu ka:n ka:fir wi bjiʕbid is sɒnam.

wi ka:n fi ʔajja:mu ʔanbija kaddabi:n ktir. il ʔanbija do:l ka:nu ʔe:h? ka:nu kaddabi:n jiḏillu n na:s ʕan tɒri:ʔ il haʔʔ, wala ka:nu:f jiʕrɒfu rɒbbina. baʕa l malik da wi l ʔanbija lli ka:nu wajja:h tɒjjibi:n walla wiḥji:n? umma:l wiḥji:n.

lamma ʕirif ir rɒbb inni ʕ ʕarri kutur wil xɒtɒjja za:dit ʕal ʔɒḏi baʕat wa:ḥid nabi ismu ʔili:ja. ir rɒbbi baʕat min? baʕat nabi smu ʔili:ja ʕalasan jiʕallim bani isrɒʔi:l wi jbaʕsarhum wi jwabba:hum ḥatta jutruku ʕiba:dit is sɒnam wala jismaʕu:f kala:m l anbija l kaddabi:n. leh baʕat rɒbbina n nabi da lin na:s? fahmin ja gidʕa:n il hika:ja l ḥaddi hina? ʔu:l ja ʕa:tir inta lli fihimtu.

wi f jo:m min do:l igtamaʕ na:s kitir ʕand il malik wi mʕa:hum l anbija l mufsidi:n do:l. wi humma ʔaʕdi:n fil igtima:ʕ ʔa:m ʔili:ja f wustuhum. ʔa:m min? ʔa:m ʔili:ja wi ʔa:l “ja gama:ʕa, li ḥaddi ʔemta titannuku fil xɒtɒ:ja wi z zunu:b. wi l ḥaddi ʔemta ma tiʕrɒfu:f rɒbbina? ismaʕu kala:mi. in ka:n ir rɒbbi hu:wa tḥɒ: fa tbaʕu:h w in ka:n hu:wa s sɒnam bitaʕkum fa tbaʕu:h.”

wi baʕdi kida ʔa:l ʔili:ja “ana baʔet li waḥdi dilwaʔti nabi lir rɒbb. wil anbi:ja btu:ʕ is sɒnam rubʕimijja w xamsi:n. fa ʔin ka:nu sɒdʔi:n fi kalamhum wi s sɒnam bitaʕhum ʔilath ḥaʔi:ʔi, jigi:bu tore:n itne:n wi jixta:ru wa:ḥid mil itne:n wi jʔɒtɒʕu:h wi jḥuttu:h ʕala ḥɒtɒb min ge:r na:r. w an a:xud it ta:ni w ʕaʕmil fih zajjuhum. fa l ʔilath illi jibʕat na:r min is sama jiku:n hu:wa r rɒbb il ḥaʔi:ʔi.” baʕa ʔili:ja tɒtɒb ʔeh min il anbi:ja? muʕ tɒtɒb innuhum jigi:bu tore:n wi jḥuttuhum ʕala ḥɒtɒb min ge:r na:r?

ʔa:mu l anbi:ja ga:bu t tore:n wi dabaḥu wa:ḥid minhum. wi ʔɒtɒʕu:h wi ḥɒttu:h ʕal ḥɒtɒb min ge:r na:r. wi ʔaʕadu

jiswittu wi jutlubu min ila'hhum mis subhi lið ðuhr. baʔa ʔaʔadu jutlubu ʔeh? ʔaʔadu wi tɒlɒbu min ila'hhum jibʔat luhum na:r ta:kul il laħmi wil hɒtɒb. wala:kinnu ma stagab luhumfi wala smiʔfi tɒlɒba'thum bil marra.

baʔa l anbi:ja dol ʔamalu ʔeh fit to:r bitaʔhum? ʔɒttɒʔu'h wi hɒttu:h ʔal hɒtɒb wi tɒlɒbu na:r min is sɒnam bitaʔhum. wi hu:wa simiʔ li swla'thum walla la? la ma stagab luhumf bil marra. ʔam ðihik ʔale:hum ʔili:ja wi ʔal luhum “ʔallu sɒtkum ʔawi! jimkin jiku:n il ʔila'h bitaʔkum naʔjim, walla f mɒtɒɒh ta:ni, walla jku:n m'sa:fir, fa ʔallu sɒtkum wi zaʔʔaʔu zija:da.” wi bardu mafi:f fajda. baʔa ʔili:ja tɒɒsxɒr ʔale:hum izza:ʔ? ʔal luhum “ʔallu sɒtkum jimkin is sɒnam muʔ sa:miʔ.” wi baʔde:n ʔal luhum “taʔa:lu ʔandi”. fa gum wi ga:b ʔilijja t to:r wi dabaħu wi ʔɒttɒʔu wi hɒttu ʔal hɒtɒb min ge'r na:r. u baʔde:n xalla:hum jikubbu mɒjja ktir marra wi marrɒte:n wi talaxta fo:ʔ il to:r wil hɒtɒb wil madbaħ. leh kida? ʔalaxan il hɒtɒb lamma jitballi ma ju:laʔfi wala jinħiriʔ. wif ħalma ju:laʔ wi jinħiriʔ tibʔa l muʔgiza xɒħra—aho fikr ilijja lamma kabb il mɒjja. ʔamal ilijja ʔeh? ga'b to:r wi hɒttu ʔal hɒtɒb wi wiʔif ʔudda:m iʔ ʔaʔb wi swlla wi ʔa:l, “ja rɒbb, ilax ibɒħi:m w isħa:ʔ w isɒɒi:l ʔarɒɒf gami:ʔ iʔ ʔaʔb innak int ɒttɒ: w inn ana ʔabdak wi nabijjak, wi b ʔamɒk ʔamalti kull il ħaga:t di. ismaʔni ja rɒbb, wi ħawwil ʔulu'bhum li ʔibadtak.” fihimtu baʔa iz zaji swlla ʔili:ja? . . . wi fil ħa:l wiʔit na:r min is sama wi kalit il hɒtɒb wil laħma. fa lamma ʔa:fu kida bani ʔisɒɒi:l wiʔu ʔala wiʔfuhum wi sagadu wi ʔa:lu “ir rɒbbi hu:w ɒttɒ: ir rɒbbi hu:wa ɒttɒ:.”

3. ħika:jit danja:l fi gubb il ʔusu:d.

Daniel in the Lions' Den.

ħika:jit danja:l fi gubb il ʔusu:d. kan fiz zama:n il ʔadi:m wa:ħid ʔabbi min bani ʔisɒɒi:l ismu danja:l. wi danja:l da kan min il masbijji:n illi sabaxhum il malik wi kan danja:l da mistaʔim wi jxax ɒlɒɒ. baʔa danja:l da ka:n ma:ʔi z zaji? muʔ ʔulna ʔinnu kan mistaʔim wi jxax rɒbbina? wi kan gamil is su:ra wi maħbu:b ʔand il mulu:k. wif jo:m min do:l itʔajjin danja:l rɒjji ʔala l mamlaka. danja:l itʔajjin ʔeh? rɒʔis. jaʔni ka:n rɒʔis ʔala kull ir ruʔasa wi l wuzara l mawqudim fil mamlaka. wi ʔalaxan kida r ruʔasa wil wuzara ħasadu danja:l ʔala wɒziftu. wi ħabbu jixlaʔu: lu sabab min taħt il ʔɒɒ jiftiku'h

bu lil malik ṣalasan jik'rohu wi jir'fitu min wəziftu. lakinnuhum ma wagaduṣ sabab liʔinnu ka:n ami:n fi ʔaṣma:lu wi mistaʔi:m fi ʔaṣḡa:lu. baʔa ma wagaduṣ sabab ʔiddi danja:l le:h? liʔinnu ka:n ʔamim. wi baṣde:n ittafaʔu ʔinnuhum jigibu: lu tuhma fi masʔalit id di:n. ʔamu ro:hū lil malik wi ʔaʔlu: lu inni kull il wuzara wi r ruʔasa wi l aṣja:n katabu kita:ba moḏmu:nha inni kulli wa:ḥid fil mamlaka juṭlub min ajji ʔinsa:n aw jidṣi li ʔajji ʔila:h ge:r galaltak jitrimi fi gubb il usu:d. mi:n jitrimi fi gubb il usu:d? kulli min juṭlub ḥa:ga walla jidṣi li ʔila:h ge:r il malik!

fa lamma danja:l simiṣ il xəbar da ro:h li be:tu ḥasab ṣadtu wi sagad wi hu:wa mʔwaddi wiṣṣu naḥjit il ʔuds. wi soṭla li r robbi talat marro:t jaṣni talat rokṣa:t. wi lamma safu:h il wuzara t tanjin mis sibba:k ro:hū ḥa:lan istaku:h lil malik wi ʔalu: lu “mada:m danja:l xa:lif ʔamro:k wi soṭto l ʔila:hu la:zim jitrimi fi gubb il usu:d.” fa ḥizin il malik liʔinnu kan jiḥibbi danja:l; wala:kin ka:n malzu:m biʔinnu jnaḥḥiz ʔamru fi romji danja:l fil gubb. wila:kin il malik ṣazza danja:l wi ʔal lu “ma tiṣṣaḥ ja ḥabi:bi, liʔinni ʔila:hak illi nta bi-ṣoṭli: lu tamalli hu:wa jiṣdar jinagḡi:k!” baʔa l malik ṣazza danja:l bi ʔe:h? muṣ ṣazza:h wi ʔal lu “ir robb illi bi-ṣoṭli: lu jinagḡi:k?”

ʔam ro:h il malik li be:tu ḥazi:n giddan wi ma ga lu:ṣ no:m. wi fil faḡri xərog mis sarə:ja wi ro:h lil gubbi w ʔa:l, “ja danja:l ṣabd oṭṭo:h il ḥajj, ja tara ʔila:hak ʔidir jinagḡi:k mil ʔusu:d?” fa ʔa:l danja:l “oṭṭo: jiḥfoz il malik lil ʔabad. ai naṣam! ʔila:hi baṣat mala:ku wi saddi ḥanak il ʔusu:d fa ma ʔazitni:ṣ liʔinni bari ʔudda:m oṭṭo: wi ʔudda:mak.” ʔəjjib ʔe:h kan gawa:b danja:l lil malik? hu:wa ʔal lu “ir robb arsal mala:ku w saddi ḥanak il ʔusu:d”. ʔam firih il malik wi ʔamar bi ʔixro:gu mil gubb, wala wagaduṣ fih ʔəro:r abadan. tiṣrofu le:h? liʔinnu ʔamin bir robb. fa ga:b il malik kull in na:s illi ka:nu ṣtaku ṣala danja:l, humma wi wla:dhum wi bana:thum wi niswanhum, wi roma:hum fi l gubb illi ka:n fih danja:l. wi ṣandima wiṣlu li l gubbi ʔoṭṭoṣithum il usu:d hitat hitat. wi ʔoṭlaṣ il malik ʔamri l kulli ahli mamlaktu, ʔinni kulli wa:ḥid la:zim jiṣbid ila:h danja:l liʔinni mafiṣ ila:h ḥaʔi:ʔi ge:ru wi liʔinnu ḥofoz danja:l mil ʔusu:d.

ʔəjjib ja suṭto:r mi:n minkum jiṣdar jiṣul mʔaxxo:s il ḥika:ja di? ma ḥimtu:ṣ ʔəjjib? ismaṣu wi aṣul lukum ṣala moḏmu:nha ta:ni marra.

baʔa kan fih sabbi min bani ʔisroʔi:l ismu danja:l. wi danja:l da

ka:n ?ami:n wi mista?i:m wi ma:fi ?ala wɔsɔ:ja r rɔbb. wi tʃajjin rɔ?i:s fil mamlaka. fa ʔasadu:h in na:s illi ka:nu taht i:du. wi ʃtaku:h lil malik. fa ?amar il malik bi?innu jitrimi fi l bi:r bita:ʃit il ?usu:d ?alafan jimawwitu:h. wi la:kin mada:m ka:n mu?min bi lla:h rɔbbina ʔa:fiz ?ale:h wi saddi ʔanakhum wi nagga:h.

II. BIBLE PORTIONS.

ɔʃʔa:h 12 : 1-5. *The Call of Abraham.*

sifr it takwi:n. *Selections from Genesis.*

1. daʃwit ibrohi:m.

wi ?a:l ir rɔbbi l ibrohi:m, itlaʃ imfi min ?ɔrɔak wi min ahlak wi min be:t abu:k li l ?ɔrɔ illi awarriha: lak. w an aʃmilak ?umma ʃɔzi:ma w abarkak w aʃɔzzɔm ismak wi tku:n baroka. wi lli j barku:k aba/rikkhum, wi lli jilʃanak alʃanu. wi titba:rik fi:k kull ?aba:jil l ?ɔrɔ. wi miʃi brohi:m zazjima ?al lu r rɔbb, wi miʃi wɔjja:h lu:t. wi ka:n ibrohi:m ibn xamsa w sabʃi:n sana lamma tiliʃ min ʔarɔ:n. wi xad ibrohi:m sarɔ:j imrɔ:tu wi lu:tɪ bn axu:h wi kull mataʃhum ill imtalaku:h, wi n nufu:s illi milku:ha f ʔarɔ:n, wi tilʃu ?alafan jiru:ʔu li ?ɔrɔɪ kanʃa:n, fa gum li ?ɔrɔɪ kanʃa:n.

2. ibrohi:m ji ?addim isʔa:ʔ. *Abraham offers his son Isaac.*

takwi:n ɔʃʔa:h 22 : 1-14.

wi ka:n baʃd il ?umu:r di inn ɔllɔ:h imtaʔan ibrohi:m. wi ?a:l lu, ja brohi:m. ?a:l lu ?adi:n aho. fa ?a:l lu xud ibnak wahi:dak illi bi thibbu, isʔa:ʔ, wi ru:h li ?ɔrɔ il murijsa, wi ?addimu li hna:k ɔiʔijja muʔriʔa ?ala gabal mig giba:l ʔa ?u:l lak ?ale:h. fa baddar ibrohi:m fi s subh wi ʃaddi ?ala ʔma:ru wi xad itne:n min xaddami:nu wɔjja:h wi ʃʔa:ʔ ibnu, wi ʃaʔʔaʔ ʔɔtɔb, wi rɔ:h lil maka:n illi ?al lu ʔɔɔ:h ?ale:h. wi f ta:lit jo:m rɔfaʃ ibrohi:m ʃene:h wi ʃa:f il maka:n min biʔi:d. fa ?a:l ibrohi:m li xaddami:nu, uʔʃudu ntu hina wɔjja l huma:r, w ana wi l walad niru:h li ʔaddi hna:k nusqud wi nirgaʃ lukum. wi xad ibrohi:m ʔɔtɔb il muʔriʔa wi ʔɔttu ?ala ʃʔa:ʔ ibnu wi xad in na:r wi s sikki:n bi ?i:du wi rɔ:ʔu humma l itne:n wɔjja baʃɔ. wi kallim isʔa:ʔ abuh wi ?al lu, ja buja ! fa ?al lu, adi:ni. fa ?al lu ?a:di n na:r wi l ʔɔtɔb ; umma l fe:n il xɔru:f li l muʔriʔa ? fa ?a:l ibrohi:m, ɔllɔ:h jiʃu:f li nafsul xɔru:f li l muʔriʔa, ja bni. wi rɔ:ʔu humma l itne:n

wɔjja baʃd̥. wi lamma wiʃlu lil maka:n illi ʔal lu ʔale:h, bana_hna:k ibrophi:m il madbaḥ wi roṭṭib il ḥṭṭob wi roḅṭṭiḥ:ʔ ibnu wi ḥṭṭu fo:ʔ il ḥṭṭob. wi madd_ibrophi:m i:du wi xad is sikki:n ʔalafan jidbaḥ_ibnu. fa nadah lu mala:k_ir roḅḅi mis_sama wi ʔa:l, “j_abrophi:m—j_abrophi:m!” ʔa:l “ʔadi:ni.” fa ʔa:l “ma_tmiddiʔi:dak ʔal_walad wi ma tiʔmil luʃ ḥa:ga. liʔinni dilwoʔti_ʔrift innak xa:jif ɔlɔ:h, wi ma ḥuʃtiʃ ibnak waḥi:dak ʔanni. fa roʃaʔ ibrophi:m ʔene:h wi boʃs, illa_w kabʃ warɔ:h mamsu:k min ʔuru:nu fi ʃagara. ʔam roḥ ibrophi:m wi xad il kabʃ, wi ʔoʃʔadu muḥriʔa bida:l ibnu. wi samma_brophi:m ism il maka:n dukha, jahwah ʔarɔ:h [jaʃni_r rabbi bi_j ʃu:ʃ]. ʔalafan kida bi_jʔu:lu_l jo:m “fi gabal_in roḅḅi jinʃa:f!”

3. ʔi:su jistaxaff bi bukurijjitu. *Esau and his Birthright.*

takwi:n oʃḥa:h 25 : 27-34.

wi kibru_l walade:n. wi ka:n ʔisu ro:gil jiʔroʃ is se:d ro:gil il xala, wi jaʔʔu:b ro:gil ka:mil juskun il xija:m. wi ḥabb iḥa:ʔ ʔi:su ʔalafan fi ḥanaku se:d. wi riʔa ḥabb it jaʔʔu:b. wi ṭṭox jaʔʔub ṭṭbi:x wi gah ʔi:su mil xala wi hu:wa taʔba:n. wi ʔa:l ʔi:su li jaʔʔu:b “wakkilni min l aḥmar da, liʔinni boṭla:n.” fa ʔa:l jaʔʔu:b “biʔ li innaharda bukurijjitak.” fa “ʔa:l ʔi:su ana adi:ni ro:jih li_l mo:t, wi ʔalafan e:h li bukurijja?” fa ʔa:l jaʔʔu:b, “ihlif li_nnaharḏa.” fa ḥalaf lu. fa ba:ʔ bukurijjitu li jaʔʔu:b. fa_dda jaʔʔu:b li ʔi:su ʔe:ʃ wi ṭṭbi:x ʔads. fa kal wi ʃirib wi ʔa:m wi miʃi. wi_staḥʔar ʔi:su_l bukurijja.

THE STORY OF JOSEPH.

ḥika:jit ju:suf is siddi:ʔ.

4. ju:suf maḥsu:d min ixwa:tu.

Joseph envied by his Brethren.

takwi:n aḥa:h 37 : 1-35.

wi sikin jaʔʔu:b fi ʔorḏi gurbit abu:h fi ʔorḏi kanʃain. wi lamma ka:n ju:suf ibn sabaʔta:ʃar sana ka:n bi jirʃa_l ganam wɔjja_xwa:tu wi hu:wa soḅi maʔ awla:d balha_wawla:d zalfa, nisa:ʔ abu:h. wi ga:b ju:suf siʔrithum il wiḥʃa li ʔabu:hum. w_isroʔi:l ḥabbi ju:suf aktar min kull_awla:du liʔinnu_bn ʃaixutu. wi ʃamal lu ʔomi:s milawwin. wi lamma ʃa:fu_

xwa:tu inn_abu:hum ḥabbu aktar min kull ixwa:tu kirhu:h wi ma ʔidru:f jiḥadditu:h bi sala:m.

wi ḥilim ju:suf ḥilm wi xḥbbar_ixwa:tu fa za:du kaman kurḥi lu. wi ʔa:l luhum “ismaʔu_l ḥilm da_lli_ḥlimtu. a:di_ḥna_mḥazzimi:n ḥizam fi wust_il ge:t. illa_w ḥizmiti ʔa:mit wi intḥḥbit, w a:di ḥizamkum ithawtit wi sagadit li ḥizmiti.” ʔa:lu lu “ixwa:tu ijja:k ḥa timlik ʔale:na mulk, walla titsḥḥḥḥḥḥ ʔale:na tḥḥḥḥḥḥ!” wi za:du kama:n kurḥi lu ʔala_ḥla:mu wi ʔala kala:mu. wi ḥilim kama:n ḥilmi ta:ni wi ʔḥḥḥḥḥḥ li_xwa:tu wi ʔa:l, “ʔa:di kama:n ḥilimti ḥilm. w a:di_ḥḥḥḥḥḥ wi_ʔamar wi_ḥḥḥḥḥḥ ko:kab sagidi:n li.” wi ʔḥḥḥḥḥḥ li_xwa:tu. wi ʔaxḥḥḥḥḥḥ fi_ḥabu:h wi ʔal lu, “ʔe:h_il ḥilm da_lli_ḥlimtu? ḥa ni:gi ḥḥḥḥḥḥ ana_w ʔummak wi_xwa:tak li nusgud lak li_l ʔḥḥḥḥḥḥ.” wi ḥasadu:h ixwa:tu, wi la:kin abu:h ḥḥḥḥḥḥ il masʔala.

wi rḥḥḥḥḥḥ_xwa:tu jirʔu ḡanam abu:hum fi faki:m. wi ʔa:l isrḥḥḥḥḥḥ li jusuf “muḥ ixwa:tak bi jirʔu fi faki:m? taʔal_abʔatak luhum.” ʔal lu “ʔadi:ni.” ʔal lu, “ru_ḥ ju:f sala:mit ixwa:tak wi sala:mit il ḡanam wi rudd li xabar.” wi baʔatu min wḥḥḥḥḥḥ ḥabru:n wi gih li faki:m. wi laʔa:h rḥḥḥḥḥḥ wi hu:wa ta:jih fi_l ge:t. wi saʔalu_r rḥḥḥḥḥḥ wi ʔa:l, “e:h tuḥḥḥḥḥḥ.” ʔa:l, “ana tḥḥḥḥḥḥ ixwa:ti, ʔul li fe:n humma_b jirʔu?” ʔa:l_ir rḥḥḥḥḥḥ “humma ḥammilu min hina li ʔinni_smiʔtuhum bi_ʔu:lu niru:h du:sa:n. fa rḥḥḥḥḥḥ ju:suf warḥ_xwa:tu wi laʔa:hum fi du:sa:n.”

wi lamma fafu:h min biʔi:d wi ʔablima_ʔarḥḥḥḥḥḥ luhum dabbaru: lu maki:da ʔalafan jimawwituh. wi ʔa:lu li baʔḥḥḥḥḥḥ, “ʔa:di ḥḥḥḥḥḥ ʔaḥla:m ga:j! wi dilwḥḥḥḥḥḥ jḥḥḥḥḥḥ niʔtilu wi nirmi:h fi birr. wi_nʔu:l waḥḥḥḥḥḥ rḥḥḥḥḥḥ kalu, wi_nḥḥḥḥḥḥ e:h tikun_aḥla:mu!” fa simiʔ rḥḥḥḥḥḥ wi xḥḥḥḥḥḥ min ide:hum wi ʔa:l ma niḥḥḥḥḥḥḥḥḥḥ mo:t. wi ʔa:l luhum rḥḥḥḥḥḥ “ma tustuku:f damm. irmu:h fi_l birr di_lli fi_l barrija wala_t middu:f ʔale:h iḥḥḥḥḥḥ” (— ʔalafan jixḥḥḥḥḥḥ min ʔide:hum wi_jrḥḥḥḥḥḥ li ʔabu:h). wi ka:n lamma gih ju:suf li_xwa:tu innuhum ʔallaʔu ju:suf ʔḥḥḥḥḥḥḥḥḥḥ milawwin illi ʔale:h. wi xadu:h wi rḥḥḥḥḥḥ fi_l birr. wi ka:nit il birr farga ma fiḥa:f mḥḥḥḥḥḥ.

wi ʔaʔadu jaklu ʔe:f. wi rḥḥḥḥḥḥ ʔene:hum illa wi fa:fu ʔaḥḥḥḥḥḥḥḥḥḥ min ḡulʔa:d, wi ḡimalhum miḥammila kitira wi balasa:n wi la:din, rḥḥḥḥḥḥ nazlin mḥḥḥḥḥḥ. fa ʔa:l jahu:za li_xwa:tu, “ʔe:h il fajda ʔinnina niʔtil axu:na wi_n xḥḥḥḥḥḥ dammu? jḥḥḥḥḥḥḥḥḥḥ li_l ʔismaʔiliji:n wala_tkunḥḥḥḥḥḥ ide:na ʔale:h liʔinnu ʔaxu:na wi min laḥḥḥḥḥḥ.” fa simʔu lu_xwa:tu.

wi fa:tu rigga:la midjanijji:n tugga:r, fa saḥabu ju:suf wi tollaḡu:h mil bi:r wi baḡu:h li_l ʔismaḡilijji:n bi ḡisri:n mil foḏḏo, wi gum bi ju:suf li mḡsr. wi rigiḡ raʔubi:n li_l bi:r, illa_w ju:suf muḡ fi_l bi:r. fa sarmḡt hudu:mu. wi rigiḡ li_xwatu wi ʔa:l “il walad muḡ mawḡu:d w_an_aru:h fe:n ana?”

fa_xadu ʔomi:s ju:suf wi dabaḥu gidji min il miḡi:z wi loḡḡoxu_l ʔomi:s bi_d damm. wi baḡatu_l ʔomi:s il milawwin wi waddu:h l_abu:hum. wi ʔa:lu “laʔe:na da! ḥaʔaʔ ʔomi:s ibnak da walla laʔ.” fa ḥaʔaʔu wi ʔa:l “ʔomi:s ibni! waḥji roḏi kalu. roḥ ju:suf fari:sit il wiḥu:f.” wi sarmḡt jaḡʔu:b hudu:mu wi_tlaḡaḡ bi xe:ḡa ḡala wistu wi na:h ḡala_bnu ajja:m kiti:ra. wi ʔa:mu kull_awla:du wi kulli bana:tu jiḡazzu:h. wi ma_rḏi:f jiḡazza; wi ʔa:l an_anzil l_ibni na:jiḡ li_l ʔabr. wi baka ḡale:h_abu:h.

5. ju:suf fi_s sign. *Joseph in Prison.*

takwi:n aḡḥaḡ 40: 1-23.

wi baḡd il umu:r di sa:ʔi malik mḡsr wi_l xabba:z aznabu li sidhum malik mḡsr. wi ḡiḏib farḡo:n ḡala_l itne:n agawa:t bitu:ḡu, roʔi:s_is suʔa:h wi roʔi:s_l xabbazi:n. wi ḡoḡḡuhum fi ḡabsi beḡ roʔi:s ḡasa:kir iz zḡbḡt fi beḡ_is sign—il maka:n illi ka:n ju:suf maʔsu:r fi:h. wi roʔi:s ḡasa:kir_iz zḡbḡt wakkil ju:suf ḡale:hum fa xadamhum wi ka:nu ʔajja:m fi_l ḡabs.

wi ḡilmu humma l_itne:n ḡilm fi le:la waḡda, kulli waḡid ḡilm. kulli waḡid zaji tafsir_u ḡilmu. is sa:ʔi wi_l xabba:z bitu:ḡ malik mḡsr illi ka:nu maʔsuri:n fi beḡ_is sign. wi daxal ḡale:hum ju:suf fi_s subḡ wi ḡaḡhum illa_w humma maḡmumi:n. fa saʔal il agawa:t bitu:ḡ farḡo:n illi woḡja:h fi_s signi beḡ si:du wi ʔa:l, “leḡ wuḡuḡku m_kaḡḡar_innaḡda?” ʔa:lu lu “ḡilimna ḡilm, wi ma fi:f ḡaddi_jḡassaru.” ʔa:l luhum ju:suf “muḡ it tafsir li_lla:h? iḡku: li.”

fa ḡaka roʔi:s_is suʔa:h ḡilmu li ju:suf wi ʔa:l lu “fi ḡilmi illa_w ḡinaba ʔudda:mi. wi fi_l ḡinaba ta:lat furu:ḡ. wi lamma_xḡoḡrit ḡiliḡ zaḡroḡa wi ḡanaʔi:d_il ḡinab itsawwit. wi ka:n ka:s farḡo:n fi ʔi:di. fa xatt_il ḡinab wi ʔḡḡoḡtu fi ka:s farḡo:n wi_ddeḡil ka:s fi ʔi:d farḡo:n.” ʔal lu ju:suf, “a:di tafsir_u;—it tala:t furu:ḡ ḡi:ja talatt ijja:m. baḡdi talatt_ijja:m kama:n jirfaḡ farḡo:n ro:sak wi_jroḡḡaḡak li maʔa:mak. wi tiddi ka:s farḡo:n fi_i:du zaji ḡa:da_l ʔawwalanijja lamma kunt_is sa:ʔi_bta:ḡu. w_iza_ftakartini ḡandak lamma j_iḡḡul

lak xe:r fa_mil ma_fajja ma_fru:f tuzkurni li farofo:n wi_jtolla_fni mil be:t da. li?inni_nsara?ti sir?a min ?orð_il jibr-nijji:n wi kaman hina ma_famaltif ha:ga ho:ttu:ni falafanha fi_l gubb.”

wi lamma fa_frojji:s_il xabbazi:n innu fassar kuwajjis fa:l li ju:suf, “ana kaman kutti fi hilmi w_a:di talat sabata:t fala ro:si. wi fi_s sabat_il fo?a:ni min kulli to:fa:m farofo:n so:njit_il xabbaz. wi_t te:r jaklu mi_s sabat min fo? ro:si.” fa ga:wib ju:suf wi fa:l, “a:di tafsiru,—it talat sabata:t hi:ja talatt_ijja:m; wi ba?di talatt_ijjam kaman jirfa_f farofo:n ro:sak fannak wi_jfalla_fak fala fagaru wi ja:kul_it te:r lahmak.”

wi ka:n fil jo:m_it ta:lit, jo:m mila:d farofo:n, famal wali:ma li kulli fabi:du, wi rofa_f ro:s ro?is is su?a:h wi ro:s ro?is il xabbazi:n wo:sti_fabi:du. wi ro:ga_f ro?is_s is su?a:h li sa?ju. fa dda_l ka:s fi ?i:d farofo:n. wi ro?is_il xabbazi:n falla?u zajji ma fassar luhum ju:suf. wi ro?is_s is su?a:h ma_zakar_f ju:suf, lakin nisi:h.

6. tawlijjit ju:suf fala mo:so:r.

Joseph becomes Governor over Egypt.

ro:ha:h 41 : 1-44, 47-49.

wi ba?di sanate:n mi_z zama:n hilim farofo:n innu wa:fi_f fala ba:hr. illa_w mi_l ba:hi to:li:n saba_f ba?aro:t kuwajjisi:n wi suma:n il lahm, wi ro:fu fi_l xu:dra. ?a:di saba_f ba?aro:t tanji:n to:li:n waro:hum m_il ba:hr ruda:j_il mo:nzo:r wi_r fajja?i:n il lahm, wi wi?fu gamb_il ba?aro:t fala ha:fit_il ba:hr. wi_l ba?aro:t ir ruda:j_il mo:nzo:r wi_r ru?ajja?i:n_il lahm kalu_s saba_f ba?aro:t il kuwajjisi:n_il mo:nzo:r is suma:n. wi sihi farofo:n.

wi na:m wi hilim ta:ni w_a:di saba_f sunbula:t to:li:n fi fu:d wa:hid suma:n wi_kwajjisi:n. w_a:di saba_f sana:bi ru?ajja?i:n wi mahfufi:n min_ir ri:h_is far?i:ja to:li:n waro:hum. wi_s sana:bi ir ru?ajja?i:n bala_fu_s saba_f sana:bi is suma:n wi_l maljani:n. fam sihi farofo:n w_atari:h hilim. wi ka:n fi_s subh inni ro:hu_to:fabit, wi ba_fat wi nadah kulli saharit mo:so:r wi kull_il hukama_btu_fha, wi ha:ka_lhum farofo:n fala hilimu. fa ma_l?i:f haddi_jfassaru li farofo:n.

fa kallim ro?is_s is su?a:h farofo:n wi fa:l “ana_nnahard_a_ftirif bi zunu:bi! farofo:n gi:di_b fala_l fabde:n bitu:fu, fa ho:ttini fi ha:bi be:t ro?is_fasa:ki_r_iz zo:bt, ana wi ro?is il xabbazi:n.

fa_hlimna hilmⁱ fi le:la wa_hida ana_w hu:wa, hilmna kulli wa:hid zaji tafsir hilmu. wi ka'n wajja:na_hna:k gula:m jibro:ni qabdi ro?is qasa:kir_iz zabt, hake'na: lu wi fassar lina a_hla'mna, fassar li kull wa:hid zaji hilmu. wi zajjima fassar lina ka:n kida. farfo:n rogga_ni ana_l ma?a:mi wi hu:wa qalla?u."

Am ba?at farfo:n wi nadah ju:suf fa gabu'h garij min bert_is sign. fa hala? wi gajjar hudumu wi daxal qala farfo:n. Am ?al farfo:n li ju:suf "hilmⁱ hilm, wi ma fi: haddi fassaru." w_ana simi?ti qannak bi j?u:lu ?innak bi tisma? hilm wi_tfassaru. garwib ju:suf farfo:n wi ?a:l, "da mu? minni. b?to'h jiga:wib bi sala:mit farfo:n." fa ?al farfo:n li ju:suf, "fi hilmⁱ ?adi:ni wa:if qala ha:fit il ba_hr. w a:di mi_l ba_hri t?lqin saba? bo?arot suma:n_il la_hm wi_kwajjisi:n_is su:ra, wi ro?u fi_l xu_dro. w a:di saba? bo?arot tanjin t?lqin waro:hum mahzulin wi ruda:j_is su:ra xo:lis wi_r?ajja?i:n il la_hm, ma fufti? zajjuhum fi kulli ?or?i mo?sr fi_r roda:?a. wi_l bo?arot ir ru?ajja?i:n il wi_hin kalu_s sabqa_l ?awwalanijji:n is suma:n. wi daxalu fi bo?nuhum wa_la_tfaroff_innuhum daxalu fi bo?nuhum, wi monzorhum rodi zajjima ka:nu fi_l ?awwil. wi_s_hit. wi fufti f hilmⁱ w a:di saba? sana:bil t?lqin fi qud wa:hid maljani:n wi_kwajjisi:n. w a:di saba? sana:bil jabsi:n ru?ajja?i:n wi mahfufi:n mir ri:h if far?ijja t?lqin waro:hum. wi_s sana:bil_ir ru?ajja?a bala?it is saba? sana:bil il kuwajjisi:n. wi ?ulti li_s sa_hara, wi ma haddi? xbbarni."

?al ju:suf li farfo:n, "hilmⁱ farfo:n wa:hid. b?to'h xbbar farfo:n bi_lli hu:wa qamlu. is saba? bo?arot il kuwajjisi:n do:l saba? sini:n. wi_s saba? sana:bil il kwajjisi:n do:l saba? sini:n. hu:wa hilmⁱ wa:hid. wi_s saba? bo?arot ir ru?ajja?i:n ir ruda:j_illi t?lqu waro:hum do:l saba? sini:n. wi_s saba? sana:bil il fargi:n il mahfufi:n mir ri:h if far?ijja jiku:nu saba? sini:n qu:q. hu:wa_l kala:m illi itkallimtⁱ buh li farfo:n inn_b?to'h bajjin li farfo:n illi hu:wa qamlu. a:di saba? sini:n gajja faba? qozi:m fi kulli ?or?i mo?sr. wi_t?u:m saba? sini:n qu:q ba?qdaha, fa jitnisi kull_if faba? fi ?or?i mo?sr wi jitlif il qu:q il ?or?. wi ma jitqirif? if faba? fi_l ?or? bi sabab il qu:q illi ba?du. li?innu jib?a fdi:d xo:lis. wi ?amma min gihit takarrur il hilmⁱ marrote:n qala farfo:n fa da qalafa:n inn_il ?amri m?orrer min qand_b?to'h, w_b?to'h musri? li qamalu. wi dilwoti xalli farfo:n jifu? lu ro:gil bo?i:r wi haki:m wi_jajjiniu qala ?or?i mo?sr. wi jiqmil wi_jwakkil wukala qal ?or? wi

ja:xud xumsⁱ gallit ?orðⁱ mōsr fis sabaſ sini:n iſ ſabaſ. wi jlimmu kull tōſa:m is sini:n di_l kwajjisa illi gajja, wi jxazzinu ſamhⁱ tahtⁱ d faroſo:n tōſa:m fi_l mudun wi jſilu:h. fa_jku:n iſ tōſa:m zaxi:ra lil ?orðⁱ lis sabaſ sini:n il gu:ſ illi tku:n fi ?orðⁱ mōsr, wi ma tiſdamſⁱ il ?orðⁱ mi_l gu:ſ.”

fa ḥasan il kala:m fi nōzōr faroſo:n wi_f nōzōr kullⁱ ſabi:du, wi ſa:l faroſo:n li ſabi:du, “ḥa nil?a rō:gil zajda fi_h rō:hⁱ oſſō:h?” wi ſa:l faroſo:n li ju:suf, “baſdima ſarrafakⁱ oſſō:h da kullu, ma fi:ſ bōsi:r wi ḥaki:m zaijakⁱ inta! inta_tku:n ſala be:ti wi ſala fammad jibu:s kullⁱ ſaſbi, baſ il kurs(i)aku:n fi:h aſzōm minnak.” wi ſa:l faroſo:n li ju:suf, “ſu:ſ! gaſaltak ſala kullⁱ ?orðⁱ mōsr.” wi xalaſ faroſo:n xatmu min i:du wi ḥōttu_f ?i:d ju:suf wi labbiſu_hdu:m ſa:ſ, wi ḥōttⁱ ſila:da dahab fi rōqabtu. wi rōkkibu_f ſarōbijjitu_t tanja wi na:du ſudda:mu “ibrik!”, wi ſajjину ſala kullⁱ ?orðⁱ mōsr. wi ſa:l faroſo:n li ju:suf, “ana faroſo:n wi bidu:nak ma jirfaſⁱ rō:gil ?i:du wala riglu fi kullⁱ ?orðⁱ mōsr”.

wi ga:bit il ?orðⁱ ḥizam fi_s sabaſ sini:n iſ ſabaſ. wi lammi kullⁱ tōſa:m is sabaſ sini:n illi ka:nu_f ?orðⁱ mōsr wi wōdōſ tōſa:m fi_l mudun wi tōſa:m ge:tⁱ il midina lli ḥawaleha wōdōſu fi:ha. wi xazan ju:suf ſamhⁱ zaijⁱ rōmlⁱ il baḥr kitir xō:lis, ḥatta ?innu tarōk il ſadad li?innu min gēr ſadad.

INCIDENTS FROM THE LIFE OF OUR LORD JESUS.

7. fuſu:l min si:rit ſajjidna jaſu:ſ.

wila:dit jaſu:ſ il maſi:h. min ingi:l lu:?a 2: 1.

The Birth of Jesus Christ.

wi fi l ?ajja'm do:l tiliſ ?amrⁱ min agustus qōisōr ſalaſan jiḥsu n na:s illi fi d dinja kullaha. (wi da ?awwil ?iḥsō ḥōsōl fi zaman kirinijus ḥa:kim su:rijja.) fa rō'h kull in na:s ſalaſan ji?ajjidu ?as'ma:hum kullⁱ wa:hid fi baladu. ?a'm ju:suf kaman mil galil min balad_ismaha n na:sira wi rō'h il jahudijja li madi:nit dawu:d illi smaha be:t laḥm, ikminnu ka:n min naſlⁱ dawu:d; ſalaſan ji?ajjid maſ marjim xōti:btu wi hi:ja ḥamil.

wi_f muddit wugu'dhum hina:k kimlitⁱ ijja:m ḥamlaha, fa wildit ibnaha l bikri wi laſſitu fi l ?uma:t, wi najji'mitu_f madwid il ba'ha:jim ḥe:s innu ma kanſi luhum maḥalli fi l lukanda.

sajjidna, hanni qale:ha wi qal_laha “ma tibki:f.” wi_tqaddim wi lamas in naq fa wi?fu f sajjali:n. fa qal li l majjit, “a?u-l lak ‘?u:m!’” fa qa?ad_illi ka:n majjit wi ba?a jithaddit; wi sal’limu l_ummu. fa hwsol li l kull_i xo:f wi maggaðu_?t?, wi ?a:lu, “xphor fi wustina nabi qozim, w iftakar_ir robbi ?ummitu.” wi ja:q_?annu_l xobar da_f kull_il jahudi:ja wi kull_il bila:d il m?gawra.

jasu:q wi s swrror:f. lu: 19: 1.

Jesus and the Publican, Zacchaeus.

wi daxal wi fat fi ?ari:ha. illa_w ro:gil_ismu zakka wi hu:wa wa:hid min ru?asa s swjarfa wi ka:n gani. habbi_jfu:f jasu:q hu:wa min, wala_qdirfi miz zahma li?innu ka:n ?uswjar. fa giri li ?udda:m wi tiliq_?ala saqarit gimme:z qalasan jifu:fu, li?innu ka:n ha_jfu:t min hina:k. fa lamma gih jasu:q li l mwtroh, bssil fo:?, wi qal lu “ja zakka_sta?gil w_inzil, li?innu la:zim_a?qud_innaharda_f be:tak.” fa_sta?gil wi nizil wi rahhab bu_b faroh. fa lamma sa:fu kida_tzammaru kulluhum wi ?a:lu ?innu daxal qalasan jiba:t qandi ro:gil xo:ti. fa wi?if zakka wi qal li_r robb, ana ?adini ja robb_a?ti nuss_i ma:li li l fuqara, w_in kutti xatti min haddi ha:ga bi tuhmit zur, arudda’ho_t to:q_arbaqa.” fa qal lu jasu:q, “innaharda hwsol xola:s li l be:t da; qasan hu:wa kama:n ibn_ibrohi:m; li?inn_ibn_il ?insa:n gih qalasan jitlub wi_jxot?os_illi halak.”

if jabbb il gani. *The Rich Young Ruler.*

lu: 18: 18.

wi sa?alu wa:hid rojjis wi qal lu, ja m?qallim ja sw:lih ?aqmil ?eh qalasa:n ?awris il hajat il ?abadijja. ?a:m qal lu jasu:q “qalasa:n_?eh bi_tsammini sw:lih? ma fi:f haddi sw:lih ger wa:hid wi hu:w_?t?:h. ?inta ?a:rif il wpswja—ma tizni:f, ma ti?tilf, ma tisra?f, ma tishadfi bi_z zur, ikrim ?abu:k w_ummak.” ?am ?a:l, “di kullaha hwsotaha min sugri.” wi lamma simi? jasu:q il gawa'b da qal lu, “lissa ha:ga wahda fo?la qale:k. bi? kull illi qandak wi farro?u qal fuqara, wi_nta jib?a: lak kanz_i fis sama, wi ta?a:la_tba?ni.” ?a:m lamma simi? kida ba?a hazi:n xolis, li ?innu ka:n gani ?awi. wi lamma sa:fu jasu:q ?a:l— “ja: ma ?osqab duxu:l il ?agnija li malaku:t_?t?:h. li?inni_dxu:l il gamal fi xurm il ibra ?ashal min duxu:l il gani li malaku:t_?t?:h”.

8. *hika:jit il maro s sa:mirijja.*¹*Story of the woman of Samaria.*

ana bidd aḥki lkum hika:ja min aḥsan il hikajaj, tiḥib/bu:ha in fa ʔɒʔʔ: wi tinbiṣtu minha ktir ; ʔalafan hi:ja ʔɒsɒlit mis sajjid il masi:h ibnī marjim, illi ḥna b nismaʔ ʔannu f kullī wɒʔt, ikminnu mazkur kiti:r xɔ:lis fi l ʔingil wi l qurʔa:n.

ka:n il masi:h mʔsa:fir jo:m min zax il ʔajja:m wi nizil fi bla:d is sa:mirijjin, illi ka:nu mxɒsmi:n il jahud wi mxɒn-ʔinhum. ʔa:mit ʔablitu waḥida sittī min ʔaha:li l biʔlad di wi hu:wa ʔa:ʔid ʔala ḥarfi bir jistarɒjjah, wi ka:n baʔat talami:zu l balad jigibu ʔe:f.

wi ka:n il masi:h gɒɒɒdu jizhir faxsu li s sittī di, li ʔinnu ka:n ʔadtu jiḥibbi ʔislaḥ ḥa:l kullī min ʔablu. wi ḥe:s innī gajtu kida, fa ʔa:l laha, “min fɒḏlik isʔi:ni”; wi fi l wɒʔtī nafsū, ka:n jidʔi lha f sirru bi ʔinnī robbina jikʔif laha l ḥaʔi:ʔa.

wi f ḥa:l il ḥurma ma simʔit it tɒlab da tʔaggibit wi tkab-barit fi nafsaha wi ʔa:lit, “iza ka:nu ʔahlina ma b jitkallimu:f wɒjja baʔḏ, titlub minni mɒjja zza:j!”

ʔam sajjidna l masi:h itwa:ḏiʔ ʔawi wi ʔa:l laha “law kutti ja sittī fahma ʔɒtʔijit ɒʔʔ: kutti titlub minni mɒjjit il ḥaja:h ʔablim tɒtlub minnik il mɒjja: di.”

indahafit il ḥurma mil kilma di, wi ʔalit li l masi:h, “ja si:di, iza ka:n ma nwagadfi wɒjja:k gardal wala ḥabl, wi l bir gɒwi:tɒ, umma:l tigi:b il mɒjja: di mn:e:n?”

“w in kutti ʔa:wiz tigi:b mɒjj aḥsan min di, hu:wa nta aʔzɒm min abu:na jaʔʔu:b, illi faḥat lina l bir di, wi ʔtanaʔ bi:ha ʔalafan nafsū wi ʔalafanna kaman?”

fa ḥtaʔɒmha l masi:h fi l gawa:b, ʔalafan faf fikɒpha b jiftigil, wi waʔfa muḥta:ra, wi ʔal laha, “kullī wa:ḥid jifɒb mil bir di ma jiftikirj innu jirwa ʔala tu:l; la:kin illi jifɒb mil mɒjja btaʔti ʔana, ma jʔuffi ʔɒtɒʔ abadan, ʔalafan innaha tku:ni ʔalbu zazji ʔe:n mɒjja zala:l, ma tinʔitiʔʔi bi l marra, tirwi:h wi tirwi ge:ru kaman.” ʔa:mit ʔaʔit lu, “ma tiddi:ni mil mɒjja btaʔtak dijjja!” ʔam ʔal laha “ru:ḥi staḥḏɒri go:zik wi taʔa:li: li hina tani.”

ʔa:mit ʔalit lu, “astaḥḏɒr mi:n?! ana li go:z astaḥḏɒru?” ʔam ʔal laha “ana staḥsinti kala:mik da, ʔalafan ka:n liki

¹ This narrative adapted from John iv. is an exercise in the forms of the increased verb.

xa'masti_gwa:z. w illi wɔjja:ki dilwɔʔti mahuf go:zik ; fa xɔbarik da_f gaʒit iz zɔbt̪.”

ʔa:mit istaqrɔbit wi ʔa:lit fi nafsaha “izza:j hu:wa jiʔlam bi l aħwa:l bitaʔti_l mitxabbijja!” fa min xa'galha wi_ksu'fha ħmarrit w_itlaxɔbt̪it afka'rha, wi fihmit innaha mistaħaʔʔijja_l li simʔitu wi zja:da. wi ʔaxi:rɔn ʔa:lit lu, wi hi:ja b ħa:lit xufu:ʔ kulli, “il bajʔjin li fi:k dilwɔʔt_innak nabi; wi ja re:t_astafta:k fi masʔala ʔana mistɔsʔa'ba:ha ʔala ge:rɔk! wi kaman ʔandina masajil kiti:rɔ_txus id di:n, ʔawzin nistafta l masi'ħ ʔanha lamma ji:gi . . .”

ʔam ʔal laha “ana barðu ʔa:rif illi_ntu ʔawzi:nu kullu, w ana hu:wa l masi'ħ!”

SOME PARABLES OF JESUS CHRIST.

9. baʔḏil_amsa:l li jasu:ʔil masi'ħ.

masal iz za:riʔ. lu: 8: 4. *Parable of the Sower.*

fa lamma_gtamaʔ na:s kiti:r 'gu: lu min kulli balad, ʔa:l luhum masal.—“t̪iliʔ_iz za:riʔ jibdur_it taʔa:wi_btaʔtu, wi lamma ka:n bi jibdur wiʔʔit suwɔjja qamb it t̪ɔri:ʔ fa_nda:sit. wi laʔɔ't̪itu t̪ujur is sama. wi wiʔiʔ ge:rha ʔal ħaɣar wi baʔdima nabat, niʔif, liʔinnu ma kanʔi taħtu ruʔurba. wi wiʔiʔ ge:rha_f wust_ʔi ʔo:k, fa nabat wɔjja:h_ʔi ʔo:k wi xɔnaʔu. wi wiʔiʔ ge:rha fi l ʔɔrḏ_it t̪ɔjjiba, wi nabat, wi ga'b maħsu:l, it t̪ɔ'ʔ mijja.” wi lamma kan jikkallim kida na:da_w ʔa:l “illi luh wi:da:n li s samaʔ, xallih jismaʔ!”

masal is sa:miri_t_t̪ɔjjib. lu: 10: 30.

Parable of the Good Samaritan.

ʔam jasu:ʔ ʔa:l: “rɔ:gil ka:n na:zil min uru:ʔali'm li ʔari:ħa, fa wiʔiʔ fi wust_ʔil ħarɔmijja, fa ʔar'ru'h wi ḏɔrɔ'bu'h, wi rɔ:ħu wi sajjibuh ma be:n ħajji wi majjit. w_itɔp:dif inni kaħin ka:n na:zil fi t̪ t̪ɔri:ʔ di, wi ʔandima ʔa'fu, fa't min ʔusɔ:du; wi kaman kida wa:ħid la:wi, lamma wi:ʔil ʔand_ʔil mɔtɔrħ wi ʔa:f, fa:t min ʔusɔ:du. wala:kin wa:ħid sa:miri_msa:fir gih ʔandu, wi lamma ʔa:fu ħanni ʔale:h, wi ʔar'rɔb lu wi rɔbɔt̪ guru:ħu wi sɔbbi ʔale:ha ze:t wi_nb̪i:t, wi rɔkkibu ʔala rukubtu, wi ga:bu li l lukɔnda wi_ʔta'na: bu. wi_f ta:ni jo:m t̪ɔllaʔ dina:re:n w_idda:hum li sɔ:ħib il lukɔnda, wi ʔal_lu,

“iṣṭini: bu, wi kull illi tiṣrifu zija:da w ana rō:giṣ ad’dih lak.”
baʿa min tiṭṭikir mit tala:ta do:l jiku:n “ʿarib” li illi wiṣiṣ
fi wuṣṭ il ḥarṣmijja?” fa ʿa:l “illi ʿamal wōjja:h ir rōḥma.”
fa ʿa:l lu jasu:ṣ “ru:h w iṣmil inta kaman kida!”

masal ʿaḡarit it ti:n. lu: 13: 6. *Parable of the Fig-tree.*

wi ʿa:l il masal da: “ka:n li wa:ḥid ʿaḡarit ti:n mazru:ʿa fi
ḡnentu; fa ḡih jifattif fi:ha ʿala ti:n, ma lʿa:f. fa ʿa:l li ḡ ḡanajni,
“a:di talat sini:n w an a:gi ʿadawwar ʿala ti:n fi ʿaḡara di,
wal alʿa:f. iṣṭōṣha! leh hi:ja txalli l ʿōrṣi kaman min
ḡer fajda?” ʿa:m ʿa:l lu, “ja si:di, sibha:s saʿna: di kaman,
ʿalafan affiat ḥawale:ha w asabbaxha; f in ḡa:bit ti:n baṣde:n,
ka:n^a biha; w in ma ḡabitfi . . niṣṭōṣha maṣlehṣ.”

masal ḥabbīt il xōrdal wil xami:ra. lu: 13: 18.

Parable of the Grain of Mustard Seed and of the Leaven.

“malaku:t is samawa:t jiṣbih e:h? wi b ʿe:h aṣabbihu?
jiṣbih ḥabbīt xōrdal xadha rō:ḡil wi zarṣha fi ḡnentu; fa
ṭilṣit wi baʿat ʿaḡara, wi ʿaṣṣiṣit ṭuju:r is sama fi fruṣha.” wi
ʿal kaman: “bi ʿe:h aṣabbih malaku:t pṭṭō:ṣ? jiṣbih xami:ra
xaʿditha waḥida, wi xabʿatha f taʿlat kelat diṣi:ṣ, li ḡajit
ma xtamar kullu.”

masal l ibn iṣ ʿa:rid. lu: 15: 11.

Parable of the Prodigal Son.

“ka:n fi rō:ḡil lu walade:n, fa ʿa:l is sugṣṣar minhum l
abu:h “j abu:ja, iddi:ni l ḥiṣṣō lli tnuʿbni mim ma:lak”;
fa ʿasam luhum ma:lu. wi baṣḍ ijjam miṣ kitira, lamm il
walad is sugṣṣar kull i ḥa:ḡa wi saṣfir li blaʿd biṣi:da wi
hinak baddid ma:lu fi ʿi:ṣa talfa:na. fa lamma Ṭṣṣjaṣ kull i
ḥa:ḡa ḥṣṣōl ḡu:ṣ jidi:d fi l biʿlaʿd di, fa btada jiḥta:ḡ. fa rōḥ
w iṣtaxdim ʿandi wa:ḥid min ʿahl il balad illi hu:wa fi:ha, fa
baṣatu li ḡeṭṭō:nu rō:ṣi wara xanazi:ru. wi ka:n jitmanna jimla
bōṭnu mil xōrru:b illi ka:nit bi taklu l xanazi:r, wala kanfi
ḥaddi jiddi: lu. la:kin lamma rigiṣ li nafsū ʿa:l “ʿadd eḡ na:s
mʿaḡḡari:n ʿand abu:ja jifṬṭōl minhum il ʿe:f, w an amu:t
mil ḡu:ṣ! aṣum w aru:h l abu:ja w aṣul lu: ‘j abu:ja!
axṭe:t li s sama wi ʿudda:mak, wi muṣ mistaḥaʿʿabadan jiṣu:lu
ʿalajja waladak. xalli:ni zaji wa:ḥid min na:s il mʿaḡḡari:n

ʔandak.''' fa ʔa:m wi rōḥ l_ abu:h, wi lamma ka:n ʔala masa:fa_ bʔi:da ʔa:fu ʔabu:h fa ḥanni ʔale:h, wi giri wi ʔanʔu wi ba:su. fa ʔa:l lu_ l walad: "j_ abu:ja, ʔaxte:t li s sama wi ʔudda:mak, wi muʃ mistaḥaʔʔ_ abadan jiʔu:lu ʔalajja waladak." fa ʔa:l il ʔabbi l ʔabi:du "ha:tu ʔawa:m_ aḥsan badla wi labbi:su:h wi ḥuṭṭu xa:tim f_ i:du wi gazma_ f riglu. wi ha:tu_ l ʔigl_ il maʃlu:f wi_ dbaḥu:h, wi xalli:na na:kul wi nifroḥ. liʔinni waladi da ka:n majjit fa ʔa:ʃ, wi ka:n ta:jih fa_ twagad."

it tawa:ḏuʃ. lu: 14: 7. *Humility.*

wi ḏorōb li l maʔzumi:n masal wi hu:wa wa:xid ba:lu min zaḥimithum ʔala l m^oṭō:riḥ il ʔawwalanijja, wi ʔal luhum: "lamma wa:ḥid jiʔzimak fi farōḥ, ma tgi:f_ il mōṭrōḥ_ il ʔawwala:ni ʔala ṭu:l wi tuʔʔud, aḥsan jiku:n wa:ḥid akbar minnak maʔzu:m, fa ji:gi_ lli ʔazamak jiʔul lak "itfōḏḏōl hina" wi jiʔʔʔad il kibi:r fi mōṭrōḥak, wi tru:ḥ wi tuʔʔud inta f_ awṭō maḥall, ḥa:lit ko:nak maxgu:l maksu:f. la:kin lamma tinʔizim fa_ ʔʔud fi ʔawṭō mōṭrōḥ, fa bi_ t ṭōbʃ, lamma ji:gi_ lli ʔazamak, jiʔul lak "ja sōḥbi_ tfōḏḏōl li fo:ʔ." fi l wōʔti da jiḥsōl lak iʃ ʃarōf fi nōzōr illi ʔaʔdi:n li l ʔakli wōjja:k. liʔinni kull_ illi_ jʔalli nafsu jiwōṭṭi:ha, w illi_ jwōṭṭi nafsu jiʔalli:ha.

il ʔuzu:ma_ l kibi:ra. lu: 14: 16. *The Great Banquet.*

kan fih rō:gil ʔamal ʔuzu:ma_ kbi:ra wi ʔazam na:s kutā:r. wi baʔat ʔabdu_ f sa:ʔt_ il ʔuzu:ma ʔalafan jiʔu:l li l maʔzumi:n "taʔa:lu ḥe:s kulli ḥa:ga gihzit." ʔa:mu ttafaʔu kulluhum ʔala ʔadam il ḥuḏu:r wi fiḏlu jiʔtizru. ʔa:m ʔa:l lu_ l ʔawwala:ni, "ana ʔtare:t ge:t wi malzu:m aru:ḥ atfarroḡ ʔale:h; argu:k tiʔfi:ni." wi ʔa:l wa:ḥid ta:ni "ana ʔtare:t xamast_ igwaiz baʔar, w ana rōḥ_ aḡarōrbhum; argu:k tiʔfi:ni." wi ʔa:l wa:ḥid ta:ni "ana miggawwiz gidid, ʔalafan kida m_ aʔdarʃ aḥḏōr. ʔa:m rigiʔ il ʔabdi_ l si:du wi ʔal lu ʔalli ḥōsōl. ʔam ziʔil sōḥb_ il ʔuzu:ma wi ʔa:li li ʔabdu, "itlaʔ ʔawa:m w_ imʃi_ f jawariʔ il balad wi ḥarōṭha wi ha:t hina_ l fuʔara kulluhum wala tinsa:ʃ il ʔurgi wi l ʔumj." ʔam ʔa:l il ʔabd, "ja si:di ʔana barḏu ʔamalt illi ʔul'ti li ʔale:h, wi lissa_ l maḥalli jsa:ʔ kiti:r." fa ʔa:l is si:d li l ʔabd "ru:ḥ itlaʔ fi s sikak illi ḥawale:n il balad kullaha, w ilzimhum bi l mi'gij, ḥatta jitmili be:ti; liʔinn_ aʔul lukum, muʃ mumkin inni wa:ḥid milli ʔazamtuhum jidu:ʔ akli ʔuzumti."

il xɒru:f it ta:ʒih, wi l ɦitta_b xamsa ʔ ʔɒjʒa. lu: 15: 3.

The stray Sheep and the lost Shilling.

ʔajji rɒ:gil minkum ʒandu mirt xɒru:f wi ʔɒjjaʒ wa:ɦid minhum, ma jsibʃ it tisʒa wi t tisʒi:n fi l xɒla, wi ʒdawwar ʒat ta:ʒih lamma jil'ʔa:h? w_in la'ʔa:h jiʃi:lu ʒala kitfu wi hu:wa farɦa:n. wi lamma jiwsɒl bertu jindah l_ɒsɦa:bu wi girɒ:nu wi ʒʔu:l luhum "ifroɦu wɒjja:ja liʔinni laʔert xɒru:fi_lli ka:n ta:ʒih." aʔu:l lukum, zaji da jku'n farɒɦ fi s sama bi xɒ:ti wa:ɦid jitu:b, aktar min tisʒa_w tisʒi:n sɒ:lih ma hummaʃ miɦtagi:n li t to:ba.

aw ʔajji ɦurma ʒandaha ʒaʃar ɦitat bi xamsa:t, in ʔɒjjaʒit ɦitta minhum ma_twallaʒʃi lamba wi tiknis_il bert, wi tfattif b_igtiha:d li ɦaddi ma tilʔa:ha? wi lamma tilʔa:ha tindah l_ɒs'ɦabha wi l gira:n, wi_tʔu:l "ifroɦu wɒjja:ja, ikminni laʔert il ɦitta_b xamsa_lli ʔɒ:ʒit minni." aʔu:l lukum, jibʔa farɒɦ zaji da ʔudda:m malajkit ɒʔɒ: bi xɒ:ti wa:ɦid jitu:b.

il waki:l il ʒa:ʒil. lu: 16: 1. *The Wise Steward.*

kan fi:h rɒ:gil ʒani ʒandu waki:l taha'mu:h_in na:s b_innu jibaddid amwa:lu. ʔam ʔɒlabu wi ʔal lu "ʔeh da_lli b_asmaʒu ʒannak? ʔaddim ɦisa:b il wa:rid w il mɒsru:f, ɦe:s innu muʃ mumkin tikun waki:l min dilwɒʔti_w rɒ:ʒih. fa ʔa:l il waki:l fi sirru, aʒmil ʔeh dilwɒʔt? ma da:m si:di ha jirʃitni min wɒzifti, la ʒandi ʔu:wa ʔaʒmil fa:ʒil wala liʃ wiʃʃ_afɦat. aiwa! ʒirift_ill_aʒmilu, ɦatta lamm_atrifit min wɒzifti jiʔbalu:ni n na:s fi_bjuthum." ʔam nadah li kulli wa:ɦid mil madjuni:n bituʒ si:du wi ʔal li l ʔawwila:ni minhum "ʒale:k ʔadd_e: li si:di?" ʔam ʔal lu "ʒalajja mirt barmi:l ze:t." ʔam ʔal lu "xud sa'nadhum_aho wi ʔʒud ʔawa:m wi ktibhum xamsi:n." wi baʒde:n ʔa:l li ʒe:ru w inta ʒale:k ka:m?" wi ʔa:l "mirt_ardabbi ʔamɦ." fa ʔa:l lu "xud sa'nadhum_aho wi ktibhum tamani:n." ʔam sɒ:ɦib il milk madaɦ_il waki:l_il xɒ:jin ɦe:s innu_sɒrrɒf fi_xjantu bi ʒaʔl; wi l wa:ʔiʒ, inni ʔawla'd ʒa:lam id dinja ʔaʃɒr fi ʔawʔa:thum min awla:d in nu:r. w_an_aʔu:l lukum, iksa'bu_lkum aɦibba bi wa:sṭit ma:l il ʒa:lam iz zɒ:lim da, ɦatta lamma jifna l ma:l da jiʔba'lu:kum fi l masa:kin il baʔja.

il ?ɑ:ði z zɑ:lim. lu: 18: 1. *The unjust Judge.*

?ɑ:l luhum masal b innu wa:gib ?ale:hum jisvllu kullⁱ wɔʔt wala jizhaʔu:f. ?ɑ:l; “ka:n fi balad mil bilad wa:hid ?ɑ:ði ma jxɔff ɔʔʔv: wala jihtirimf in na:s. wi ka:n fi l balad di wa:ida ?armala, wi ka:nit tiʔgi: lu wi tʔu:l lu “xɔʔʔɔs li haʔʔi min xɔsmi.” ?am ?aʔad mudda mu:f rɔ:ði, la:kin baʔde:n ?ɑ:l fi sirru, “w in kuttⁱ m axɔf ɔʔʔv: wal ahtirimf in na:s, la:kin he:s inn il ?armaʔla: di b titʔibni axɔʔʔɔs laha haʔʔaha, lahsan bi ti:gi tamalli tidwifni.” (wi ?ɑ:l ir robb) “ismaʔu lli ?ɑ:lu l ?ɑ:ði z zɑ:lim! fa ma jxɔʔʔɔss ɔʔʔv: haʔʔ il muxtari:n bitu:ʔu, illi b jinadu:h le:l wi nhɑ:r, wi hu:wa mɔɔwwil ba:lu ?ale:hum? aʔul lukum innu ha jxɔʔʔɔs luhum haʔʔuhum ha:lan.”

il ?ɑ:lim wi z zɑ:lim.

(il farri:si wi s sɔrrɔ:f. lu: 18: 9.)

The Pharisee and the Publican.

wi ?ɑ:l kaman li gama:ʔa miʔtiʔdi:n fi nafsuhum innuhum na:s sɔlhi:n wi jihtiʔru ɔer:hum:—“kan fi h itne:n rɔ:h u l he:kal jisvllu, wa:hid ?ɑ:lim wi t ta:ni zɑ:lim. il ?ɑ:lim wiʔif jisvlli wi jʔu:l fi sirru “ja: ?ɔʔʔv:h! askurɔk li ?inni ?ana mu:f zajji ba:ʔi n na:s il xɔʔʔɔfi:n, il xajni:n, iz zɑ:limi:n, il fuggɑ:r, wala zajji z zɑ:lim da. ana b ɔsu:m marrite:n fil gumʔa wi b azakki ʔal fuʔara bi ʔufrⁱ kull ill amliku...” la:kin iz zɑ:lim wiʔif min biʔi:d mu:f ʔawiz hatta jirfaʔ ʔe:nu li s sama. wi daʔʔi b ɔ:du ʔala sidru, wi ?ɑ:l, “ja ?ɔʔʔv:h ɔrhamni ?ana l xɔ:ti!” aʔu:l lukum innⁱ da rɔwwah be:tu wi hu:wa xɑ:lis miz zunub bi xla:f it ta:ni. liʔinni kull illi jʔalli nafsujwɔʔʔti:ha, w illi jwɔʔʔti nafsujʔalli:ha.”

il gine:na wi g ganajnijja r ruzala. lu: 20: 9.

The Vineyard and the insolent Husbandmen.

“kan fi h wa:hid zɑrɔʔ gine:nit ʔinab wi sallimha li g ganajnijja w itɔrrɔb mudda tɔwila. wi fi l mu:sim baʔat ʔabdi li g ganajnijja ʔaʃan jidʔdu: lu min maʔsu:l ig gine:na. la:kin ig ganajnijja ɔʔrɔbu:h wi tɔrɔdu:h fa:ði. fa rigiʔ baʔat ʔabdi ta:ni, fa ɔʔrɔbu:h kaman wi haʔnu:h wi tɔrɔdu:h fa:ði. fa rigiʔ baʔat wa:hid ta:lit fa ɔarɔhu:h kaman wi ramu:h barra. ?am sɔ:hib ig gine:na ?ɑ:l “aʔmil ?eh dilwɔʔt?... abʔat

luhum ibni l ʕazi:z ʕandi; rub'bama jihtir'mu'h." fa lamma ʕa'fu:h ig ganajnijja, iʕʕawru wɔjja baʕʕ, wi ʕa:lu, "aho da l waris, jɔʕʕa niʕtilu ʕalafan jibʕa l mirɔ:s lina." fa tɔrɔdu'h barra g gine:na wi ʕatalu'h. fa jiʕmil_eh sɔ:hɪb g gine:na wɔjja do:l? muʕ ji:gi wi jihlik il ganajnijja do:l wi jiddi_g gine:na li ɔerhum? aʕul lukum, aiwa ji:gi!"

11. il waʕz ʕag gabal. *The Sermon on the Mount.*

lu: 6: 20.

wi rɔfaʕ ʕene:h li talamzitu wi ʕa:l, ja saʕdukum ja fuʕara liʕinnɪ lukum malaku:t is samawa:t.

ja saʕdukum ja ɔaʕani:n dilwɔʔt, liʕinnukum ha tiʕbaʕu. ja saʕdukum ja lli_b tibku dilwɔʔt, liʕinnukum ha tiðhaku. ja saʕdukum iza kirhu:kum in na:s wi tɔrɔdu:kum wi ʕa:lu ʕale:kum kulli kilma bɔtɔɔ:la ʕalafan ibn il ʕinsan. ifrɔhu fil jo:m da wi zɔʔtɔtu ʕalafan sɔwabkum ʕazi:m fis sama, liʕinn abbaha'thum ka:nu_b jiʕmilu kida bil ʕanbija. wila:kin ja we'l_kum ja ʕaɔnija liʕinnukum istawʕetu ʕugritkum. ja we'l_kum ja ʕabʕani:n dilwɔʔt liʕinnukum ha tɔu:ʕu. ja we'l_kum ja ðɔhki:n dilwɔʔt liʕinnukum ha tiħzanu wi tibku. ja we'l_kum ʕiza tkallim kull in na:s fi:kum bi t tɔjjib liʕinn abbaha'thum ka:nu_b jiʕmilu kida wɔjja_l ʕanbija_d daggali:n. la:kin aʕul lukum ja samʕin, ħibbu ʕaʕda:kum wi ħsinu li lli jikrɔhu:kum. ba'rku li lli jilʕanu:kum wi sɔʕlu ʕalafan illi bi jʕaksu:kum. illi jiðrɔbak ʕala xaddak ʕaddim lu_t ta:ni kama:n, wi lli ja:xud ʕabajtak ma tħuʕʕi ʕannu to:bak kama:n. wi kull illi jisʕalak iddi:h. wi lli ja:xud illi mʕa:k ma tɔɔlbu:ʕ wi zajjima tri:du_n na:s jiʕmilu wɔjja:kum iʕmilu ʕintu wɔjja:hum. ʕin ħabbetu lli bi jħibbu:kum ʕe:h jiku'n fɔðlukum? il xɔtji:n kaman bi jħibbu lli bi jħibbu:hum. w_in ʕaħsantu li lli_b jiħsinu ʕale:kum ʕe:h jiku'n fɔðlukum? ħatta_l xɔtji:n bi jiʕmilu kida tama:m. w_in salliftu lli ʕandukum ʕaʕam ʕinnukum tiʕbɔðu minhum ta:ni ʕeh jiku'n fɔðlukum? ħatta_l xɔtji:n bi j_sallifu_l xɔtji:n ʕalafan jiʕbɔðu ta:ni. la:kin ħibbu ʕaʕda:kum wi ħsinu wi sallifu min ɔer ma jku'n ʕandukum ʕaʕam fi ħa:ga, wi sawabkum jiku:n ʕɔzi:m, wi tku:nu ʕawla:d ɔʕɔ:h, liʕinnu hu:wa kari:m ħatta maʕ nakri:n il gamil wi_l ʕaʕrɔ:r. xalli:kum ruħama zajjima ʕabu:kum rɔħi:m. ma tiħkumu:ʕ ʕala ɔerkum w_intu ma jinħikimʕi ʕale:kum. ma tdinu:ʕ ɔerkum w_intu ma tindanu:ʕ; wi ɔɔfiru

jingifir lukum. iddu w_intu taxdu, ke'l kuwajjis makbu:s mahzu:z mitəftəf jithətti_f higrukum. ʔalafan bi l ke:l illi tkajjilu bi:h jitkajjil lukum tani. wi ʔa:l luhum il masal da, ja tara jiʔdar ʔaʕma jigurr_aʕma? muʕ humma l_itne:n juʔaʕu fi nuʔra? ma fi:ʕ tilmiz ahsan min mʕallimu la:kin illi jithazzib tamam jibʔa zaji_mʕallimu. wi le:h tifuf il ʔaffa:ja_lli_f ʔe:n axu:k maʕ ʔinnak muʕ fajif il xafaba_lli_f ʔe:nak? w_izza:ʕ titga:sir wi_tʔu:l l_axu:k “j_axu:ja xallin_əftəʔlaʕ lak il ʔaffa:ja_lli_f ʔe:nak”, wi_l ha:l ʔinnak muʕ fajif il xafaba_lli_f ʔe:nak inta? ja dola:li, təʔlaʕ il xafaba fi_l ʔawwil min ʔe:nak wi baʕdi kida tiʔdar titəʔlaʕ il ʔaffa:ja_lli_f ʔe:n axu:k. liʔinnu ma fi:ʕ sagara_kwajjisa titəʔh fakha bəttə:la wala sagara bəttə:la titəʔh fakha təjjiba. ʔalafan kull i sagara titʕirif min il fakha_btaʕitha. ma_b jignu:f min iʕ ʕok tin wala_b juʔtufu ʕinab min il ʕille:ʔ. ir rə:gil it təjjib min kanzi ʔalbu_t təjjib jiteʔləʕ it təjjib, wi_l bəttə:l min kanzi ʔalbu_l bəttə:l jiteʔləʕ il bəttə:l. li ʔinnu min fəʔlit il ʔalb jitkallim il hanak. wi le:h tiʔulu: li “jə: rəbbi jə: rəbb” w_intu ma_b tiʕmilu:f illi baʔu:lu? kull_illi ji:gi ʕandi wi jismaʕ kala:mi wi jiʕmil buh ʔawarri:kum jiʕbih mi:n. jiʕbih ʔinsa:n bi jibni be:t wi fahat wi ɣəwwəʔ wi hətət il ʔasa:s ʕalə_s səxr. fa lamma həsəl se:l səʔəm il baħr il be:t da wala_ʔdirfi_ʕaʕzaʕu, li ko:nu_tbana ʕalə_s səxr. ʔamma_lli jismaʕ wala jiʕmilʕ jiʕbih ʔinsa:n bana be:tu ʕala_l ʔəʔdi min ɣer ʔasa:s. ʔam lamma səʔəmu_l baħr ittəbbaʕ ha:lan wi ka:n xərdə:bu xərdə:b ʕəzi:m.

SECTIONS FROM ACTS OF THE APOSTLES.

12. aʕma:l ir rusul.

əʕha:h 3: 1-10. buʔrus wi juħanna fil he:kal.

Peter and John in the Temple.

wi tiliʕ buʔrus wi juħanna sawa li_l he:kal fi saʕt_is səla jaʕni is saʕa tisʕa. wi ka:n rə:gil aʕrəɣ min bətn_umu maħmu:l, wi ka:nu kull i jo:m jiħuttu'h ʕandi ba:b il he:kal ill_ismu l gami:l, ʕalafan jiʕhat milli ka:nu_b judxulu_l he:kal. fa da lamma ʕaif buʔrus wi juħanna ʕazmi:n ʕala ʔinnuhum judxulu_l he:kal təlab minhum ha:ana. fa buʔrus wi juħanna zaɣaru:lu ʔawi wi buʔrus ʔa:l lu, “bu:ssi_unna ʔawi.” fa xad ba:lu minhum wi ka:n jintizir innu ja:xud minhum ha:ga. fa ʔal

butrus “ana ma_mʕi:f ʕa:ga, la fɒððɒ wala dahab; wala:kin ill ʕandi addih lak,—bi ismi jasu:ʕ il masi:h in na:siri ʔu:m wi_mʕi!” wi misku min ʔi:du_l jimi:n wi ʔawwimu. wi fil ʕa:l itʕaddidit rigle:h wi_kʕa:bu. fa nɒtʔi_w wiʔif wi_btada jimʕi wi daxal maʕa:hum il he:kal wi ka:n jisabbah pʔʔɒ:h. wi safu:h kull_in na:s wi hu:wa_b jimʕi wi_jsabbih pʔʔɒ:h. wi ʕirfu:h innu hu:wa_lli ka:n bi juʔʕud ʕandi ba:b il he:kal il gami:l ʕalafan jifʕat. fa ʕhajjaru wi_ndahafu mi_lli ʕɒsɒl lu.

13. Conversion of Saul of Tarsus.

ɒʕʕa:h 9: min 1-22. ihtida sawu:l it ʔarsu:si.

amma sawu:l fa ka:n lissa barðu ma_skitʕi ʕan tahdi:d wi ʔatli talamzit_ir robb. fa rɒ:h li rɒʔis il kahana, wi ʔɒɒɒ minnu gawabat li dimiʕi lil gamʕijja:t illi_hna:k, ʕatta_za kan jilʔa na:s min ahl_it ʔɒri:ʔ, rigga:la aw niswa:n, jisufhum marbuti:n bi_ʕba:l ʕalafan jiwaddi:hum ʔurufali:m. wi lamma ka:n ma:ʕi fi_s sikka bi_l ʔurbi min dimiʕi ʕɒsɒl ʕala_gɒɒa inni nu:r mis sama nawwar ʕawale:h. fa wiʔiʕ sawu:l ʕala_l ʔɒð wi baʕdi kida simiʕ so:t bi_jʕul lu “sawu:l sawu:l! ʕalafan e:h bi tiðʔihidni?” ʔa:l “min inta ja sajjidi?” fa ʔa:l “ana_r robbi jasu:ʕ illi_ɒta_b tiðʔihidu. sɒʕbi ʕale:k turfus mana:xis!” fa ʔa:l wi hu:wa mirtiʕiʕ wi mithajjar, “ja robbi ʕawizni aʕmil e:h?” fa ʔa:l lu_r robb, “ʔu:m udxul il midi:na wi_hna:k jitʔa:l lak illi la:zim tiʕmilu.” amma_r rigga:la_l mʕsafri:n wɒjja:h fa ka:nu waʕfi:n sakti:n, bi jismaʕu_s so:t walakin ma kanuʕ ʕajfi:n ʕadd. fa ʔa:m sawu:l mi_l ʔɒð, wi ma kanʕi_jʕu:f ʕa:ga maʕ inni ʕene:h ka:nu_mfattaʕi:n. fa garru:h min ʔi:du wi daxxalu:h dimiʕ. wi ka:n ma_jʕuffi muddit talatt_ijja:m la ja:kul wala jifrobb.

wi ka:n fi dimiʕ ʔilmi:z ismu ʕananja. fa ʔal_lu_r robbi fi ʕilmi bi_l le:l, “ja ʕananja!” fa ʔa:l, naʕam ja robb. fa ʔal_lu_r robb, “ʔu:m, wi ru:h li_z zuʔa:ʔ illi_smu_l mustaʕi:m w_uʔlub fi bet jahuzza rɒ:gil ʔarsu:si smu sawu:l; li ʔinnu hu:wa bi_jsɒʔli_hna:k. wi hu:wa ʕilim bil le:l innu ʕa:f rɒ:gil ismu ʕananja daxal ʕale:h wi ʕɒtʔi:du ʕaleh ʕalafan jisuf.” fa rɒddi ʕananja wi ʔa:l, “ja robb ana_smiʕt min na:s kiti:r ʕan_ir rɒ:gil da, innu ʔadd e:h ʕamal furu:r w_ɒðrɒ:r bil ʔiddisi:n bitu:ʕak fi ʔurufali:m. wi hu:wa hina, wi_mʕa:h ʔamri min ruʔasa_l kahana innu jirbut wi_jkattif kull illi jna:du bi_smak.” fa ʔal lu_r robbi “ru:h; li ʔinn_ir rɒ:gil da

muxtar minni ʔalafan jihmil ismi ʔuddam ʔumam wi mlu:k bani srwʔi:l. ʔalafan ana hawarri:h ʔadd e:h la:zim jitʔallim min ʔagl ismi. fa rw:h hananja wi daxal il bet wi hntti ʔale:h ide:h wi ʔa:l, “ja ʔaxi sawu:l! ana baʔatni r robbi jasu:ʔ illi xphr lak fi t ttri:ʔ illi gert minnu. ʔalafan axalli:k tifu:f wi titmili mi r ru:h il qudus.” wi fi l ha:l wiʔiʔ min ʔene:h ʔe: zaji ʔifr, fa nfatahit ʔene:h wi ʔa:f fil ha:l, wi ʔa:m, wi t-ʔammid. wi kal ʔakli fa tʔawwa. wi ka:n sawu:l wɔjja t talamiz illi ka:nu fi dimiʔi kam jo:m. wi fi l ha:l ibtada jibaffar il jahud illi fi l gamʔijjaʔ ʔan il masi:h, wi ʔu:l inni da hu:wa ʔibn pʔr:h. fa ndahaf kull illi ka:nu b jismaʔu:h wi ʔa:lu, “muʔ da lli ka:n bi jmawwit kull illi ka:nu b jindahu bi l ʔism da fi ʔurufali:m? wi qih hina ʔalafan il gwrɔʔ da jaʔni jisu:ʔhum marbuti:n li ruʔasa l kahana!”

walakin sawu:l ka:n bi jzi:d fi l ʔu:wa wi ka:n bi jhajar il jahud is sakni:n fi dimiʔ, wi bi jʔakkid luhum inni da hu:wa l masi:h.

III. SOME CHRISTIAN BELIEFS.

1. it taʔri:f il mwznu:n fi l kita:b il mʔaddas.

The Corruption of the Holy Scriptures, as assumed by some Moslems

bi jʔu:lu baʔʔ in na:s hina fi ʔ ʔarʔ inn il kita:b il mʔaddas mitɔjjar ʔan ʔsɔlu, jiʔni ʔinnu sɔ:bu t taɔji:r wi t taʔri:f wi t tabdi:l wi z zija:da wi n nuʔsɔ:n; wi ʔala kida ma jguzs innina nʔawwil ʔale:h,¹ bi n nisba li ko:nu muʔ mʔɔ:biʔ li t tawrɔ:h il ʔsɔlija lli nizlit ʔala musa kali:m² pʔr: bi l wahj il ʔila:hi, wala li l ʔingi:l il ʔsɔli lli ʔawha buh robbina subha:nahu wi taʔa:la ʔal masi:h. ʔadd e:h il mazhab da gari:b!

fa nisʔal ig gama:ʔa do:l; “emta hɔsɔl it tala:ʔub da b ʔaja:t it tawrɔ: wi l ʔingi:l? ʔabli mhammad walla f wɔʔtu walla baʔdi wɔʔtu?” iza ka:n jiʔu:lu “ʔabli mhammad,” niqa wibhum inni mhammad ʔala kida ka:n mʔsɔ:diʔ ʔala kitab mʔharrɔf, liʔinn il qurʔa:n bi jistashid bi t tawrɔ: wi l ʔingi:l kitir xɔ:lis. wi di ha:ga miʔ maʔʔu:la ʔala forɔʔi taʔri:fhum. wi fɔʔlan ʔan kida, fih nusax maxtu:ɔ, rɔɔʔa li l ʔusu:r illi ʔabli mhammad bi kam mi:t sana, wi kullaha mʔɔbʔa li l kita:b il mawguɔd ʔandina dilwɔʔi bi t tamam, wala fiʔ ʔasar ʔabadan li l kita:b it ta:ni da l mwznu:n. wi ʔala:wa ʔala kida, kutr in nusax do:l jidilli ʔala ʔinn il ʔingi:l ka:n mintifir kitir xɔ:lis fi kaʔfit

¹ Rely on.

² Interlocutor

il ʕa:lam miʕa:t mis sini:n ʔabli mḥammad, wi maʕ za:lik ma lammaḥfi mḥammad ʔadna talmiḥ inn il masiḥijji:n fi l woʔti da ka:nu mʕawwili:n ʕala kita:b mafsu:d. fa l iʕtiroḍ da muʕ maʕʔu:l bi l marra.

w itḥarraf il kita:b “fi woʔti mḥammad aw baʕdu” z za:j? wi hu:wa ka:n mintifir fi kull il bulda:n, wi maḥbu:b wi muḥtarom ʕandi ʕumu:m in nṣo:ra? ana muʕ mitṣowwar inn imasiḥijji:n ittafaʔu ʕala tobwi:z kull in nusax il mawgu:da fi l ʕa:lam wi tabdi:lha bi ktab ta:ni! umma:l roḥit fe:n nusax il kita:b il ʔṣli? leh ma nlaʕi:f luhum ʔasar innaharda? ba:zit iz za:j, maʕ wugu:d na:s kitir ka:nit il mḥafṣo ʕal kita:b is ṣḥiḥ li ṣḥiḥum ʔawi? w illi jzi:d it ti:n balla hu:wa nn il forḍi da jiʔtiḍi ttifa:ʔ in nṣo:ra wojjja l jahu:d ʕala taḥri:f il ʕahd il ʔadi:m (it tawro:), wi humma ʕaduwwi:n li baʕḍuhum! wi jiʔtiḍi kaman ittifa:ʔ it to:wa:jif¹ il masiḥijja l mitʕa:dijja² ʕala taḥri:f il ʔingil (il ʕahd il gidi:d)! wi kullⁱ da mistaḥi:l wi kala:m fa:riḡ, ma jsallimfi buh il ʕaʔl is sali:m.

2. it to:ba. *Repentance.*

it to:ba loḥṣo ʕarja ʕal ʔalsinit in na:s kitir. fa l waḥid minhum, in ka:n jiḥṣol mis ʕe:ʔ illi ʕamalu niti:ga ṣoʕba, aw ḥa:ga ma tiʕgibu:ʕ, jiʔu:l “tubt”, bi maʕana “ja retni ma ʕamaltif kida, ʕalasan ana ʕajif dilwoʔt innⁱ da ma kanfi li ṣḥiḥi.” wi f gumlit marro:t il kilʕa: di titʔa:l min ʕer suʕur wala tawbi:x ḍomi:r.

wala:kin it to:ba fi ʕurf id dija:na l masiḥijja ḥa:ga bʕi:da ʕan kida buʕd is sama ʕan il ʔarḍ, wi hijja ʕer muʕtṣbara ʔilla ʔiza kan titwaffar fi:ha baʕḍ if suru:t, wi hijja—

(1) la:zim it to:ba tiku:n ʕan za:t il xṭijja lli tʕamalit, muʕ ʕan in niti:ḡṣ ṣoʕba l ḥṣla minha.

(2) wi ʕala kida la:zim tiku:n bi ʔiḥsa:s ḥajj wi suʕur ḥaʕi:ʔi wi tawbi:x ḍomi:r.

(3) wi da ma jitʔattaf illa ʔiza ka:nit it to:ba li llaḥ za:tu; jaʕni l waḥid la:zim jiʕʕur innu rṭakab iz zanbi da ḍidd ṣḥṣ: nafs, w innu b kida ʕṣo robbu wi ha:n qoḍastu w istaxaffi bi mḥabbitu.

(4) ʕala kida t to:bo ṣ ṣḥiḥa tiʔtiḍi l iʕtiroḍ, jaʕni t ta:ʕib jiʔirri li lla: bi ṣro:ḥa bi l ʕamal illi ḍomi:ru taʕba:n minnu, min ʕer taʕdi:m aʕza:r ʕannu ʔabadan. w in ka:n jiʕʕur innu ṣḡlam ḥaddi min ʕa:s, la:zim jizi:d ʕala

¹ Sects.

² Mutually hostile.

ʔitirɒfu li lla: ko:nu jiru:h li l moʔzlu:m jiʔtiʔrif lu kaman bi kullɪ sɒrɒ:h̄a w_ixlɑ:s, wi jʔu:l “ana mahʔu:ʔ”, wi jistasmaħu, wi jʔawʔwɒɖ lu kaman iza lizmit il ha:l.

- (5) wi mafhu:m min kida inn_it taʔjib, ʔandima jiʔlub il maɖfiro min ɒʔʔɒ: bi l keʔijja di, jiku:n ʔandu nijja sɒlħa, wi ʔɒsɖi sɒħi:h̄, wi ʔazmi sa:bit, innu jitruk il ʔamal da, aw_il ʔa:da di:ja, bi l kullijja, wi ma jirgaʔ laha:s, w innu jiʔa:min b_inn ɒʔʔɒ: jiʔdar jitammim lu_l ʔazmi da_b niʔmitu wi msaʔditu, wi jxɒʔʔɒsu fiʔlan min ʔu:wit il xɒʔijja di.

3. il magfira wi l kaffa:ra. *Forgiveness and Atonement.*

robbina lamma ro:d jigfar xɒʔɒ:ja n na:s ʔa:f inni da ger mumkin mil wagħ il ʔadabi ʔilla ʔiza kaʔ juħkum ʔala l xɒʔɒ:ja do:l wi jizhir li kaʔfit in na:s ħaʔiʔiħa wi l ħukm il ʔa:dil ʔale:ha. ʔalaʔan mil maʔlu:m inni msamħit iʔ ʔaxs illi mahuʔ darja:n bi ħaʔi:ʔit zambu muʔ na:fif, wi rubbama jisabbitu fi l xɒʔijja btaʔtu bass, wi jʔaggaʔ ɖe:ru ʔala rtikaʔħa. fa t tabʔir bi maɖfirit ɒʔʔɒ: li ʔumu:m il xuɒɒ: ʔabli ʔizħɑ:r ħukmu ʔala l xɒʔijja ka:n mustaħi:l, liʔinnu fi l ħa:l di kaʔn ba:z in nizɒm il ʔadab_illi_tħana ʔale:h il ʔalami:n.

wala:kin iʔla:n il ħukm ʔala l xɒʔijja fi l xuɒɒ: nafsuhum ma kanʔi mumkin, ʔalaʔan lau ka:n ɒʔʔɒ: (subħa:nu wi taʔa:l) ħam-milna l ʔisɒ:s_illi ħna mistaħaʔi:nu, ma kanʔi xalla:na nimi:l lu wala ɖazabna:s li t to:bo_s sɒdra min ʔalbɪ minkisir,—wi hu:wa_l ʔamr il moʔlu:b. fa ʔalaʔan kida (i)xtɑ:r ɒʔʔɒ:h_il quddus il muħibb innu jiʔlin fi napsu, aʔ fi kilmitu l mitgassida, ħukm il xɒʔijja wi nati:ɖiħa s sɒʔba, illi hi:ja l mo:t,—wi da muʔ mo:t ʔa:di la:kin mo:t sɒʔbi ɖiddan, moʔħu:b bi ʔalam wi ʔaza:b wi ħuzn wi ɖɒlma wi ʔaħwa:l murʔiba.

ʔaho_lli ʔamalu l masi:h̄ ʔalaʔanna. iħammil id denu:na di bi n nija:ba ʔanna. wi ħe:s innu hu:wa za:tu kaʔn bari wi ɖɒmi:ru nɖi:f ma wassaxitu:s ʔadna xɒʔijja ʔabadan, kanit tobtu ʔan xɒʔɒ:ja_xwa:nu to:ba tamma kamla, bi tama:m ʔubu:l ħukm ɒʔʔɒ: bi l moʔ da, wi tama:m iʔ suʔu:r b_innɪ xɒʔijjit il ʔa:lam mustawɖi:ba:h. amma l xɒ:ti za:tu fa ma jimkinu:s jitu:b it to:ba t tamma di, wala juʔʔur suʔu:r ʔaddi da, liʔinni ɖɒmi:ru majjit, au nusɖi majjit, wi l maʔlu:m inn_ɒsʔab nata:jig il xɒʔijja innaha_tʔassi ʔalb il xɒ:ti wi tmawwit ɖɒmi:ru wi tħu:su ʔan it to:ba l kamla.

amma lli junzur li l mo:t ʔos sɔli:b wi jiftikir fih tɔjjib, jithaʔaʔ ʔana:ʔit xɔtɔjjitu, wi jithaʔaʔ qɔda:sit vʔʔo:h eh hi:ja, wi fi l wɔʔti nafsɔ jifham miʔda:r maħabbat vʔʔo:, fa jirqaʔ li robbu maksu:r il ʔalb, wi hu:wa jihkum ʔala nafsɔ ħukm vʔʔo:h ʔale:h, wi jtu:b to:bit il masi:h; wi ʔala kida tibʔa maqʔfirit xɔʔo:ja:h fi maħallaha wala fi:ʔi ʔʔrɔr fi ko:nu jithɔs:sɔl ʔala riʔɔ robbu wi jinʔibil bi sifāt wa:ħid ma_sʔitʔi ʔabadan fi l xɔtɔjja, kaʔinnu lissa_f ħa:lit il barɔ:ʔa¹! wi ja li l ʔagab!

wi fiʔlan illi_jku:n ixtabar il ixtibarɔ:t di kullaha jibʔa mitqaddid xɔ:lis, ma jiftikirʔ fi: ma baʔd illa ke:f jimkinu jutruk il xɔtɔjja bi l kullijja, wi jitʔaddim fi l qɔda:sa, wi jitsabbih bi jasɔ:ʔ il masi:h fadi:h illi safak dammu ʔalasa:nu w iʔta:rɔ:h li lla:h; wi bi l ixtisɔ:r, bi jitwilid il mila:d it ta:ni, wi l masi:h il ħajji_b jiskun fih ruħijjan wi jɔvjjaru bi t tadri:g ħatta_jsir zajju fi l me:l wi l ʔamal wi_f kulli ʔe:.

4. is sa(:)lu:s il muqaddas. *The Holy Trinity.*

iħna l masi:ħijji:n mʔwahħidi:n vʔʔo: zajj il muslimi:n wi zja:da kaman. bi_nʔa:min inn vʔʔo: subħa:nu wi taʔa:la wa:ħid, w_inn il xa:liʔ ʔa:jim bi nafsɔ, ɔer maħdu:d fi ʔilmu, mʔaffiz iɔɔtu bi ʔu:witu l mutʔo:ʔa. wi ninsib lu kaman sifate:n ʔala:wa ʔos sifa:t di_l mazku:ra, wi ʔamli:n luhum, jaʔni ʔsifat il qɔda:sa wi sifāt il maħabba; wi bi_nʔu:l inn vʔʔo: quddu:s, w_innu mħibb, ħatta_nʔu:l innu kullu maħabba.

fa ʔiza kan robbina sɔ:ħib ʔilmⁱ min ʔadi:m il ʔazal la:zim jinwigid kaman ʔe maʔlu:m, wi ʔala kda l muħibb jiʔtiʔi wugu:d ʔe maħbu:b. summa wugu:d il maʔlu:m wi l maħbu:b da la:zim jiku:n ʔadi:m ɔer maʔlu:ʔ, zajji wugu:d il ʔa:lim wi l muħibb, walla_nku:n ħakamna inn vʔʔo: subħa:nu wi taʔa:la miħta:g li ʔe jikammilu, wi da mustaħil, ʔalasa:n vʔʔo: la:zim jiku:n fi ɔina ʔan kulli ʔe maʔlu:ʔ, ɔer miħta:g li ħa:ga tkammilu; fa ma jsɔħħiʔ innina_nʔu:l inn il maʔlu:m aw il maħbu:b da jiku:n maʔlu:ʔ mil maʔlu:ʔa:t, ħatta wala nafs il ko:n bi rummitu, laħsan niku:n nasabna li lla:h il ʔagzi wi n nɔʔs. fa ʔala kida la:zim il maʔlu:m il maħbu:b da jiku:n mawgu:d fi za:tu taʔa:la, ɔer minʔisil ʔannu min ʔadi:m il ʔazal; wi nsammi:h “il kalima”, aj ibnⁱ fikʔritu, aw “il ibn”, aj ibnⁱ maħabbitu, wi ħu:wa l ʔuqnu:m it ta:ni min aqɔni:m iz za:t. ʔamma l ʔuqnu:m it ta:lit fa hu:wa ru:h il maħabba l mawgu:da tamalli be:n il muħibbi wi l maħbu:b.

¹ Innocence.

ʒala kida nʃu:f inni wiħdit oʃʔo: ma timnaʃʃ inn il wa:ħid jiku:n mʃallas il ʔaqoni:m, jaʃni ʔinni l wiħda_tku:n fi talat ʔaqoni:m da:xil iz za:t il waħida, ɣer minʃisla ʃan baʃʔðha wala minʃisla ʃan iz za:t. wi muʃ la:zim niʃtikir inni min ʃuru:t il wiħda ʔinnaha_tku:n wiħda mɣarrodə zaʃʃi nuʔʔo handasijja aw il wa:ħid fi ʃilm il ħisa:b, aw ʔinn il wiħda_mnoʔðo lit taʃaddud fi ħaddi zatha; la:kin il wiħda wi t taʃaddud lazmi:n li baʃʔð, mʔkammil il wa:ħid li t ta:ni, zaʃʃima nʃu:f fi t ʔo:bi:ʃa gumlit mɔrro:t, ħatta ʔinnina bi nʃu:f fi t ʔo:bi:ʃa inn il ʔaʃja kullima_tzi:d taʃaddud wi tanawwuʃ, kullima_tku:n wiħdith(a) atamm. fa tanwi:ʃ in naba:t id da:xli masalan ʔaktar min tanwi:ʃ il ħaɣar, wi hu:w_atammī minnu wiħda. wi tanwi:ʃ il ħajawa:n aktar min tanwi:ʃ in naba:t, wi hu:w_atammī minnu wiħda. wi tanwi:ʃ il ʔinsa:n aktar min tanwi:ʃ il ħajawa:n, wi hu:w_atammī minnu wiħda. wi b l ixtisɔ:r, kullima titroʔʔa_l ʔaʃja fi daroɣa:t il wugu:d niʃu:f wiħdithum titimm bi_ʒa:dit tanwi:ʃhum. fa ʔiza ka:nit il ħa:la kida, o:h illi jimnaʃna ʃan innina_nʃu:l inni za:t oʃʔo: subħa:nu wi taʃa:la tikun bi tanwi:ʃ daxli, fa:ʃiʔ kulli taʃo:wwur, wi maʃ kida (aw aħsan niʃu:l li sabab kida) wiħditu_tku:n atammī w_aʃaddi min wiħdit ʔaʃʃi se ɣeru, ħatta ʔinnaha l wiħda l waħi:da_l li tistaħaʔʔi maʃna l loʃɔo di? fa t tanwi:ʃ id daxli da hu:wa l ʔaqoni:m, wi humma mitmajjizi:n fi l ism wi l wozi:fa, la:kin wa:ħid fi l ħaʔja: wi z za:t wi s sifa:t il muqaddasa. w iza samme:na_l ʔuqnu:m il ʔawwil “il ʔabb” ikminnu mo:ɣdar il kull, wi l ʔuqnu:m it ta:ni “l ʔibn”, muʃ la:zim abadan jinʃihim min kida_l wila:da l maʃhu:da ʃandina wala ħa:ga zaʃʃaha. bass_it tasmijja di tdilli ʒala ʒala:ʔa tifu:ʔ it taʃo:wwur be:n oʃʔo: wi kalimatu. zaʃʃima_l wa:ħid minna bi_ʃu:l inni kala:mu “ibni fikritu”, wi hu:wa ma bi jmajjizi: ben kala:mu wi nafsū. fa ʒala kida tamam kala:m oʃʔo:h ibn fikritu wi woʃtit taʃbi:ru ʃanha, wi hu:wa ʔazali zaʃʃu, ɣer minʃisil ʃannu, liʔinnu ma jso:ħħiʃ innina_nʃu:l inn oʃʔo: ka:n xa:li min kalimatu loħɔo miz zama:n min ʔadi:m il ʔazal. wi min ħe:s il ʔaqoni:m mitmajjizi:n fi l wozi:fa, fa ka:n min wozi:fit il kalima innu jitgassid, lamma ɣih il woʔt, bi ʔu:wit oʃʔo:h il ʔozi:ma; jaʃni ʔinnu xad gasadna wi so:r insa:n ka:mil, zaʃʃina_f kulli ħa:ga xila:f il xotijja; wi baʃʔdima_dda:na numu:zag kama:l wi ʔawro:na sifa:t il insa:nijja l ħaʔiʔijja, ðoħħa nafsū ʒalaʃanna kaffa:ro, wi ma:t, wi ʔa:m wi soʔad li ʔa:lam il ɣe:b, summa baʃat lina ru:ħu, illi hu:wa r ru:ħ il qudus, ru:ħ oʃʔo:h il ħajj, wi ʒala kida fada:na li_l la:h bi

dammu, wi ʔarrobna li ʔllah bi ru:hu, ʔalafan niku:n maskin li ʔllah fi d dunja wi l ʔaxra. w pʔʔv: jihdi:na li s sɔwa:b.

5. sɔlbⁱ sajjidna l masi:h fil qurʔa:n.

The Crucifixion of Christ in the Quran.

ʔandima tihsɔl m^obaḥsa wi mnaʔsa wi mgadla ben muslim wi nusɔv:ni min il m^obaḥsa:t il kiti:ra lli b tihsɔl ʔan mo:t il masi:h masalan, nila:hiz il muslim jizʔal wi wissu jitɔvjar xv:lis li ʔinnu ma jsallimf inn il masi:h ma:t. wi kullima waḥid min nɔsɔ:ra jiʔu:l ʔinn il masi:h ma:t li xɔla:s in na:s min iz zunub illi ʔale:hum tilʔa ḥa:lan il muslim jiʔu:m wi jʔvʔfɔf kala:mu wi jʔu:l “ʔabadan il masi:h ma matf, liʔinni fi l qurʔa:n iʔ ʔarif bi jʔu:l rɔbbina “wa ma qɔtaluh:u wa ma sɔlabu:hu.”¹ wi jinsa fi mgawbitu di wi mdafʔitu ʔan ʔarɔf il masi:h ʔinn il qurʔa:n nafs:u bi jʔu:l ʔinn il masi:h ma:t li ʔinnu fih talat ʔaja:t tiʔu:l kida. il ʔa:ja l ʔawwalanijja hijja “ʔinni: mutawaffi:ka wa rɔ:fɔka ʔilajja²”. wi t tanja hijja “fa lamma tawaffajtani kunta ʔanta r rɔqi:ba ʔalajhim³”; wi t talta hijja “sala:mun ʔalajja jawma wulittu wa jawma ʔamu:tu wa jawma ʔubʔaθu ḥajja:.”⁴ wi ma fi:f fi l qurʔa:n ɔer il ʔa:ja l waḥi:da lli bi jɔa:dil bi:ha l muslim wi jɔibha dali:l ʔala ʔinn il masi:h ma matf, jaʔni ʔo:lu taʔa:la “wa ma qɔtaluh:u wa ma sɔlabu:hu.” fa l masʔala ʔajza fikrⁱ fɔvɔja ja tara l qurʔa:n fih ʔaja:t kida mxɔlfa wi m naʔʔv l bɔʔʔvha? wi l muslim ma jsallimf i b ḥaga:t zazji kida wa la jʔulf inn il qurʔa:n fih xila:f, zazjima sufna f masʔalit mo:t il masi:h, jaʔni ma jsallimf b illi jlxɔvʔ il ʔaʔl wi jifawwif ʔal fikr. wi ja tara l qurʔa:n jigvllvʔ nafs:u? ma jimkinf umma:l! la:zim baʔa nibḥas fi l ʔaja: di lli bajna kaʔinnaha mxɔlfa li talat ʔaja:t wi tiʔu:l bi ʔaksaha, wi la:zim nila:hiz kulli ḥa:ga fi:ha, ʔalafan jizḥvɔr lina l ḥaʔʔ wi niʔrɔf ʔiza ka:n il masi:h ma:t walla la.

ʔawwil ḥa:ga ʔinni ʔa:jit (wa ma qɔtaluh:u wa ma sɔlabu:hu) ma ʔalitfi ʔinni il masi:h ma tʔatalf wa la tsɔlabf, wi ma bajjinitfi kwajjis ʔizzaj ma:t il masi:h, wi ma ʔalitfi b ʔiba:ra xvɔhɔ ʔinni waḥid ta:ni ma:t bida:lu. wi kaman ma tzakarfi waḥid ta:ni ɔer ʔi:sa. wi min baḥsina fi l qurʔa:n jiku:n is suʔa:l illi ji:gi ʔuddamna muʔ ʔinn il masi:h ma:t walla la li ʔinni di ḥa:ga mafhu:ma wi msallam bi:ha, wila:kin nuʔtit il

¹ Quran, Sura 4 : 156.

² Ibid., Sura 3 : 48.

³ Ibid., Sura 5 : 117.

⁴ Ibid., Sura 19 : 34.

6. Ṣadl vttv: wi rphmitu.

The Justice and Mercy of God.

il muslim il haʿi:ʿi jiʿtiʿid tama:m ʿinn sifa:t-ɸttɸ: la
titg-ɸɸjar wala titbaddil wi kulli sifa:tu ʾadi:ma zaji-ɸttɸ:
za:tu, jaʿni ʿinnu ʾa:dir wi ʿa:lim min il ʾawwil lil ʾa:xir, wala
sifa min sifa:tu jiru:h min maʿna:ha se: suɸ-ɸɸjar.

wi min sifatu l la'zma ko:nu ʕa:dil, jaʕni juhkum bi l haʕʕi
ʕala kulli wa:hid min ʕabi:du bi lli jistaʕaʕu'h m il gaza, ʕin
ka:n xe:r aw fɔrr. fa ʕiza kan wa:hid tɔjjib jiʕmil ʕamal
kuwɔjjis wala:kin ɔʕtɔ:h jiʕazzibu, ma jkunʕi ʕa:dil ʕabadan;
w in ka:n wa:hid ɔtɔtɔ:l wi ʕamal ʕaʕma:l ɔtɔtɔ:la, wala:kin
ɔʕtɔ:h daxxalu l ganna wi ʕaʕtɔ: lu tanaʕʕumart kuwajjisa
ma jkunʕi kaman ʕa:dil ʕabadan.

wi min sifa:tu l la'zma kama:n ko:nu rohi:m, ja'ni musfi?
 ʔala l muznibi:n wi lli jistaʔaʔu l ʔaza:b wi jirʔamhum
 wala jʔazzibhumf. fa ʔiza ka:n jiʔazzibhum ma jibʔa:f rohi:m.
 fa za:j niwaffaʔ be:n sifa:tu di? ʔiza:j jizʔor ʔinnu ʔa:dil wi
 rohi:m fi woʔti wa:hid wi jʔo:fiz ʔala sifa:tu min ʔer taqjir?

il masʔala ma jimkinʃi titħall ʔilla_f nu:r il ʔingi:l, jaʃni ma jimkinnaʃ niwaffaʔ be'n ʃadli robbina wi roħmitu ʔilla_za kunna niʔbal illi ʔa:lu_l ʔingi:l ʃan il masi:ħ wi ʃan sabab ħuḏu:ru mis sama lil ʔorḏ.

wi hu:wa ʔinn in na:s muznibi:n min ʔawwilhum li ʔa:xirhum. fa min ʃadli robbina la:zim jiʃazzibhum kulluhum wi_jwaddi:hum guhannam, w_iza ka'n jiʃmil kida jibʔa ʃa:dil wi ma_jkunʃi roħi:m. w_iza roħamhum wi daxxalhum kulluhum il ganna jiku:n soħi:ħ roħi:m la:kin ma jibʔaʃ ʃa:dil. fa geh il masi:ħ wi mart bida:l in na:s kulluhum, li_ʔinni robbina ʔa:l fi_t_tawro:h ʔinni ʔugrit il xoṭijja_l mo:t; wi lamma_l masi:ħ mart bidalhum ʔitroħamu kulluhum. fa_l ʃamalijja di ħa:fzit ʃala sifa:t pŋro:h liʔinn il ʃadli tammi_b mo:t il masi:ħ, wi_r roħma tammit bi mo:t il masi:ħ kaman.

w pŋro:h nisʔal ʔinnu jihdi:na gami:ʃan. ʔa:mi:n.

INDEX

The plain figures refer to the pages of this *Reader*; the figures in bold type refer to the sections of the book on the page indicated.

- Abd il Qadir il Gailani, 32. **16**.
- Abraham, 125.
- Abu Nawwas, 14-16.
- Abu Shibbak, 33.
- Accouchement, An, 66.
- Acts of Apostles, 141.
- Advocate in Native Court, 75.
- Ahmad il Badawi, 29. **14**.
- Afrit, 91-2, 95.
- Alexandria, Sights of, 80.
- Ali, Imam, 8. **24**.
- Alleged Corruption of Holy Scripture, 143.
- Angels, Four, 17. **2**.
- Angels of the Grave, 4. **12**.
- Army, 112.
- Atonement, 145.
- Azhar, 74.

- Bad Habits acquired by some Pupils, 72.
- Barber, 6. **19**, 63.
- Bargaining, 56.
- Bartimaeus, 132.
- Basket, 13. **4**.
- Bazaars, 85.
- Beggars, Cries of, 5. **16**, 7. **20**.
- Behaviour in East of Westerners, 96-9.
- Bible Lesson, Teaching a, 70. **15**.
- Birthday of Prophet, 102.
- Birth of Jesus, 131.
- Boaster, and Thief, 24.
- Bookseller, 55.
- Brass Bazaars, 85.
- Breaking Home Ties, 112.
- Bride, 52-3.
- Bridle, 8. **24**.
- Building a House, 76-8.
- Buyer, the Experienced, 56.

- Canon Law, Fiqh, 26, 27, 75.
- Carpenter, 3. **9**.
- Carriage, Hiring a, 53. **3**.
- Casting out Evil Spirit, 94-6.
- Charmer, for Diseases, 64.

- Chickens, 31.
- Chip off the Old Block, 107, 110.
- Christ (*see* Jesus).
- Cleverness, 107.
- Cloak, 3. **11**.
- Coachman, Disappointed, 53.
- Cocaine, 115.
- Cock, 9. **26**, 17. **1**.
- Conducting a Class in School, 70. **15**.
- Contentment, 109.
- Contractor, The Unfaithful, 72.
- Conversion of Saul of Tarsus, 142.
- Cook, Taking the Account from the ; Preparing Meals, 58-60.
- Coptic Church Services, 87.
- Court Procedure, 19. **5**, 20. **6**, 25-7.
- Cradle, 3. **9**.
- Cradle Song, 113.
- Creed, Moslem, 3. **11**.
- Crow, 10. **27**.
- Crucifixion of Christ in Quran, 148.
- Customs and Beliefs, 91-100.
- Customs of East, 96-100.

- Dahabieh, 46.
- Daniel in Lions' Den, 123.
- Darwish, 33. **18**, 102, 103.
- Date, 3. **10**, 44, 59.
- David and Goliath, 120.
- Day of Ashura, 100-2.
- Deaf Family, 22. **8**.
- Death, Feigned, Abu Nawwas, 14. **2**.
- Desserts, 59.
- Diamonds, 9. **25**.
- Dinner Arrangements, 58-60.
- Disputation between Persian Slave and Countryman, 38-41.
- Divorce, 22. **9**.
- Doctor, Eye, 62. **9**.
- Internal Diseases, 62. **10**.
- Dog, 1, 6, 10. **29**, 17. **1**.
- Donkey, 1, 2, 12. **3**, 25. **11**.
- Dope Fiend, 115.
- Dressmaking, 68-70.
- Drunken Man before Police, 19. **5**.

- Education, Azhar, 74.
 Entering a boy in School, 71-4.
 Eggs, Preparation of, 61.
 Elections, 84.
 Elijah, 122.
 Employee, 115. 5.
 English Soldier and Tripe-Seller, 4. 13.
 Entering School, 71. 16.
 Evil Eye, 92, 99.
 Ewe, 2. 6.
 Examination of Patients by Doctors, 62-7.
 Eye Doctor, 62. 9.

 Fast of Ramadan, 104-5.
 Favour, 108, 109.
 Fellah, 1. 2, 2. 6, 6. 18, 38. 2, 84, 108.
 Fig Tree, Parable, 136.
 Fiqi, 2. 8, 3. 11.
 Fiqh, 75.
 Fireworks, 103.
 Fisherman, 28. 13, 41. 3.
 Forgiveness, 145.
 Friend, 106.
 Fruits, 59.
 Funeral, Coptic, 93-4.

 Garden, 12.
 Gazelle, 1.
 Ghafir, 89-90.
 Gold, 114.
 Goliath, 120.
 Goose, 8. 23, 10. 27, 25. 11, 114.
 Great Supper, Parable, 137.
 Greetings and Salutations, 49.
 At Births, 66-7.
 At Engagements and Weddings, 53.
 At Meal Time, &c., 50, 98.
 During Ramadan, 104-5.
 On Death of Friends, 14. 2.
 Guha, 12-13.

 Habib Effendi, 79-90.
 Hardship, 108.
 Hard Times, 114.
 Hashish Smoker, 3, 5.
 Headmaster receives a Boy in School, 71. 16.
 Heaven and Hell, 18. 3.
 Holy Trinity, 146.
 Hornet, 8. 22.
 Hotels, 84-5, 87.
 Housewife, 58-61.

 Humility, 137.
 Hunter, 9. 25, 25. 11.

 Ibrahim id Dassuqi, 30. 15.
 Idolatry, 120.
 Ignorance, 106, 108.
 Independence, 113, 114.
 Inspector of Schools, 7. 21.
 Ironing Man, 60.
 Isaac, 125.

 Jacob, 126.
 Jesus :
 Atonement, 145.
 Birth, 131.
 Bartimaeus, 132.
 Crucifixion, 148.
 Fig Tree, Parable of, 136.
 Good Samaritan, 135.
 Great Supper, 137.
 Humility, 137.
 Lost Sheep, 138.
 Mustard Seed, 136.
 Pharisee and Publican, 139.
 Prodigal Son, 136.
 Rich Young Ruler, 133.
 Samaritan Woman, 134.
 Sermon on the Mount, 140.
 Sower, Parable of, 135.
 Unjust Judge, 139.
 Wicked Husbandmen, 139.
 Widow of Nain's Son, 132.
 Wise Steward, 138.
 Zacchaeus, 133.
 Jewelry, 23, 24. 10.
 Jinn, 91-2.
 John and Peter, 141.
 Joseph, 126-31.
 Judge and the Girl, The, 27. 12.
 Judge, The Biting, 20.
 Judge, The Unjust, 139.
 Justice and Mercy of God, The, 149.

 Khadra ish Sharifa, 29. 14.
 Khan il Khalili, 85.
 Kuttab, 31.

 Lailit il Qadr, 104.
 Leaven, 136.
 Letters by Post, 21. 7.
 Like Father, Like Son, 110.
 Lion, 1, 32. 16, 123.
 Lizard, 10. 28.
 Lost Sheep, 138.
 Luke's Gospel, 131-3, 135-41.

- Marriage, 30, 47.
 Materials for House Construction, 76-8.
 Mattress-maker, 61.
 Meats, Preparation of, 59.
 Melon, 44.
 Mercy of God, 149.
 Mid-wife, 66.
 Ministries, Government, 83, 103.
 Moslem Prayer, 3. 10, 86, 97.
 Mosque, Description of Interior, 86.
 Mr. Long and Mr. Short in Egypt, 79-90.
 Muhammad, 3, 102, 143.
 Muharram, the tenth of, 100.
 Mule, 8. 24.
 Munkir and Nakir, 4. 12.
 Mustard Seed, 136.
 Mutwalli, Gate of, 35-6.
 Mysterious Box, 88.

 Neighbour, 109.
 Night of Destiny, 104.
 Nile, 2. 5, 117.
 Nurse for Children, 8. 22.
 Nuts, 12. 2, 59.

 Oil, Simpleton purchases a Bottle of, 18. 4.
 Operations, Hospital, 62-3, 65.
 Oven-Keeper, 25. 11.

 Palace, 41, 47.
 Parables of Jesus, 135-9.
 Parcels Room at Railway Station, 84.
 Parliament, Egyptian, 84.
 Parrot, 2. 7.
 Partnership, 107, 109.
 Peacemaker, 107.
 Peasant, 6. 18, 38. 2.
 Persian Savant and Countryman, 38. 2.
 Peter and John in Temple, 141.
 Pharaoh, 128-31.
 Pigeons, 112, 113.
 Places frequented by Jinn, 91, 92.
 Plover, 11. 31.
 Police, 19. 5.
 Policeman, 1.
 Porters for Luggage, 79-81.
 Postage stamp, 21. 7.
 Postmen, 116.
 Poverty, 108.

 Prayer, Moslem :
 Appointed Times of, 9. 26, 87.
 Performance, 3. 10.
 Preparation for, 17. 1, 86, 110.
 Things to be Avoided, 97.
 Preaching, Mosque, 8. 23, 13. 5.
 Pride, 108.
 Priests of Baal, 122.
 Prodigal Son, 136.
 Prophet, Birthday of, 102.
 Fake, 6. 17.
 Proverbs, 106-11.

 Quran, 148.

 Rabbit, 1.
 Railway Train, Travel, 81-2.
 Monsieur Vapeur, 19. 5.
 Ramadan, 23, 104-5.
 Repentance, 144.
 Rich Young Ruler, 133.
 River, 28, 29, 45-8.
 Rugs, Bargaining for, 56. 5.

 Saad Pasha Zaghloul, 117.
 Salutations, 14-16, 49-51, 53, 98-9, 104-5.
 Samaritan, The Good, 135.
 Samaritan Woman, The, 134.
 Saul of Tarsus, 142.
 School, An Ideal, 72.
 School Fees, 73.
 Scriptures, Alleged Corruption of, 143.
 Sea-bathing, 80.
 Seamstress, 68. 14.
 Seller, Cries of, 85-6.
 Tripe, 4. 13.
 Sermon on Mount, 140.
 Shaaban, Middle Day of, 103. 4.
 Shatir Muhammad, 45-8.
 Sin, 144-6.
 Sling, 9. 25, 121.
 Solomon and the Thief, 8. 23.
 Spendthrift, 107.
 Steamer, Arrival by, at Alexandria, 79.
 Superstitions about Birds and Animals, 9. 26-31.
 Swindler, 4. 12, 21. 7.

 Tailor and Tailoress, 67. 13.
 Taking Train, 81.
 Teacher Conducts a Class, 70. 15.
 Theatre, Burlesque of Ashura, 101.

- Theology, Moslem, 75.
 Thief, 8. **23**, 24. **10**, 34.
 Day Thief and Night Thief, 34-8.
 Tickets, Buying Railway, 81-2.
 Touring in Egypt, 79-90.
 Tragedy at Pyramids, 89-90.
 Travel, 21. **7**.
 Trinity, Holy, 146.
 Tripe Seller, 4. **13**.
 Turkey, Cock, 114.
 The Clever Blind Fiqi, 18. **3**.
 The Debtor and his, 5. **14**.
 Turkish Soldier, 35.
 Tutankhamen, 114.
- Vegetables, 12. **1**, 58, 61.
 Visiting, 98-9.
 Vizier, 38-48.
 Watchmaker, 1. **2**.
 Wedding Arrangements, 51. **2**
 Wine Forbidden, 14.
 Wisdom, 110.
 Wolf, 1.
 Worshipper, 3. **10**.
 Zar, 94. **5**.
 Zeinab, Sayyida, 32. **17**.
 Zikr, 103.

Printed in England at the
UNIVERSITY PRESS, OXFORD
By John Johnson
Printer to the University

PB-3957E
U

52-24275
U

45430

PJ
6778
E6

45430

Elder, Earl E.
Egyptian Colloquial
Arabic reader.

DATE	ISSUED TO

Elder...
Egyptian...

LIBRARY
SOUTHERN CALIFORNIA SCHOOL
OF THEOLOGY
CLAREMONT, CALIF.

PRINTED IN U.S.A.

